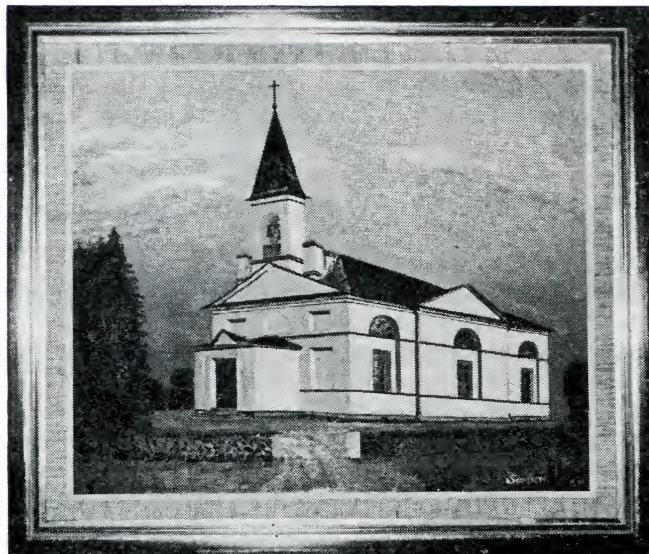

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 150,— 1/2 » » 80,— 1/4 » » 50,— Kuva ilmoituksessa 20,— Kuolinilmoitukset 20,— Kiitos- ym. ilm. 10,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Opettaja Santeri Parkkisen maalaus Ropsun kirkosta, joka sijaitsi Pienen-Kurkun kylässä. Kirkko rakennettiin v. 1798 ja siinä oli 550 istumapaikkaa. Ropsun seurakuntalaisia on ihmetellyt, että tähänastisissa julkaisuissa Ropsun kirkosta on ollut väärä kuva. Tämän kuvan lähetti Antti Juvonen Örebrosta. Mainittakoon, että opettaja Santeri Parkkinen on maalannut useimmat Inkerin seurakuntien kirkot. Boråsin kesäjuhlassa näitä maalauksia oli näytteillä useita ja kuvia niistä julkaistiin samana kesänä lehdessämme.

AIKA JA IKUISUUS

On kaksi sanaa, jotka vuoden vaihteessa ovat varmaan mielestämme enemmän kuin muulloin. Tarkoiton sanoja »aika» ja »iäisyys».

Aika — mitä se on? Tämä kysymys on usein tehty ja siihen myös vastattu Vastaukset eivät ole olleet aina läheskään oikeita. Ajan määrittäminen ei ole helppoa, vaikka kaikki elämme keskellä aikaa ja kuljemme »ajan virrassa».

Eräässä helsinkiläisessä lastentarhassa myös lapset olivat innostuneet pohtimaan, mitä on aika. Moni oli vaiti ja ymmällä. Mutta vihdoinkin eräs pikkupoika oli rohjennut selittää asiaa. Hän oli sanonut, että aika on sellainen kuin kello, että jos viisareista ottaa kiinni ja pysäyttää kellon, niin aikaakin pysähtyy.

Lapselle, jonka mielestä aika ja kello ajan näyttäjänä ovat miltei sama asia, me hymähdämme. Aikaahan emme voi sillä tavalla pysähdyttää kuin kellomme. Aika rientää ja vuodet kuluvat, vaikkemme tahdoisikaan. Toisaalta emme voi yhtään nopeammaksi tehdä ajan kulumista, vaikka joskus joinakin vaikeina hetkinä haluaisimmekin, että aika kuluisi nopeammin.

Mutta vaikkei lastentarhalainen pikkumies osunutkaan aivan oikeaan ajan määrittelyssään, niin tavallaan hänen aikakäsityksensä oli oikea. Hän ajatteli, että niinkuin kellon tikitys voi loppua, niin aikakin voisi loppua. Tässä hän oli todella oikeassa.

Aikammehan myös kerran loppuu. Ei ole oikea sellainen käsitys, jota edustivat entisaikoina jopa viisaat filosofitkin, että aika olisi jotakin absoluuttista, erittäin varmaa, aina pysyvää ja ikuista. Aika ei ole ikuista, vaan se loppuu. On sanottu, että aika on suunta, johon kaikki tapahtuminen maail-

massa etenee, kuten vesi virrassa. Virta loppuu mereen. Samoin käy ajalle. Se loppuu joskus. Näin opettaa meitä myöskin Pyhä Kirjamme. Siellä sanotaan selvästi, että on tuleva tilanne, jolloin aikaa ei ole enää (Ilm. 10: 6).

Mitä sitten seuraa?

Sitten alkaa ikuisuus. Millaista se on, sitä me, jotka elämme ajasta kaikessa riippuvaisina, emme voi käsittää. Me emme tajua ikuisuuden arvoitusta. Mutta käsitämme asiaa tai emme, se kuitenkin on. Aika loppuu ja alkaa ikuisuus.

Tästä puhuessaan tunnettu pohjoismaalainen totuudenetsijä, kirjailija-piispa Kristian Schjelderup on erässä yhteydessä lausunut sanat, jotka tulisi aina muistaa. Ne kuuluvat: »Kunpa emme koskaan unohtaisi, että vaikka elämme ajassa, emme silti kuulu aikaan, vaan me kuulumme iankaikkisuuteen. Siksi meidän on eletävä ajassa iankaikkisuutta varten».

Keskellä aikaa voimme myös olla osallisia iankaikkisesta elämästä. Miten se on mahdollista, sen tietämme. Herramme on meitä opettanut sanoessaan: »Joka uskoo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut». Usko Jeesukseen Kristukseen merkitsee näin paljon. Se tekee osalliseksi iankaikkaisuudesta meidät täällä nopeasti kuluvan ajan keskellä.

Teemme siis jälleen oikein, kun uskon ja toivon mielin aloitamme uuden vuoden taipaleen. Me emme tiedä tarkalleen, mitä alkanut vuosi tuo mukanaan. Mutta uskossa Herraan ja päivä kerrallaan kuljemme ajan virrassa kohti ikuisuuden valoisaa rantaa.

*»Herra vuoden alkaneen
johtaa hyvään päätökseen.»*

Prof. E. A. Jamalainen:

MAATALOUS PÄÄELINKEINO

Inkerin suomalainen väestö oli melkein sataprosenttisesti maanviljelijäkansaa. Nuorukaiset ja nuoret tytöt eivät menneet hakemaan työtä Pietarista yhtä vähän kuin muistakaan kaupungeista, vaikka varmaan työpaikkoja olisi ollut saatavissa. Tämä johtui siitä, ettei haluttu eikä rohjettukaan lähteä oman kansan ja kielen parista vieraisiin oloihin. Maa jaettiin isän kuoltua poikien kesken. Tämän vuoksi tilat jatkuvasti pienenevät ja pirstoutuivat liian vähäkokoisiksi. Esimerkiksi kotikylässäni Jamalaisissa, jossa oli kahdeksan taloa, neljässä Henriklän veljesten taloissa oli kussakin vain kolmisen hehtaaria maata.

Tämän ja viime vuosisadan vaihteessa oli Inkerissä maasta talonpoikien käytössä 28 %, suurmaanomistajien 53 %, kruunun hallussa 17 % ja muilla 2 %. Pellon osuus oli suurin Pietarhovin piirissä, 19 %, johon kotipaikkani kuului. Pääviljelykasveja olivat Inkerissä ruis, kaura, osittain ohra, pellava, kupukaali ja jonkin verran marjapensaat. Nurmet olivat pääasiallisesti luonnon niittyjä ja metsälaitumia. Kotieläimistä olivat lehmät tärkeimmät, joihin tulen tuonnettuja lampaita oli melkein joka talossa niin, että sukat olivat kotoisesta villasta kudottuja. Tietysti kanoja ja sikoja myös pidettiin, useimmin vain kotitarpeiksi. Siellä missä oli metsiä harjoitettiin halkokauppaa ja rakennuspuiden myyntiä.

Kun tilat olivat pieniä, tuli pellot käyttää tehokkaasti hyväksi, ainakin kotipitäjässäni Hietämäellä (nimi lausuttiin aina näin, ei Hietämäellä). Nimensä mukaan olivat pellot Hietämäellä suureksi osaksi hiekkamaita, jotka soveltuivat hyvin perunan viljelyyn. Oli taloja, joiden pellot olivat melkein yksinomaan perunan kasvussa niin, että rehu hevosille ja karjalle tuli hankkia muualta. Myöskään vehnää ei viljelty itse, vaan ostettiin vehnänen valmiina kaupoista.

Kotiseutuni maisemat olivat alavia ja tasaisia. Jos ajoi maanteitse Pietarhovin suunnalta lännestä itään Pietarin kaupunkiin päin Rospeekan ja Savelojan kylien kautta Sunkuralle, jossa oli suuria kyliä, oli tien molemmilla puolilla silminkantamattomasti perunapeltoja. Keskikesällä, perunamaiden kukkiessa, tämä oli minusta kaunein näky Inkerissä. Peruna vaatii runsaan lannoituksen ja siihen käytettiin »kultaa». Talven aikana ajettiin hevosilla pelloille Pietarin makeista ihmislantaa. Tämä kasvatti hyvin perunan, mutta kova oli myös työ, sillä matkaa oli paikkakunnaltamme »linnaan», joksi Pietaria kutsuttiin, n. 25 kilometriä. Kotitilallani ei työn kalleuden vuoksi kannattanut käyttää pelloille luonnonlantaa, vaan turvauduttiin väkilannoitteisiin, joiden käytöstä isäni oli saanut oppia Kurkijoen maanviljelyskoulusta.

Perunasato myytiin Pietariin, jonne se kuljetettiin kymmenen hehdon kuormissa. Illalla seitsemän aikaan lähdettiin kotoa. Pääsin minäkin monet kerrat huvimatkaillijana mukaan kuorman päälle roikkumaan. Hevosjono kasvoi mitä pitemmälle matka joutui, ja karavaani käsitti lopuksi satoja kuormia, jotka hitaasti yön pimeydessä lähenivät Pietarin miljoonakaupunkia ja sen tukkutoreja. Kauppa alkoi yöllä kolmen—neljän aikaan. Tori, jossa perunat myytiin, sijaitsi Fontanka-kanavan rannalla. Sen toisella puolella oli Pietarin hienoston yöklubi, muistaakseni nimeltä Letnii Buff. Klubiin tuli jatkuvasti yön aikana lisää frakkipukuisia herroja ja heidän vielä hienompipukuisia daamejaan korskuvilla hevosilla. Pietarissa oli tavallisten pika-ajurien lisäksi vuokrattavana juoksijahevosten vetämiä ajopelejä, joita ohjasivat pönäkät kuskit ja joiden maksut olivat moninkertaiset tavallisiin »isvossikoihin» verrattuna. Välimatka toiselle puolelle kanavaa ei ollut pitkä,

mutta ero oli suuri tämän huvittelevan pääkaupungin ja perunoita kauppaavien talonpoikien välillä, eikä viimeksi mainituille tullut mieleenkään osallistua tällaisiin huvituksiin. Myönnän kuitenkin myöhemmin tulleen ajatukseeni, että olisipa ollut somaa päästä kerran katsomaan mitä siellä yökapakassa oikein tehtiin.

Kaikkialla Inkerissä oli karjanhoito tärkeä elinkeino. Karjat eivät olleet suuria. tavallisimmin 2—3 lehmää taloa kohti. Kymmenen naudan karjat olivat harvinaisia. Maitomarkkinat olivat hyvät Pietarissa ja muissakin kaupungeissa sekä kesän aikana huvilayhdyskunnissa. Kesällä saatiin maitotuopista (1,2 litraa) kymmenen kopekkaa, joka oli korkea hinta. Maito menikin kokonaan kaupaksi, eikä sitä liennyt voin valmistukseen. Vain pyhiksi kirjnuttiin voita kotitarpeiksi. Rasvan tarve tyydytettiin »sievoilla» eli auringonkukkaöljyllä. Kerronpa tässä esimerkin, joka osoitti voin arvoa. Tyrössä asui isovanhempieni kodin lähellä Juhansedän perhe, jossa pojat olivat minun ikäisiäni. Heidän emonsa — Tyrössä kutsuttiin äitiä emoksi, Hietämäellä äidiksi — salli ottaa välipalaksi leipää vain rasvalla päällystettynä eikä voita saanut käyttää. Pojat kertoivat minulle salaisuutena, että he panivat kaapista leivän päälle pohjalle voita ja sen päälle rasvaa, sillä emo tarkasti eväät. Minusta tämä oli nerokas temppu, mutta en päässyt sitä koskaan kokeilemaan, kun mummolassa sai aina selvää voita leivälle.

Maito kuljetettiin joko kantaen tai hevosilla myyntipaikoille. Aamulla aikaiseen naiset mennä kipittivät pitkiä matkoja kaupunkeihin kantaen raskaita maitokannuja pellavakankaasta valmistetuissa pusseissa, jotka olivat kaksiosaisia, toinen osa rinnan, toinen selän puolella. Jostakin syystä näitä pusseja kutsuttiin »elämän salkuiksi». Monista taloista maito vietiin hevosella Pietariin pari kolme kertaa viikossa. Laakalan kylässä Raskin talossa oli iso karja, kymmenen lehmää. Tämän talon maito riitti Konradi-nimisen suklaatehtaan tarpeisiin, jonne maito vietiin joka päivä.

Poikki Hietämäen kulkee lännestä itään maisemaa hallitseva Salpausselän kaltainen harju. Sen pohjoispuolella maa on alavaa

ja harjasta etelään alkaa laaja ylänkö. Edellä mainittu Laakalan kylä sijaitsi harjun eteläpuoleisella alueella. Maa on täällä kalkkipitoista, maaperä kalkkikalliota ja vesi hyvin syvällä niin, että kaivotkin täytyi kaivaa 10 sylen syvyisiksi. Näillä mailla menestyi pähkinäpensas ja sieltä löytyi kasviharvinaisuuksia, kuten esim. 8-arvoisen keuhkokatkero. Näillä seuduilla sijaitsi Krasnojeselo (nyk. Krassny), joka oli entiselle Suomen sotaväelle tuttu varuskunta-kaupunki. Lähellä sitä olivat laajat sotaväen harjoituskentät, ja samalla ne olivat mainioita mansikkamaita, jonne meiltäkin, pitkän matkan päästä mentiin marjaan. Kotipitäjäni halkaisevan harjun päättyessä idän suunnalla kohoa sokeritopan muotoinen, silloin metsää kasvava Äijänmäki (korkeus 168 m) ja siitä vielä itään päin näkyi Tuutarinmäki, jonka ylimmällä kohdalla sijaitsi Tuutarin seurakunnan jyrävä kirkko. Seurakunnan kirkkoherrana toimi Jaakko Raski, jonka äiti oli isoisäni Joosepin sisar. Vierailimme usein Tuutarin papilassa Sirkka-tädin vieraanvaraisessa kodissa, josta oli komea näköala Inkerin tasangoille.

Kauempana Pietarista, kotipitäjästäni länteen ja etelään mennessä ei perunan viljely enää kannattanut pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Karjanhoito oli täällä tärkeä ja metsät antoivat työtä. Suomenlahden rannoilla harjoitettiin kalastusta samoin kuin Laatokan rannoilla Pohjois-Inkerissä. Maasto on Pohjois-Inkerissä kumpuilevaa ja siellä on runsaasti järviä. Perunan viljelyä harjoitettiin paljon Kelton ja Toksovan pitäjissä.

Tilapäisenä tulolähteenä oli varsinkin vanhemmille ihmisille tattien keruu ja marjojen poimiminen, jotka tuotteet menivät hyvin kaupaksi. Laskiaisen aikana oltiin Pietarissa huviajeluttamassa ihmisiä paperikukilla ja pajuviitoilla koristetuilla hevosilla ja reillä. Näitä kuskeja venäläiset kutsuvat nimellä »veikka».

Tärkeänä tulolähteenä olivat rautateiden varsilla kesähuvilat, joita talonpojilla oli vuokrattavana Pietarin asukkaille. Meilläkin oli Sameraisin kylässä lähellä Strelnan asemaa muutamia huviloita. Tällaisten yhdyskuntien elämä oli mukautunut kokonaan

Jatkuu s. 12

PAAVO SOVO

in memoriam

KAUNIITA AJATUKSIA

On olemassa neljä ominaisuutta, joihin kaikki hyvät teot pohjautuvat, — viisaus, rohkeus, myötätuntoisuus ja oikeudenmukaisuus.

* * *

Kavahda pahaa omaatuntoa, Sinä et vielä tiedä, kuinka ilkeä mato se on; se on sinua kalvava ja repivä koko elämäsi ajan.

* * *

Ole tyyni, uuttera, alistuvainen, suorita tunnollisesti vähäisetkin tehtäväsi. Taivas ja maa eivät pyydä sinulta enempää.

Onhan hiekkajyväkin kaunis ja tarkoituksellinen. Sehän on viesti ikuisuudesta.

* * *

Niin sanottu elämän vakavuus näyttää toisille merkitsevän vain nautintoaineitten ja loistoesineitten hankintaa.

* * *

Ajattele aina, kun puhut lähimmäisesi, ettet sinä ole pääasia hänelle, vaan hän itse.

* * *

Hyve ei menetä arvoaan, vaikka maailma ei sitä tunnustaisikaan.

Eri tahoilta koonnut V. Raski

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina, 2. 12. 1973, kauniin aurinkoisen pakkaspäivän pimetessä illaksi, sammui Lappeenrannan paikallissairaalaan erään kelpo inkeriläismiehen elämänliekki: Paavo Sovo nukahti ikuisen uneen.

Hän oli syntynyt 15. 11. 1900 Lempaalan Kuivaisilla vauraaseen talonpoikaisperheeseen. Maanviljelyksen ja karjanhoidon ohella harjoitettiin talossa myös liiketoimintaa: oli puoti, oli tshainoi eli teetupa ja olipa pekkarnoikin eli leipomo. Maitotuotteita viettiin säännöllisesti Pietarin tunnetuimpaan kahvila-konditoriaan — Andrejevville, Nevskillä.

Käytyään kansakoulun ja Lempaalan 2-luokkaisen koulun (mikä oli tarkoitettu lähinnä vastaamaan oppikoulun kahta ensimmäistä luokkaa) Paavo valmistautui jatkamaan opiskeluaan Viipurin kauppakoulussa, mutta isän kuolema esti tämän suunnitelman toteutumisen. Hänen oli asetettava äitinsä avuksi hoitamaan talon isännöytystä ja huolehtimaan liiketoimista. Ei kestänyt kuitenkaan paria vuotta kauempaa, kun keväällä 1919 Paavo katsoi ajan tulleen siirtä rajan yli Suomeen.

Täällä hän joutui jo 1920-luvun alkupuolella hotellin portieriksi, mistä sitten tulikin hänelle elämänaikainen ura. Toimituaan ensin kymmenkunta vuotta Viipurissa Turistihotelli Suomessa ja lyhyehkön ajan Kuopion Seurahuoneella hän muutti Lappeenrantaan hotelli Patriaan, missä palvelikin sitten suurimman osan miehuusajastaan ja jäi eläkkeelle v. 1965.

Hotellin portierin toimi on vaativa toimi. Siinä joutuu mies päivittäin moneen kertaan »punnituksi» sekä työnantajan että asiakkaiden taholta. Hän on aina ensimmäisenä vierasta vastaanottamassa ja viimeisenä tätä saattamassa ja hyvästelemässä. Hänen luonteestaan ja käytöksestään paljolti riippuu, millaisen vaikutelman vieras talosta saa — tuleeko mielellään toistekin vai onko saanut jo ensi kerrasta kyllikseen. Ystävällisellä, sopuisalla ja avuliaalla luonteellaan sekä vaatimattomalla, huomaavaisella ja tahdikkaalla käytöksellään Paavo Sovo oli onnistunut voittamaan ja kautta vuosikymmenien säilyttämään sekä työnantajiansa että asiakkaiden tyytyväisyyden ja arvannon.

Henkistä tasoaan koetti Paavo Sovo jat-

kuvasti kohottaa ja heimomme rientoihin hän otti ahkerasti osaa aina kulloisenkin asuinpaikkakuntansa ja aikansa sallimassa määrin. Itse- ja iltaopiskelun avulla hän oli hankkinut melkoisen kielitaidon ja paljon tietoja useilta muilta aloilta. Hän seurasi valppaasti maailman menoa, kävi vielä seitsemänkymmentä-vuotiaana voimistelutunneilla, ulkoili, kalasteli, pelasi shakkia, luki kieliä jne. Ajankulun ongelmia ei hänellä ollut. Elämänmyönteinen, hillityn huumorin viljelijä ja ystävä Paavo oli mainio keskustelukumppani ja mies, jonka seurassa aika kului miellyttävästi ja rattotisti.

Siunaustilaisuus oli 9. 12. 1973 Ristikan kappelissa.

Paavo Sovolla ei ollut enää ketään lähiomaisia Suomessa sen jälkeen kun vaimo ja tytär olivat jo vuosia sitten kuolleet. Mutta silti hän ei ollut yksinäinen. Lukuisa saat-toväki, neljättäkymmentä kukkalaitetta ja useat adressit osoittivat, että hyvällä ihmisellä oli paljon hyviä ystäviä. Kaunein siunauspuhe in saatteli pastori Erkki Lindroos vainajaa viimeiselle matkalle. Inkeriläisten Yhdistyksen ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön puolesta laskettiin sini-puna-keltainen kukkavihko »Paavo Sovolle, pitkäaikaiselle jäsenelle ja heimonsa hyvälle edustajalle».

Hautaustoimituksen jälkeen pidetyssä muistotilaisuudessa pastori Lindroos vielä kertoili siitä miellyttävästä vaikutelmasta, minkä Paavo Sovo oli häneen aina tavattaessa jättänyt, ja näiden rivien kirjoittaja kuvaili puolivuosisataisen hyvän ystävänsä ja toverinsa elämäntaivalta ja luonteenomaisuuksia. Lopuksi Neuvostoliitosta hautajaisiin saapunut vainajan sisar kiitti herkin sanoin kaikkia läsnäolleita veljensä heiltä saamasta suuresta ystävällisyydestä ja huomaavaisuudesta sekä ilmaisi mielihyväänsä siitä, että hänelle oli suotu mahdollisuus olla saattamassa rakasta veljeään viimeiseen lepoon.

J. V.

KYYKKÄÄ HELSINGIN HORISONTISTA

— Pienen kyykkäryhmämme toiminta on menneenäkin kesänä (1973) ollut vilkasta. Keskuspaikkanamme on ollut edelleen Helsingin Seurasaarella Karjalan Sivistysseuran kyykkäkerhon pelikentät. Alkuperäinen kesän kyykkäsuunnitelmamme piti lähes paikkansa. Poikkeuksen teki vain Gävlen juhannusjuhlat, jonne valitettavasti emme voineetkaan matkustaa. Gävlestä saimme kuitenkin terveiset kyykkäpalkintojen muodossa. Kiitos! Nämä palkinnot asetimme kilpailtaviksi 29. 9. 73 pelattuun karjalaiset—inkeriläiset väliseen otteluun, johon Väinö Pietari Kekki on lahjoittanut komean kiertopalkinnon. Ottelu päättyi inkeriläisten voittoon kahdella pisteellä.

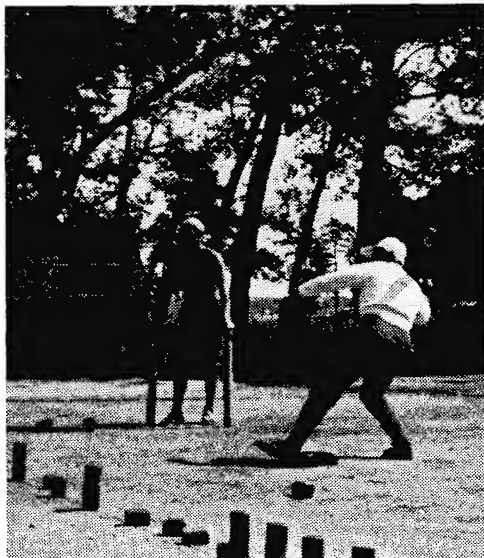
— 19. 6. 73 olimme mukana Karjalan Liiton kyykän joukkuepelin mestaruuskilpailuissa Kuopiossa B-sarjassa, jossa oli 31 joukkuetta. Lopullinen sijoituksemme oli 8:s sija.

— 8. 7. 73 Tampereen kesäjuhlillamme oli mukana viisi joukkuetta. Järjestys:

1. Turun inkeriläiset
2. Turun Uusi Karjalaseura
3. Helsingin inkeriläiset I
4. Karjalan siv.seura
5. Helsingin inkeriläiset II.

Naisten kyykässä Tampereella Helsingin naiskyykkääjät olivat hienokseltaan suosikkeja ennen ottelua, mutta hävisivät jälleen kerran niukasti turkulaisille kilpasisarilleen.

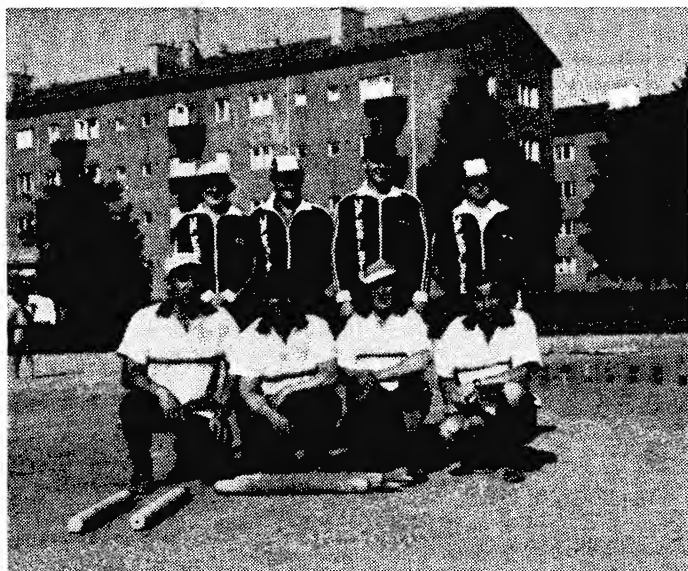
— 23. 9. 73 pelattiin Seurasaaren kunniasauvaturnee. Mukana oli yhdeksän joukkuetta. Sijoituksemme oli kolmas sija. Turnee oli kokonaisuudessaan alusta loppuun saakka jännittävä ja tasaväkinen. Lähes kaikilla joukkueilla niin voitot kuin tappiotkin menivät ristiin, eikä mikään

Suomen ja Ruotsin karjalaiset suorittavat vuosittain kaksi suurta kyykkäotteiua keskenään. Heiuntaina vieraili Helsingin joukkue Boråsissa. Vastavierailu tapahtui Juhannuksena. Otteiu suoritettiin Seurasaarella suuren juhlayleisön edessä. Kuvassa Pekka Simonen (oik.) ja Paavoia Boråsista harjoittelemassa Seurasaaren kentäillä.

joukkue saanut kaulaa toisiin nähden. Voittaneessa joukkueessa, Helsingin Suojärveläiset II, pelasi yhtenä kyykkäjäsenenä Yrjö Korkkinen.

— 9. 6. 73, Helluntaina, Jussi Toivokainen edusti karjalaista kyykkäjoukkuetta maaottelun merkeissä joukkueen vieraillessa Boråsissa ja otellessa Ruotsin kyykkäjoukkuetta vastaan. 23. 6. 73 vastaavaan otte-

Kuvamme Tampereen kesäjuhlilta 8.7.73. Turun ja Helsingin inkeriläiset joukkueet. Ed. vas. Toivo Halonen, Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen ja Toivo Näppl. Seisomassa vas. Aarne Kopponen, Paavo Kopponen, Ilo Siippanen ja Erno Telkinen. Mainittakoon, että A. Kopponen, P. Kopponen ja E. Telkinen ovat tämän vuoden joukkuepelin Suomen mestareita. Onneksi olkoon!

Iuun Helsingin Seurasaaressa pääsi Oskari Toivokainen. 19.8.73 Jyväskylässä kyykän henkilökohtaisissa SM-kilpailuissa Toivo Halonen sijoittui B-sarjassa 5:nneksi. Kilpailuohjelmamme kokonaisuudessaan on ollut laaja. Joukkoon mahtuu niin voittoja kuin tappioitakin. Pääasia on, että olemme saaneet pelata meillekin läheistä ja perinnerikasta kyykkää eli poppia ja tehdä tämä

oikealla ja edustavalla tavalla. Onkin niin, että kyykässäkin aina juuri sillä hetkellä paras pelaaja tai joukkue voittaa, jolloin ylpeys ja nöyryys vuorottelevat todellisen kyykkähengen puitteissa vaikuttamatta juuri vaihtelevuutensa takia mitenkään muuten kuin innostavasti.

Kyykkäterveisin
O. Toivokainen

RUOTSIN PUOLELTA

INGERMÄNLÄNDARE I FN-TJÄNST

Det är väl allmänt bekant att en konflikt råder f.n. mellan Israel och arabstaterna och att både finska och svenska FN-trupper är på plats i fredsbevarande syfte. I den svenska truppen ingår även en ingermänsk yngling, Kalevi Makkonen från Svenljunga. Jag fick en telefonintervju med honom när han var hemma på permission över nyårshelgen. Han har sedan i höstas tjänstgjort som bilförare i kanalzonen, på den västra sidan. Arbetet består i att transportera befäl till och från förhandlingar, att transportera mat och förnödenheter till den inringade 3:e egyptiska armén. Arbetet är inte helt riskfritt. Alltsomoftast utbryter skottväxling mellan egyptierna och israelerna.

— Ingen av arméerna beskuter väl oss direkt, men om man råkar vara i vägen för skottväxlingen kan det bli ordentligt hett om öronen. Några gånger har jag träffat finska FN-soldater. Jag kan ju ännu så pass finska att jag kan samtala med dem. Vi har ju samma uppgifter här nere. Av de stridande parterna har jag kommit i kontakt med egyptiska soldater. Mot oss FN-soldater är de helt korrekta. Vid permissioner ordnas sight-seeing resor till Kairo och till pyramiderna. Då kommer vi även i kontakt med civilbefolkningen och den är översvallande vänlig emot oss.

— Jag muckade från min värnplikt i mars 1973. Sedan arbetade jag på mina föräldrars jordbruk i ett halvt år. Kanske var det äventyrlusten som fick mig att söka till FN-bataljonen. Jag har skrivit på ett kontrakt om 6 månader. Troligen blir det förlängning av det så småningom. Vi har 2,5 dagar ledigt per månad. Ofta samlar grabbarna ihop till längre sammanhängande ledighet. Själv kunde jag åka hem över nyår. Min normala arbetsdag består av körningar kl 7.30—11 och 14—17 men alltsomoftast sker ändringar i detta schema.

Armas Paakkonen

VIIME VUODEN AIKANA POISMENNEITÄ

Rouva Anna Rättö, s. 1905, kuoli 1. 6. 1973 Boråsissa. Häntä jäivät kaipaamaan lapset, lastenlapset, sisarukset ja muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus tapahtui 15. 6. S. Sigfridin hautausmaan Ylösnousemuskappelissa.

— — —

Rouva Maria Telkkinen, s. Inkerissä 4. 10. 1894, kuoli Boråsissa 4. 5. 73. Kaipaamaan jäivät puoliso, lapset ja lapsenlapset, sisaret ja veljet perheineen sekä sukulaiset ja uskonystävät. Siunaus tapahtui 11. 5. S. Sigfridin Ylösnousemuskappelissa.

LAHJOITUKSIA INKERI-KOTIA VARTEN

Toivo Vehiläinen, Kinna 15:— kr
Anna Nykänen, Nässjö 10:— kr
A. Paakkonen, veroilmoitus-
talkoot 1973 50:— kr

Rahakeräys Boråsin Inkerin Kerhon pikukujoulujuhlassa 9. 12. 1973 Inkeriläisten Viestin tukemiseksi 241:20 kr.

KERÄYSTULOS

Rahakeräys ISK:n talvijuhiin kansallisessa illassa 5. 1. 1974 Boråsissa Inkeriläisten Viestin tukemiseksi tuotti 578:10 kr.

LAHJOITUS

Inkeriläisten työn hyväksi on Antti Pettinen Kanadasta lahjoittanut ISK:lle 424 kr. Kiitos lahjoituksesta.

ISK:n rahastonhoitaja

NIEKKOJEN RUNSAUTTA

1. Tsirulniekka	Tukanleikkaaja	48. Parisniekka	Hevoskauppias
2. Tsainiekka	Teekannu	49. Plemäniekka	Siskon- taikka veljenpoika
3. Tsuguniekka	Valurautapata	50. Paamjätaniekka	Muistopatsas
4. Tuzniekka	Astia jossa paahdetaan kahvia	51. Prooposniekka	Korkkiavain
5. Träpisiiekka	Räsyjen kerääjä	52. Provodniekka	Saattaja
6. Tvorniekka	Talonmies	53. Maaitioniekka	Kellon heiluri
7. Urjatniekka	Poliisi	54. Mossooniekka	Pahantekijä
8. Udarniekka	Ahkerä työläinen	55. Miäsaniekka	Teurastaja
9. Ugoljniekka	Vinkkeli	56. Natsjalniekka	Päällikkö, käskijä
10. Fokusniekka	Silmänkääntäjä	57. Nuusniekka	Pikkula, käymälä
11. Figurniekka	Sanoakseni: kiero mies	58. Nalisniekka	Kehykset ikkunan ympärillä
12. Hudosniekka	Taidemaalari	59. Lovisniekka	Turhuudessa aikaansa viettävä
13. Ohhotniekka	Metsästäjä	60. Valasniekka	Kylä, Hatsinantakana
14. Kopniekka	Lurjus (asunnoton)	61. Valjosniekka	Metsässä, maassakelpaamaton puu
15. Korotniekka	Tarhuri		
16. Koljosniekka	Pyörämestari		
17. Kolhosniekka	Yhteistalouden jäsen		
18. Kriiveniekka	Kymmenen kopekan raha		
19. Krisoniekka	Karviaismarja		
20. Kraadusniekka	Lämpömittari		
21. Kymmeniekka	Kylässä kokouksen ajaja		
22. Soittoniekka	Joka aina soittelee		
23. Saposniekka	Suutari		
24. Souhoosniekka	Valtion talouden jäsen		
25. Shorniekka	Satulamestari		
26. Skoljniekka	Koululainen		
27. Srelosniekka	Radanvaihtaja rautatiellä		
28. Spravniekka	Valtion virkamies		
29. Siitniekka	Vehnäleipä		
30. Sävelniekka	Säveltäjä		
31. Rosponiekka	Ryöväri		
32. Runoniekka	Runoilija		
33. Rutsjniekka	Käsivasara pajassa		
34. Ruljniekka	Ruplan raha		
35. Peesseljniekka	Venäläinen laulukirja		
36. Peretniekka	Esiliina		
37. Petjsniekka	Uunimestari		
38. Pumasniekka	Paperirahakukkaro		
39. Pudiljniekka	Herätyskello		
40. Pulisniekka	Mukulakivi		
41. Pulusniekka	Pullakauppias		
42. Puusniekka	Kotjvävy		
43. Poslaaniekka	Lähettilä		
44. Posarniekka	Palokuntalainen		
45. Postooniekka	Seisaalleenkuivunut puu		
46. Polttiiniekka	Viidenkymmenen kopekan raha		
47. Pajalniekka	Juottokolvi		

A. Vainikka

Pyydämme lähettämään lehtemme tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset ennen 20. päivää, jotta ne ehtisivät seuraavan kuukauden lehteen.

palvelemaan huvila-asukkaita. Keväällä perheet siirtyivät asumaan navettoihin antaessaan tilaa kesäviettäjäille, ja lehmät siirrettiin tilapäisiin vajoihin. Huviloiden puistoja hoidettiin, hiekotettuja käytäviä tuli olla runsaasti ja niiden piti olla puhdaita rikkaruohoista. Huvila-asukkaille tehtiin monenlaisia muitakin palveluksia. Suomessa on nykyisin paljon kirjoitettu ja puhuttu kesän viettäjiensä sijoittamisesta talonpoikaistaloihin kesäksi joko täysihoidolla tai sitä ilman, josta koituisi maanviljelijöille kaivattuja lisätuloja. Kuitenkin, jos näissä tapauksissa joidenkin kyläkuntien elämä muodostuisi sellaiseksi kuin Inkerin huvilaseuduilla, joissa paikalliset asukkaat suorastaan joutuivat huvila-asukkaiden jalkoihin, ei tällaista mielestäni voisi pitää onnellisena elämänä talonpoikaiskylissä.

Tämän vuosisadan alkuvuosikymmenillä oli koneiden käyttö maataloudessa Inkerissä kuten Suomessakin vielä vähäistä. Maataviljeltiin aikaisempien sukupolvien perinteiden mukaisesti. Varhaisimpia muistojani on näky, kun eräänä heinäkuun aamuna kotipellolla seitsemän miestä perän jälkeen astellen niitti viikatteilla vankkaa heinäpeltoa. Työ oli aloitettu jo kello kolme aamulla. Myöhemmin isäni hankki yhdessä kolmen naapurin kanssa paikkakunnan ensimmäisen heinäniittokoneen, jonka toimintaa tultiin joukolla katsomaan, vanhempien miesten suhtautuessa epäillen koko vehkeeseen. Seuraavana vuonna meille hankittiin jo oma niittokone.

Viljan puinti tapahtui riihissä. Niissä oli kaksi osaa: itse riihi, jossa lyhteet kuivatettiin, ja kuomina jossa tapahtui puinti. Riihien lämpiäminen ja varstojen neli- ja kuusitahtinen kolke oli merkinä syksyn lähenemisestä ja kesän riemujen loppumisesta. Kaura puittiin neljän hevosen vetämällä kiertopuintikoneella. Tällöin tarvittiin työhön runsaasti väkeä, 15—18 työntekijää, ja se suoritettiinkin talkoilla. Illalla kerääntyivät talkootaloon runsaasti nuorisoa. Joukossa oli nuoria miehiä, joiden osaksi oli tullut mennä sotaväkeen. Kun Venäjällä oli runsaasti miehiä, tapahtui sotaväkeen otto arvalla. Ne joille arpa lankesi joutuivat suo-

rittamaan asevelvollisuutta kolme vuotta, usein kauaksi kotoa, johonkin laajan Venäjän garnisonikaupunkiin. Isänikin joutui aikoinaan suorittamaan kolmen vuoden asepalveluksen Saratovissa Volgan varrella. Ei ollut ihme, jos syksyisin Inkerin kylissä laulettiin:

Tulloo syksy synkkeä

ja Pyhämostin (Pyhään miesten) aika.

Ei ole tiän kylän pojill aikaa

kyntää ommii maita.

Hietamäen talonpojat olivat ahkeria ja taitavia maanviljelijöitä. Sen sijaan he eivät olleet erikoisemmin päteviä käsitöissä. Niinpä kirvesmiehet olivat joko »suomenmaakkoisii» Suomesta tulleita rakennusmiehiä tai venäläisiä »plotniekkoja». Kun kotitalooni rakennettiin lisärakennus, johon tuli osuuskauppa, oli sitä tekemässä viisi venäläistä kirvesmiestä. Työn aikana sattui olemaan kuuden viikon paasto ennen Pääsiäistä, jolloin miehet kreikkalaiskatolisina söivät pelkkää sillisoppaa, jossa oli kaalinlehtiä. Naiset oikein sääsilivät, kun miehistä nuorin, vielä kasvuiässä oleva poika, joutui elämään näin heikolla ravinnolla. Kun paasto päättyi, ottivat miehet vahingon takaisin syöden, juoden sekä tanssien ja laulaen koko Pääsiäisyön.

Kyläsepät ja suutarit olivat paikkakuntalaisia. Erityinen ammattilainen oli paikkakunnalta toiselle kiertävä siansalvaja. Hän oli pienikokoinen, mustiin vaatteisiin pukeutunut ja mustalla nahkasalkulla varustettu mies, hänessä oli jotakin salaperäistä. Miesparka sai viettää yönsä ladoissa tai ulkorakennuksissa. Paimenet olivat sen sijaan suosittuja. He vierailivat talosta taloon, viipyen jokaisessa talossa niin monta päivää kuin tilalla oli lehmiä. Paimenelle tarjottiin hyvää ruokaa ja hän tietenkin majoittuvassa. Savelojan paimenena kesäisin oli pitkät ajat Soikkolan pitäjältä kotoisin oleva mies. Paimenen varusteisiin kuului pitkä nahkaruoska ja tuohitorvi. Paimenen luritukset tuohitorvella, jonka ääni kantoi pitkiä matkoja, olivat hauskaa kuultavaa kesäisinä pälvinä varhaisesta aamusta lähtien. Täällä Suomessa on Inkeristä kotoisin oleva Teppo Repo esiintynyt monet kerrat radiossa soitellen tuohitorvilla ja pajupilleillä, jotka hän oli itse valmistanut. Minulakin on Revon tekemä tuohitorvi kotonani.

Kuten aikaisemmin jo mainitsin, olivat tilat Inkerissä pieniä ja toimeentulo vaatimatonta. Vaikka maataloustuotteiden markkinat olivat hyvät, tavaran kuljetus hevosella oli aikaa viepää ja näin ollen kallista. Samoin lannan tuonti pelloille Pietarista. Silloin ei ollut käytettävänä kuorma-autoja, joilla pienen talon perunasato olisi voitu kuljettaa Pietariin muutamassa kuormassa. Heinän kuljetus niityiltä latoihin tapahtui nelipyöräisillä kärryillä. Kun matkat olivat monesti pitkiä, tuli heinäkuorma tehdä taidolla. Kuorma lastattiin korkeaksi ja heinä puristettiin kasaan vankalla kangella ja köysien avulla. Itse heinän korjuussa ei käytetty seipäitä, vaan tuotiin heinät usein niityiltä kotipihaan kasoihin, josta ne levitettiin ja käännettiin haravoilla, yöksi ja sateen tullessa kerättiin heinät uudelleen kasoihin.

Yleisesti ottaen ei maanviljelijöiden toimeentulo Inkerissä sentään ollut heikkoa, sillä rahatuloja saatiin säännöllisesti vaikkakin niukasti. Edistystä tapahtui maataloudessa jatkuvasti. Osuustoiminta-aate levisi Suomesta. Venäjällä ei osuustoimintaa paljoa tunnettu. Jonkin verran maataloudellista neuvontaakin suoritettiin Inkerissä.

ARVONIMET

Tasavallan Presidentti on myöntänyt yliopettajan nimen ja arvon Tampereen paikallisosaston puheenjohtajalle, opettaja Eero Rautajoelle. — Lehtemme ja koko inkeriläinen heimoväki yhtyy onniteluihin toivottaen yliopettaja Eero Rautajoelle jatkuvaa menestystä sekä työssä inkerinsuomalaisten hyväksi että myös kaikessa muussakin toiminnassa.

Laulettu varoitus

»Pie ei männä venäläisell',
tulloo veren rikko:
sattuu lapsi syntymää,
ni tehhää inkerikko...»

Näin lauloivat esiäitimme ennenmuinoin työtöinä ollessaan. Näissä laulun sanoissa on yksinkertaisen kansallisen julistuksen uljuus. Pitäisikö täydentää kansallista vielä sellaisilla epiteeteillä kuin protestanttinen ja evankeelinen?

Laki oli tsaarivallan aikana nimittäin sellainen, että jos luterilainen ja ortodoksi avioituivat, niin lapset automaattisesti merkittiin ortodoksiseen kirkkoon kuuluviksi vanhemman sukupuolesta välittämättä, ts. kuului heistä ortodoksiseen kirkkoon kumpi tahansa, lapset tulivat sen jäseniksi lain voimalla.

Keskuudessamme oli jonkin verran Inkerin suomalaisia, jotka olivat uskonnoltaan ortodokseja. Heitä kutsuttiin inkerikoiksi. Hietämäellä oli Timolan kylä kokonaan inkerikkojen asuttama. Myöskin Pihilän kylässä oli kolme—neljä taloa inkerikkoja. Vaikkei kieli heitä meistä erottanut, teki sen uskonto ja heidän kanssaan oltiin varsin vähän tekemisissä. Onhan kautta aikain havaittu, että vanhoillisimmat, järeäpäisimmät raja-aitojen pystyttäjät perustavat käsityksensä uskonnollisiin käsityksiin ja näkemyksiin. /Tämä on havaittavissa parhaillaan Irlannin verisissä keskinäisissä riidoissa./

Tuo inkerikko-käsite todistaa yksinkertaisen kansannaisen vaistonvaraisesta varuillaan olost, lähes itsetiedottomasta varovaisuudesta.

Mitä he tiesivät veren salaperäisestä rakenteesta, geeneistä ym. nykyaikaisen tieteen veritutkimuksista...!

Juuri tähän kansalliseen »veren puhtaana pitämiseen» pohjautui professori Nevanlinnan suorittama veritutkimus Inkerin siirtoväen keskuudessa aivan äskettäin. Tämä tutkimus osoitti kyseisissä tapauksissa veren »rikkomattomaksi». Kaikki kunnia esivanhemmille tästä veren voimasta!

Aapo Iho
26. II. 73

nuorten palsta

LAULU

I

Laulu on ihmisten ja lintujen
laulu on sinun ja minun
laulu on kaikkien yhteinen.

II

Laulu on ihmisten ja lintujen
laulu on ilo ja suru
laulu on rakkaus ja viha
laulu on kaikkien oma.

LAURA 11 v.

Testaa historian tietojasi

Merkitse rasti oikean vaihtoehdon kohdalle

1. Kolumbus »löysi» Amerikan

- a) 1250 ☐
- b) 1492 ☐
- c) 1540 ☐

2. Ranskan suuri vallankumous puhkesi

- a) 1776 ☐
- b) 1789 ☐
- c) 1830 ☐

3. Code Napoléon oli

- a) lakikokoelma ☐
- b) ihmisoikeuksien julistus ☐
- c) vakuutusjärjestelmä ☐

4. Mannermaansulkemus tarkoitti Man- ner-Euroopan kauppayhteysien kat- kaisemista

- a) Latinalaiseen Amerikkaan ☐
- b) Englantiin ☐
- c) Venäjälle ☐

5. Käsite »vasemmisto» — »oikeisto» syntyi

- a) Ranskan vallankumouksen aikana ☐
- b) »hulluna vuonna» 1848 ☐
- c) teollistumisen alkuvaiheissa ☐

6. Käsite »merkantilismi» kuuluu

- a) talouspolitiikkaan ☐
- b) filosofiaan ☐
- c) kirjallisuuteen ☐

7. Brasilia itsenäistyi v. 1822 ja irtautui siten

- a) Espanjasta ☐
- b) Ranskasta ☐
- c) Portugalista ☐

8. Teollistuminen alkoi

- a) Yhdysvalloista ☐
- b) Saksasta ☐
- c) Englannista ☐

Oikeat vastaukset: 1. b), 2. b), 3. a), 4. b),

5. a). 6. a), 7. c), 8. c).

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun tilaisuus ja VUOSIKOKOUS on 27. 1. klo 14, helmikuun tilaisuus 24. 2. ja maaliskuun 24. 3. klo 14. Vanha tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Tervetuloa!

Johtokunta

TURUN PAIKALLISOSASTO

Inkeriläisten Yhdistyksen Turun paikallisosaston vuosikokous pidetään 10. 2. 1974 klo 14 Karjalaisten talossa Itäpellontie 2. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Tarjoulua. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Helmikuun 10 pnä klo 14

Maaliskuun 10 pnä »

Huhtikuun 7 pnä »

Toukokuun 5 pnä »

Johtokunta kokoontuu 3. 2. Kaipaisella.

Pyydämme lähettämään lehtemme tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset ennen 20. päivää, jotta ne ehtisivät seuraavan kuukauden lehteen.

ARVOISA TILAAJAMME

- Muista uudistaa tilauksesi heti
- Joulukuun numeron mukana oli postisiirtokortti
- Muista että Viestin hinta on nyt

SUOMESSA 12 MK
RUOTSISSA 15 KR

- Käytä postisiirtotiliä n:o 30636-4
- Älä lähetä rahaa kirjekuoressa
- Jos olet maksanut Viestistä -74 vähemmän kuin 12 mk, lähetä lisämaksu samalle postisiirtotilille
- Voit tilata lehtemme myös asiamiehiltä sekä lehtitoimistoista ja posti-toimipaikoista

Muista merkitä nimesi ja osoitteesi kaikkiin rahalähetyksiin. Mainitse myös, onko kysymyksessä tilaus, avustus vai muu maksu.

Postisiirtotilimme on 30636-4 Auranankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
julkaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin lippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 150,—
1/2 » » 80,—
1/4 » » 50,—
Kuva ilmoituksessa 20,—
Kuolinilmoitukset 20,—
Kiitos- ym. ilm. 10,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTO: Taiteilija Lauri Santun piirros 7.3.74 90 vuotta täyttävästä Matti Virolaisesta.

Vuodet vierivät, muistot jäävät

Uusi vuosi on taas hyvällä alulla. Pimeys ulkona yhä vain jatkuu. Emme ole saaneet aurinkoisia päiviä. Näin ollen monet ikävät tapahtumatkin palautuvat mieleen. Muistan useita sellaisia tapahtuneen juuri tammikuussa. Oli lauantaipäivä. Joukko pienempiä lapsia oli laskettelemassa mäkeä läheisessä pikkumäessä. Isommat vielä sisällä suorittivat heille määrättyjä tehtäviä. Saunanlämmittäjä kantoi vettä järven avannosta saunaan. Avannolle oli myös mennyt 10 vuotias poika. Lieneekö kurkottanut vesiämpäriä avannosta vai mitä kun putosi avantoon. Lämmittäjä auttoi ylös. Riisui märät vaatteet ja jätti sitten pojan saunanlauteille lämmittelemään.

Saunan uunissa oli vielä hehkuvat hiilet ja paljon häkää. Mitä lienee vilkas Vilho kurkistanut saunan sisälle ja näki siellä Einoon pökertyneenä. Kiireesti hän juoksi sisälle, huusi ovella: »Minä en saanut Einoa pois saunanlauteilta.» Sanaakaan sanomatta juoksin saunaan, sieppasin pojan syliini, potkaisin saunan oven kiinni ettei eteiseen päässyt häkää. Eteisen ovi olikin jo jäänyt auki. Tekohengityksen antaminen alkoi. Kesti jonkun aikaa ennenkuin poika virkosi. Kannettiin sisälle jossa voi jo antaa lääkettä. Onnellisesti selvisi, vaikka minä pelosta vieläkin vapaisin.

— Oli sitten maanantai. Koululaiset

lähtivät, pienemmät jäivät vielä sisälle. Jonkun ajan kuluttua huomasin ikkunasta yhden pojista juoksevan kotia. Riensin ovelle vastaan kysymään mikä on hätänä? »Arvi katkaisi jalkansa kun laski suksilla kuoppaan», »mutta eihän Arvillä ollut suksiakaan kouluun lähtiessä», sanoin. »Kylänpojat antoivat. Sanoivat uskallatkos laskea tuosta ja Arvi uskalsi». Sain naapurista laiskan hevosen minkä kiireessä valjastin. Lähdim ajamaan koululle ja sieltä kirkonkylään jonne oli 13 km matkaa. Jalka oli ehkä jo vähän turvonnut, mutta lääkäri veti paikoilleen, ja laittoi kipsiin.

Kolmas tapaus. Oli tammikuun paukku kuva pakkaneen. Tein tavallisen iltamyöhäisen tarkastuksen. Talossa oli hiljaista. Kaikki nukkuivat. Ihmettelin: mistä tulee savua ruokasaliin. Herätin keittäjän mukaani katsomaan. Tämä sanoi heti: »Ne puut ovat leivinuunissa alakerrassa ruvenneet savuamaan, kun panin ne uuniin kuivumaan aamuksi valmiiksi».

Kiiruhdin alakertaan. Leivintupa oli sakean savun vallassa. Kyyryssä menin uunin luo, riuhtaisin pellit auki, samassa leimahtivat puut ilmiliekkiin ja paloivat loppuun. — Jäin miettimään, mitä olisi tapahtunut aamuun mennessä.

Eräässä toisessa kodissa. Tammikuussa oli opettajan nimipäivä. Lapset pyy-

Maisteri Helli Suominen poissa

Fil.maist. Helli Katri Suominen kuoli pitkän sairauden jälkeen 11. 1. Helsingissä. Hän syntyi Pietarissa 23. 2. 1898, tuli ylioppilaaksi Helsingin tyttökoulusta v. 1917 ja fil.kandidaatiksi -1925 sekä maisteriksi 1933. Kansakoulunopettajaksi hän valmistui 1931.

Helli Suominen oli vuosina 1919—22 Raittiuden Ystävien opintosihteerinä ja Kylväjän toimittajana. Perustava merkitys oli hänen toiminnallaan Suom. luentotoimikunnan ja valistusjärjestöjen opintotoimikunnan sihteerinä 1922—42, jolloin opintokerhotoiminta levisi kautta maan. Helsingin veroviraston arkistonhoitajana Helli Suominen toimi vuodesta 1942 ja siirtyi eläkkeelle 1964.

Helli Suominen hoiti monia luottamustehtäviä. Hän oli Suomen Opiskelevan nuorison raittiusliiton keskushallituksen ja työvaliokunnan jäsenenä, Suomen Akateemisen

sivät illalla herättämään heidät aamulla puoli kuudelta ylös, he menisivät opettajalle laulamaan. Sanoin ettei opettajaa saa niin aikaisin mennä herättämään. »Niin, mutta kun kylän lapset menevät ja tahtovat meidätkin.» »Kyllä opettaja herää, kun me oikein kovasti ikkunan alla lauletaan, sanoi pikkuinen Elina. Lupasin vain isommat herättää.

Nousin puoli kuudelta. Käytävässä ja ruokasalissa oli savua. Menin isompien poikien huoneeseen, nouskaapa nyt ylös, kello on puoli kuusi. Tulkaa sitten katsomaan mikä savuaa. »Ai se jauhopytty palaa», sanoi Paavo. Juoksi keittiöön, sieppasi pytyyn syliinsä, vei eteisen penkille ja aukaisi ulko-oven auki. Tuuli puhaltti pytyä ja jauhot liekkiin, penkkiin tuli mustaksi. Keittäjä oli illalla

käsenyt Paavon tuomaan jauhot lämpiämään. Uuni oli päivällä lämmitetty ja hiilet vedetty uunin eteen syvennykjoutui vielä palavien koivuhiiltä yläpuolelle. Pitkän yön aikana oli pytynpohja ja jauhot hiiltyneet niin että vain ylävanne piti pytyä koossa. Jos me olisimme nukkuneet puoleen 7:ään kuten tavallisesti, olisi pytystä jo pudonnut palavat jauhot ja hiiltyneet laudat halkolaatikkoon mikä oli uunin vieressä. Halkolaatikossa oli tuohia ja paperia. Pian olisi koko talo ollut tullessa.

Kuinka olisi käynyt 36 nukkuvan lapsen ja kahden aikuisen?

Sopii siis olla varovainen. Tämänkin vuoden aikana voi monenlaista tapahtua. Hyvää vuoden jatkoa!

Arkistonhoitaja, Fil.maist.

Helli Katri Suominen

* 23. 02. 1898 † 11. 01. 1974

Rakasta siskoamme kaivaten

Taimi, Saima, Yrjö, Eero, Arvo
perheineen

On onnen kyynelissä
jo auvo taivahan,
kun päivän päätyessä
ja matkan maailman

tyynesti pääsen kerran
lepohon uinahtain.
On silloin luona Herran
sunnuntai suvi vain.

raittiusliiton johtokunnan puheenjohtajana, Kunnallisvirkamiesliiton valtuuston ja Kunnallisvirkamies-lehden toimitusneuvoston jäsenenä. Hän kirjoitti (Onni Tolvasen kanssa) Opintokerhotyön oppaan ja toistakymmentä aikuisopiskelua käsittelevää kirjasta. Lisäksi on julkaistu hänen kirjoituksiaan kansanrunouden ja näytelmäkirjallisuuden alalta sekä hänen kirjoittamansa inkeriläisen säveltäjän Mooses Putron elämäkerta Inkeriläisten Sivistyssäätiön kustantamana. Helli Suominen harrasti näytelmäkerhon ohjausta ja kourolaulua kuuluen Suomen Lauuluun.

Helli Suominen varhaisempiin harrastuksiin kuului näytelmäkerhon ohjaus, mm. Molier'in ja Shakespear'in parin näytelmän suomalainen kantaesitys tapahtui hänen toimestaan. Kuorolaulu kuului myös Helli Suo-

misen harrastuksiin ja hän oli mm. Suomen Laulun ja Vox Urbanan perustajajäseniä.

Inkerin Ystävien sihteerinä hän toimi jonkin aikaa 20-luvulla ja vv. 60—61 hän ohjasi yhdistyksemme opintokerhoa. Hän on esitelmöinyt kesäjuhllillamme ja laajan kirjallisen toimintansa ohessa muistanut myös meidän lehteämme. Pietarin suomalaisten toimikunnassa hän on niin ikään ollut aktiivisesti mukana.

Maisteri Helli Suominen ruumiinsiunaus tapahtui Krematorion kappelissa 30. 1. 1974. Siunauksen toimitti kirkkoherra Matti Vironmäki. Omaiset, ystävät ja lukuisat järjestöt toivat viimeisen tervehdyksensä kunniotettavan elämäntyön tehneelle vainajalle. Helli Suominen veljet esittivät tilaisuudessa harrasta musiikkiohjelmaa.

Petroskois sukuloimas

Nyt mie otin tähän pöyvvällein paperii, tshernilitsan ja kastoin peron tshernilaa ja aloin teil oikein kiruttaa mein omal Inkerin murtel.

Mie kysyin ennen juhannusta Petroskoin matkaa matkatoimistost ja sielt miul sanotii, jot kaik paikat on jo varattu. A hyö otti ylös miun nimmein, jos joku peruttais, niin mie piäsisin mukkaa. Ja mie piäsin. Mie uattelin, jot mie lähen matkal ja kirutan seukkoloillein, et tulloot vastaa ja mie lähen tätilöitäin katsomaa. Hyö ovat jo niin vanhoi, Sohvi-tättiin 77 v. ja Katrin-tättiin 79 v. Sohvi-tätil on suonikohjut ja ne vuotaa verta ja hiä ei piäst meitä katsomaa, ko myö ukon kans käytii Inkeris v. 1968. Mie sit pakkasin tshumadanan omil vuatteil ja podarkoil, se tul niin täytee, jot miun pit pitshouhkal laittaa rutskist kiin, ni mie havaitsin, jot miul ol iänt kombinee stuolil ja tuhvelit tuaksein sillal. Miun täyty uuvvestaa avata pitshouhkan piät auk ja tunkee viel tuhvelit sekä kombinee sinne. Mie aloin jo koota tshumadannaa ain mitä muistu mielee kahen viikon aikaan, niin koitti sit lauvantapäivä 1.9., mie panin piällein potrat parit, siin ol ruohonpäistä, bruunii, purdavoista, malinavoista, lilavoista ja se ol oikein sellanen tuhhasenkirjava. Piällein mie laitoin kesäpaljton, sarfan kau-laa, liäpän piähän ja pertshatkat kättee, niin olin valmis jo lähtee. Pidin jo oven rutshkast kiin, ni muistin viel yhen asjan ja mie otin tupuretkan allein ja katsoin peilist, ettei vua paljoo kinnerkoukut, näkyis, sil se olis ihan sopimatonta. Pojan terppenja silloin loppu ja hiä huus porstuvast, jot tule jo. Mie mänin hänen rinnallee istumaa ja hiä toi miun omal mattorallaa yhentoist pikalinjaa. Niin mie olin matkal tyttärele-lein ja vävyillein Martinluaksoo. Heil on oma kvarttiira siel, siin on kaks komnattaa, kuhnj, pesutupa ja porstua. Tyttärein on Zottavodan, a vävvyin on prikkassikka. Hyö olliit molemmat minnuu vastas ja miul ol heil merssis tarttuloi, porkkanoi, svekloi,

sipuljoi, par akurtsii ja matshikkasarenjaa. Mie olin heil sit sen yön ja hyö suatto miun sit massintiebloshatkal. Sofera ol matto-ransa luon ja toisetkii alko tulla ja mie mänin kans sissää ja katsoin tuntilo, se näytti puolta yheksää suntakuamuu 2.9. Sofera pan käyntii mattoran ja myö lähetti koht Leningrattii. Kymin motellis kuka söi, kuka joi kahvit ja seuraava pysäys ol Vualmuan tullis. Mein pit uotella vuoroam-mo 3 tuntii ja tsetvertti. Tullis ol monen muan mattoraa. Tarkastus käi äkkii, toisii tshumadannoi ei edes avattu ja kukkaa ei joutunt yhtää markkaa maksamaa. Sofera istu tuas paikallee ja matka jatku. Niin myö tultii Viipurii ostoksil ja muil tarpeil. Sit myö tuas lähettii matkan tekkoo. Myö olimmo matkataulust myöhäs ja ko tultii hotelli Leningradskajan ettee, ni minnuu ol vastas Sohvi-seukkoin ja Mar-tätin Anni, hiä ol isän seukko ja mie olen hänen kans kirjeen-vaihoos. Hyö ovat Suaprun kyläst, mist mie uon kotoisin. Mie kysyin petroskoilaisii ja Anni innostu kovast ja kimitti niin kovvaa, et hyö on petturloi, hyö on petturloi, lupa-siit tulla minnuu vastaa, eivätkä tulleet. Hyö tahto minnuu sil kompee Suapruu, mut mie sanoin Annil, jot älä niin kovvaa huuv-va, en mie kuurne uo. Tultii sit kaik hotel-lii ja meitä juaettii komnattoihen, mie jouv-vuin kahen nuoren tytön kans sammaa. Mie uattelin, jot mie en lähe Suapruu, et heil on joku este tult. Mie sanoin Annil, jot mänkää katsomaa hotelli Oktjabrskoist, most uotteloot siel. Matkatoimistost eivät tietäneet kumpaa meitä viijjää. Hyö käivät katsomas siel ja tulliit tuas takaisin, ei olleet siel, hyö tuas alko tahtomaa minnuu vua Suapruu.

Mie sanoin heil, jot mie tuln täl matkal sitä vart, jot mie niän Sohvi- ja Katrin-tättiin Petroskoist päin elävin silmin, a työ uotto viel nuorempii, voitte uotella vuoroanno. Myö käimmö ukon kans heil v. -68. Mie annoin heil podarkat ja hyö miul. Lua-jimmo kuulumissii vähän aikaa ja hein

täyty joutuu viimeisel poestul ja se läks kakstoist tuntii yö. Mie lupasin seuraavan iltapäivän ottaa taksin ja tulla Suapruu, jos ei Petroskoist päin ilmesty kettää. Hyö ol käyneet kysymäs Oktjabrskoist, heil sanottii, ettei heil tule suomalaisii ja heitä neuvottii häikkii hotelli Leningrattii, se on toin hotelli kokonaan. Hyö uottel minnuu sen pihas ves-sattees Hilja-, Saima- ja Katri-seukkoin. Heil tul siel viel pikku kommellus, hyö läks ylittää kattuu ja militsa huomaa ja vinkkaa etusormellaa, a Katri-seukkoin on vilkkain heist ja hiä sano, jot tuol onkii tuttu militsa. Niin marssi kolme ämmää militsan luo, po rubljy, sano militsa ja kirutti jokaisel ruplan strafin viäräst paikast kaun ylityksest. Katri-seukkoin motkotti, ko hyö piäs militsast erroo, jot hiä ois suant ruplal suuren arpussin. A toist lohdutti, et ollaa mielissämmö, ettei jouvuttu militsa-asemal. Myöhä ol ja militsa käsk heitä pois ves-satteest. Oisko hyö uotelleet minnuu viel tänä päivänkii. Hyö läks siint sit Inkerinmual Korpkyllää, Katri-seukkoin kottii yöks. Hänen tyttärensä vinoil, jot kruppavodal olis tarvint antaa po tri rubla. Seuraavan uamun hyö tuas matkust minnuu etsimää hotelli Leningradist ja heil sanottii, jot ei heil ole suomalaisii. Ol onneks toin virkailija, joka huomaa kysyy telefoonal hotelli Leningradskajast ja sielt »petturit» sit miun löys puolen päivän aikaan. Hilja- ja Saima-seukkoin läks hakemaa piletlöi, a mie jäin Katri-seukkoin kans luatimaa kuulumissii. Poestu läks 21.30. Katri-seukkoin läks kotihee Inkerii. Vagonast sai vuokrata puhtaat hurstit, atjalan, tyynynpiällisen ja pyyhkeen. Myö levittimmö alusen, a tshumadanat, paltot, retik-kulit ja tuhvelit laitoimmo sellaisee laatikkoo, jost läks kans auk ja siitä tul sit vuuvve. Ylös sai myös vuoteen, ko aukais sara-noist. Ol pimjä ja myö muattii. Mie heräsin jo ennen 5:tä. Vedin sanaveskan syjää ja aloin katsella maiseemii, kyllii ja stanzoi. Ne ol ihan suomalaisii nimmii ja miun mielehein

ei iänt ko Latva. Tämä ol myös venäläisin kirjaimin. Yks mummo kysy miult tuntiloi vennäiks, sanoin jot on viittä vailla viis. Hiä luatj, jot on matkal tyttärelee, mist tul, mie luain hänel, jot mie uon Suomest ja mänen vieraihen Petroskoihen. Uattelin, voip olla inkerläinen ja kysyin, a hia ol venakko ja poistu seuraaval stomzal. Sit heräs yks ja toin peseytymää. Ylitettii Syvärin jok ja koht alko näkky Ääninen ja tultii Petroskoihin. Sielt ol sit Tshalnaan noin 20 km ja myö ei suatu taksii, ajettii sit linja-autol. Tättiin ol jo ikkunas uottamas, Hilja-seukkoin sano, et tuo on hänen mökki, äiti on ikkunas, mie vilkutin hänel jo tielt. Tättiin tul rappujen ovel jo vastaa kipeil jaloillaa ja siin myö halattii ja itket-tii, ol kulunt jo yli 30 vuotta, kun toisemme nähtii. Hilja-seukkoin laitto meil ruuan ja kohvit pöytää. Saima-seukkoin ja Katrintättiin tullit koht Petroskoist ja heitä syötettii myös. Mie otin heist sit kuuvvii. Meil ol kovast luatimist ja hyö nauro miul, jot hyö ei ole suaneet Suomest mukahee muuta, ko tarttuloist tul perunoi ja mattorast auto. Niä Suomen ihmiset ko puhhuu, ni siin ei tapahu mittää. Myö ko puhuimmo omil paikoil, ni siin sammu jo kynttelit, karassilamput ja fanaritkii. Antti-seukkoin tul sit opettamast ja hak meitä heil. Hänel on suuremp talo joen varrel ja siel tuas ol pöytä täynnä ruokaa ja herkkuloi. Mie otin sielkii kuuvvii heist, Sohvtättiin jäi sit pojallee, ko hänel on jalat kipjät, a myö lähettii muantiel ja siin olkii taksi ja ajoimmo Petroskoihen Saima-seukkoin kottii. Hiä assuu äidinsä kans kerrostalos, neljännes kerrok-ses. Meitä siel tuas uottelit toin Antti-seukkoin, Saima-seukkoin vel. Hiä ol siel naisen kans ja mie luulin, jot hiä on naisinee. Kukkaa miult ei kysynt, et tunnetko hänet, a mie en hänt näht yli 30 vuotee ja hiä ol mahottomast lihont ja vanhempkii ol, ni mie uattelin, jot kyl Antti-seukkoin nai-

Matti Virolainen 90 vuotta

Kunnioitettavat 90 vuotta täyttää Kauvat-
salla 7.3.1974 Matti Virolainen, lehtemme
lukijoille tuttu Matti-setä. Matti Virolainen
syntyi Miikkulaisten Alakylän Vironmäellä,
jossa hän vireänä inkeriläisenä nuorukai-
sena osallistui monipuolisesti kylänsä ja seu-
kuntansa rientoihin, mm. innokas kuoro-
mies hän oli jo tuolloin. Samoin hän avusti
jo tuona aikana inkeriläisten lehtiä, kuten
Neva-lehteä. Tultuaan Suomeen v. 1919 hän
toimi Raudussa merkittävällä tavalla Inke-
riläisten toimikunnan tehtävissä, vastaten
mm. elintarvikkeiden jakelusta. Asuttuaan
Kannaksella useissa pitäjissä, mm. Sakkolas-
sa ja Hiitolassa sekä Metsäpirtissä hän aset-
tui vuonna 1925 Ensoon, jossa hän oli Enso-
Gutzeitin palveluksessa eläkkeelle siirtymi-
seensä, vuoteen 1949 saakka. Ensosta hän
joutui kaksi kertaa evakkoon, Kotkaan ja
Tainionkoskelle, missä hän koko ajan oli
Enso-Gutzeitin palveluksessa.

Enson aikanaan Matti Virolainen toimi
monin tavoin inkeriläisten yhdistyksessä,
oli innokas ja menestyksekkäs jäsentenhank-
kija sekä kuului laulukuo-
roon. Matti Virolaisen innoittavasta vaikutuksesta johtui,
että Ensossa inkeriläisten toiminta pysyi
vireänä. Paikkakuntalaisia, mm. Enso-Gut-
zeitin johtohenkilöt, hän sai tukemaan inke-
riläisten harrastuksia. Hän kuului raittius-
seuraan, järjesti uskonnollisia tilaisuuksia
ja kirjoitteli edelleen lehtiin.

Kauvatsalta käsin Matti Virolainen on
eläkevuosinaan jaksanut käydä miltei poik-
keuksetta kaikissa inkeriläisten kesäjuhlissa
ja yhdistyksemme vuosikokouksissa ynnä
muissa tilaisuuksissa, joissa hän on aina
ollut odotettu ja mieluisa vieras sekä kaik-
kia sytyttävä puhuja. Mieleen on jäänyt
hänen vaikuttava puheensa Inkeriläisten 50-
vuotisjuhlilla Helsingissä, osa puheesta on
tallassa ääninauhallakin. — Myös moniin

Jatkuu sivulla 12

Annikki Mansikka 80 vuotta

Maaliskuun 9 päivänä täyttää Kouvolassa 80 vuotta rouva Annikki Mansikka o.s. Luukkonen.

Hän on Kannaksen tyttäriä. Jo nuorena hän muutti Viipuriin, missä suoritti koulunkäyntinsä ja toimi sen jälkeen kirjanpitäjänä tukkuliikkeessä. Vuonna 1929 hän siirtyi Valtion pakolaisavustuskeskuksen eli »Apukeskuksen» palvelukseen kanslistiksi ja seuraavana vuonna rahastonhoitajaksi. Vuonna 1949 hänestä tuli kanslianhoitaja, mitä virkaa hoiti v. 1959 tapahtuneeseen viraston lopettamiseen ja samalla eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Näiden äärimmäisen suppeiden ulkonaisen puitteiden sisälle mahtuu sangen rikas elämä ja toiminnantäyteinen työpäivä, m.m. kolme vuosikymmentä uutteraa ja antaumuksellista työtä pakolaishuollon hyväksi. Suuri on niiden inkeriläisten, samoin kuin muidenkin, pakolaisten luku, joiden puutteeseen ja hätään Annikki Mansikka on saanut lievitystä välittää ja monet ovat ne pakolaisnuoret, joita hän on joutunut työn ja opin teille aineellisesti avustamaan ja sydämellisin, hyvin neuvoin elämän taipaleelle evästämään.

Talvisodan ankeina päivinä oli pakolaisavustuskus kirjaimellisesti Annikki Mansikan harteilla. Loppiaisen jälkeen 1940 oli

viraston lähdeittävä pois Viipurista ja siirryttävä rauhallisempaan Lappeenrantaan. Mutta helmikuussa alkoivat olot sielläkin jo tulla kuumiksi, heikon ilmatorjunnan varassa elävää kaupunkia alettiin ahkerasti pommittaa. Rouva Mansikka pysytteli kuitenkin rohkeasti virkapaikallaan, pakkasi ilmahälytyksen tullen paperinsa isoon selkäreppuun ja painui pommituksen ajaksi »suojaan» t.s. lujarakenteisilta näyttävien rakennusten seinävierustoille. Kun vihdoin pommi osui jo siihenkin taloon, missä kanslia ja rouva Mansikan asunto olivat, lähetti »Apukeskuksen» johtokunnan puheenjohtaja maaherra Manner auton hakemaan rouva Mansikan »kanslioineen» Savi-
taipaleelle.

Annikki Mansikka ei rajoittunut toimimaan pakolaistemme hyväksi yksinomaan virkansa hoitajana, vaan osallistui erittäin aktiivisesti myös heidän valistuksellisiin ja viihteellisiin rientoihinsa. Hän liittyi Viipurin inkeriläisten kerhoon, hoiti kerhon kirjastoa, perusti ompelupiirin, joka aina vuosittain hankki kerholle arpajaisvoitot, ja oli ahkerasti mukana iltamia ja juhlia järjestämässä. Hänen joustavasta toimeliaisuudestaan ja hyvästä järjestökokemuksestaan (m.m. Lotta-järjestössä) oli kerholle monenlaista tehokasta apua. Eläkkeelle siirryttyään ja jo sitä ennenkin hän toimi aktiivisesti Mannerheimin lastensuojeluliiton riveissä Kotkassa ja Kouvolassa.

Monet kiitolliset ajatukset ja lämpimät onnittelut seuraavat varmaan Annikki Mansikkaa hänen nyt siirtyessään reippaana ja nuorekkaana uudelle vuosikymmenelle. Noihin onnitteluihin yhtyy myös Inkeriläisten Viesti.

J. V.

Aatami Vainikka 85-vuotias

Aatami Vainikka täyttää 85 vuotta helmikuun 27 p. Hän on syntynyt Tuutarissa Pajulan kylässä. Aatami on tähän asti elänyt hyvin monivaiheisen elämän, johon kuuluu mm. sotilaana ja sodassa eläminen, sotavangiksi joutuminen ja sieltä pakeneminen, monen valtakunnan kautta kotimaahan palaaminen, joutuminen pakolaiseksi kaksi kertaa perheensä kanssa, ennenkuin hän sai nykyisen turvapaikan Ruotsissa, Gävlessä, jossa hän on asunut viimeiset runsaat 27 vuotta.

A. Vainikka on hyvin monelle tuttu ja arvossa pidetty henkilö, johtuen etupäässä siitä hyvin runsaasta ja ahkerasta kirjoitus- ja runoilutyöstä, jonka hän on inkeriläisten keskuudessa suorittanut ja joka on monta, monta vuotta tullut näkyviin tämänkin lehden sivuilla. Mainittakoon, että joku vuosi sitten Helsingissä hän luovutti yli 200 sivua käsittävän runokokoelmansa inkeriläisten yhteiseen käyttöön. Hän on myös tuttu näky inkeriläisten juhlilla Suomessa niinkuin Ruotsissa ja hän on jatkuvasti ahkerasti osallistunut Gävlen inkeriläisten rientoihin monella tavalla. Kor-

keasta iästä huolimatta A. Vainikka on henkisesti ja ruumiillisesti hyvässä kunnossa. Ja jatkuvasti jaksaa olla ahkerana kirjoituskoneen ääressä.

Ruumiillista kuntoaan hän hoitaa kävelyillä ja saunassa kovasti kylpemällä keran viikossa tyttärensä tykönä.

Toivon parhaita terveyttä ja valoisaa elämän ehtoota 85 vuotta täyttävälle A. Vainikalle.

Ja uskon, että monet ystävät ja tuttavat yhtyvät tämän vaatimattoman kirjoituksen kautta kunnianosoitukseen ja onnen toivutukseen.

L. M.

x x x

Aatami Vainikka on ollut Inkeriläisten Viestin uuttera ja tervetullut avustaja, jonka runoja, muistelmia ja muita kirjoituksia toivomme jatkuvasti saavamme julkaista. Merkkipäivän viettäjäällä on edelleenkin pääasiana kirjoitustyö: hän on kirjoittanut elämäkertansa ja muistelmiaan jatkuvasti ja toivoo saavansa työn valmiiksi syntymäpäiväkseen. Terveys ja muisti on ollut erinomainen, toivomme lämpimästi niiden edelleen säilyvän samanlaisina ja yhdymme lehtemme puolesta kiitollisina lämpimiin onnitteluihin.

Kesäjuhlien tilinpäätös

Taloudellinen kysymys ja juhlaohjelma aiheuttivat pisimmän keskustelun Gävlen inkeriläisten kerhon kokouksessa, jossa päätettiin järjestää vuoden 1973 kesäjuhlat Gävlessä. Kun nyt näin jälkeenpäin tehdään tilitystä kesäjuhlilta, niin voitaneen todeta, että aktiivisesti toiminut juhlakomitea selviytyi tehtävästään yli odotusten ja

juhluvieraiden antamien lausuntojen mukaan oli juhlaohjelma erittäin runsas.

Suuren juhlayleisön ansiosta muodostui juhlasta myös taloudellisesti onnistunut. Kun kesäjuhlilta aiheutuneet kulut oli maksettu, niin tilinpäätös osoittaa voittoa. ISK:n osuuden lisäksi päätti Kerhon johtokunta tukea Inkeriläisten viestiä sadalla kruunulla.

VUODEN 1973 KESÄJUHLIEN TILITYS

TULOT

Sisäänpääsyliput Strömvallen	1.490:—	Kr
Sisäänpääsyliut Folkets Hus	4.130:—	Kr
Virvokkeiden ja nakkien myynti	1.823:—	Kr
Ohjelmalehdet ja mainokset	1.132:10	Kr
Kolehti Pyhäntökolminaisuuden kirkossa	578:55	Kr
Arpajaiset	497:—	Kr
SUMMA TULOT	9.650:65	Kr 9.650:65

MENOT

Strömvallenin vuokra	1.095:—	Kr
Folkets Husin vuokra	2.055:—	Kr
Virvokkeet ja nakit	900:50	Kr
Ohjelmalehdet ja mainostus	1.556:40	Kr
Majoitus ym. vuokrat	577:50	Kr
Kahvitarjoilu	179:80	Kr
Sekalaiset	1.361:60	Kr
SUMMA MENOT	7.725:80	Kr
YLIJÄÄMÄ	1.924:85	Kr
	9.650:65	Kr 9.650:65

ISK:n osuus 20 % 1.924:85 385:— Kr
 Gävlen IK voitto-osuus 1.539:85 Kr

Gävlessä, marraskuu 1973.

HEIKKI WIRTANEN

x x x

Gävlen juhlien järjestäjät tarkoittivat tilityksen julkaistavaksi joulukuun numerosa. Valitamme julkaisemisen myöhästymistä.
 Toimitus

Karjala-seurojen harrastuksiin Matti Virolainen on Kauvatsalta käsin osallistunut: hän on käynyt ahkerasti pyhäjärveläisten, sakkolalaisten ja hiitolalaisten kesäjuhlilla sekä ollut karjalaisten edustajana eri tilaisuuksissa.

Matti Virolainen on, kuten tunnettua, erittäin terävämuistinen inkeriläisten historian, kulttuuriharrastusten ja kansanperinteen tallettaja ja kertoja. Hyvänä laulajana hän on ollut valmis esittämään kansanrunoutta myös laulaen, silloin kun perinteen tallettaja on äänityslaitteineen sattunut paikalle. Vielä paljon enemmän Matti Virolaiselta pitäisi tallettaa harvinaista perinneaineistoa. Onhan hänen muistissaan vielä harvinaista kertovaa, kalevalalaista runoakin. Hänen kerrontansa inkeriläisestä kotiseudusta on myös harvinaislaatuista kuultavaa. Näitä muistelmia hän on kirjoitellut ututterasti meidänkin lehtemme palstoille. Korkea ikä ei ole ollut esteenä Matti Virolaisen henkisellemme valppaudelle ja vireydelle; vieläkin hän lukee pari kolme kirjaa viikossa, muistelmia, elämäkertoja, historiaa ja kaunokirjallisuuttakin. Mutta ennen kaikkea hän on aina ollut ympäristöään inspiroivana, hauskana seuramiehenä ja juurevaan tapaansa henkeväänä persoonallisuutena tunnettu inkeriläinen, jonka kiinnostus elämään ja aktiivinen osallistuminen aatteellisiin harrastuksiin on aina merkinnyt paljon kaikille inkeriläisille ja karjalaisille. Onnittelemme sydämestämme korkean iän saavuttanutta yhdistyksemme kunniajäsentä ja toivomme merkkipäivän viettäjälle jatkuvaa terveyttä, onnea ja mielenvirkeyttä.

Tapanin juhla Turussa

Turun Inkeriläisten Tapaninpäivän juhla Karjalaisten talolla alettiin poikkeuksellisesti johtokunnan kokouksella. Kokouksessa käsiteltiin inkeriläisten kesäjuhlalan järjestämistä Turkuun, mikä hyväksyttiin yksimielisesti ja päätettiin juhlahuoneitten varauksista.

Kello neljatoista aloitettiin varsinainen juhla monipuolisella ohjelmalla. Pastori Vilho Mustonen toi paikallisosaston tervehdyksen ja myös Helsingistä terveisiä siellä pidetystä yhdistyksen kokouksesta. Siellä oli pohdittu Viestin tilannetta ja sen taloudellista tilannetta.

Juhlaan olimme saaneet lehtori Maarit Viitalan juhlapuhujaksi. Hän aloitti puheensa nykytilanteesta ja sanoi, että tämä joulu voi olla viimeinen näin yltäkylläinen, aika voi vaihtua. Ohjelmassa oli kitaransoittoa ja kaksinlaulua ja lasten lauluja ja kohokohdaksi muodostui, kun Pentti Rissanen ilmestyi suuri säkki selässään ja sanoi sen huomanneensa eteisestä ja arveli joulupukin jättämäksi. Makeisia riittikin säkistä lapsille ja vanhuksille suut makeaksi. Tilaisuus päättyi Maija Pylsyn loppurukoukseen.

J. R.

jatk. s. 7

sensa vierestä löytää. Mie otin viel »avio-parist» kuvankii ja Antti-seukkoin ol kauhein laiha, ko hänel on kaks vatsaleikkausta tehty. Ihmettelemist siin ol ko hyö ol täyvelliset vastakohtat. Ko myö sit tuas lähettii Leningraadii, matka kest 10 tuntii ja myö ajettii hotellii ja siel ol pihal Matti-eno Suaprust meitä uottelemas. Siel sisäl luaittii kuulumissii ja hyvästeltii, ja mie jäin hotellii kerräämää voimii seuraavaa uamuu vart, jot jaksan tuas istuu mattoras Hels-

sinkii ast. Minnuu tul vastaa tyttärein ja vävvyin. Mie olin kaks yötä sit heil. Soitin kottii, mein mies toi lankkuloi lauantain mattorallaa, hiä on sellanen edinolitshnik, jot hiä ajeloo ihmisil sorraa ja mitä milloinkii. Anttu hak miun sielt pois oikein omal krusovikallaa, hänel on sellanen shes-titontka, enkä mie vernaa tiijje, vaik ois semtontka. Niin Vähämien Anttu köröttel Katrinoinee kottii oikein omal krusovikal.

K. L.

nuorten palsta

TAIKASAUVA

Erään noidan talo paloi. Lehdessä oli ilmoitus, että talo oli palanut, mutta kukaan ei tiennyt, että se talo oli noidan talo. Minä rakensin kerran majaa ja menin sinne palaneen talon luo. Otin sieltä lautoja. Mutta mitä ihmettä minä näinkään! Kivilaatan johon

oli koverrettu taikasauva ja miten se tehdään. Juoksin kotiin niin kovaa, että kaaduinkin matkalla. Nousin pystyyn ja menin omaan huoneeseeni ja aloin tehdä sitä taikasauvaa. Kahden viikon kuluttua se taikasauva oli valmis. Menin juosten näyttämään sitä ja kaaduinkin taas ja sain haavan. En ollut kokeillut sauvaa ja siinä kivilaatasta sanottiin, että kun ajattelee mitä haluaa tai haluaa jonkun muuttuvan joksikin tai haluaa, että jotain tapahtuisi, niin sanoo »pim» ja se toteutuu. Minä kokeilin ja eläköön! Se toimi. Minusta tuli rikas sillä tavalla, että esiinmyin ja kerroin tästä taikasauvasta. Mutta en hiiskunutkaan, miten minä olin sen tehnyt.

Kimmo Huurto, 9 v.

ARVOISA TILAAJAMME

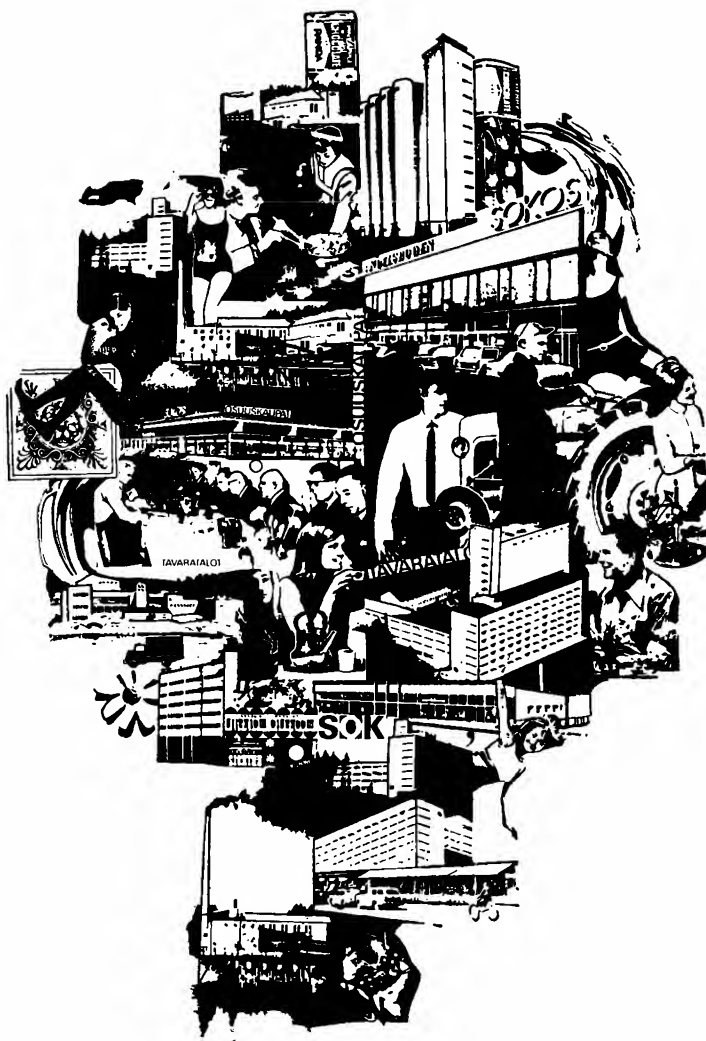
- Muista uudistaa tilauksesi heti
- Muista että Viestin hinta on nyt

**SUOMESSA 12 MK
RUOTSISSA 15 KR**

- Käytä postisiirtotiliä n:o 30636-4
- Älä lähetä rahaa kirjekuoressa
- Jos olet maksanut Viestistä -74 vähemmän kuin 12 mk, lähetä lisämaksu samalle postisiirtotilille
- Voit tilata lehtemme myös asiamieheltä sekä lehtitoimistoista ja postitoimipaikoista

Muista merkitä nimesi ja osoitteesi kaikkiin rahälähetyksiin. Mainitse myös, onko kysymyksessä tilaus, avustus vai muu maksu.

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

SOK **kehittyvä** **70-vuotias**

1904-1974

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Helmikuun tilaisuus on 24. 2. ja maaliskuun 24. 3. klo 14. Vanha tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Tervetuloa!

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Maaliskuun 10 pnä klo 14

Huhtikuun 7 pnä »

Toukokuun 5 pnä »

Johtokunta kokoontuu 3. 2. Kaipaisella.

ÖREBRO

Sunnuntaina 24. 3. klo 14.00 St. Mikaelin kirkossa jumalanpalvelus ja Hp.eht. rov. K. Åberg. Jumalanp. jälkeen kahvitarjoilu ja Inkerin Kerhon nuorisokokous kellarikeroksessa.

Pääsiäispäivänä 14. 4. klo 14.00 St. Mikaelin kirkossa jumalanpalvelus, rov. K. Åberg.

KANSALLISMUSEO Helsingissä

kevät 1974

TIISTAI-ILLAT, klo 18.45

yleisötilaisuuksia museon edustamilta aloilta

5. 2. Olavinlinna rakennusmuistomerkkinä, Elias Härö
12. 2. Kansanomaiset pujotuspeitteet eli »kuvatäkit», Toini-Inkeri Kaukonen
19. 2. Kalliomaalauksemme, Pekka Sarvas
5. 3. Nousiaisten Nikilän hopea-aarre, Tuukka Talvio
12. 3. Kaksi kansantieteellistä elokuvaa, Osmo Vuoristo
19. 3. »Muruja on elon onni suurin osa suruja» — museoviraston keruutoiminnan tuloksia, Hilkka Vilppula
26. 3. Viimeaikaaisia suojeleongelmia kaupungeissamme, Ritva Tuomi
9. 4. Kemijoen esihistoria, Aarni Erä-Esko

Keväällä järjestetään opastettuja sunnuntaitretkiä, joista ilmoitetaan myöhemmin päivälehdissä.

Kansallismuseo on avoinna arkisin 12—15, tiistaisin myös 18—20, sunnuntaisin 11—15, maanantaisin suljettu.

INKERILÄISTEN YHDISTYS r.y:n

VUOSIKOKOUS

pidetään **sunnuntaina maaliskuun 17 pnä 1974 klo 14** Helsingissä Pohjalaisen Osakuntatalon (Ostrobotnia) juhlasalissa Töölönkatu 3 (käynti Museokadun puolelta). Käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Johtokunta

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metiäinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym.	7,50
Lauri Santtu	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti	
vuodeksi 1974 olisi syytä tilata. Hinta 12,—.	

Hinnat kruunuissa valittu-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

.....
KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10
Helsinki 33.
Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 150,—
1/2 » » 80,—
1/4 » » 50,—
Kuva ilmoituksessa 20,—
Kuolinilmoitukset 20,—
Kiitos- ym. ilm. 10,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Rääpyvän maatalousteknikumi, joka perustettiin 1920-luvun alkuvuosina Toksovan kansanopistoon, mutta siirtyi sieltä v. 1926 Rääpyvälle. Teknikumista valmistui maatalousteknikkoja sekä nuorempia agronomeja. Kuvan lähetti Katri Hulkko.

Kevätkarpalossa

Päättivätpä Rääpyvän Papusin työt lähteä kerran oikein joukolla kevätkarpaloon Korkiansuon sekä Dunnainsuon marikoille. Lumet olivat jo sulaneet, mutta yökylmät vetivät riitteeseen veden pinnan ojissa sekä lätäköissä. Reipasta tahtia kiiruhti tämä raikkaassa kevätaamussa ailakoiva tyttöparvi tunnetuille marikoillensa tyhjät naperkat vyöllä. Vyöksi oli kietaitu huivi, johon — selkäpuolelle — oli kääraisty eväsleipäpalat.

Heti, kun suonlaitaa lähestyttiin, alkoi näkyä jo karpalomättäitä, mutta eihän niiden ensimmäisten ääreen kukaan asettunut vaan katseltiin antoisimpia paikkoja. — »Tuol on miun silkkiin!» huusi joku. — »Tuol ovat miun kesäkenkään!» ilmoitti toinen ja — »katsokaa miun valkeita helmiäin, niist tulloo vaik viis reätyy, ne on niin pitkäs nauhas!» — »Ja teäl on miun esnain!» tiedotti joku vaatimattomasti.

Alkoi aherrus. Kaksin käsin siinä riuskasti tavoteltiin pitkin pehmeää sammalta ujuvista karpalon varsista järeitä hohtavia marjoja. Niin houkuttelevilta kuin ne näyttivätkin, ei juuri kukaan montakaan kappaletta suuhunsa pistänyt, ne kun olivat varsin happamia. Mättäältä mättäälle oli siinä hypittävä ja joku muisteli, kuinka venakko torilla kaupatessaan karpaloitansa kiljahteli: »Kljükva! Kljükva! Po kötskam skakáala, sarafán rasorváala, kljükva! kljükva!» (Karpaloita, karpaloita! Mättäältä mättäälle hyppelin ja hameenikin revin, karpaloita, karpaloita!) Tämä muistelu kirvoitti helisevän naurun poimijoitten kesken.

Nuo vaatetukseen kuuluvat esineet, joita tytöt mättäillä mielikuvituksessaan jo näki-

vät, olisivat heidän heti, kun karpalot vain aikanaan rahaksi muutettiin. Sellainen oli tapa.

Siinä ehti tulla jo murkinan aikakin ja tytöt ryhmittäytyivät aterioimaan: kietaittiin selkäpuolelle sovitetusta huivin kääreestä esiin kuiva leipäpala. Voin käyttö oli meillä yleensä harvinaista muulloinkin ja kyseessä olevana aikana ei voita nähtykään, se korvattiin ruonlaitossakin »potsnollilla» so. auringonkukkaöljyllä. Mutta tällainen eväsleipä oli sellaista kun oli ja se kasteltiin kurkottaen mättään vieressä kuplehti-vaan veteen ja voi, kuinka se maistui hyväälle! Nälkä oli parasta särvintä...

Kas kas: heille ilmestyi ylhäistä seuraakin: Tuonne loitommalle, entisille Purnun heinäniityille laskeutui monia kymmeniä käsittävä kurkiparvi joikuen juhlallisesti. Olivathan ne tuttuja joka keväisiä pitkänmatkan vieraita. — Kyllä muistetaan, mitä vahinkoa ne tekivät syksyllä perunapelloilla! toimittelivat tytöt lähtiessään murkinointinsa jälkeen jatkamaan aherrustansa. Tottakai tässä niinkuin muussakin joukkoelikkä ryhmätyössä tapahtui tuollaista — ehkä puolitetuista — kilpallua, kuka ensin nä ehtii saada astiansa täyteen.

Päätettiin suorittaa paluumatka pitkin Polygonan tietä — se oli Pietarista Suomen rajalle suuntautunut strateginen, hyvähoitoinen valtatie, mikä ylitti laajan suoalueen, mikä taas palveli sotaisia tykistön ammun-
tatarjoituksia. Tielle noustuaan havaitsivat tytöt Pietarissa nousevan savua tavallista runsaammin: sinnehän oli kyseisestä paikasta linnuntietä vain n. 1,5 penikulman matka. — »Siell' ne linnakkoista voa punttuivat ja polttaat rakennuksii!» päättelivät

Taavetti Jääskeläisen muistoksi

Taavetti Jääskeläinen saatettiin ikilepoon marraskuun 24 p:nä 1973 Haukiputaan kirkkomaahan. Hän oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä v. 1896. Elämänlanka oli katkeamaisillaan jo 3-vuotiaana, kun hän vaati päiväläisen kanssaan kelkalla mäenlaskuun. Poika istui etupajulla ja iso mies takapajulla. Vauhti kiihtyi liiaksi, — mies ei hallinnut kelkkaa, vaan se mennä huristi avannon päälle ja päällitse. Siinä rytäkässä Taavetti putosi avantoon. Jää oli muutaman cm:n vahvuista ja kirkasta. Sen läpi näkyi, miten vuolas virta vei poikasta kohti Niemen rannan onkaloita. Hätääntynyt päiväläinen kiljui: »Tuavet putos viekielelt jonne...» — Apuun kiiruhtivat äiti ja Jaakko-veli. Seiväs kädessään Jaakko juoksi alavirtaan ja särki jäätä. Aukkoon ohjautui pikku käsi, johon tarttuen hän sai pojan Niemelle. Kuumin kyynelin äiti virvoitteli Taavettia kiukuvan päällä, missä perinteisin kotoisin keinoin — vesi valui hengityselimistä ulos. Elämä voitti.

Keväällä puolen vuoden kuluttua avantouinnista isoisä kaiveli poltnoralla (poltinora) haravanselkämään piinreikiä. Tarkkaavaisena Taavetti seuraili työn edistymistä. Isoisän noustessa ottamaan esille muita työkaluja Taavetti tarttui poltnoraan. Se putosi lattialle, ja samalla surkea parku hälytti äidin Taavettia hoivaamaan. Ote osui liian lähelle kuumaa paikkaa, — kourat paloivat pahoin. Heinäajan päättyessä Taavetin kädet olivat taas kunnossa. Isoisän lohduttelu oli tarpeen. »Ethä sie Tuavet heinätekkoo kerent, mut miu miittiiksein siust vissiinkii tulis hyvä seppä, ku sie jo karaisit kätteis.»

marjastajat noista savuhavainnoistansa ja ehdittyänsä erään leveän ojan ylittävälle sillalle tuumasivat: »Mitä, tytöt, eiks käyvä tässä sillall' tantsimaa!» — »Käyvää voa, vielä tuonne kottiikii kerkijää!» suostuivat kaikki ja ykskaks asetettiin naperkat riviin kaidetta vasten ja niin vain märjin kengin, märjin helmoinkin — oltiin suolta tultu! — alkoivat tytöt tanssia laulun säestyksellä.

Nuorukaisvuosinaan Taavetti Jääskeläinen kouliintui maamiehen askareihin sekä tavarakuormien ajoon Pietariin ja sieltä ostetun myyntitavaran kotiin kuljetukseen. Suomestakin oli hankittava useita tärkeitä tarvikkeita, mutta rajakaupan kulta-aika oli jo päättymäisillään. Vallankumous hätti Pietarista ahkeroivat rauhaa rakastavat ihmiset. Väsyneinä, pelokkaina ja nälkäisinä he hiipivät hämärähetkinä Vuolejärvelle Anteruspuotiin. Entisten kauppatuttujen suositteluina he saapuivat... Ruokaa, lepoa ja matkaohjeita he kaikki saivat. Tuli pa kerran keskellä yötä kaksi pitkää mustapartaista miestä, jotka suostuttelivat isän lupaamaan heille hevoskuljetuksen Konevitsaan. Tälle salassa tapahtuvalle matkalle oli Taavetti J-nen luotetuin ajuri. Neuvottua talvitietä yli Vuolejärven Laatokalle ajellessaan hän todella pelkäsi. Mitäpä hän hirtellä nuori mies tekisi, jos nuo vahvat miehet takaa kuristaisivat hänet hangelle ja veisivät hevosen matkoillensa. Mutta onni oli mukana nytkin. Luostarirannassa otettiin pakolaiset ystävinä taloon, — ajomies sai palkkionsa ja palasi hyvillä mielin kotiin. Jälkiviisautena sanottiin, että Taavetti saateli patriarkan kuriirit Konevitsaan.

Vallankumousmyrsky kiihtyi ja nieli kaikki Inkerinkin voimavarat. Lypsykarja oli — hyvin vähiin — jo luovutettu nälkäänäkevään Pietariin. Tuli tiukka määräys: Joka talosta joka hevonen kuormana, viljaa tai rehua, on luovutettava Pietariin. Kukapa muu matkaan kuin taas Taavetti J-nen. Synkin miettein hän katseli ajokkia, jota hän ohjasteli viimeistä kertaa Pietariin. Huolta huojensi hiukan, kun Antti-setäkin

Laulaa toki osasivat kaikki ja laulut olivat tuttuja »Liilee-lailee-alliileelailee», taikka »Tilalilalillaa». Olipa surullisenvoittoinenkin tanssilaulu: »Itämeren rannalla on ruskiaista multaa...» Kullakin laululla oli oma sävelmänsä ja laulut olivat siihen aikaan vielä. Niihin saattoi esilaulaja lisätä ainehistoa päiväntapahtumistakin noin vaan tahtia sotkematta.

Taavetti Jääskeläisen tyttäret ja pojat ja osa heidän perhettään. Valok. hum.kand. Pekka Vuolijärvi Haukiputaan seurakuntatalossa 24. 11. 1973.

liittyi hevosten luovuttajain jonoon, joka jo Toksovassa oli kilometrien pituinen. Olipa siinä odottamista, ennenkuin hevoset ja kuormat oli mitattu ja punnittu kuitit ja kotiinpaluuluvat saatu. Vallankumous oli ylen säästeliäs propuskaita antaessaan. Kaikki Vuoleen miehet kirjoitettiin samaan paluulupaan, mikä merkitsi sitä, että riento on yhteistä. Yksilö sinänsä oli merkitykseltön.

Päästyään kotiin Taavetti tapasi siellä Juho-veljen. Naapurit tiesivät, missä oli muu perhe. Yönsä he viettivät navetan ullakolla heiniin kätkeytyneinä. Aamulla tuli vieraiksi pari tuttua naapurikylän poikaa. Aterioituaan ryhmä jakaantui kahteen. Veljekset piilottelivat ruokavaroja parhaillaan, kun Anterus Juhanan kartanonmaalle marsisia tömisteli vahva osasto venäläisiä sotilaita. Hyvin aseistautunut ryhmä mukanaan tuli johtaja tupaamaan vaatimaan muonaa. Huomattuaan perunapadan liedellä sotilaat tyhjensivät sen taskuihinsa. Juho J-nen osasi vakuuttavasti todistella olevansa neuvostovirkailija yms., mikä seikka sai vieraat lähtemään toiseen taloon. Mutta veljestenkin kotirauha oli sikäli häiriintynyt, että seuraavana yönä he tulivat Suomeen.

Vapauduttuaan Kirjasalosta omasta vapaajoukostaan Taavetti J. koki paljon vaikeuksia työpaikkoja etsiessään. Pari kolme tutuinta yhdessä oltiin halonhakkuussa ta-

lossa jos toisessa. Viisin kuusin miehin he ansaitsivat matkarahoja mm. ministeri Niukkasen sahalla. Etelä-Suomessa ei uskottu pienikokoisen Taavetti Jääskeläisen mahdollisuuksiin ansaita palkkansa raskaassa työssä. Oli kokeiltava myyntiedustajan tehtävissä. Jo kotikonnuilla tutuiksi tulleita ystäviä oli sijoittunut hyviin työpaikkoihin Viipuriin ja Kotkan tienoilille. Siellä oli miesten pukukankaiden ja valokuvasuurenustusten tarjonnassa menestystä, oli naisia silkkikilenkien ostajiksi. Välillä oli käytävä Vuoksen ja Suvannon laivamatkoilla ostamassa muutaman kymmenen kilon erä kotivoita, mikä oli Kotkassa huomattavasti kalliimpaa kuin rajapitäjissä.

Nämä niukat leipäpuut Taavetti Jääskeläinen jätti toisille kuultuaan, että Raahe OY otti myös Aunuksen, Inkerin ja Vienan miehiä puunjalostusteollisuutensa palvelukseen. Siellä Taavetti J-nen työtovereineen saavutti pian esimiestensä täyden luottamuksen. Siitä saimme aikanaan Vapaa Karjala ja Inkeri -lehdessä lukea, miten yhtiön ylimpään johtajistoon kuulunut diplinsin. Heikki Pellinen pyynnöstä kävi näiden työntekijäinsä kokouksissa ja juhlissa puheina luomassa tulevaisuudenuskoa ja luottamusta jatkuvaan menestykseen — esittäen samalla kiitokset ahkerille ja luotettaville työntekijöilleen.

Jatkuu s. 11

Sota majani maahan syöksi

Raatoi rahvaat pelloillansa
tyytyväisnä siellä, täällä.
Tuli tieto,
sota syttyi.

Itki siinä immet nuoret,
valitteli vaimoparat,
äidit poras poikiensa,
isät mietti suruissansa.
Lasten leikit keskeytti
tykkien jyske jymisevä,
sekä pommein putoavin
särkäsi siinä pirtti, toinen.
Miinat silpoi ihmisiä
sekä karjaa kaksin verroin.
Raskas on astua ihmisen polkua,
sota kun majani maahan syöksi.
Kolisi vankkurit vainolaisten
veivät viljat,
veivät heinät,
oljet syötti orhillensa.

Koirat ne haukkui,
pyssyt ne paukkui,
kanat kaakatti kauhusta.
Herkutteli Saksan mannit,
emäntä silmät sirrillänsä,
katsoi herrain herkkuja,
koirat nautti koipiluutkin,
perhe vesi kielellänsä,
manas moista mässäilyä,
karjansa kurjia kohtaloita.

Tuli kylään sotilaita,
piiloitimme pässin tään,
pälätti nyt pässi tää,
veti puukon tupehesta,
pässi kouris' pälättää,
pässi pässi hengestään,
sakasalaisten soppapakkiin,
me vain saimme vettä latkii.
Vuoti veri hurmerinnan,
vuoti veri lammaskatraan,
sekä sian sikolätiss',
sekä porsaen puolikkaankin.

Raskas vaimo lehmäänsä
kaitsi ainoo turvaansa
tuli joukko sotilaita
veivät hältä lehmän tään.
Turhaan vaimo puolusti
ainoata turvaansa.

Tuli nälkä tupahan
vei hautaan harmaahapsen,
sekä kehdest' kehtolapsen,
nuorukaisen niitti tuoni
luoti Saksan sotilaan
antamattaan ainoitaan
huopasia jaloistaan.
Taittoi kukan neito nuori
nuorukaisen haudalle
hänet säkkiin käärittiin,
sekä tarhaan haudattiin.
Nälkään kuoli kylän väki
kahdeksankymmentä haudattiin,
ihmetteli ihmisetkin
tätä julmaa kohtaloa.

Virost' viljaa kannettiin,
sormuksilla maksettiin.
Taakan alle moni raukes',
levähdäkseen maantien laidas',
siitä hänet löydettiin,
mullan alle peitettiin.

Horsmanlehdet riivittiin,
lihamyllyll' jauhettiin,
siihen jauhot ripsottiin,
käsikivell' jauhettiin,
että koossa pysyisivät,
siitä letut leipoi akat,
ukot saivat vesipöhön,
monen ukon tuoni niitti,
jost' ei enää paluuta
tänne tallustamahan.

Sotavangit astui tiellä,
murhemiellä,
vaappui vartijan edellä,
laiha ruumis huojahdellen,

tuskin siinä jalka nousi,
nälkä kurni suolissansa.
Työhön tuotiin vankiraukat,
nuo pojat poloiset,
noussut ei hakku käsissä,
ylös sitä yrittäissä,
vanki kupsahti kumohon,
toiset nosti seisomahan,
jaloillensa vankiraukan.
Lapset heitti perunoita,
kohta tanssi pamppu seläs',
yritti ken ottaa eväät.

*

Sotamiehet Saksan maan,
poltti kodin Inkeristä,
täällä sitä tallustelen
suloisessa Suomen maassa.
Saloill' käet kukahtelee.
Kevät on saapunut Suomehen!
Uusi aamu,
uusi päivä,
uudet toiveet kumpujen yöstä,
eteenpäin on elävän mieli.

Karjalatalon harjannostajaiset Helsingissä

Käpylässä Helsingissä pidettiin 15. 2. 74 kauan odotetun ja suunnitellun Karjalatalon harjannostajaiset. Arvokkaassa ja lämminhenkisessä tilaisuudessa oli toista sataa henkeä, rakennustyöväkeä, Karjalan Liiton ja rakennustoimikunnan sekä karjalaisseurojen ja Helsingin kaupungin edustajat. Inkeriläisten järjestöjä edustivat prof. Leo Yllö, pääjohtaja Erkki Tuuli ja hovioikeudenneuvos Robert Rainio.

Harjannostajaispuheessaan Karjalan Liiton puheenjohtaja pääjohtaja Urho Kähönen kertoi Karjalatalosta ja sen suunnittelu- ja rakennusvaiheista. Rakennuksen kuutiotilavuus on 20 200 m³ ja taloon tulee kellari-kerrokseen kunto- ja sosiaalitiloja, ensimmäiseen kerrokseen juhlasali ja ravintolatilat, toiseen ja kolmanteen kerrokseen toimisto- ja kokoustiloja sekä ullakkokerrokseen ilmastointihuoneet sekä sauna takkahuoneineen. Inkerikoti tulee rakennukseen Karjalan Liiton huoneiston viereen.

Pääurakoitsijan rakennusliike Häyrinen Oy:n edustaja teollisuusneuvos Häyrinen totesi puheessaan, että laakoista, työvoimapulasta ja epäedullisista sääolosuhteista huolimatta rakennus on valmistunut harjakorkeutensa vain kaksi kuukautta myöhästyneenä.

Tilaisuus päättyi karjalaishenkiseen viihteelliseen ohjelmaan, jonka kohokohtia oli Auvo Nuotion sanoittama ja säveltämä harjannostajaislaulu. Lopuksi tehtiin tutustumiskierros rakennukseen.

Juho Pyysiäinen 50-vuotias

Tammikuun 1. päivänä 1974 täytti yli-vahtimestari Juho Pyysiäinen 50 vuotta Helsingin Roihuvuoressa. Hän on syntynyt Järvisaaressa, Inkerissä. Lapsuutensa Juho, joka ehkä paremmin tunnetaan Jussina, vietti Korkan kylässä. Koulun hän ennätti vielä käydä kokonaan Inkerissä. Sodan syttyttyä Maria ja Pekka Pyysiäinen, joiden vanhin lapsi Jussi on, joutuivat lähtemään evakkomatkalle Viroon toukokuussa 1942. Viron karanteenileirillä tuo silloin seitsemänhenkinen perhe joutui olemaan vuoden ajan. Suomeen he saapuivat toukokuussa 1943. Hangossa vietetyn lyhyen ajan jälkeen he siirtyivät Hausjärvelle, Oittiin. Avioituttuaan vuonna 1948 Tuulikki Virtasen kanssa Jussi Pyysiäinen on viettänyt suurimman osan ajastaan Helsingissä; viimeiset neljä vuotta hän on toiminut Roihuvuoren seurakunnan ylivahtimestarina.

Merkkipäivää vietettiin Roihuvuoren kirkon seurakuntasalissa, jossa Jussi Pyysiäinen seurakunnan ylivahtimestarina on ollut järjestämässä ja todistamassa myös monien muitten seurakuntalaisten juhlahetkiä. Lu-

kuisten omaisten ja sukulaisten lisäksi yli-vahtimestari Pyysiäistä olivat onnittelemassa mm. Roihuvuoren seurakunnan kirkkoneuvosto, Helsingin ev. lut. seurakuntien kirkkohallintokunnan puheenjohtaja, Roihuvuoren seurakunnan työntekijät, Roihuvuori-seura, Roihuvuoren rintamamiesveteraanit, Roihuvuoren martat, Roihuvuoren AA-kerho, Itä-Helsingin musiikkiopisto ja Itä-Helsingin kansalaisopisto.

Roihuvuoren seurakunnan kirkkoherra Väinö Karhumäki totesi Jussi Pyysiäistä onnitellessaan: »Ylivahtimestarin virka on yksi seurakunnan tärkeimpiä virkoja, sillä juuri hän on edustamassa monelle kirkkoon saapuvalle kuvaa koko seurakunnasta. Hänen palvelualltiutensa kertoo koko seurakunnan halusta auttaa ja palvella lähimmäisiä. Jussi Pyysiäisen palvelualltiuden tuntee koko seurakunta; me voimme vain kiittää häntä muistaen sen, että kyseessä on Jumalan suuri armolahja.» Me tahdomme toivottaa Jussi Pyysiäiselle Jumalan suurta siunausta.

M. P.

Eeva Läärä † Muistojen kuva

Tammikuun 28 pñä 1974 siunattiin Eeva Läärä ikilepoon Malmin kappelissa. Muistojen kuvassa näemme hänet sukunsa keskellä — ystäviensä seurassa Sofiank. 4:n pitkä-aikaisessa kodissaan Helsingissä äitinsä täyttäessä 80 vuotta marrask. 12 pñä 1943. Elämänusko ja toiveikkuus kuvastuvat hänen kasvoiltaan.

Inkeriläiset ja itäkarjalaiset muistelevat kiitollisin mielin Eeva ja Antti Läärän kaupaliikkeen antamia virikkeitä kerhotoimintaan Hyvinkäällä, jossa opintokerhotyö jatkui runsasohjelmaisena useita vuosia. Helsinkiin siirryttyään Eeva Läärä oli myyntiym. tehtävissä vaatetusalan liikkeissä, kunnes perusti oman ompeluliikkeensä tarjoten siten työpaikkoja inkeriläisille ystävilleen.

Helsingin Inkeri-kerhon toiminnan vilkastuessa ja laajetessa 1930-luvulla perustettiin kerhon äänenkannattajaksi Lekko-lehti, joka nidottiin käsikirjoituksina aikakauslehden muotoon. Eeva Läärä oli Lekon päätoimittaja ja hänen kotinsa kirjoittajain kokoontumispaikkana. Lekon herättämä kirjoitteluharrastusta edisti jatkuvasti ker-

hon puheenjohtaja leht. Juho Koivistoinen asiapitoisilla artikkeleillaan ja innostavilla runoillaan. Veteraanin muistojaan antoivat Lekkoon mm. Taavetti Äijö, Heikki Makara ja Simo Kössi vanhempi sekä sodan että rauhan ajoilta.

Muistojen kuvassa on 11 henkeä ajasta ikuisuuteen siirtyneitä: Onnittelukukkien keskellä Aune Läärä (o.s. Makara, s. 1863, k. 1949), hänen vier. oik. Tuomas Läärä (s. 1880, k. 1956), kukkien vasemmalla puolella Saara Läärä (+), Eeva Läärä (s. 1896, k. 1974) äitinsä ja setänsä takana, oviaukossa kauppias Yrjö Makara (+), Antti Läärä (+), hänen edessään, Taavetti Paavilainen (+) taulun vier. oik., Simo Läärä (s. ?, k. 1951) koivun vier., hänen edessään Aune Paavilainen (+), hänestä vas. Aune Rautanen (o.s. Läärä s. 1899, k. 1971), taulun vas. reunan kohdalla Eeva Keinänen (+). — Kuvan yläosassa taulu esittää Miikkulaisissa ollutta Läärän kotitaloa.

Rivit ovat todella harventuneet. Vajaa 50 % kuvan henkilöistä on elossa.

jatkaa s. 13

Aarne Lipiäisen muistoksi

Surevien omaisten ja suuren saattajajoukon täyttämässä Jyväskylän Maaseurakunnan hautausmaan kappelissa siunasi lämpimin liikuttavin sanoin pastori Jaatinen haudan lepoon 19. 1. 1974 merkonomi Aarne Mikkeli Lipiäisen. Hän oli syntynyt 14. 9. 1932 Lempaalan Maaselin kylässä.

Äkillisen iäisyyskutsun Aarne Mikkeli Lipiäinen sai aamusilla 16. 1. 1974 työmatkallaan Vaajakoskella lähellä asuntoaan.

Jäätyään neljän vuoden ikäisenä täysi-ortvoksi kaukana kotiseuduilta, vaikeista olosuhteista huolimatta otti tätinsä-kumminsa tuon pienen orpopojan omakseen. Suomeen hän pääsi tätinsä perheen mukana v. 1943. Täällä käytyään 1 1/2 talvea kansakoulua, Aarne pääsi jatkamaan opintojaan Haapamäen Yhteiskouluun, jossa sairastui jo neljännellä luokalla ollessaan parantumattomaan sokeritautiin, mutta suoritti hyvin arvotausein keskikoulun tutkinnon. Sitten jatkoi opintojaan Jyväskylän Kauppaoppilaitoksessa 2 vuotta ja siellä valmistui merkonomiksi.

Hyvin pian hän meni SOK:n Vaajakosken tehtaitten pääkonttorin palvelukseen kirjanpitäjäksi, jossa hän sairaudestaan huolimatta jaksoi 20 vuotta suorittaa täsmällisesti ja luotettavasti hänelle uskottuja tehtäviä. Kirjanpitoa ohella hän oli Vaajakosken tehtaitten puolelta Oma Väki-lehden toimittaja.

Täyden tunnustuksen antoi Vaajakosken tehtaitten konttoripäällikkö uskolliselle työntekijälle puheessaan laskiessaan seppeleen vainajan arkulle.

Omaisten seppeleiden ohella oli valtava määrä seppeleitä ja toinen toistaan kauniimpia kukkalaitteita tehtaitten joka järjestöltä erikseen ja konttorin henkilökunnalta, työtovereilta ja lukemattomilta ystäviltä.

»Siel rauhan maassa niin ihanassa
hän nauttii lepoa suloisaa.
Me muistelemme ja kaipailemme
sydäntäs hellää rakastavaa.»

Rakkaudella kaivaten ja ikävöiden puoliso ja tytär, kasvattivanhemmat — sisar ja veli perheinensä, ja muut sukulaiset ja ystävät yhteisesti.

Aarne Lipiäisen muistotilaisuutta jatkettiin Vaajakosken SOK:n virkailijoitten kerhohuoneessa, jossa kahvitarjoilun aikana kuultiin vielä Aarne Lipiäisen runokansiosta poimittuja omia runoja, joita esittivät pastori muun puheensa ohella, ja Aarne Lipiäisen sisko rouva Ella Ojala. Lukuisat saapuneet suruvalitteluadressit luki veljensä Toivo Makara, ja äiti luki kauniita ja liikuttavia muistoja pojastaan Aarne Mikkeli Lipiäisestä. Tilaisuus päättyi virteen 555 ja hengelliseen lauluun »Kiitos Jumalani armostasi kaikesta».

Aarne Lipiäinen in memoriam

Rakas olit veikko meille
silmäs suuret säteili.
Hymys oli herkkä hellä
meitä aina rakastit.
Tuskia sait kantaa paljon
läpi elämäsi kärsien:
Runosuones silti aina
pulppusi täys voimalla.
Siveltimes väriloisto
Sinua ain kannusti.
Taulu taulun jälkeen kertoi:
jossakin taivaan sini kajasti.
Sinne jonnekin nyt sineen,
veikko, meiltä olet lähtenyt.
Illan vienosti hämartyessä
Sinut liljojen alle kätkimme.
Lumihituleita hiljaa kummullesi
taivahalta sateli.
Kauniin kummun alla veikko
Sinä lepääät rauhassa.
Viime hymys kertoo siitä,
että olet taivaassa.
Löysit oman isäs, äitis, veljes,
heihin yhdyit, joukkoon pyhien.
Sinne mekin kerran
täältä saavumme.
Siihen saakka muistos elää
Sinua ain kaipaamme.

Ella Ojala

Jatkoa sivulta 4

Taavetti Jääskeläisen muistoksi

Vuosikymmenien pituiseksi muodostui Taavetti Jääskeläisen palvelus remonttimiehenä Raahe Oy:n Martinniemen sahalla, mutta isoisän ennustus v. 1899 toteutui senkin tavallaan. Sotien aikana toimivat nuoret, vahvat sepät rintamaseppinä ja Taavetti

Rakas siskoni ja tätimme

Anna Jaakkimainen

o.s. Kemppi

synt. 17. 11. 1897 Inkerin

Tuutarissa

kuoli 20. 1. 1974 Tampereella

Uskollista esirukoiijaa kaivaten

Santeri, Lyyli, Liisa ja Juhani
sekä muut sukulaiset ja uskonystävät.

»Autuaat ovat ne, jotka sinuun turvaavat»

Vainajan toivomuksesta siunattu hiljaisuudessa. Lämpimät kiitoksemme osanotosta.

J-nen Raahe Oy:n pajassa päällelyöjänä, seppänä ja sepänapulaisena.

Martinnimen Karjala-kerhon jäsenenä Taavetti Jääskeläinen kuului joinakin vuosina kerhon johtokuntaan ja oli läsnä lähes kaikissa juhlissa, usein myös perhejuhlissa valokuvaajana. Yhteisten harrastusten merkeissä, mm. kansanperinteen tallentamisessa, — kohtasimme usein. Harvoin unohdin korostaa hänelle, että oli pysyttävä timantinlujana sitä villitystä vastaan, jonka ulkoisina tunnuksina ovat miesten hiusten ulottuminen harteille ja turoparran tuhruisuus. Näytti siltä kuin hänen kasvatuksellinen vaikutuksensa olisi ollut entistäänkin rajoittuneempi.

Yhtiön toiminimi oli ennättänyt muuttua Rauma-Repola Oy:ksi Taavetti Jääskeläisen yli 40 vuotta jatkuneen palveluksen aikana. Parhaat kiitokset Rauma-Repola Oy:lle kauনিista osanotostaan uupuneen työntekijänsä muistotilaisuuteen.

Pekka Vuoljärvi

Kunniantunto

Kunnia on henkilön tietoisuutta siitä arvosta, jonka sosiaalinen yhteisö hänelle siveellisesti vastuunalaisena yksilönä myöntää.

Kunnian voi sijoittaa sosiaalisten arvojen joukkoon, mutta se saa usein myös siveellisen arvon aseman.

Kunniantunto eli ns. henkinen itsesäilytysvietti on luonteenomaisuus, jonka avulla pidämme lukua itsestämme, tarkaten, että tekomme vastaavat sitä arvonantoa, mihin olemme oikeutetut omalletunnonemme tai Jumalalle vastuunalaisina yhteisön jäseninä.

Itsenäisyyden tavoin voidaan kunniantuntokin lukea myös sosiaalisiin hyveisiin.

Kunnian mieheksi tai naiseksi sanotaan ihmistä, jonka elämää hänen kunniantuntonsa valvoo, tai kuten J. V. Snellman sanoi:

»Kunnian mies on se, jonka sanat ja teot eivät poikkea hänen vakaumuksestaan eivätkä ole muiden vaikuttimien kuin totuuden ja oikeuden määräämiä.»

Kunniaton ihminen taas elämässään ja himon ja kunniaattomuuden välillä. Kunnianhimoinen ihminen tavoittelee muilta saatavaa arvonantoa sellaisenaan suuresti tehostettuna sosiaalisena arvotavoitteena, usein kaihtamatta tähän pyrkiessään siveellisesti moitittaviakaan tekoja.

Kunniaton ihminen taas elämässään ja teoissaan halveksii tai uhmaa sitä arvonantoa, mikä hänelle siveellisesti vastuullisena yksilönä ja yhteisön jäsenenä kuuluisi.

Kunniantuntoa omaava ihminen on ylevämielinen, jollaisena hän tahtoo todella olla jotakin suurten asiain palveluksessa.

Aristoteles piti ylevämielisyyttä hyveiden kaunistuksena. Ylevämielinen ihminen ei hänen mukaansa uhraudu mitättömien asioiden takia, mutta suurten vuoksi hän toimii kunnollisesti ja panee alttiiksi kaikkensa. Hän ei välitä ihmisten kiitoksesta eikä ulkonaisista kunnianosoituksista, ei myöskään heidän moitteistaan, koska vain sisäinen kunniantunto ja totuus ovat hänen johtotähtensä.

Ylevämielinen ihminen ei ole ylpeä, sellainen, joka vain tahtois, että häntä pidettäisiin jonakin, huolimatta siitä, onko hän mitään; eikä liioin turhamainen, jollainen ihailee itseään ja aikaansaannoksiaan ja tahtoo alati saada osakseen muidenkin ihailua.

Ylpeyden tehostettu, uhmaileva muoto, kreikkalaisten hybris (korskeus, ylimielisyys) oli jo antiikin tuomitsema pahe, jonka jumalat ankarasti rankaisivat.

Suomalainen sananlaskuviisaus on myös huomannut, että ylpeys käy lankeemuksen edellä.

Yksilöiden kohtaloita ja kansojen historiaa tarkkailtaessa nähdään todella hybriksen johtavan usein perikatoon. Raamattu — ja virsikirjammekin — varoittavat vakavasti ylpeydestä ja hybriksestä:» Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille Hän antaa armon.»

Julius Sörmvall, Borås

Lahjoituksia Inkeriläisten Viestille

Heikki Mylläri Turku, Aune Liljeblad Helsinki, Ville Tapanainen Laajalahti, Juho Jääskeläinen Valkeakoski, Katri Kotsalainen Helsinki, Jussi Vesa Helsinki, Eino Nappu Viitaila, Rauni Haltsonen Helsinki, Simo Kaipiainen Tampere, Martta Larkiola Helsinki, Maria Mylläri Lammi, Sohvi Puumalainen Vaasa, Maikki Puumalainen Vaasa, Maria Berghalt Ylönkylä, Mirja Iho Kokkonen, Eino Vironseppä, Liisa Talikka Ypjä, Matti Pöllä Salmentaka, Toivo Kajava Kauriainen, Oili Lihavainen Helsinki, Tahvo Tirranen Salo, Aino Vehmäinen Helsinki, Yrjö Ollikainen Helsinki, Katri Hynninen Rauma, Jussi Pyysiäinen Helsinki, Aina Parkkinen Nummela, Juho Kiskonen Tampere, Olga Montonen Kuopio, Mia Tiusanen Paijärvi, Maria Tikka Savonlinna, Matti Ryöti Helsinki, Anna Unnukainen Kaisto, Anna Kiskonen Tampere, Paula Nessler Helsinki, Antti Rytkönen Lahti, Olga Riehkainen Varkaus, Katri Yllö Porvoo, Maria Taatinen Oulu, Elsa Mäenpää Laihia, Matti Vironmäki Helsinki, Olga Lotta Hanko, Eino Kaipiainen Äänekoski, Eero Rautajoki Tampere, Toivo Marttinen Tapiola, Eeva Läärä, Katri Hulkko Ihala, Olga Raikkerus Helsinki, Kössi Piisma Helsinki, Leander Seppänen Turku, J. Klemettilä Turku, Heimo Kekki Uusmäki, Johan Partanen Turku, Aili Ahlsted Helsinki, Reino Tynni Helsinki, E. A. Jamalainen Helsinki, Helena Kirjanen

Nokia, K. Raski Helsinki, Juho Juvonen Pulp, Anna Peippo Helsinki, Anna Rytkönen Helsinki, M. Korpelainen Turku, Hilja Kokka Helsinki, Irja ja Väinö Kekki Helsinki, Antti Vainikka Tampere, Liisa Makara Lahti, Anni Kinnanen Lahti, Atso Vironseppä Helsinki, Pekka Vuoljärvi Helsinki, Lilja Pirttijoki, Ida Tapanainen Helsinki, Tilda Kekki Helsinki, Liisa Mustonen Kodisjoki, Olga Savolainen Savonlinna, Aapo Iho Räyrinki, Anna Matikainen Turku, Anna Takkinen Savonlinna, Hilma Ylisjärvi Littoinen, Oiva Junus Männynmäki.

Ruotsista käsin ovat Viestiä tukeneet:

Anna Nykänen, Paavo Halttunen, Maria Jyrkiäinen, Anna Puolakainen, Sofia Björn, Elisabeth Tuvene, Katri Hoponen, Adam Leskinen, Liisa Parri, Paavo Kiuru, Juho Jämsä, Antti Kauriainen, Teppo Kouru, Hilma Pyykkinen, Toivo Toivokainen, Helena Ukkonen.

Gävlen Inkeriläiset:

Maria Pönniäinen, Paavo Neuvonen, Eeva Hippeläinen, Katariina Saitnef, Simon Brygels, M. Kähäri, Juho Unnunkainen, Katri Kokko, Aatami Vainikka.

KIITOKSEMME KAIKILLE VIESTIÄ TUKENEILLE LAHJOITTAJILLE!

Jatkoa sivulta 9

Eeva Läärän muistoksi

Eeva Läärän muistotilaisuudessa saimme kuulla fil.maist. Elsa Vuorjoen puheen, jossa hän kuvaili Eeva Läärän elämäntyön tuloksia toimeentulon turvaamiseksi sekä henkisiä harrastuksia 1930-luvulla Inkerin kulttuuriperinnön vaalimiseksi. Sopinee tässä yhteydessä esittää kiitoksemme maist. Vuorjoelle siitä, että Inkeri-kerhon opintopiiri sai hänen luvallaan käyttöönsä miehullisän kokoontumishuoneen.

Ruumiinsiunauksen toimittanut rovasti Matti Vironmäki muisteli puheessaan Eeva Läärän elämäntaivalta parin viimeisen vuosikymmenen ajalta, jolloin hän oli neuvotellut mm. arkistomateriaalin säilyttämisestä sekä luovuttamisesta arkistokäyttöön.

Lopuksi hum. kand. Pekka Vuoljärvi selosti Eeva Läärän osuutta Helsingin Inkerikerhon toiminnassa, mm. Lekko-lehden päätoimittajana ja uupumattomana osallistujana muuhunkin järjestötoimintaamme — opiskelun ja arkityönsä ohella.

Pekka Vuoljärvi

nuorten palsta

Korson joki

Korsonjoki on se suuri joki,
kalastaja rannalla verkkoaan koki
ja itsekseen hoki,
käy kala koukkuun
kalastajan loukkuun.

RAILI 9 v.

Helsinki

Helsinki mua inhottaapi,
toivottavasti se muuttua saapi.
Tehtaat kaikki pois,
niinkuin ne jo ois.
Autoja ei sais yhtään olla,
hevosia vois tilalle tulla.
Auttakaa luontoa se kärsii,
kun ihmiset pois kasvit järsii.

SEIJA 9 v.

Lasten suusta

Ollin kaverilla oli puhevika ja Olli oli
kuullut puhuttavan R-viasta. Kun eräs toi-
nen Ollin kaveri käytti minä sanan asemesta
mie-sanaa, Olli kysyi — Onko Pekalla minä-
vika.

ARVOISA TILAAJAMME

— Muista että Viestin hinta on nyt

**SUOMESSA 12 MK
RUOTSISSA 15 KR**

- Käytä postisiirtotiliä n:o 30636-4
- Älä lähetä rahaa kirjekuoressa
- Jos olet maksanut Viestistä -74 vähemmän kuin 12 mk, lähetä lisä-maksu samalle postisiirtotilille
- Voit tilata lehtemme myös asiamieheltä sekä lehtitoimistoista ja posti-toimipaikoista

**Muista merkitä nimesi ja osoitteesi kaikkiin rahalähetyksiin. Mai-
nitse myös, onko kysymyksessä tilaus, avustus vai muu maksu.**

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Maaliskuun tilaisuus 24.3. klo 14. Vanha
tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Ter-
vetuloa!

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset
kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon
huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Huhtikuun 7 pnä klo 14

Toukokuun 5 pnä »

Johtokunta kokoontuu 3.2. Kaipaisella.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Pääsiäisjuhla pidetään 15.4. klo 14 Karja-
laisten talossa. Tervetuloa!

KANSALLISMUSEO

Helsingissä

kevät 1974

TIISTAI-ILLAT, klo 18.45

yleisötilaisuuksia museon edustamilta aloilta

19.3. »Muruja on elon onni suurin osa su-
ruja» — museoviraston keruutoimin-
nan tuloksia, Hilikka Vilppula

26.3. Viimeaikaisia suoje luongelmia kau-
pungeissamme, Ritva Tuomi

9.4. Kemijoen esihistoria, Aarni Erä-
Esko

Keväällä järjestetään opastettuja sunnun-
tairetkiä, joista ilmoitetaan myöhemmin päi-
välehdissä.

Kansallismuseo on avoinna arkisin 12—15,
tiistaisin myös 18—20, sunnuntaisin 11—15,
maanantaisin suljettu.

RUOTSI

ISK:N JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään 6.4.1974 klo 15 puheenjohtajan A. Saklantin luona Jönköpingissä. Ko-
kouksessa suunnitellaan mm. tulevaa toimintaa. Jos sinulla on mielipiteitä inke-
riläisten toiminnasta Ruotsissa, niin kerro johtokunnalle. Kirjoita tai soita paik-
kakuntasi edustajalle tai puheenjohtajalle puh. 036/160962 tai sihteerille puh.
033/101850.

Kokoonkutsuja

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metiäinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym.	7,50
Lauri Santtu	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1974 olisi syytä tila- ta. Hinta 12,—.	

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

.....
KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.
.....

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10
Helsinki 33.
Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija:
	INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: VOKKI-VIRKISSÄ Helsingissä oli helmikuussa inkeriläisaiheinen käsityö- ja esinenäyttely, jonka päättäjäistilaisuudesta 23. 2. 74 kertoo tämänkertainen kuvamme. Eturivissä vasemmalla lehtori Aili Simonsuuri, hänen vieressään kirjailija Aale Tynni-Haavio, rouva Irja Kekki Tuuterin puvussaan ja arkkitehti Aija Korhonen inkerikkojen puvussa sekä taiteilija Maija Aaltonen-Himanka Sakkolan-Raudun puvussa. Oikealla lehtemme päätoimittaja, kirkkoherra Matti Vironmäki. Vokki-Virkin emäntä Tyyne-Kerttu Virkki näkyy toisessa rivissä oikealla. Tarkempi selostus näyttelystä lehtemme sivulla 5. Valok. Nousiainen.

INKERINSUOMALAISIA MERKKIMIEHIÄ

I

PIETARI JAMALAINEN

Pietari Jamalainen nuorena.

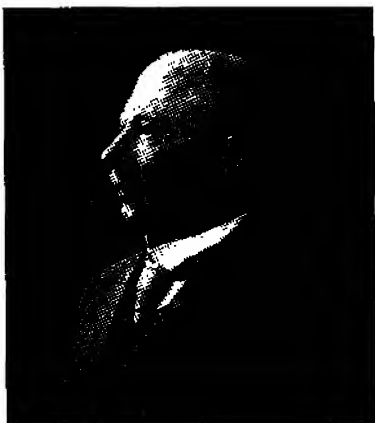
Kuva: MUSEOVIRASTO.

Vähäisen kotikirjastoni hyllykölle on tässä vuosien mittaan joutunut tavallista useampia lakimiesmatrikkeleita, lakimiehen tapainen kun olen tai olen ainakin ollut. Toisinaan niistä viimeisempiä tulee katseltua, aikaisempien jäädessä pölyttymään omalle paikalleen siellä hyllyn sivustalla.

Tässä viime syksynä eräänä sateisena päivänä tein kuitenkin poikkeuksen ja otin käteeni matrikkeleistani vanhimman, ajan tavan mukaisen ruotsinkielisen »Finlands Jurister år 1898», Turun hovioikeuden silloisen aktuarin A. W. Westerlundin aikaansaanana. Tarkastelin nimi nimeltä tähän matrikkelin otetut juristit, joista vanhimmat oli-

vat syntyneet jo siinä viime vuosisadan alkuvuosina. Nimet olivat melkein poikkeuksetta ei-suomenkielisiä, kunnes tultiin numeroon 475 ja nimeen Jamalainen Pietari. Tämä suomalainen ja minulle myös tutunomainen nimi kiinnitti erikoisemmin huomiotani. Siksiäpä luinkin tarkkaavaisena nimen alla olevat henkilötiedot ja kuuluivat ne tähän suomennettuina seuraavasti:

Syntynyt Hietamäellä Inkerinmaalla 20/11 1857, ylioppilas 14/6 1877, filosofian kandidaatti 20/12 1880, promovoitu filosofian maisteriksi 31/5 1882, molempain oikeuksien kandidaatti 9/1 1885, auskultantiksi Wiipu-

Kuvassa Pietari Jamalainen vanhempana.
Kuva saatu prof. E. A. Jamalaiselta.

rin hovioikeuteen 16/1 s.v., kanslistiksi Kenraalikuvernöörinkansliaan 9/4 1889, kielenkääntäjäksi siellä 12/5 1896, oikeutettu brilljanttisormukseen 25/4 1897. — Nimitetty Anna 3:n ja Stanislav 3:n ritariksi.

Tarkastelin tämän jälkeen myös lakimiesten myöhempiä ja suomenkielisiä matrikkeleita Pietari Jamalaisen kohdalta ja vihdoin 1926 julkaistusta teoksesta luin hänestä seuraavat, tässä tarpeellisin osin lyhentämäni henkilö- ja asiatiedot: — Vanhemmat: talonpoika Josef Jamalainen ja Eva Hirvonen. Ylioppilas, luokkansa priimuksena, Jyväskylän lyseosta. Otettu ylimääräiseksi virkamieheksi silloiseen Suomen Kenraalikuvernöörin kansliaan 1/10 1883. Toimituspäällikön apulaiseksi Wiipurin hovioikeuden kansliaan 13/4 1901. Nimitetty pääpostitirehtööriksi Suomessa 5/2 1903, josta virasta täysinpalvelleena saanut omasta pyynnöstään eron eläkkeen kera 1/4 1919. Vuosina 1881—83 oleskellut yleisellä stipendillä Moskovassa venäjänkielen opintoja harjoittamassa. 1894 tehnyt 7 kuukautta kestävä tutkimusmatkan Pohjois-Saksaan. Ritari St. 3. 13/4 1890, A. 3 29/4 1894, St. 2. 14/4 1901, A. 2. 30/4 1905 ja VI. 4. 11/4 1909.

Yllä olevaan lisättäköön vielä, että Josef Jamalainen oli jo nuorena valittu kylänvanhimmaksi eli staaarostaksi ja tämän jälkeen Sunkuran ensimmäiseksi starssinaksi eli kunnanvanhimmaksi sekä lopulta myös semstvon eli maasäätyjen jäseneksi ja oli

tämä asema aikoinaan korkein luottamustoimi, johon suomalaisella talonpojalla oli Inkerissä mahdollisuus päästä. Semstvo oli Keisari Aleksanteri II:n perustama maakunnallinen itsehallintaa suorittava elin, jonka jäsenenä oli aateliston, kaupunkien ja talonpoikien edustaja. Josef Jamalainen tuli valituksi Pietarhovin ujestista peräti kolme kertaa, jokaisella kerralla kolme vuotta.

Vaikka Pietari Jamalaisen asuin- ja toimipaikka olikin täällä Suomen puolella, Helsingissä, niin siitä huolimatta hän koko ikänsä pysyi uskollisena synnyinseudelleen Inkerin Hietämäelle, Jamalaisten kylälle. Sinne hän joka kesä saapui omien sukulaisensa ja rakkaan heimonsa keskuuteen viettämään vuosilomiaan. Jouluksi hän taas lähetti sinne paketteja ja etenkin lapset olivat aina hänen huomion kohteina. Vielä jälkisäädöksessään hän määräsi kymmenksen jäämistöstään »Kotikyläni Jamalaisen kansakoululle Hietämäen seurakunnassa Inkerinmaalla rahastoksi, jonka varoilla toimeenpannaan joka vuosi lapsille joulujuhla joulukuusineen ja -lahjoineen.»

Voisiko sen kauniimmalla tavalla muistaa kaukaisen kotikylänsä koululaisia!

Pietari Jamalaisen pitkä päivätyö päättyi Helsingissä 1931.

PARHAIMMAT KIITOKSENI

KAIKILLE, JOTKA MUISTIVAT
MINUA MERKKIPÄIVÄNI JOHDOSTA
TÄYTTÄESSÄNI 90
VUOTTA 7. 3. 74.

MATTI VIROLAINEN

Inkeriläisviikko Vokki-Virkissä

Inkeri-viikkoa vietettiin Helsingissä Merikannontielle sijaitsevassa näyttelyhuoneistossa Vokki-Virkissä, joka on tullut tunnetuksi kiinnostavista käsityö- ja taideteollisuusnäyttelyistään. Perinnekäsitöiden lisäksi lehtori Aili Simonsuuri oli järjestänyt näyttelyyn inkeriläisestä esineistöstä, tekstiileistä ja valokuvista kootun pienoisenäyttelyn. Näytteillä olleet tekstiilit olivat inkerikkojen töitä lukuunottamatta tilkuisia vanhan mallin mukaan tehtyä käsityöpussia. Näyttelyssä oli myös kaikkien Inkerin-kävijäin ja perinteenkerääjien tuntevan metsänvartijan Paa-vo Sakin valmistama virsikannel. Esillä oli myös Aili ja Lauri Simonsuuren Länsi-Inkeristä 30-luvun lopulla keräämä valokuvakokoelma.

Näyttelyn avajaisissa lehtori Aili Simonsuuri kertoi tutustumis- ja tutkimusmatkoistaan Länsi-Inkeriin. Tarton rauhassa 1920 oli Länsi-Inkerin alueesta 13 inkeriläiskylää liitetty Viron tasavaltaan. Jo vanhastaan nämä alueet olivat kuuluisaa runonlaulannan aluetta, jolla tunnetut viime vuosisadan runonkerääjät olivat vaeltaneet. Runojen ylistämän Laukaanjoen sivujoki on Rosonojoki, joka kierteli kylien halki. Kylät kuuluivat Narvusin alueeseen, Narvusin ja Soikkolanniemet taas olivat Inkerin tunnettuja laulumaita ikimuistoisista ajoista. Ne olivat vilkkaassa kosketuksessa Suomeen päin ja varsinkin Suomenlahden ulkosaarten kautta runoperinne kulki molempiin

suuntiin. Osa näistä kylistä oli luterilaisia, osa ortodoksisten inkerikkojen asuttamia, eräät kylät taas olivat sekakylä. Perinnekin siirtyi suomalaisten ja inkerikkojen välillä toiselta toiselle. Vanhan perinteen kannattajina inkerikot olivat vanhoillisempia kuin luterilaiset suomalaiset. Nykyään Narvajoen itäpuolinen alue kokonaan kuuluu Venäjän Neuvostotasavaltaan, ei siis Neuvosto-Eestiin.

Näyttelyn avajaisissa puhui myös rovasti Matti Vironmäki, joka käsitteli mm. Inkerin varhaishistoriaa. Raita Karpon inkeriläiset ja karjalaiset laulut herkistivät lämmintä avajaistunnelmaa.

Viikon päättäjaisissä 23. 2. kirjailija Aale Tynni kertoi lapsuusajastaan Inkerissä, inkeriläisistä tavoista, koulu- ja opetusoloista ynnä muusta. Aale Tynni oli tuonut mukanaan myös valokuvakokoelman, joka kierteli katsojien joukossa. Kirjailija Tynni päätti puheensa sanoihin: »Siellä missä on rakautta, on myös valoa.»

Lehtori Simonsuuri esitteli tilaisuudessa käsityötaidon mestarinäytettä inkerikon pukua, joka arkkitehti Aija Korhosella oli yllään. Näyttelyhuoneiston omistaja ja emäntä käsityöopettaja Tyyne-Kerttu Virkki esitteli lisäksi hallussaan olevia Teppo Revon tuohisoittimia. Kaiken kaikkiaan näyttelyviikko keräsi paljon kiinnostuneita katsojia.

Toimintamme jatkuu

Kevättalvella järjestöt pitävät vuosikokouksiaan. Niissä tarkastellaan edellisen vuoden toimintaa. Pohditaan ja punnitaan saavutuksia sekä menetyksiä. Asianhaaroista riippuen ollaan tyytyväisiä tai tyytymättömiä. Tehdään myös suunnitelmia alkaneen vuoden sekä kaukaisemmankin tulevaisuuden toiminnan varalle.

Näin on tapahtunut myös meidän kohdallamme. Olemme menneiden vuosien tapaan pitäneet vuosikokouksia ja tarkastelleet yhteisiä pyrkimyksiämme. On tehty myös suunnitelmia vastaista toimintaa silmälläpitäen. Näinollen voidaan kysyä, miten vuosi on kulunut ja onko meillä mitään merkittävää mainittavana kuluneen vuoden tiimoilta? Silloin varmaan nousee mieleemme Inkeri-koti. Jo kauan vireillä ollut Karjala-talon rakennushanke, johon meidän heimokotimme liittyy, on edistynyt hyvällä vauhdilla. Harjannostajaiset pidettiin jo helmikuun puolivälissä. Puhutaan jo melko varmasta äänensävyssä, että tuon suuren rakennuskompleksin vihkiäisjuhlia voidaan pitää ensi lokakuussa.

Inkeri-koti tulee avaamaan meille uusia mahdollisuuksia toimintamme laajentamiseen ja syventämiseen. Oma päämaja on aina ollut menestyksellisen toiminnan ensimmäisiä ehtoja. Toiminta omilla tiloilla jo sinänsä herättää mielessä varmuutta ja luo lupaavia näköaloja. Tulee kuitenkin riippumaan meistä itsestämme ja yhteisestä asiansaamisesta, mitä kauan kaivatun yhteisen kotimme suojissa tullaan saamaan aikaan.

Kuluneen vuoden loppupuolella joutui lehtemme kokemaan yleisten hintojen nousun takia taloudellisia vaikeuksia, niinkuin on jo aikanaan ilmoitettu. Painatusteknisistä syistä sen ilmestymisessä sattui myöhästymisiä. Se näytti herättäneen eräissä tilaajissa ihmettelystä, jopa tyytymättömyyttäkin. Samalla tuli kuitenkin ilmi, että lehteämme kaivataan ja sitä kohtaan tunnetaan syvää kiinnostusta. Sitä odotetaan kuin tervehdystä vierasta. Jos se myöhästyy, ollaan pettyneitä. Lehtemme tunnetaan ensiarvoisen tärkeänä yhdyssiteenä hajaantuneen heimomme keskuudessa. On annettava täysi tunnustus sellaisille toivomuksille, että lehtemme kokoa voitaisiin laajentaa ja sen sisältöä lisätä. Se on rahasta ja yhteisestä kannatuksesta kiinni eikä suinkaan sen ilmestymisestä vastuussa olevien hyvän tahdon puutteesta. Joka tapauksessa lehtemme tukemista niin, että se voisi mahdollisimman hyvin suorittaa tärkeää tehtäväänsä meidän keskuudessamme, on pidettävä kaikkein tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluvana.

Lyhyesti sanoen mennyttä vuotta voidaan pitää menestyksellisenä yhteisten pyrkimystemme kannalta katsoen. Tampereella vietettiin onnistunut kesäjuhla ja paikallisosastojemme toiminta jatkuu virkeänä. Yhteisissä tilaisuuksissamme on lausuttu kiittollisuuden ja tunnustuksen sanoja niille, jotka ovat yhteistä toimintaamme johtaneet ja hoitaneet. Uhrautuva työ Inkeri-kodin aikaansaamisessa jää kiittollisena muistona pysyvästi mieleemme. Heikolla taloudellisella pohjalla ilmestyvän leh-

Rakkaamme

Aapo Nousiainen

- * 06. 01. 1922 Skuoritsan pitäjässä
Nousiaisten kylässä
† 05. 02. 1974 Vaasan
Keskussairaalassa

Kaipauksella muistaen,
omaiset ja ystävät

Kärsit tuskat, vaivat hiljaa
kunnes sydän taukosi.
Mainen apu oli turhaa
Jeesus vaivat paransi.

Rakkaamme siunattu viimeiseen
lepoonsa Petolahden hautausmaahan.

Rakkaamme

Eeva Rähmönen

o.s. Kemppi

synt. 23. 3. 1887 Inkerin Skuoritsassa
kuoli 19. 2. 1974 Hämeenlinnassa

Kaivaten
Juho perheineen

Kanssamme kaipaamaan jäi laaja
omaisten ja ystävien joukko Suomes-
sa, Ruotsissa ja Neuvostoliitossa.

»Autuas ken sydämensä antaa Herran
käteen».

KIITÄMME kaikkia siunaustilai-
suuteen osanotosta.

temme toimittajat ja sen levittämisestä huolehtivat ansaitsevat mitä syvällisemmän yhteisen tunnustuksemme ja kiitoksemme. On paljon muitakin, jotka ovat vapaaehtoista työtä tehneet ja varojaan uhranneet yhteisten pyrkimyksemme hyväksi. Uhraukset eivät suinkaan olleet turhia. Vain niiden avulla on toimintamme voinut päästä eteenpäin. Ja tällaiseen vapaaehtoiseen uhrautuvaisuuteen on meidän edelleen luotettava. Jos se lamaanuu, kuihtuu ja loppuu yhteinen toimintamme.

Elämme jo vahvassa keväässä ja lähestymme kesää. Kesä tuo aurinkoa ja

lämpöä. Meille se tuo myös kesäjuhlan. Aivan keskellä kesää näet Turku kutsuu meitä. Tuo vanha, historiallinen kaupunki on jälleen meidän Mekkamme. Näihin aikoihin jo suunnitellaan kesämatkoja. Voisiko ajatella mitään parempaa matkakohdetta kuin sellaista, missä tapaa entisiä sukulaisia ja tuttavita, joihin sitovat menneet muistot. Kesäjuhlassa on aina saatu kuulla heidän yhteisiä kuulumisia. Näin pyrysymme hyvässä yhteisymmärryksessä ja toimintamme voi jatkua menestyksellisenä.

Aurinkoinen päivä Kauvatsankylässä

Yhdistyksemme kunniajäsenen ja leh-temme monivuotisen avustajan Matti Virolaisen 90-vuotissyntymäpäivä Kauvatsan Kauvatsankylässä oli aurinkoinen päivä. Kevättalven aurinko sädehti kirkkaana maaliskuun 7. päivänä satakuntalaisen kylän hangilla, aurinkoinen tunnelma ja iloisen juhlava mieliala vallitsi koivukujan takaisessa talossa, jossa merkkipäivän viettäjä fyysisesti sekä henkisesti reippaana ja pirteänä otti vastaan eri puolilta Suomea saapuneita onnittelijoitaan. Sukulaisia ja ystäviä oli tullut syntymäpäiville Helsingistä ja Kuopiosta asti, naapuristosta virtasi jatkuvasti sekä paikkakuntalaisia että karjalaisia onnittelijoita, seurakunnan kirkkoherran onnittelujen yhteydessä laulettiin syntymäpäivävirsi ja niin merkkipäivästä muodostui lämmin inkeriläis- ja karjalaishenkinen tilaisuus. Taiteilija Lauri Santtu, jonka Matti Virolaisesta piirtämä muotokuva oli eräs omaisten lahja merkkipäivän viettäjälle, oli ensimmäisten onnit-

telijoiden joukossa, ja hän juhlisti — ja hauskutti — tilaisuutta esittämällä suositun inkeriläisjutun Kirkonmiehen Yllistä. Inkeriläisten Yhdistyksen ja Sivistyssäätiön sekä Viestin onnittelut esittivät Jussi Vesa, Antti Makara ja Pirkko Huurto. Matti Virolainen vastasi jokaisen puheeseen, ja nauhuri talletti puheet sekä monta muuta hauskaa välähdystä merkkipäivän kuluessa. Pienenä yllätyksenä laskeutui läbeisten peltöjen kantaville hangille lentokonekin, joka myös toi onnittelijoita. Hämeenkyröstä oli saapunut onnittelemaan myös 92 vuoden ikään ehtinyt serkku Mikko Mylläri, terveenä ja reippaana hänkin. Illalla onnitte- lukäynnille saapunut unkarilainen sellotai- teilija Csaba Szilvay järjesti talonväelle ja vieraille miellyttävän musiikkihetken.

Vieraanvarainen talo tarjosi sekä satakuntalaisia että karjalaisia pitoherkkuja ja ennen kaikkea unohtumattoman tunnelman Matti-sedän hengen valoa säteilevän ole- muksen ympärillä.

Matti Virolainen

7. 3. 1884—7. 3. 1974

Hatunnosto

Minä nostan hattua harvoin,
nyt hartahasti sen teen:
Se on kunniantekoni ylväin
Ikä-Matille itselleen!

Vaikka 'jalkas jo hellivi hiekkaa'*
on eelleen selvänä pää.
Monet muistot, teoista rikkaat
ne jälkeesi taltehen jää.

Ne kertovat nuoremmille,
mitä tehty on puolesta maan,
mitkä koetut tuskat saivat
sitä syvästi rakastamaan.

Kiitos, Setämme, karskiudestas!
Olet uskossa uupumaton:
päämääristä maailman teillä
vain v a p a u s suurinta on.

Aapo Iho

*»hiekkaheljä riitelee jo jalkaa...» Eino Leino.

Taiteilija Santtu, 92-vuotias Mikko Mylläri ja 90-vuotispäiväänsä viettävä Matti Virolainen (oik.) ovat istahtaneet rupattelemaan yhdessä. Valok. P. Huurto.

RUOTSIN PUOLELTA

Kesäjuhlakuulumisia

Tämän vuoden kesäjuhlat vietetään, kuten tunnettua, Eskilstunassa. Juhlaluoneusto Folkets Hus, samoin Klosterin kirkko ja seurakuntatalo sekä Tunavallen'in urheilukenttä ovat tilatut. Ohjelma suunnitellaan edelleenkin perinteellisesti kolmi-päiväiseksi. Mitä ohjelmaan tulee yritämme saada sen monipuoliseksi. Taiteilija Terttu Pajunen-Kivikäs Jyväskylästä on lupautunut esiintymään, samoin Gävlen Inkeriläisten laulukuoro. Tässä kehoitus kaikille kyvykkäille: Tulkaa vaan esiintymään kesäjuhlille suomen tai ruotsin kielellä, laulun ja soiton. Toivomme runsasta osanottoa juhlimme niin Ruotsista kuin Suomesta!

ESKILSTUNAN INKERINSUOMALAINEN KERHO

Juhlatoimikunnan puolesta

Juho Kemppi
pj.

Väinö Kemppi
siht.

Vanhusten leiri

Vanhusten leiri pidetään, jos Jumala suo, Boråsissa, Inkerin Kerhon kesämökillä, Kråkeredissa 26/7—30/7 1974. Leirimaksu on 50 kr. Leirille haluavat voivat ilmoittautua past. V. Kurujoelle puh. 033/106908.

Vanhukset! Tulkaa mukaan läheltä ja kaukaa virkistymään yhdessä olostanne, nauttimaan leirilemääntien hyvästä »sapus-kusta» yhdessä rupattelemaan, muistelemaan menneitä aikoja, ottamaan lyhyitä kävelyretkiä, saunomaan, uimaan, laulamaan ja veisaamaan lauluja ja virsiä, kuulemaan Jumalan sanaa ja yhdessä rakentumaan hengelliseksi temppeleksi.

TERVETULOA.

Lasten leiri

Lasten leiri pidetään samassa paikassa kuin vanhusten leiri 1—7 päivinä elokuuta. Samat leirin järjestäjät. Leirimaksu on 50 kr. lapselta. Leirille voi ilmoittautua past. V. Kurujoelle. Leirin ohjaajaksi on pyydetty parastaikaa opettajaksi valmistuvaa Martta Pappista. Hyvät vanhemmat. Pyydämme, että lähetätte lapsenne leirille, jossa heille yritetään järjestää monipuolista ohjelmaa, leikkejä, askartelua, uintia ja paljon muuta hauskaa. Emme kuitenkaan tahdo unohtaa myös sitä, että lapset kuuluvat Jeesukselle, ja että Jeesus on lasten ystävä. Tahdomme siis puhua ja laulaa yhdessä lasten kanssa Jeesuksesta, lasten parhaasta Ystävästä.

Suomen kielen taito on hyvä, mutta ei välttämätön, koska leirinohjaaja hallitsee täydellisesti sekä ruotsia että suomea.

Tervetuloa.

Muistojuhla Boråsiin

Kuluva vuoden viimeisinä kuukausina tulee kuluneeksi 30 vuotta niistä kohtalokkaista päivistä, kun ensimmäiset inkerinsuomalaiset moninaisten, vaiherikkaiden seikkailujen jälkeen alkoivat hakeutua Ruotsin turvallisuutta ja rauhaa tarjoaville rannoille, uuteen isänmaahansa.

Näiden menneiden aikojen muistoksi järjestää Boråsin Inkeri Kerho MAAHAN TULOMME 30-VUOTISMUISTOJUHLAN elo—syyskuun vaihteessa Boråsissa.

Tarkemman ohjelman eri tilaisuuksista tulemme myöhemmin ilmoittamaan Viestilehdessämme.

Näin meille hajanaisuudessa, eri paikkakunnilla asuville tarjoutuu tilaisuus tavata toisiamme parin päivän aikana syyskesällä yhteisten muistojen merkeissä ja ystävien seurassa Boråsissa. Pannaan tämä mielen.

Boråsin I. Kerho.

Ingermanländare präst i Olofström

Teol. kand. Adolf Varkki, som prästvigdes den 16 dec 1973 för tjänstgöring i Lunds stift, har börjat sitt arbete i Olofström som präst för de finskspråkiga i församlingen. Till en början är det fråga om en halvtidstjänst, för att senare övergå till heltid.

Till hans uppgifter hör enbart finskt församlingsarbete såsom gudstjänster, dop, vigslar mm för de finskspråkiga. Dessutom kommer han att anordna studiecirklar och ungdomsverksamhet allt efter behov och intresse i församlingen.

Adolf Varkki är född den 21/8 1947 i Kuopio av ingermanländska föräldrar. Som 13-åring flyttade han till Mölnlycke, där han i Mölndal blev student 1967. Sedan dess har han studerat i Helsingfors och i Lund. Adolf Varkki har flera gånger lett barnens och gamlingarnas sommarläger i Borås. Han är uppskattad bland såväl gamla som unga ingermanländare i Sverige. Vi önskar honom lycka och framgång i hans nya arbete.

A. P.

Boråsin Inkerin kerhon vuosikokous

Talvijuhiien yhteydessä piti kerho sääntöjenmääräisen vuosikokouksen 5 p. tammikuuta 1974. Kaikki asiat juoksivat joustavasti kunnes tuli eteen se kohta että piti valita erossa olevien johtokunnan jäsenten tilalle uusia vetäjiä. Yhteen aikaan näytti jopa niinkin synkältä että puheenjohtajan piti kysyä että pitääkö meidän lakkauttaa koko toiminta, kun kukaan ei halua olla mukana johtokunnassa. Tämä tepsikin! Kun kerhon johtokunta kokoontui ensi keran 16/2 niin tehtävät jakaantuivat seuraavasti:

puheenjohtaja	Jussi Jänis
varapuheenjohtaja	Viktor Kainelainen
sihtööri	Emilia Pyykkönen
rahastonhoitaja	Aleksander Kondrell
taloudenhoitaja	Jussi Korpelainen
»salkuton»	Martta Pappinen
varajäsenet	Mirja Jääskeläinen
	Aino Kekkonen

Samanaikaisesti kaavaili johtokunta tämän vuoden toimintaa. Arveltiin voimien riittävän tavanmukaisiin lasten- ja vanhusien leireihin kesällä. Kevätpuolella yritetään järjestää jonkunlainen paikallinen juhlatilaisuus ja syyspuolella kesää tahdotaan pitää muistojuhla 30 vuotta maahantulosta. Kaikista näistä tilaisuuksista ilmoitetaan tarkemmin tulevissa lehdissä.

A. P.

Lahjoituksia Viestille

Ruotsista:

Aappo Björn
H. Kälviäinen
Pekka Pöntinen
Pietari Pöntinen, Borås
Irma Kainelainen, Borås
Anna Kainelainen, Borås
Simo Rekonen, Storfors
Anna Nykänen, Nässjö
Maria Vainikka, Helsingborg
Pekka Andriainen, Gästrike-Hammarby
Sofia Puolakainen, Norrköping
Boråsin talvijuhlasta Skr 578,10.

VIESTI KIITTÄÄ TUESTA!

KIITOS

Pyydän lausua parhaimmat kiitokset kaikille sukulaisille ja ystäville, jotka muistivat minua, Aatami Vainikkaa, syntymäpäivänäni.

Kiitokset kauniista onnittelukorteista, kirjeistä, sähkösanomista, adresseista, kukkakimpuista, puhelinsoitoista, kaikista lahjoista, tervehdys- ja onnittelukäynneistä. Kiitän erikoisesti kuorolaisia, jotka ilokseni lauloivat sepittämäni laulun. Samoin haluan kiittää Inkeriläisten Viestin lämpimästä onnittelusta.

Ikävä kyllä, sairauden takia — oikea käsi lievästi halvaantunut — en voi itse kirjoittaa, joten tyttäreni tekee sen puolestani.

Aatami Vainikka

Inkeriläisten yhdistyksen vuosikokous Helsingissä

Inkeriläisten Yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin Helsingissä 17. 3. 1974. Pohjalaisen osakunnan huoneistoon oli saapunut nelisenkymmentä yhdistyksen jäsentä, etupäässä helsinkiläisiä, mutta myös turkulaisia ja tamperelaisia.

Vuosikokouksen avasi kirkkoherra Matti Vironmäki ja kokouksen puheenjohtajaksi valittiin professori Leo Yllö ja sihteeriksi Anneli Tuohimäki.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Iida Riipinen ja Leevi Iivainen sekä heidän varamiehikseen Hertta Allanmaa ja Yrjö Korkkinen.

Kun vuosikokous oli todettu laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, kirkkoherra Matti Vironmäki luki vuoden 1973 vuosikertomuksen, joka todettiin hyvin perusteelliseksi. Kirkkoherra Vironmäki puhui tämän jälkeen poismenneitten inkeriläisten muistoksi ja poismenneitä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Puheenjohtaja Leo Yllö luki vuoden 1973 tilikertomuksen ja tilintarkastajien lausunnon, minkä jälkeen vuosikokous myönsi johtokunnalle tili- ja vastuuvapauden.

Vuosikokous päätti johtokunnan jäsenten palkkioista siten, että pitkämatkalaisille korvataan matkakulut laskun mukaan.

Erovuorossa olleet johtokunnan vakinaiset jäsenet: Kauko Mustonen, päätoimittaja, Helsinki, Vilho Mustonen, pastori, Turku, Anneli Tuohimäki, rouva, Helsinki valittiin uudelleen vuosiksi 1974—1976. Erovuorossa ollut johtokunnan varajäsen: Iida Riipinen, rouva, Helsinki valittiin niinkään uudelleen. Väinö Pietari Kekin pyydettyä eroa johtokunnan jäsenyydestä sairauden takia, vuosikokous valitsi hänen tilalleen vuodeksi 1974 Markku Pyysiäisen. Väinö Pietari Kekille päätettiin lähettää kokouksesta tervehdys.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin vuodelle 1974 Seppo Kekki ja Eino Rännäli, sekä varalle Toivo Iho.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1974 vuosikokous päätti 3,—.

Toimintasuunnitelma vuodelle 1974 hyväksyttiin sellaisenaan, samoin tulo- ja menoarvio vuodelle 1974 joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Vuoden 1975 vuosikokouspaikaksi valittiin Helsinki. Ilmoitus tulee Inkeriläisten Viesti-lehteen.

Yhdistyksen kunniajäseniksi ehdotettiin: Uljas Marttinen, Helsinki
Jussi Vesa, Helsinki
Väinö Kekki, Helsinki
Yrjö Rautanen, Turku
Katri Klemettilä, Turku,
jotka edellämainitut kutsuttiin kunniajäseniksi.

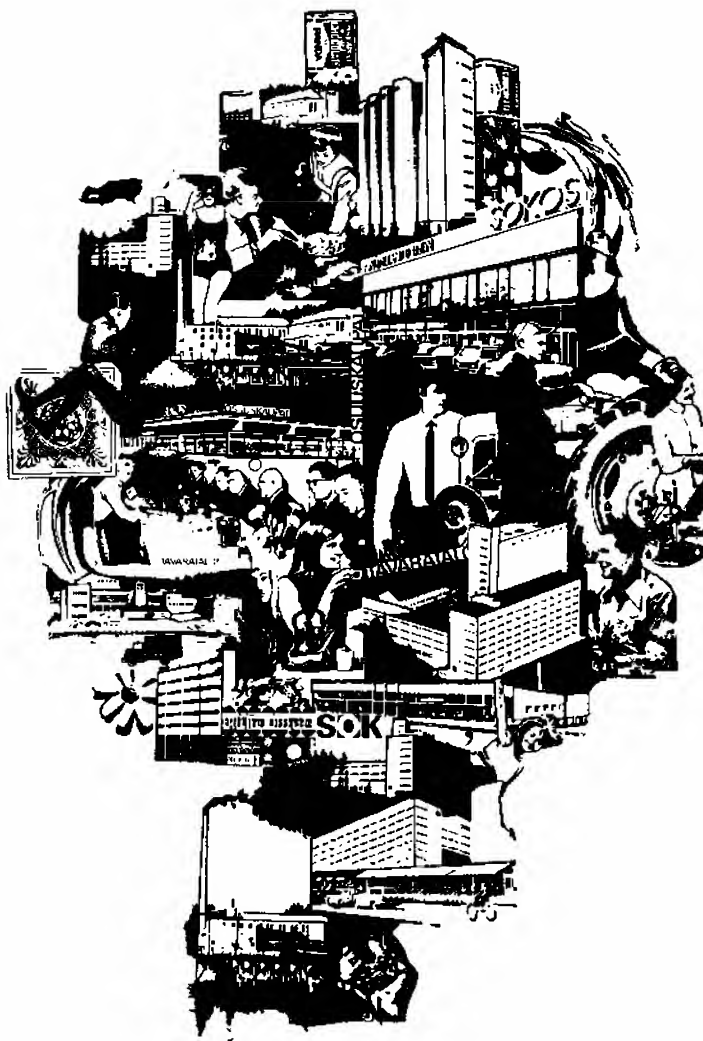
Todettiin kiittollisena yhdistyksen saaneen apurahan opetusministeriöltä. Vuosikokous päätti tervehdyssähkeen lähettämisestä opetusministeri Marjatta Väänäselle.

Lopuksi professori Leo Yllö selosti Karjalan Heimotalon harjannostajaistapahtumaa, jossa hän oli ollut mukana. Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun.

TUKENSA INKERILÄISTEN VIESTILLE OVAT ANTANEET:

Suomesta:

Katri — Väinö Kapanen
Anni Kapanen
Matti Pönniö
Eeva Kolomainen, Pori
Igor Finberg, Rauma
Inkeriläisten Sivistyssäätiö 1500,—
Turun Inkeriläisten Paikallisosasto 134,—
KIITÄMME TUESTA!

SOK **kehittyvä** **70-vuotias**

1904-1974

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Huhtikuun tilaisuus sunnuntaina 28. 4. klo 14 Agricolan seurakuntakodissa. Toukokuuksi suunnitellaan retkeä, josta voi tiedustella toukokuun aikana Ida Riipiseltä (puh. 445 701) tai Hannu Vironmäeltä (puh. 662 668).

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston toukokuun tilaisuus Kalevan kirkon huon. 109 toukokuun 5. pnä klo 14.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Turun Inkeriläisten

ÄITIENPÄIVÄJUHLA

äitiensäpäivänä 12. 5. klo 14.00 Ruissalon Birkassa. Kaikki tervetulleita!

HELLUNTAIJUHLA

vietetään Karjalaisten talossa 2. 6. klo 14.00.
TERVETULOA!

JUHANNUSMATKA RUOTSIIN

RUOTSIN inkeriläisten juhannusjuhlille Eskilstunaan lähdetään torstaina 20. 6. illalla, ja paluu tapahtuu 24. 6. aamupäivällä. Matkan hinta Helsinki—Eskilstuna—Helsinki on 80.—. Tähän hintaan sisältyy kansipaikka laivalla. Lähempiä tietoja Ida Riipiseltä tai Hannu Vironmäeltä, puh. 445 701, 662 668.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON laulukuoron harjoitukset ovat tiistaisin klo 19 Agricolan kirkon kerhohuoneistossa. Kuoroa johtaa vt. kanttori Kai Jankeri.

Uudet jäsenet tervetulleita.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

MUISTAKAA

KAIKKI RAHALÄHETYKSET AURORANKADUN OSOITTEELLA

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

(Älkää lähettäkö rahaa yhdistyksen nimellä mihinkään muihin osoitteisiin, koska niitä on vaikea saada postista ulos).

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, vallitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metiäinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym.	7,50
Lauri Santtu	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1974 olisi syytä tila- ta. Hinta 12,—.	

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

.....
KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.
.....

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAikka

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10
Helsinki 33.
Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTO: Idyllinen kuvamme on Eskilstunasta, jossa Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlat vietetään juhannuksena 1974. Kuvassa Rademacherin pajat eli Käsityöläismuseoalue, josta tarkemmin sivulla 10.

Maailmanparantajat

eli Viiden Ukon Päivätuumat on nimenä satiirisella vuorolaulelmalla, joka »Matti-sedän» muistaman mukaan on julkaistu jo viime vuosisadan puolella Toksovan lukkarin **Paavo Räikkösen** toimittamassa »Suomalaisessa Kansan-kalenterissa» ja lienee P. R:n kirjoittamakin. Sitä on aikoinaan esitetty Inkerissä useissa erilaisissa viihdetilaisuuksissa viiden miehen laulamana. Omasta mielestäni en näe olevan mitään estettä sen esittämiselle vähemminkin voimin.

Suomessakin on tuota laulelmaa esitetty monissa tilaisuuksissa, tiettävästi ensi keran ensimmäisissä kesäjuhlissamme Raudun

kirkonkylän nuorisoseuran talossa 27. 6. 1920. Olin juhlakansan joukossa ja muistatan esittäjätkin: opettajat William Kokka, Juho Kokkonen ja Heikki Virolainen sekä yliopp. Nikolai Tirranen ja maanv. Matti Virolainen (Matti-setä).

Yksi ukoista, kukin vuorollaan, laulaa säkeistön kaksi ensimmäistä säettä, muut ukot yhteisesti loppuosan.

Jaa, että mikäkö sävel? En minä vaan osaa selittää. Mutta melko helppo sen täytyy olla, koska minäkin olen kelvannut sitä pari kolme kertaa mörisemään. Ehkä joku parempi musiikkimies kuin minä tarpeen tullen neuvo.

Käyköön ukot tuumimaan nyt aika asioista,
Miten monet pahat tavat poies saisi poistaa.
Niin, niin käyvään vaan, tarvishan se oisi.
Siis nyt tuumimaan, kuin se käyvä voisi.

Ollaan ukot olevinnaa viisahammat muita:
Laajitaan myö asiaa, ei heinii eikä puita.
Niin, niin tietty se, ei se muuten passaa —
Ei meitä selvempii uokaa maailmassa.

Voi kuin paljon juoppoutta onkaan keskellämmä,
Miten saatais viinat pois ja mit ois tehtävämme?
Niin, niin totta on, se on pahe suuri,
Kaiken turmion alku sekä juuri.

Ei pie käyvä kapakassa eikä viinaa ostaa,
Siten loppuu viinan juonti, päästään turmiosta.
Ei, ei veikkonen, jo nyt puhut roskaa —
Ei meillä ennenkää siten tehty koskaan.

Vot, jos käytäis luusin laasin ankarasti juomaan,
Melkein niin jo meillä tehdään, ettekös te huomaa?
Jaa, jaa sittenhän viinat lopun saisi,
Pois juopot itsestään silloin katoaisi.

Miten saatais nuorten leikit siivollisemmiksi,
Ne on meillä tunnettuna hyvin irstaisiksi?
Niin, niin riettaus niissä alun saapi,
Nuorten puhtaus silloin katoaapi.

Irstaat leikit, rivot laulut pois jos kiellettäisi,
Parempia neuvottais ja säännöt määrättäisi?
Vai niin, hah, hah, haa, niinkö laitettaisi,
Ken näitä sääntöjä meillä noudattaisi?

Antaa leikkiä pyhät aret, päivillä ja öillä —
Eikhän viimein parannusta tule leikkilöillä.
Vot, vot, viisaampi tämä neuvo liekin,
Sinnepäinhän jo tapa meillä vlcikin.

Pitkin öitä tyttöin luona pojat meillä häärää,
Sillä tavoin lisätään vain pahennusten määrää.
Niin, niin ilkeä tää on meillä tapa
Miten tuostakin voisi olla vapaa.

Kovat kurit, asetukset tässä auttais kyllä,
Vanhempien asia ois niitä pitää yllä.
Vai niin, hah-hah-hah, semmoistako vaadit?
Ei, ei ensinkään, lörpötystä laadit.

Meillä pitäis yötkin muuttaa päiviks kirkkahiksi.
Sitten vasta öiset juoksut saatais lakkaaviksi.
Kas, kas, semmoinen konsti vasta auttaa,
Ei vaan muutenkaan, jos ei tämän kautta.

Pois on meiltä terve järki kokonansa mennyt —
Mistä sais sen takaisin? No, kuka tietää sen nyt?
Niin, niin sekaisin ovat asjat meillä,
Kuin on ymmärrys aivan hakoteillä.

Lakia pitäis totella, ei juontella suotta,
Yhteishyvää harrastaa ja esimiehiin luottaa.
Ei, ei ensinkään tämä neuvo tepsi,
Saat vait ollakin jos et muuta keksi.

Mit on laki, esimiehet, yhteishyvä, kansa?
Olkoon kullai oma päänsä laittaa juoniansa.
Niin, niin suukin kiin asjoist yhteisistä,
Niihin meil ei oo mitään tekemistä.

Miten saatais kokoukset käymään järkevästi,
Yks kun puhuu pellosta, niin toinen veräjältä?
Juu, juu auki suu ei oo silloin kellään,
Kun ois parahin asjaa edistellä.

NAAPURIN LAPSIA

Noiselan seppä, itseoppinut monitaitoinen »Andrej Petrovits» muutti »uusille otsinoille» vanhasta kylästä Ropsuntien varteen mikkelinä 1894. Veljesten kesken oli tapahtunut ero luonnollisista syistä. Nuorempi veli jäi asumaan siihen saakka yhteisesti asuttua kotitaloa. Seppää surkuteltiin tosissaan, että menee sinne susien syötäväksi..! Olihan välimatkaa virstan verran ja olihan talo rakennettava raivaamattomaan metsään. Surkutellijat eivät tienneet mitään erään toisen miehen aikeista: Alakylässä tapahtui samanlainen ero ja toinen veljeksistä muutti myöskin Ropsuntien varteen Sepän naapuriksi tien vastakkaiselle puolelle. Alakylän maat ulottuivat — tuollaisena ulkopalstana — sinne ja tämä naapurimme muutti uuteen asumukseensa kahta viikkoa myöhemmin. Muuttovuosi oli myöskin 1894 ja lokakuun puoliväli, kun he saapuivat paikalle.

Naapuri, Abran Rappu oli viisihenkisen perheen huoltaja, omisti hevosen ajopeleinsensä sekä pari lehmää, ei siis mitään ylettömiä. Mutta hänelle oli kylä luovuttanut koko hänen maaosuutensa tonttimaan yhteyteen yhtenä palana. Ja Naapuri totesi omistavansa arvaamattoman määrän hiekkaa! Suomessakin senaikaisten kaartilaisien kesken tunnettu taajama Krasnojeselo (-Kauunis kylä) oli 6 virstan päässä ja siellä teki sellainen tavara kuin hiekka hyvin kauppansa, niin että Naapuri katsoi taloudellisen asemansa täysin turvatuksi.

Oltiin osasta samanikäisiä naapurin lasten kanssa. Heitä oli silloin kaksi tytärtä ja poika. Omalta kohdaltani en heissä löytänyt seuraa, sillä ennen muuttoa solmiutuneet siteet ikätovereiden kesken osoittautuivat niin pitäviksi, että seuraavana kesänä vietin kaikki vapaa-aikani — ja sitä lajiaan nelivuotiaalla toki oli! — minua vuotta nuoremman serkkuni seurassa seikkaillen. Mutta ennenpitkäähän siellä naapurissa ollut poikakin venähti nähtävästi ja huimioitavaksi. Pekka oli hiljainen hissukka, omissa mietteissään hän viihtyi ja näperteli jotakin. Ujosti hän saattoi sitten esitellä aikaansaannoksiaan: tulitikkulaatikot olivat hänelle tervetulleita lahjoja, tyhjät laatikot, sillä niiden parissa Pekka viihtyi, sillä hän oli keksijä olemukseltaan. Muistan, kuinka hän oli onnellinen esittäessään nikartelemaansa karpäspyydystä. Siihenkin kelpasi tyhjä tulitikkulaatikko ja se tosiaan toimi! Toinen varsin omalaatuinen aikaansaannos oli kello viisareinensa, numerotauluinensa. Sen koneistona oli joitakin omatekoisia rattaita, jotka olivat tulitikkulaatikon sisälle. Tuollaisen 7—8 vuotiaan pojan töiksi ne olivat hämmästyttävän näppäriä. Ties, mitä pojasta olisi tullut, jos olisi elää saanut, mutta niinpä ei käynyt.

Eräänä syksyisenä iltana odottelivat lapset vanhempiansa kotia. Olivatko vanhemmat kaupunkimatalla vai missä viipyivät, en enää muista. Ilta oli jo pimennyt ja lapset

Sivulle 7.

Oma etu, turhat kiukut syrjähän jos pannaan,
Järkevästi harkiten sais lopun parhamman.

Ei, ei siitäkään hyvä meno seuraa —
Mikäs kokous, kun ei kukaan reuhaa.

Pannaan huilut huutamaan ja viisaat ollaan hiljaa —
Silloin saadaan kerran oikein tohuton viljaa.

Niin, niin vot-vot-vot, nyt se sattui naulaan,
Tään neuvon antajalle karkaan minä kaulaan.

Miten saatais talouden viat korjatuiksi,
Puute, kurjuus sekä köyhyys poies poistetuiksi?

Niin, niin asja tää sietää miettimistä,
Ois näissä oloissa paljon korjaamista.

Kansaa tulee opettaa ja innostuttaa työhön,
Valistusta levittää sen pimeähän yöhön.

Ei siihen keinohon ollenkaan saa luottaa,
Tieto ja valistus kurjuutta vain tuottaa.

Vot, jos ryöstää mielin määrin rikkahilta saisi,
Silloin puute, kurjuus, köyhyys kaikki katoaisi.

Niin, niin tietenkin tämä keino riittää —
Tään neuvon antajata kädestä saan kiittää.

Lakataan myö laulamasta, jq on kyllin kuultu,
Tuskin meitä lieneekään näin viisahiksi luultu.

Pois, pois lähdetään, jo lopetetaan virsi —
Tää olj pitempi kuin on seinähirsi.

Inkerinsuomalaisten Kesäjuhlat Turussa 6—7. 7. 1974

LAUANTAINA

juhlahuoneisto avataan klo 9.00
urheilukilpailut Urheilupuistossa klo 12.00
ohjelmallinen illanvietto Puolalan kansakoululla klo 17.00

SUNNUNTAINA

aamukahvi
kunnianosoitus Inkerin suomalaisten muistomerkillä Turun hautausmaalla klo 8.30
juhla jumalanpalvelus Turun tuomiokirkossa klo 10.00
päiväjuhla Puolalan kansakoululla klo 14.00.

Ruokailu järjestyy. Majoitus Puolalan kansakoululla 3 mk hengeltä, Retkeilymajalla Linnankatu 36 5 mk henkilöltä ja yöltä, täydet varusteet talosta. Yhteismajoitukseen Puolalan kansakoululle omat lakanat mukaan. Retkeilymajalle haluavat ilm. J. Klemettilälle Uudenmaankatu 10 C Turku, puh. 21 052 kesäkuun loppuun mennessä.

Juhlapuhujaksi kesäjuhlaamme saadaan arkkipiispa Simojoki.

Turun Kesäjuhlien urheilu

Urheilukilpailut Turun urheilupuistossa alkavat lauantaina 6. 7. klo 12.

LAJIT: kyykkä, naisten ja miesten sarja,

100 m:n juoksu miehille
800 m:n juoksu miehille
3-ottelu miehille, lajit 100 m, pituushyppy ja kuulantöntö
60 m:n juoksu naisille
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille tytöille,
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille pojille,
köydenveto 5-miehille joukkueille,
johtokuntien välinen viestijuoksu 4 x 100 m.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan Yrjö Rautanen, Ruohonpääntie 54, Turku 10, puh. 391 645, Keijo Korkka, Ruonelantie, Turku 90, puh. 80 201.

Ilmoittautua voi myös kentällä ennen kilpailujen alkua.

Runsasta osanottoa toivoen

Urheilutoimikunta.

olivat kolmisiin asettuneet uunille. Ne sikäläiset leivinuunit oli rakennettu niin, että selälle muodostui lämmin ja turvallinen vuodepaikka, jossa lapset usein nukkuivat, varsinkin talvisaikaan. Koska oli jo pimeä, oli heillä valonkeinona siellä pieni kotitekoisen öljytuiju, minkä liekki oli aivan suojaton. Mitenkä lieene heistä joku vahingossa tönäissyt sen tuijun nurin, jolloin siitä pääsi tuli irti ja tarttui lähinnä olleen Pekan vaatteisiin. Vanhin sisko, toisilla vuosikymmenillä ollut sai tulen sammumaan muualta, mutta Pekka palavaissa vaatteissaan kierahti alas lattialle ja sisko hänet ohjasi ulos, jossa tuuli vaikutti vielä liekkiä kiihdyttävästi, vaikka poika vyöriskelikin maassa. Oli se nuorin sisko, joka juoksi meille apua kutusmaan — matkaa oli n. 125 m. —. Ennenkuin meiltä kerettiin apuun, oli tuli jo tehnyt tehtävänsä. Palaneet vaatteet revittiin pois päältä ja havaittiin verestäviä palohaavoja joka puolella kehoa. Poika huusi ja valitti surkeasti. Kiireimmän kaupalla hänet yritettiin saada lääkärille, jonne oli matkaa 5 virstaa. Kyllähän siellä sairaalassa sitten lääkäri teki voitavansa tuskien helpottamiseksi, mutta vajaat kolme vuorokautta kului, ennenkuin tuskat lientyivät lopullisesti. Niin kävi pienen keksijän...

Kotiutuivathan vanhemmatkin vielä sinä iltana, mutta onnettomuus oli jo tapahtunut.

15. II. 73.

Kun näemme lähimmäisemme virheen, olemme tarkkasilmäisiä kuin ilvekset, mutta omien virheittemme edessä olemme sokeita kuin myyrät.

* * *

Mitä silmä ei näe ja mieli ei tiedä, ei ole olemassa.

* * *

Ikävistyminen on samaa kuin olla vakava tietämättä vakavuuden syytä.

* * *

Optimisti on esikaupunkilainen, joka uskoo lintujen hänen puutarhassaan syövän vain matoja ja toukkia.

Muistikuvia Inkerin Järvisaarelta

Sulaan maahan sataa lunta. Sitä leijalle isoina leikkisinä hiutaleina verhotulta taivaalta. Olen monasti pysähtynyt lumoutuneena katselemaan tuota ensilumen tuloa, kun on ihan tuuletonta, on kovin hiljaista ja leutoa, ei minkäänlaista liikettä, paitsi sakean lumen vapaa putoaminen. Maa valkenee silminnähdn, ympäristö uppoaa epämääräisiin etäisyyksiin ja siinä, elävän hiljaisuuden keskellä suorastaan luulet kuulevasi sydämesi jyskytyksen.

Sitten tuulenvire porhaltaa lomitse notkelmien, satumainen hämäryys väistyy, lumentulo lakkaa. Valkoinen peite kiihtuu sulaen ja seliltä pakenevat leikkisät purot alas notkelmiin, mielikuvituksellisesti kiemurteleviin ojiin, haiki järvien jokiin ja niitten viemänä mahtavaan Nevaan, Laatokkaan, Suomenlahteen, ...kauas maailmalle.

Taivas vaan pysyy piiloharmaana, teillä kimaltelee ketjuna luosia ja kiesin pyörä uppoaa lokaan.

Mutta lupsakat metsiköt seisoskelevat värähtämättä kukkuloilla, katselevat neitsytpuhtaina alas upottaville teille, ovat kuin erillä kaikesta ja oksilta, havuneulasilta soi lukemattomien pisaroiden tippuva sula helinä.

On leutoa, hiljaista, tunnet herkün kosketuksen synnyinseudun luontoon, silmäsi suuntautuvat itsestään kohti loppumatonta taivasta ja mielessäsi sykkii kiitollinen ajatus Kaikkivaltiaan suomasta juuri kokemastasi unohtumattomasta näystä.

Ilkka Laatokka

Imartelijat ovat todellisia ihmistuntijoita.

* * *

Jalo ihminen on taipuvainen ajattelemaan huonostakin ihmisestä hyvää; huono ajattelee hyvästäkin pahaa, ei siksi, että hän sitä tässä näkisi, vaan oman luonteensa vaikutuksesta.

Itämainen sananlasku sanookin: Liikakärsäpät vainuavat mätähaavat, mehiläiset kukkaset, hyvät ihmiset havaitsevat lähimmäistensä hyvät ominaisuudet, alhaiset ihmiset heidän virheensä.

Useimmat ihmiset osaavat puhua, mutta vain harvat keskustella.

Kertomus elämästä

Tyyne Lehtonen, KOHTALON LAPSIDA.
Otava 1974. 99 s.

Otavan sarjassa Kertomus elämästä, jossa julkaistaan kustannusyhtiön kirjoituskilpailun tuottamia pääasiassa omaelämäkerrallisia tekstejä, on ilahduttavaa kyllä ilmestynyt äskettäin inkeriläisen Tyyne Lehtosen kirja Kohtalon lapsia. Se kertoo inkeriläisille hyvin tutun tarinan, mutta silti se kiinnostanee juuri inkeriläisiä lukijoita erityisesti. Toisaalta kirjan toivoisi joutuvan monen sellaisen käsiin, jolla ei ole mitään käsitystä siitä, mitä inkeriläisyydellä tarkoitetaan, mitä inkeriläinen kotiseutu merkitsee ja mitä kokemuksia monilla inkeriläisillä on ollut elämässään. Pieni johdanto kertomuksen alussa auttaneen lukijoita taustatiedoillaan inkeriläisten vaiheista yleensä, inkeriläistä lukijaa kiinnostaa taas verrata itse tarinaa omaan kokeamaansa.

Kertomus alkaa kuvauksella Spankovan seurakunnassa Länsi-Inkerissä sijaitsevasta kolhoosista, jonne Tyyne Lehtosen perhe tuli vuonna 1937 Keski-Venäjällä vietetyn lyhyen ajan jälkeen. (Tekijä oli kuitenkin syntyään pohjoisinkeriläinen, Lempaalasta.) Lyhyen kolhoosielämän kuvauksen ohessa Tyyne Lehtonen antaa tietoja kolhooseista ja sovhooseista yleensä, sen jälkeen hän joutuu kirjaamaan sodan järkyttävät tapahtumat, vastoinikäymiset ja onnettomuudet. Sitkeät yrittämiset onnettomuuksien jälkeen, nälkä ja vangitsemiset, saksalaisten pakkotyöleirit — kaikki nämä Tyyne Lehtonen kertoo lyhyesti ja kiihkkottomasti, todentuntuisesti. Nuoren tytön maailmaan tulee sodan varjossa eletyn nuoruudenrakkauden eron haikeuteen päättyvä kokemus, joka sitten jää kalhertamaan aina nykyhetkeen asti ja yhdistyy

liikuttavalla tavalla inkeriläisen kotiseudun kuvaan kirjan lopussa, jossa kuvataan nuoruudenystävien tapaamista Tallinnassa sekä yhteistä matkaa Leningradista Länsi-Inkerin kotiseudulle. Väliin mahtuvat Suomeen siirtymisen kokemukset, työteliäät vuodet talon emäntänä Pohjanmaalla, täysin erossa inkeriläisistä lapsuudenmaailmasta. Kertomasti ja tavattoman aidosti Tyyne Lehtonen kuvaa sekä sopeutumistaan että sopeutumisen vaikeuksia. Hän kuvaa myös inkeriläisten Neuvostoliittoon palauttamista, Ruotsiin siirtymistä ja monia sellaisia vaiheita inkeriläisten historiassa, joista ei ole paljon kuvauksia ollut. Näkökulma on osittain suppea, yhden henkilön ja yhden paikkakunnan, mutta siihen sisältynee tuskin mitään aivan poikkeuksellista.

Tyyne Lehtonen on asiallinen kirjoittaja. Hän on realistinen, eikä pyri enempään. Mutta tämän asiallisuuden takaa paljastuu silti se ihanteellinen kotiseuturakkaus ja jollakin tavoin maanläheinen herkkyys, joka leimaa monia inkeriläisten muistelmia. Tyyne Lehtonen kirjoittaa hyvin ajanmukaisesti siinä suhteessa, että hän ei käytä ylisanoja, ei romantisoi — paitsi ehkä hiukan nuoruuden rakkauttaan kuvatessaan, jolloin teksti lähenee hiukan kaavamaisista, viihteestä tuttua kuvaustapaa. Yleensä kirjoittajan tapaa kertoa on koreilematonta. Suorapuheisuus on myös Tyyne Lehtosen avu: hän ei pelkää arvostella suomalaisia kansallisia ominaisuuksia eikä pelkää paljastaa omia luonteenpiirteitään.

Yksi syy miksi Tyyne Lehtosen kirjan haluaisi joutuvan monen inkeriläisten vaiheita huonosti tuntevan käsiin on se, että Tyyne Lehtonen antaa määrätietoisesti kuvaa siitä, miten inkeriläiset ovat nimenomaan suomalaista, suomenkielistä väestöä.

RUOTSIN PUOLELTA

INKERINSUOMALAISTEN XXVII KESÄJUHLAT ESKILTUNASSA 21—23. 6. -74

Juhlaohjelma

Juhannusaattona 21. 6.:

klo 15.00 Keskusliiton kokous Folkets hus
klo 18.00 Avajaistilaisuus Folkets hus A-sali
klo 21.00 Nuorisotanssit Folkets hus B-sali

Juhannuspäivänä 22. 6.:

klo 8.00 Jumalanpalvelus Klosterin kirkossa
klo 12.00 Urheilukilpailut Tunavallen'illa
klo 19.00 Kansallisilta Folkets hus A-sali

Sunnuntaina 23. 6.:

klo 8.00 Jumalanpalvelus ja HPE Kloster'in kirkossa. Välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen päättäjäistilaisuus Folkets hus'issa.

Ruokailupaikka ja kahvila on ravintola »Matbiten»issä, Folkets hus'in yhteydessä. Aamukahvit on myös mahdollista saada majoituspaikoilta.

Majoitukset järjestetään etupäässä hotelleihin juhlapaikan läheisyyteen, tai jos joku haluaa Vilstan camping — 3 km keskustasta. Majoituksesta huolehtivat Iisakki Sutelainen puh. 016/34 72 43 ja Juha Tiittanen puh. 016/42 02 91.

Urheilua hoitaa Toivo Tiittonen puh. 016/35 23 48. Urheilu on tarkoitettu, että ilmoittautuisivat **kaikenikäiset** sekä miehet että naiset, tytöt ja pojat.

Mahdollisesti järjestetään myös jalkapallo Ruotsin ja Suomen inkeriläisten välillä.

Huvipuolta hoitaa Lauri Kujanpää puh. 016/13 21 63. Kaikki, jotka haluavat esiintyä Eskiltunassa kehoitetaan kääntymään yllämainitun henkilön puoleen.

Hengellisen puolen hoitaa paikkakunnan pastori Kai Selin.

Kutsuvieraista mainittakoon Suomesta: Kirkkoherra Matti Vironmäki, Hannu Vironmäki, taiteilija Terttu Pajunen-Kivikäs. Ruotsista: pastori Kai Selin, kyrkoherde Apelgård Eskiltunasta, pastori Pirttijoki Södertäljestä ja kapteeni Uno Hammerström Tukholmasta. Gävlen inkeriläisten laulukuoro. Eskiltunalaiset esittävät mm. näytös-kappaleen »Kaisalle tulee sulhasia».

Toivotamme runsasta osanottoa ja menestystä kesäjuhlillemme!

EISK Juhlatoimikunta

Hän muistuttaa tästä monessa kohdassa. Kun hän käy kotiseudullaan 50-luvulla, hän kirjaa havaintojaan: »Milkkinä, Sääskelä, Kuivakuusi, Pitkälä, kylien nimet ovat aivan suomalaisia, seudulla on asunut ennen täysin suomalainen väestö. Kylien nimet ovat vielä entiset, niitä ei ole muutettu. Mutta suomen kieli on nyt kokonaan häviämässä. Minun ikäiset ja sitä vanhemmat puhuvat vielä suomea, mutta sodan jälkeen syntyneet, nuorempi sukupolvi, ei juuri

enää osaa puhua suomea. Katsoin tämän talon tyttöä, hän oli hauskan näköinen, vaalea tukka ja siniset silmät, aivan kuin kuka tahansa suomalainen tyttö, mutta hän ei osannut juuri sanaakaan suomea. Hän kyllä ymmärsi, mutta ei osannut puhua.»

Näin asiallisen toteavasti Tyyne Lehtonen kirjoittaa. Haikeuden voi lukea rivien välistä.

P. H.

Eskilstunassa on 65.000 asukasta

Useimmat ruotsalaisista tietävät koko joukon asioita Eskilstunasta jo ennen kuin he ovat käyneet kaupungissa. He tietävät, että Eskilstuna on »Pajakaupunki», jossa rautaa ja terästä jalostetaan. Ne jotka tänään vierailevat luonamme toteavat, joskus jopa ihmeissään, että teollisuuskaupunki on valoisa ja avoin kaupunki. Monet kauniit puistot ja vedet muodostavat miellyttävän kehiksen.

Kaupunki sai nimensä englantilaisen lähetyssaarnaajan St Eskil'in mukaan, joka 1000-luvulla oli piispana Tunassa. Kaupunkioikeudet kirjoitettiin Karl X Gustaf'in aikana vuonna 1659, pari vuotta sen jälkeen kun myöskin Reinhold Rademacher oli kirjoittanut nimensä kaupungin historiaan. Hän nimittäin pystytti ne pajat, joista tuli perusta kuuluisalle Eskilstunateollisuudelle.

Eskilstunaa on tapana kutsua Työn kaupungiksi. Mutta se on hyvin huollettu myöskin vapaa-ajan suhteen, ja osa viihdytysarvoistamme tulee myöskin vieraittemme hyväksi. Ja vieraitten määrä on suuri tänä liikkuvana aikana. Parken Zoo ja Rademacherin pajat ovat suuria »magneetteja».

Vuonna 1658 pystytetystä 20:stä Rademacherpajasta on kuusi säilynyt täysin ainutlaatuisessa reservaatissa Euroopassa. Täällä nähdään miten sepät työskentelivät ja asuivat Reinhold Rade-

macherin aikana ja edelleen läpi kolmen vuosisadan. Näiden viiden hirsitalon luonteenomaiset kattokulmat antavat katukuvaan aivan erikoislaatuisen sävyn. Kauniissa puutarhassa voidaan, aivan keskustassa mutta kuitenkin erillään päivän kiireistä, uneksia seppien alasinten soinnuista ja sen ajan tuotantomelodiasta.

Rademacherpajoissa valmistettiin tuotteita, jotka nyt uudessa muodossaan ovat kuuluneet meidän päivittäisiin tarvikkeisiimme. Nyt siellä saadaan nähdä sekä kupariseppä että kultaseppä työssään sekä joku käsityöläinen käsityötalossa. Täällä on myöskin museo, sekä hauska tarjoilupaikka alkuperäisessä 1800-luvun ympäristössä.

Avoimna päivisin 10—16, tiist. ja torst. myöskin 19—21. Vapaa pääsy, oppaita. Puh. 016/13 72 81. Tarjoilu 14 65 05, Kuparipaja 13 10 76.

OSOITTEITA:

Baari Matbiten, Rademachergatan 23

Hotelleja:

Centralhotelli, Drottningg. 18, 13 10 57

City, Drottningg. 15, 13 74 25

Smeden, Drottningg. 9, 13 76 90

Camping Ulkoilma

Vilsta, 3 km keskustasta, **Sundbyholm** 12 km.

Vanhoja reseptejä

I osa. — Marjat

Matti Kähäri, Storfors, Ruotsi

Karpalot. Kasvavat hyvin märällä suolla. Voidaan noppia hyvin myöhään syksyllä, mutta hyvin usein myöskin keväällä lumen tähdettyä. Eivät tarvitse erikoisempia säilömismenetelmiä. Yli talven säilyvät puhtaalla lattiallakin noin 10—15 cm kerroksena. Hiukan kuivahtaneet karpalot, — jos laitetaan vaikka pyttyyn ja kaadetaan rai-kasta kaivovettä päälle —, ovat parissa tunnissa, niinkun vasta poimituita.

1) Juomaksi — otetaan marjoja ja laitetaan kiehumään. Kun marjat ovat kiehu-neet jo (hajalle) painellaan sopivalla esi-neellä niitä asian tarkistamiseksi. Puhtaan ämpärin päälle »pinkotetaan» sopivan tiu-kalle puhdas kangas ja siihen kaadetaan se karpalokeitos siivilöitymään. Puhdasta vet-tä voi vielä vähän loiskutella marjätähti-den päälle, siten huuhtoutuu viimeisetkin makupisarat mehuun. Kankaspala roski-nensa nostetaan pois, ja puhdas mehu on ämpärissä. Se voidaan »jatkaa» lisäämällä — joko kylmää, tahi keitettyä — vettä. — (Sokerilla maustaminen on jokaisen ma-kuasia.) Kylmänä nautittuna hyvin piri-stävää juotavaa. Hyvin vaikuttava lääke kuumetaudissa.

2) Jälkiruuksi otetaan aivan samalla ta-valla valmistettua karpalomehua, — sopivan punaista — sokeroidaan keittäjän maun mu-kaan ja laitetaan jätteen kiehumään. Sopi-va määrä perunajauhoja sekoitetaan kyl-mään veteen. Kun mehukitos on alkanut kiehua — kaadetaan perunajauhosekotus mehun sekaan — ahkerasti hämmentäen. Kun nyt nähdään, että keitos alkaa jälleen kiehua, nostetaan se heti jäähtymään. **Kar-palokiusseli** onkin valmis syötäväksi. = Oli ihmisiä, jotka tykkäsi karpalokiusselin niin

sakeana, että lusikalla vadista olettaessa jäi aina niinkuin suora seinä vatiin. Siihen ei tarvitse muuta kun, enemmän peruna-jauhoja ja siten sitä **sai vaikka** kovempaa-kin.

3) Kuivattuja vattuja lääkkeeksi. Marjat puhdistetaan tarkoin, levitetään pannuille tahi mataloille lautasille. Kuivatetaan jos-sain uunin lähettyvillä lämpöisessä. Aivan rutikuivina säilytetään parhaiten kannelli-nessa purkissa. Käytetään teeksi, **vilustu-mista** vastaan.

4) Mustikoita myös kuivatettiin samalla tavalla. Keitettiin mustikkasoppaa. Soke-ria ja perunajauhoja tarpeen mukaan. Auttaa mahataudissa.

5) Paras lääke mahatautiin (ripuliin). Otatte noin 2,5—3 desimetriä Vaasanleipää (ruisleipää). Paahdatte sen hyvin tummak-si (ei polttaa). Keitätte puoli litraa vettä. Kaadatte veden korkeahkoon astiaan ja sa-massa laitatte paahdetut leipäpalat siihen li-koamaan. Noin lyhyen ajan perästä voi juoda sen veden. Se on silloin kovanpuo-leisen teen näköistä. Pikkuisen murun voi ottaa sokeria suuhun. Auttaa hyvin äkisti. Jälkihoitoon voi käyttää mustikkasoppaa. (Huokea ja yksinkertainen.)

6) *Likopodium* = Meillä kutsuivat sitä nimellä = **Variksenlapa**. Käyttävät hyvin yleisesti hautaseppeleisiin. Siihen kasvaa keltaisia itiötäkkiä. Siinä heinäkuun lopus-sa napsitaan tähkät pussiin (sellaiseen kun esim. tyynynpäälliseen) ja siinä ne jossain huoneen seinällä omia aikojaan hiljakseen kuivuvat. Myöhemmin, milloin on enem-män aikaa, otetaan sellaista harvempaa kangasta = (niinkuin sidekangas), mikä lus-

kee vain puhtaan tomun läpi. Tämä keltainen tomu onkin paras lääke **hautumisla vastaan**. Esim. pikkulasten hautumisia vastaan. (Pölyyttäen).

7) Seitsemän sorttia, niinkuin **»ruusunlekkosia»**. — Olin siinä 6—7 vuoden iässä. Minut herätettiin varhain aamulla ajamaan lehmä metsään. Kyllä paarmat kotiin ajavat sanoivat. Hyvin ne sinne menivät **»Mustilansalolle»**. Siellähän ne oli olleet puolen elämänsä lajittomalla noin 5—6 km:n päässä metsässä. Sain vain salolle. Eikä lehmä ajamassa tarvinnut olla yksin. Joka talosta oli pikkupoika lehmiensä perässä. Kaikki oltiin vain lyhyissä housuissa ja paljain jaloin. Kello kuuden aikaan aamulla jo aurinko kuumensi niin turkasesti. Meitä oli 5 saman ikäistä ja yksimielisesti päätimme mennä joelle uimaan. Kun joki näkyi jo parin sadan metrin päässä, kirsasimme kaikki juoksuun. Keskellä lehmien tasaiseksi tallaamaa tietä loikoi noin 15 cm läpimittainen irtonainen kivi. Kun minä jalkoihin katsomatta pinkoin toisten perässä, nakkasin minä vasemman jalkaselkämäni siihen kiveen. Isku oli niin tehoisa että minä lensin pitkän matkaa mahallani alamäkeen. Jäin istumaan siihen palkkaan ja puheksin kipeään jalkaan. Uiminen siltä päivältä sai unohtua. Joelta oli vielä pari kilometriä kotiin. Sinne piti nyt jollain tavalla, konkuta. Kun pääsin vihdoin kotiin, oli jalka muuttunut muodottomaksi möhkäleeksi. Äiti yritti pestä sitä lämpöisellä vedellä ja kääriä parhaan kykynsä mukaan. Kaikki oli kuitenkin hirveätä kärsimistä. Jalan päälle katsominenkin jo tuotti kipuja. En minnekään päässyt sinä päivänä. Yöllä en nukkunut silmällistäkään! Särky oli kova. — Aamulla äiti päästi kääreet pois. Minusta se oli yhtä punanen koko jalka, vaan äiti näki pari erikoista pilkkua ja sanoi: ehei poikaruukka tässä onkin ruusu. Ison varpaan ja etuvarpaan välillä kohdalla ehkä 3 cm selkämälle päin oli pilkku ja seuraavan välillä kohdalla vähän ylempana oli toinen. Niistä kohdista hän sanoi sen avautuvan auki. Hän käärsi jalan vain väliaikaisesti ja lupasi katsoa **»ruusunlekkoset»** paikalle. Vähän myöhemmin hän auttoi minut ulos aitanrapuille istumaan ja itse alkoi mestaroida lääkettä. Sokeritopan päältä oli ottanut lujaa ilmanpi-

tävää **1sinistä paperia**. Sen päälle hän pani teelusikalla **2siirappia**. Tervatöntö seisoiläheellä. Hän nosti tervamällä ja otti juoksevaa **3tervaa** samoin teelusikalla yhteen silrapin kanssa. Sitten hän kaivoi hiukan **4saippuaa** palasen kylestä. Muutamainen muru **5suolaa** ja hiukkasen **6voita**. Kaikki nämä hyvytydet hän hyvin sekoitti yhteen kahvelilla painellen ja lusikalla kokoillen yhteenpäin. Sitten hän sekoitti siihen **7vehnäjauhoja** sen verran että koko hökötyös oli sellaista tummaa velliä. Tätä vellinkiä nimittivät myöskin **»vetolaastari»ksi**. — Äiti laittoi sen kaikki kipeän jalkaselkämän päälle varovasti sormellansa tasotellen. Sitten varovasti asetti saman paperin siihen päälle ja käski minun itseni pidellä avuksi, itse samalla alkoi kääriä hienompaa käärettä jalan ympärille. Sen päälle lämmittävä kääre ja viimeksi paksu villa sukka. Jälleen oli jalka niinkuin huopakenkä. Kun illalla rauhoituin vuoteelle, alkoi tuntua hienoista nykimistä niistä kipeimmistä paikoista, mutta varsinainen särky oli jo poissa. Kääreiden kuitenkin piti antaa olla koskemattomina koko päivän ja vielä seuraava yökin, ennenkuin tarkastettiin. (Päivällä äiti oli valmistanut pikkuisen haavasalvaa jälkihoitoa varten). Kun kääreet poistettiin, näytti asia jo olevan selvä. Lämpöisellä vedellä puhdistettuna näytti jalka **»sulaneen»** normaali malliseksi. Vain kaksi noin 1 cm laajuista kellervää pilkkua oli erikoisuutena. Äiti asetti sormet ensin yhden pilkun ympärille ja äkisti painoi, hyppäsi siitä noin kolmen cm pitkä toukan muotoinen **»ajoksen sydän»**. Se oli vielä puolen matkaa kolme haarainen — (niinkuin takahampaat). Sitten sama temppu toiselle. Se oli vähän ahtaammassa kohdassa ja sitä piti lujasti auttaa jalkapohjastakin päin. Sekin nousi pois ja oli kaksijuurinen. Nyt jalka lämpöiseen veteen muutamaksi minuutiksi. Kuivaamisen jälkeen hiukan kotitekoista salvaa päälle ja keveihin kääreisiin. Noin kolmen päivän perästä ei tarvinnut enää käärettäkään. — Olen nyt vanhana monta kertaa kokenut, kuinka ihmisen **»vastustuskyky»** — tauteja vastaan — heikkenee iän kasvaessa. Lapsena; nuorena, voi parantua muutamassa päivässä, — vanhalta samanlainen tapaus vaatii kuukausia, — jos paranee sittenkään.

Jatkuu seur. numerossa.

INKERILÄISTEN YHDISTYS r.y.

OMAISSUUSTASE 31. 12. 1973

Vastaavaa:

Rahaa	701,13
Talletuksia KOP:ssä	36,82
» OKO:ssa	78,11
Postisiirtot.	3107,46
Tavaravarasto	3305,66
Saatavia	78,—
Alijäämä v. 1973	1551,10
	mk 8858,28

Vastattavaa:

Vuoden 1974 Viestin tilausmaksuja	932,—
Kirkkorahasto	687,39
Säästö edell. vuosilta	2271,83
Velat	4967,06
	mk 8858,28

TULOSTASE 31. 12. 1973

Tulot:

Inkeriläisten Viestin tulot	15123,65
Jäsenmaksut	223,50
Tulot tavarain myynnistä	209,87
Korkotulot	38,90
Kesäjuhlatulot	1793,65
Sekalaiset tulot vuosikokouksen yhteydessä	270,99
Alijäämä v. 1973	1551,10
	mk 19211,66

Menot:

Inkeriläisten Viestin menot	18655,16
Toimistokulut	58,70
Vuosikokoustulot	281,40
Sekalaiset kulut (kukat ym.)	102,40
Poistettu tavaravarastosta	114,—
	mk 19211,66

Helsingissä 12. pñä helmikuuta 1974

Matti Vironmäki

Hertta Allanmaa

TILATKAA RUOTSISTA

Postikortti Örebron muistokivestä. Värillinen. Erinomaisen kaunis kortti joka sopii eri käyttöön niinkuin jouluna, pääsiäisenä, syntymäpäivänä, kesälomatervehdyksenä, tervehdyksenä sukulaisille eri puolilla maailmaa, henkilökohtaisena onnitteluna jne. Hinta 2:— kr.

Postikortti Haaparannan muistolaatasta. Värillinen. Sopii samaan käyttöön kuin edellinen. Hinta 2:— kr.

Isien uskon muistojulkaisu. Kertoo mm. inkeriläisestä toiminnasta Ruotsissa ja monien inkeriläisten johtajien muistelmakerto-

muksia. Ilmestyi 1961, 91 sivua. Kirja on verrattaen vähän levinnyt Suomessa asuvien inkeriläisten keskuudessa. Hinta vain 5:— kr.

Juho Kemppi: Ristiltä ripille. Ruotsissa asuvan inkeriläisen kirjoittama romaani sota-ajan Inkeristä. Hinta 5:— kr.

Juho Kemppi: Valittuja Fenno-Ingrian lauluja. Hinta 3:— kr.

Armas Paakkonen

Tingsgalan 4 B

502 53 BORÄS

Puh. 033/101 850

Postisiirtotili (postgiro) 62 60 47 - 5.

kahvista puheenollen...
kolme kovaa kahvimerkkiä

1. Santa Rosa 2. Special Mocca 3. Korupurkki

Pienen paahtimomme suuri etu: **TUOREUS**

Soitellaan - vaihde puhelin 711 188

OY SUMATRAN KAHVI AB

00500 HELSINKI 50, Vanha Talvitie 15

raakaa kahvia...

TUONTI- JA AGENTTUURILIIKE

jorma pönni oy

HELSINKI 53, FLEMINGINKATU 10, PUH. 770 445

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Toukokuun kuukausitilaisuutena 26. 05. järjestetään BUSSIRETKI reittinä Hki — Siuntio — Lohja — Vihti — Hki. Lähtö tapahtuu klo 10 Aurorankatu 7 (Suomalaisuuden Liitto ry) edestä. Ilmottautumisia matkalle ottavat vastaan Hannu Vironmäki puh. 662 668 ja Ida Riipinen, puh. 445 701. Matkan hinta n. 10,— mk.

Syyskauden toiminnasta ilmoitetaan tarkemmin kesän numeroissa. Turun kesäjuhille järjestetään yhteinen bussimatka, josta tarkemmat tiedot seuraavassa numerossa.

Hyvää kesää kaikille!

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

Tänä vuonna Ruotsin inkeriläiset järjestävät kesäjuhlat Eskilstunassa. Suomesta järjestetään yhteinen bussimatka seuraa-

LÄHTÖ torstaina 20. 6. klo 17 Helsingistä Aurorankatu 7 edestä ja bussi ajaa Turkuun, josta yö-lautalla klo 22 Tukholmaan ja edelleen bussilla Eskilstunaan. Matkalle voi liittyä mukaan myös Turun satamassa.

PALUU tapahtuu seuraavasti: lähtö Eskilstunasta sunnuntaina 23. 6. ja ajo Tukholmaan klo 20.30 lähtevään yö-lauttaan ja takaisin Helsingissä maanantaina puolenpäivän tienoilla.

HYTIT. Matkalle on mahdollisuus saada yksi hyttipaikkoja eri maksusta. Ilmottautumisen yhteydessä on ehdottomasti mainittava haluaako hytin.

MAKSU. Matkan hinta kansipaikalla hengeltä on 80,— riippumatta lähtöpaikasta. Hyttipaikasta lisämaksu on 80,— eli matkan hinta hyttipaikoilla 160,—.

MAJOITUS JA RUOKAILU. Matkan hintaan ei sisälly perillä majoitusta eikä ruokailua, mutta tavan mukaan paikalla on

TURUN PAIKALLISOSASTO

HELLUNTAIJUHLA

vietetään Karjalaisten talossa 2. 8. klo 14.00.
TERVETULOA!

LAULUKUORON HARJOITUKSET

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON laulukuoron harjoitukset ovat tiistaisin klo 19 Agricolan kirkon kerhohuoneistossa. Kuoroa johtaa vt. kanttori Kai Jankeri.

Uudet jäsenet tervetulleita.

mahdollisuus yöpyä kohtuuhintaan. Myös ruokailu järjestetään mahd. halvaksi. Majoitusta koskevat asiat voi tarkistaa kesäjuhlien järjestäjien omasta ilmoituksesta. Noudattakaa siinä mainittuja ohjeita!

VALUUTTAA eli Ruotsin kruunuja on jokaisen syytä vaihtaa lähimmässä pankissa ulkomaanosastolla. Ilman Ruotsin rahaa matkalla ei tule toimeen.

ILMOTTAUTUMISIA ottavat vastaan Hannu Vironmäki, Tehtaankatu 5 E 43 00140 HELSINKI 14, puh. 662 668 ja Ida Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 HELSINKI 25, puh. 445 701. Maksun matkasta voi suorittaa ennakoon em. henkilöille suoraan tai Hannu Vironmäen posti-siirtotilille 416608-9.

Ilmottautuessa on mainittava: 1) kaikkien matkustajien nimet, 2) osoite ja puh., 3) haluaako hytin ja 4) tuleeeko matkalle mukaan Helsingistä tai Turusta.

Ilman ennakkoilmottautumista paikan saanti ko. matkalle on mahdotonta. Ilmottautukaa mahd. pian, mutta kuitenkin 8. 8. mennessä. Paikat täytetään ilm. järjestyksessä.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metiäinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym. 7,50	
Lauri Santtu	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—

Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tilaa.
Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTA-
KAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

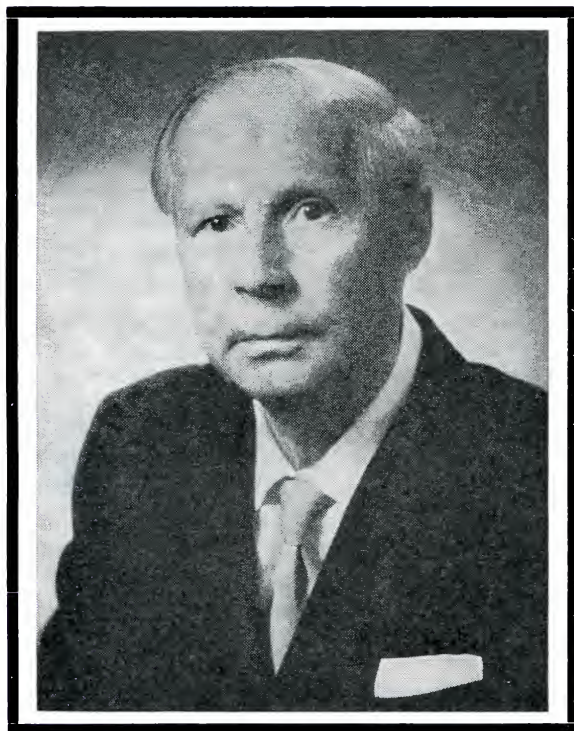
UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10
Helsinki 33.
Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

numero 6

kesäkuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS: Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI: Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT: Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT: Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA: mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT: 1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA: Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

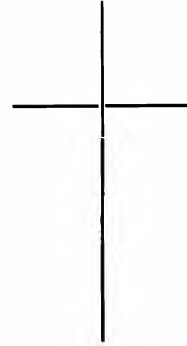
PÄÄASIAMIES
SUOMESSA: Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Väinö Pietari poissa

Hengen juhlan, helluntain lähestyessä ja uuden elämän puhjetessa Suomen suvisessa luonnossa jouduin yllättäen järkyttävän tosiasian eteen, että ystävämme Väinö Pietari Kekki on lähtenyt suveen suurimpaan, joka ei koskaan kuihdu. Olin kyllä tietoinen, että vakava sairaus oli jo pitkät ajat koetellut häntä ja että hän itsekin oli sanonut odottavansa Suurta Noutajaa, mutta silti poislähtö keskiviikkona toukokuun 29 pnä illansuussa järkytti syvästi. Sanattomana seisoin Väinö Pietarin vuoteen äärellä hänen kodissaan ja totesin, että paljolle hyvälle sykähdellyt sydän oli lakannut lyömästä ja uutterat kädet hervonneet. Vaiherikas mainen taival oli kuljettu loppuun ja siirtyminen »täältä puolehen ylhäisen maan» oli tapahtunut.

Lehtemme taittovaiheessa ei ole nyt mahdollista pitkälti muistella Väinö Pietari Kekin rikasta elämäntyötä, vaan palaamme asiaan seuraavassa numerossamme. Kuitenkin lyhyesti tässä yhteydessä totean, että Väinö Pietarin poismeno on erittäin raskas, jopa korvaamaton menetys kaikille meille, jotka hänet tunsimme. Hän oli toiminnan mies, joka ehti osoittaa tarmokkuutensa monissa asioissa. Hänessä paloi heimotuli, joka sytytti jokaista, joka joutui kosketuksiin hänen kanssaan. Tämän me inkerinsuomalaiset sekä täällä Suomessa että Ruotsissa hyvin tiedämme. Miten sytyttäviä sanoja »heimopäällikömme» Väinö Pietari lausuikaan vielä viime kesänä kesäjuhliillamme Tampereella, jossa hän suoritti ansiomerkkien jaon kymmenille heimoasian hyväksi toimineille, vaikka jo silloin näkyi merkkejä voimien vähenemisestä.

Väinö Pietaria syvästi kaivaten

Matti Vironmäki

Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.
Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään;
virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.

Ps. 23

JÄRJESTÖTOIMINTAMME

Ensimmäisen maailmansodan loppuvaiheissa siirtyi tuhansia inkeriläisiä tänne äskettäin itsenäisyytensä saavuttaneeseen Suomeen, kaukaisten esi-isensä synnyinmaahan. Heitä nimitettiin täällä silloin virallisestikin Inkerin pakolaisiksi. Valtaosa heistä asettui asumaan ainakin ensi alkuun Karjalan kannaksen rajapitäjiin. Näillä vaikeisiin ja epävarmoihin olosuhteisiin joutuneilla, maanpakolaisen asemassa olleilla ihmisillä oli hyvin ymmärrettävästi paljon yhteisiä asioita. Niiden selvittämiseksi ryhdyttiin kohta määrätietoiseen yhteistoimintaan.

Jo talvella 1919 perustettiin Inkerin Väli-aikainen Hoitokunta. Se ryhtyi hoitamaan maahan saapuneiden inkeriläisten yhteisiä asioita. Järjestettiin edustajakokouksia. Hajallaan asuvat inkeriläiset pitivät asuinsijoillaan kokouksia ja valitsivat keskuudestaan edustajiaan näihin yhteisiin kokouksiin. Nämä edustajakokoukset edustivat siis kaikkia Suomessa asuvia Inkerin pakolaisia. Maaliskuun 1 päivänä 1925 Viipurissa pidetyssä edustajakokouksessa, joka oli järjestyksessä jo neljästoista, hyväksyttiin edustavan elimen nimeksi Inkeriläisten Toimikunta Suomessa. Tämä tuli siis jatkamaan Hoitokunnan työtä.

Yhdyssiteenä keskuudessaan Inkerin pakolaisilla oli oma äänenkannattaja. Se ilmestyi ensin Kirjasalon Sanomain, sitten Inkerin Sanomain ja sittemmin pitkän aikaa Inkeri nimisenä. Perustettiin myös muita inkeriläisten hyväksi toimivia järjestöjä. Merkittävimmäksi näistä kohosi vuonna 1922 perustettu Inkerin Liitto. Inkeriläisten Toimikunta sai uuden nimen. Siitä tuli Inkeriläisten Yhdistys r.y. ja se toimii edelleen. Sen säännöt rekisteröitiin 25 päivänä maaliskuuta 1934. Yhä laajemmalle Suomeen siirtyneiden inkeriläisten keskuuteen perustettiin paikallisosastoja. Niiden luku-

määrä nousi 1930-luvun lopulla lähes pariinkymmeneen.

Toisen maailmansodan pyörteissä siirtyi jälleen tuhansia inkeriläisiä Suomeen. Niinkään Ruotsiin heitä siirtyi suuri määrä. Sota-ajan lamaannuttama yhdistystoiminta virkosi Suomessa 1950-luvun puolivälissä. Ruotsiin asettuneet Inkerin suomalaiset perustivat paikallisosastoja, joiden yhdyssiteeksi tuli Inkerin suomalaisten Keskusliitto. Suomessa ja Ruotsissa asuvat Inkerin suomalaiset ylläpitävät keskenään vilkasta yhteistoimintaa. Heidän yhteisenä äänenkannattajanaan on tämä lehti. Vierailuretkiä toistensa luo järjestetään suurillakin joukoilla, varsinkin juhlien aikoina.

Inkeriläisten järjestötoiminnassa ei ole mitään poliittisia pyrkimyksiä. Kummassakin maassa nämä siirtolaiset ovat jo juurtuneet paikallisiin oloihin alkuperäisten asukkaiden rinnalle. Vaikea on enää heitä näistä eroittaakaan. Heillä ovat näiden kanssa samat yhteiskunnan suomat edut sekä oikeudet, samoin myös velvollisuudet. Niihin liittyvät heidän poliittiset harrastuksensakin.

Järjestötoiminta elää keskuudessamme vilkkaana sivistyksellisten harrastusten muodossa. Erikoisesti on mainittava voimakas uskonnollinen harrastus. Heimoushenki vetää yhteen ja yhteisiin harrastuksiin. Kun päästään yhteen, heräävät menneiden aikojen muistot aivan itsestään. Ja muistelemista tuon uutteran ja eloisan suomalaisen kansansirpaleen elämästä ja oloista kyllä riittää. Voi täydellä syyllä sanoa, että Inkerin suomalaisten historia muodostaa kunniakkaan ja paljon puhuvan luvun Suomen kansan historiassa. Yhteisellä järjestötoiminnallamme meidän olisi saatava nuo heimomme kunniakkaat muistot säilymään kaukaiseen tulevaisuuteen.

Kesäjuhlat

Ensimmäisen maailmansodan jälkimelks-
keissä Suomeen saapuneiden inkeriläisten
ensimmäinen kesäjuhla vietettiin Karjalan
kannaksen rajapitäjässä Raudussa elokuussa
1920. Tämä juhla oli yleisönsä kannalta
ainutlaatuinen. Suuren osan juhlayleisöstä
näet muodostivat sotilaspukuiset Inkerin
miehet. Nämä kuuluivat Pohjois-Inkerin
rykmenttiin, joka seisoi Inkerin puolella
rajaa, Kirjasalon kyläalueella.

Varsinaisesta juhlaohjelmasta on jäänyt
mukana olleille erikoisesti mieleen maisteri
Kaa-pre Tynnin vaikuttava juhlapuhe. Tynni
kuului Inkerin pakolaisten johtaviin mie-
hiin. Kookas, komea mies, ääni kantava,
sanonta selvää ja sisältörikasta. Hartaina
seurattiin hänen puhettaan. Odotettiin sy-
dän kurkussa vastausta kaikkien mieltä
silloin kipeästi polttavaan kysymykseen:
Milloin päästään takaisin kotiin? Vaikka
elettiin perin vaikeissa olosuhteissa ja mur-
heet painoivat mieltä, ei kevyempiäkään oh-
jelmanumeroita tuossa kesäisessä kauneu-
dessa vietetyssä suuressa juhlassa oltu
unohdettu. Hyvin sattuvasti Inkerin ukot
laulaen tuumivat ulkoilmaan kyhättyllä la-
valla, että miten voitaisiin pahat tavat
maailmasta pois poistaa.

Tuon Raudun juhlan jälkeen saatiin kesä
kesältä kokoontua milloin missäkin Karja-
lan kannaksella. Monissa juhlissa tunnet-
tiin melkein selvää kosketusta synnyinseu-
tuun. Terijoella saatiin kaipaavin mielin
silmillä meren selän takana siintäviä koti-
maan rantoja. Valkjärvellä ja Kivinie-
messä tuntui monesta, että aivan kuin ko-
toiset tuulet olisivat poskia hellästi hivel-
leet. Viipuri otti juhlaeväkemme vastaan
aina iloisen avuliaana ja mielialamme hy-
vin ymmärtäväisenä. Monilla muilla paik-
kakunnilla juhlittiin. Tavattiin kaukaakin

tulleita sukulaisia ja tuttavvia. Saatiin
kuulla uutisia kotiseudulta. Mieltä ilahdut-
tavia ne tuskin koskaan olivat. — Vai on
sinun isäsi ollut jo vuosikausia tietämättö-
missä! Ja veljesi äsken viety...

Paljon on tapahtunut tuon Raudun juh-
lan jälkeen. Ei vietetä kesäjuhliamme enää
Karjalan kannaksella. Ei kutsu enää enti-
senä iloinen Viipuri meitä enempää kesäi-
siin juhliin kuin talvisiin virallisiin ko-
kouksiin. Maisteri Tynnin vaikuttava ääni
on jo kauan sitten vaiennut. Ei enää odo-
tettaisikaan vastausta kysymykseen: Milloin
päästään takaisin kotiin? Kaikilla ovat jo
omat kodit, kenellä Suomessa, kenellä
Ruotsissa, kenellä Neuvostoliitossa ja ke-
nellä missäkin. Ei ajatella enää paluuta en-
tiseen.

Kesäjuhlia vietämme kuitenkin edelleen.
Heimoushenki vetää yhä meitä yhteen. Ko-
koonnumme vuorotellen Helsingissä, Tam-
pereella ja Turussa. Ruotsin Inkeriläisillä
ovat omat arvokkaat juhlaansa. Toisenlaisia
ovat kuulumisemmekin kuin siellä Kan-
naksen juhlassa. — Vai kävi sinun tätisi
Siperiasta asti täällä. Kuule, me kävimme
serkkujamme tervehtimässä Petroskoissa ja
Kontupohjassa...

Suuretkaan välimatkat eivät voi toisi-
amme kokonaan eroittaa. Tapaamme edelleen
ystäviämme ja solmiamme uusia tuttavuu-
ksia. Vaikka eivät kotimaan rannat enää
silmissämme siinä eikä kukaan kuvittelee
kotoisten tuulien poskia hivelevän, koh-
taamme silti aina sellaista, mikä kuuluu
heimomme menneisyyteen ja myös tulevai-
suuteen. Meillä on vielä paljon yhteistä.
Esi-isien perinteiden vaaliminen ja heimom-
me arvokkaiden muistojen säilyttäminen on
tärkeä yhteinen tehtävämme.

Inkerinsuomalaisten Kesäjuhlat

TURUSSA 6—7. 7. 1974

LAUANTAINA HEINÄKUUN 6 PÄIVÄNÄ

- Klo 9.00 **Juhlahuoneiston avaus** Puolalan kansakoulussa Kauppiaskatu 14
Kahvitarjoilua
- 12.00 **Urheilukilpailut** Turun Urheilupuistossa
- 15.00 **Ruokailu** Puolalan kansakoulussa
- 17.00 **Kansallinen Juhla** Puolalan kansakoulussa
- O h j e l m a**
- Varsinaissuomalaisten laulu
Tervehdyspuhe: Pastori Vilho Mustonen
Tervehdykset (kesto aika noin 5 minuuttia)
Yksinlaulua: Kanttori Kai Jankeri
Juhlapuhe: Tuomiorovasti Lauri Huovinen
Huilunsoittoa: Opiskelija Anna-Maija Ala-Outinen
Väliaika (tarjoilua)
Ryhmälaulua: Turun Torstaikerho
Lausuntaa: Lausuntataiteilija Irja Lappalainen
Kuorolaulua: Helsingin paikallisosaston kuoro
Karjalaisten laulu
Kansantanhuja: Vunukat Turun Uudesta Karjalaseurasta
Urheilukilpailujen palkintojen jako
Nouse, Inkeri
- 19.00 **Iltatee**
- 20.00 Nuorten järjestämä **illanvietto** Karjalaisten talolla Itäpellontie 2

SUNNUNTAINA HEINÄKUUN 7 PÄIVÄNÄ

- Klo 7.30 **Aamukahvi** Puolalan kansakoulussa Kauppiaskatu 14
- 8.30 **Kunnianosoitus** Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä
Turun uudella hautausmaalla
Virsi: 125
Muistopuhe: Rehtori Heikki Mylläri
Virsi: 126 1—3
- 10.00 **Jumalanpalvelus** ja H. P. Eht. Turun Tuomiokirkossa
Turun seurakuntien tervehdys: Tuomiorovasti Lauri Huovinen
Saarna: Arkkipiispa Martti Simojoki
Liturgia: Rovasti Matti Vironmäki
Urkuri: Musiikinopettaja Hilka Siipola
Kanttori: Martti Korpela
- 12.00 **Ruokailu** Puolalan kansakoulussa
- 14.00 **Päiväjuhla** Puolalan kansakoulussa
- O h j e l m a**
- Suuvirsi 557 1—4
Ryhmälaulua: Turun inkeriläiset
Juhlapuhe: Teol. tohtori Yrjö Luojola
Kuorolaulua: Helsingin paikallisosaston kuoro
Sivistyssäätiön tervehdys
Kitarakuoro: Turun paikallisosaston kitarakuoro
Päätössanat: Rovasti Matti Vironmäki
Nouse, Inkeri
Maamme
Päätöskahvi.
- Ilmoittautumiset ja tiedustelut** majoituksesta J. Klemettilä
Uudenmaank. 10 C puh. 21052 kesäkuun aikana.

Rippikoulukuva Skuoritsasta v:lta 1932

Oheinen harvinainen kuva vallankumouksen jälkeisestä Inkeristä esittää Skuoritsan seurakunnan rippikoululaisia ryhmittyneinä kirkon portaille kesällä 1932. Ennen oli aina rippikoulu pidetty pojille lokakuussa ja tytöille maaliskuussa. Nyt oli molemmat rippikoulut järjestetty pidettäväksi peräkkäin kesän alkupuoliskolla. Poikien rippikoulu alkoi niin aikaisin, että neljä poikaa ei koulunkäyntinsä vuoksi ennättänyt siihen mukaan. Heidät otettiin sitten neitosten rippikouluun, kuten kuvasta näkyy. Poikien rippikoulussa oli täten 115 osallistujaa ja tyttöjen 65 sekä nuo neljä poikaa. Tämän ryhmävalokuvan minulle on antanut eräs Ala-Purskovan kylän tytöistä, nykyinen rouva Anna Malkki. Kuvassa hänen päänsä osuu mustan alueen oikeaan alakulmaan.

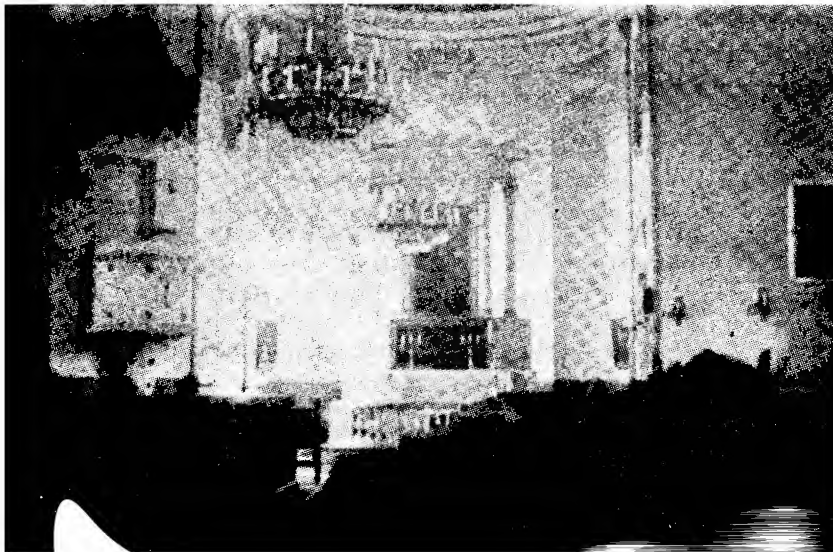
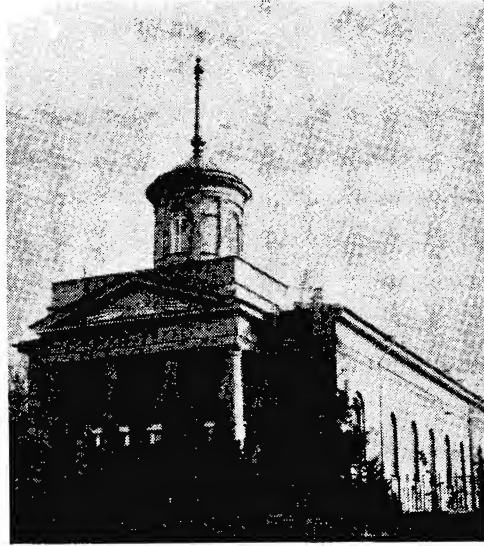
Kun 1920-luvulla alkoi jo näyttää mahdolltomalta saada pappeja Inkeriin, niin saksalainen synodi järjesti seminaarin käy-

neille kurssit, joilla he saivat kirkkoherran oikeudet olematta pastoreja. Tällaiset oikeudet sai myös Skuoritsan pitkäaikainen lukkariurkuri Antti Jaatinen, jonka näemme kuvassa papinkaapuun pukeutuneena. Kurssin toisena opettajana istuu kuvassa isäni, joka oli nuoruudessaan suorittanut opettaja- ja lukkariurkuritutkinnot Kolpanassa ja oli nyt vanhoilla päivillään ryhtynyt hoitamaan lukkariurkurin virkaa. Rouva Malkki kertoi rippikoululaisten pitäneen kovasti isäni laulusta.

Tähän kirjoitukseen liitän kaksi Skuoritsan suuresta, juhlavasta kirkosta aikanaan ottamaani valokuvaa. Nämä kuvat ovat erikoisen tärkeät nyt, kun kirkkoa ei enää ole. Vuonna 1943 nimittäin vihollislentäjät pommittivat sen maan tasalle — kirkon raunioissa kuuluu nyt kasvavan ruohoa ja putkea...

Teppo S a m o o j a

Skuoritsan kirkko

RUOTSIN PUOLELTA

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade, utsedda att granska Stiftelsen Ingermanländarnas Församlingshem räkenskaper och förvaltning under räkenskapsåret 1973, får efter verkställt uppdrag avgiva följande berättelse.

Vi har tagit del av protokoll, räkenskaper samt övriga handlingar vilka lämna upplysningar om stiftelsens ekonomi och förvaltning.

Räkenskaperna är förda med stor noggrannhet och överensstämmer med befintliga verifikationer.

Då revisionen har icke givit anledning till anmärkning med avseende på redovisningshandlingar, bokföringen eller eljest beträffande förvaltningen av stiftelsens angelägenheter föreslår vi:

att stiftelsens medlemsmöte beviljar styrelsens ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Borås den 23 februari 1974

Kosti Hyvönen

Toini Steenari

SEURAKUNTASÄÄTIÖN VUOSIKOKOUS

Inkerinsuomalaisten seurakuntasäätiön yleinen vuosikokous pidettiin 30/12 1973 Carolin seurakuntatalossa. Kokouksessa oli läsnä 18 henkeä. Veisattiin alussa virsi 341 ja pastori Vilho Kurujoki piti alkurukouksen.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin hiippakuntapastori Juhani Rantanen.

Kokouksen sihteeriksi valittiin pastori Vilho Kurujoki.

Vuosikokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Salmi Sihvonen ja Toini Steenari. Varatarkastajaksi Lyydia Sigenstam. Kokous hyväksyi työjärjestyksen.

Puheenjohtaja luki vuosikertomuksen vuodelta 1972 sekä tulot ja menot vuodelta 1972.

Kyösti Hyvärinen oli laatinut tilintarkastuspöytäkirjan.

Kuultiin tilintarkastajien lausunto. Tilitt ovat tehdyt suurella huolella ja vastaavat tositteita.

Kokous myönsi tili- ja vastuuvapauden johtokunnalle.

Toimitettiin johtokunnan vaalit. Pastori Vilho Kurujoki valittiin seurakuntakotisaatiön puheenjohtajaksi. Hiippakuntapastori Juhani Rantanen hyväksyttiin varsinaiseksi jäseneksi.

Muut johtokunnan jäsenet ovat: Mikko Närhi, Arvi Haikonen, Isak Sigenstam, Toivo Parri, Simo Ikonen, Juho Tatti ja Matti Koljonen.

Kokous valitsi uudelleen tilintarkastajiksi Kyösti Hyvärisen ja Toini Steenarin. Varalle Eino Steenari.

Puheenjohtaja kiitti johtokuntaa hyvästä ja uhrautuvasta yhteistyöstä 12 vuoden aikana seurakuntakodin hyväksi. Vaikkeuksia ja monenlaisia huolia on ollut. Mutta kaikista on hyvin päästy läpi. Puheenjohtaja lausui toivomuksenaan, että seurakuntakodin taloudellinen vastuu olisi luovutettava ruotsalaiselle seurakunnalle. Puheenjohtaja kiitti myös kaikkia kannattajia taloudellisesta tuesta seurakuntakodin hyväksi.

Pastori Vilho Kurujoki kiitti kokouksen puolesta puheenjohtajaa hänen monipuolisesta ja uhrautuvasta työstä seurakuntakodin hyväksi.

V. K.

STIFTELSEN INGERMANLÄNDARNAS FÖRSAMLINGSHEM

Bockasjögatan 9 502 58 Borås

reg.nr. 864500-3081

Verksamhetsår 1973

Ingående balans 1 januari 1973

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	259,41	Lån	17.950,—
Bank	3.313,56	Fastighetens värdeminskning	8.324,—
Postgiro	182,20	Kapital	42.250,08
Fastighet	60.000,—		
Inventarier	4.768,91		
	<u>68.524,08</u>		<u>68.524,08</u>

Utgående balans 31 december 1973

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	2,06	Lån	17.350,—
Bank	831,31	Skatter	161,—
Postgiro	38,49	Fastighetens värdeminskning	8.324,—
Fastighet	60.000,—	Kapital	39.996,77
Inventarier	4.768,91		
Försäkringar	191,—		
	<u>65.831,77</u>		<u>65.831,77</u>

Enl. stiftelsen bokföring och andra handlingar, intygas

AFFÄRS- & INDUSTRIBOKFÖRING

Borås 1974 02. 23

STIFTELSEN INGERMANLÄNDARNAS FÖRSAMLINGSHEM

Bockasjögatan 9 502 58 Borås

reg.nr. 864500-3081

Verksamhetsår 1973

Kostnader och intäkter 1 januari — 31 december 1973

Kostnader:		Intäkter:	
Fastighetskostnader:		Fastighetsintäkter	1.560,—
renhållning	359,57	Räntor	167,75
uppvärmning	1.752,75	Gåvor	1.424,50
elström	1.150,83	Kollekter	281,—
sotning	96,75	Borås Kyrkokassa	4.000,—
rep.o. underhåll	2.928,96	Årets underskott	2.253,31
försäkring	666,50		
Förvaltningskostnader	647,20		
Räntor	1.212,—		
Skatter	872,—		
	<u>9.686,56</u>		<u>9.686,56</u>

Enl. stiftelsens bokföring och andra handlingar, intygas

AFFÄRS- & INDUSTRIBOKFÖRING

Borås 1974. 02. 23

Kosti Hyvönen, revisor
Lindormsgatan 17
502 37 Borås
tfn 033-12 81 75

Reseptejä

Jatkoa edellisestä numerosta

8) **Haavasalva.** Nuoren kuusen pintaan muodostuu usein semmoinen **mahku** mikä jo sormella painaen tuntuu pehmeältä. Se on pihkapallo aivan ulkokuorta vasten. Kun asettaa vaikka teelautasen reunan puunkylkeä vasten ja yläpuolelta puukon kärellä tekee varovasti reikää siihen päällimmäiseen kuorenkettuun, — alkaa siitä juosta pihkaa niinkuin (siirapin paksuista) vettä.

Sitten otetaan juuri lypsettyä lämpöistä maitoa ja kaadetaan puhtaaseen pulloon noin 1/3 pulloa, 2/3 jätetään tyhjäksi. Sitten korkki päälle ja senkun liikutellaan (kirnutaan) niin kauan, että se »käy voiksi». Kun voi pallot alkavat näkyä lasin läpi, — korki pois ja koko hökötyshöpsytetään johonkin astiaan. Voi pallot poimitaan ja pestään kylmässä vedessä. Pesuvettä muutetaan moneen kertaan. Voita ei saa suolata. Pihkaa ja voita otetaan saman verran kumpaakin pieneen astiaan. Astia asetetaan hetkeksi kuumalle hellalle srisemään, puhtaalla puutikulla hiukan sekottaen. Hyvin tiukan liinakankaan läpi siivilöitään se aivan kuumana mieluummin sellaiseen astiaan, mihin se saa jäädä olemaankin. Ja **kotitekolmen haavasalva** on valmis.

9) **Lutukka.** Pienet valkoiset ristikkokukat tertiukukinnoissa. Yleinen pellon, nurmien rikkaruoho. Kukinnot poimitaan, ja kuivataan. Käytetään teenä **vilustumista vastaan**. (Muuan muurari käytti niitä tupakan jatkeena.)

10) Rätvänän juurta eräät mummot kosivat. Ne raapi juuren puhtaaksi ja viilsi halki. Sitten kuivatti. Kun utelin kerran, että mihin asiaan sitä käytetään, sanoivat vaan sen olevan **naisten lääke**.

11) **Muurahaispirtua.** Laittoivat tyhjän pullon hiukan upotettuna muurahaispesän päälle keväällä. (Siihen sanoivat tarvittavan vaikka teelusikallisen liotettua sokeria pullon suusta pitkin kylkeä.) Se mättäytyy yhdessä päivässä muurahaisia täyteen. Hyvin kuumassa hautoen tulee siitä muurahaispirtua. Hiveltiin reumatismien vaivaimia paikkoja. — Kerran näin kun muuan ukko — keväällä aikaisin, kun muurahaiset

vasta nousivat pesän päälle mustana liikkuvana massana — mätti muurahaisia pussiin ja köytti pussin suun kiinni. Kun utelin mitä sinä tällä teet, sain täyden selityksen. Laitan nämä savipataan — (noin 3 ltr vetoiseen), — kannen päälle ja uuniin hautumaan (sen jälkeen kun leivät ovat paistuneet). Niistä tulee hyvää lääkettä näille kivisteleville polville.

12) Pujo. Kasvaa voimakkaassa mullassa pihan lähettyvillä, noin metrinkin korkuisena. Varretovat 10—15 cm pitkinä pötköinä. Aina monta vartta samassa pensaassa. Ottivat juuresta asti koko varret. Keittivät lehmillä lääkettä vatsahäiriöihin.

13) Tuomenkuorta. Nuorista tuomista kuorivat puukolla pintaa myöten kuoren ja kuivasivat. Näistä keittivät tumman punaista liuosta. Sen kehuivat tepsivän **lehmien punatautia vastaan**. Suuhun kaadettiin pullosta. Ihmisten sisus lääkkeiksi käyttivät myös tuomen kuorijuomaa, vaan se oli paljon nuukemmin valmistettava. Siihen ei joka poropeukalo pystynyt. Käyttivät vain 10—15 tippaa veden seassa kerrallaan.

14) Kananmunapaistia. = Otetaan kylki läskiä — missä ruskeat ja valkeat kerrokset vuorottelevat — noin 10—12 cm pitkiä ja lähes sentin paksuisia viipaleita — nahka on poistettu —! Niitä laitetaan pari kappaletta kuumalle pannulle siten, että toinen pää on pannun reunaa vasten ja toinen pannun keskustaa kohti. Parasta jos läski olisi vähän suolattu, vaan jos ei ole, ripotetaan suolaa nyt. Kun läskipalat hyvin ruskettuneet, käännetään ne ja lasketaan kananmunan sisus kummankin läskipalan päälle siten, että suunnilleen puolet kananmunasta juoksee toiselle puolelle läskipalan ja toinen puoli toiselle puolelle. Suolaaminen tarpeen mukaan. — Kun paisti on hyvin ruskettunut, käännetään se vielä pannulla ja ruskeutetaan toinenkin puoli. Ruskettunut läskipala kananmunaan paistuneena on hyvin herkullisen näköinen.

BUSSIMATKA GÖTEBORGISTA ESKILSTUNAAAN

Bussi juhannusjuhlille Eskilstunaan lähtee, jos tarpeellinen määrä lähtijöitä ilmoittautuu, juhannusaattona 21. 6. 74 klo 8.00 Kungstorgetilta samasta paikasta kuin viime vuonna. Hinta riippuu lähtijöiden lukumäärästä. Tiedustelut Pekka Miina puh. 217 209, Viktor Tilkku puh. 552 146.

ÄITIEN PÄIVÄ

Örebrolaiset ja kumlalaiset viettivät 12 p-nä toukokuuta Äitienväivää Kumlassa. Tilaisuus alkoi klo 14.00 Jumalanpalveluksella Kumlan tilavassa kirkossa. Noin satakunta henkeä oli läsnä. Saarnan piti suomen kielellä komminister Ungve Erkstam käyttäen tekstiä Johanneksen ensimmäisestä kirjeestä luku neljä. Sitten siirryttiin seurakuntatalolle. Emännät: O. Kämärä, I. Rokka ja E. Himiläinen odottivat jo tuoksu- van kahvin kanssa. Äitien kunniaksi, joustavasti liikkuen pöytien välissä, tarjoi- lua hoisivat herrat: A. Halttunen, A. Jus- sila ja N. Rokka. Laulettiin yhteisiä lau- luja, rouva M. Hirvonen luki kertomuksen »Orpo tyttö», onnen äidille arvottiin lah- joitettu hartiahuivi, past. U. Erkstam lau- sui toivovansa rakentavaa työtä suomalai- suuden pariin. Vilkaista seurustelua ja jopa hörönauruakin kuului pöytien ympäriltä.

Örebron Inkerin Kerhon puolesta:

O. Himiläinen.

Turun Kesäjuhlien urheilu

Urheilukilpailut Turun urheilupuistossa alkavat lauantaina 6. 7. klo 12.

LAJIT: kyykkä, naisten ja miesten sarja,

100 m:n juoksu miehille

800 m:n juoksu miehille

3-ottelu miehille, lajit 100 m, pituushyppy ja kuulantyöntö

60 m:n juoksu naisille

60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille tytöille,

60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille pojille,

köydenveto 5-miehille joukkueille,

johtokuntien välinen viestijuoksu 4 x 100 m.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan Yrjö Rautanen, Ruohonpääntie 54, Turku 10, puh. 391 645, Keijo Korkka, Ruonelantie, Turku 90, puh. 80 201.

Ilmoittautua voi myös kentällä ennen kilpailujen alkua.

Runsasta osanottoa toivoen

Urheilutoimikunta.

Sivistyssäätiön vuosikokous

Inkeriläisten Sivistyssäätiön vuosikokous pidettiin Helsingissä 27. 3. ja kokouksessa käsiteltiin normaalit vuosikokousasiat.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin edelleen pääjohtaja Erkki Tuuli ja varapuheenjohtajaksi kirkkoherra Matti Vironmäki. Hallintoneuvoston erovuoroiset jäsenet professori Pentti Kaitera, kaupunginjohtaja Arno Tuurna ja pääjohtaja Erkki Tuuli valittiin uudelleen seuraavaksi toimikaudeksi 1974—76 ja hallituksen erovuoroiset jäsenet kauppat.maist. Toivo Marttinen ja opettaja Kaija Vironmäki valittiin myös uudelleen seuraavaksi toimikaudeksi. Edesmenneen kauppaneuvos Oskar Rokkasen tilalle hallintoneuvostoon valittiin vuodeksi 1974 toim.joht. Lauri Rokkanen. Hallintoneuvostoon kuuluu uutena jäsenenä myös pastori Markku Pyysiäinen, joka on valittu Inkeriläisten Yhdistys ry:n johto-

kuntaan. Toim.joht. Väinö Kekin pyydettyä eroa hallituksen jäsenyydestä, valittiin hänen tilalleen asiamies Hannu Vironmäki vuosiksi 1974—75.

Kokous hyväksyi yksimielisesti hallituksen toimintakertomuksen vuodelta 1973 ja tilikertomuksen samalta ajalta. Toimintakertomuksen tärkein seikka on edelleen Inkeri-kodin rakennustyön seuraaminen. Kodin pitäisi suunnitelmien mukaan olla valmis kuluvan vuoden loppuun mennessä. Säätiön tilikertomus on julkaistu toisaalla tässä lehdessä.

Kokouksen päätteeksi professori Eino Jamalainen luki mielenkiintoisia otteita muistelmistaan, jotka liittyivät Inkeriin. Toivottavasti saamme tulevaisuudessa lukea näitä myös Viestin palstoilta.

Asiamies

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ.

Omaisuuksien 31. 12. 1973

VASTAAVAA

I Varsinainen omaisuus		
Rahoitusomaisuus		
Kassa	27,89	
Säästötilit	19 133,15	
Postisiirtotili	2 251,42	21 412,46
II Vaihto-omaisuus		
Myyntiartikkelit		8 635,16
III Käyttöomaisuus		
Inkeri-koti osuus	50 000,00	
Pääomatappio	4 482,29	
		84 529,91

VASTATTAVAA

I Oma pääoma	
Perustamisrahasto	8 000,00
Ent. Inkerin Avun Säätiö ..	1 947,18
Inkeri-koti rahasto	51 915,91
Käyttörahasto	19 806,54
Väinö Pietari Kekin Rahasto	2 398,89
Inkeril. Hengell. Seur. rah.	461,39
	84 529,91

Tulosten 31. 12. 1973

KULUT

Palkat	1 200,00	
Sos.turvamaksu	93,60	
Postikulut	98,93	
Tilintarkastus	300,00	
Arkiston täydennys ..	68,90	
Ansiomerkit, adressit ..	1 297,50	
Kukat, muistamiset ..	325,00	
Kokoukskulut	144,64	
»Viestin» avustus	1 500,00	
Ruotsin matkan avustus	500,00	5 528,57
Poistot		1 874,00
		7 402,57

TUOTOT

Lahjoitukset	521,85
Myynnit	2 092,29
Korot	306,14
Alijäämä	4 482,29
	7 402,57

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

TURUN PAIKALLISOSASTO

Hengelliset tilaisuudet Ruissalon Birkassa
vietetään seuraavasti:

kesäkuussa 30/6 -74
heinäkuussa 28/7 -74
elokuussa 25/8 -74

Kaikki tilaisuudet alkavat kello 14.

Tervetuloa.

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

ILMOTTAUTUMISIA ottavat vastaan
Hannu Vironmäki, Tehtaankatu 5 E 43
00140 HELSINKI 14, puh. 662 668 ja Ida
Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250
HELSINKI 25, puh. 445 701. Maksun mat-
kasta voi suorittaa ennakkoon em. henki-
löille suoraan tai Hannu Vironmäen posti-
siirtotilille 416608-9.

LÄHTÖ torstaina 20. 6. klo 17 Helsingistä
Aurorankatu 7 edestä ja bussi ajaa Tur-
kuun, josta yö-lautalla klo 22 Tukholmaan
ja edelleen bussilla Eskilstunaan. Matkalle
voi liittyä mukaan myös Turun satamassa.

PALUU tapahtuu seuraavasti: lähtö Es-
kilstunasta sunnuntaina 23. 6. ja ajo Tuk-
holmaan klo 20.30 lähtevään yö-lauttaan ja
takaisin Helsingissä maanantaina puolen-
päivän tienoilla.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

MUISTAKAA

KAIKKI RAHALÄHETYKSET AURORANKADUN OSOITTEELLA

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

(Älkää lähettäkö rahaa yhdistyksen nimellä mihinkään muihin osoittei-
siin, koska niitä on vaikea saada postista ulos).

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
julkaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin lippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

.....
KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOON: Nuorta polvea Eskilstunan juhannusjuhilla.
Taustalla juhlapöytä urheilukentällä.

Valok. Sanni Kössi

INKERINSUOMALAISIA MERKKIMIEHIÄ

II

IISAKKI LATTU

Lehtemme viime numerossa teimme lukijalle selkoa inkerinsuomalaisesta merkkimiehestä Pietari Jamalaisesta, joka oli syntynyt Hietamäellä 1857 ja kuollut Helsingissä 1931. Jotensakin tarkoin hänen aikalaisiaan täällä oli toinenkin inkeriläissyntyinen henkilö, nimittäin 1885 Suomen Kansallisteatteriin näyttelijäksi tullut I i s a k k i L a t t u, ja hänestä nyt tällä kertaa haluamme tehdä lukijalle selkoa.

I i s a k k i L a t t u oli syntynyt Kolppanan Lätinässä 21/7 1857, siis neljä kuukautta ennen kuin Jamalainen Hietamäellä. Latun vanhemmat olivat talonpoika Aaprami Lattu ja tämän vaimo Saara o.s. Kömpäs. Käytyään kouluikään tultuaan ensin Hatsinan kunnan kansakoulun Iisakki tuli 1873 Kolppanan seminaarin oppilaaksi pääs-

ten sieltä opettaja- ja lukkari-urkuritodistuksella 1876. Tämän jälkeen hän toimi kansakoulunopettajana Liissilässä vuoden ja Rahikkalassa kotiopettajana samoin yhden vuoden sekä Tuutarin kansakoulussa 1878—1885 hoitaen samalla kunnankirjurin apulaisen virkaa.

Vuonna 1885 Lattu — kuten jo edelläkin tuli sanotuksi — muutti Suomeen näyttelijäksi Suomen Kansallisteatteriin, jonka vahvimpia voimia hän vuosikymmenten aikana oli. Hän toimi ei vain näyttelijänä, vaan myös ohjaajana ja näyttämölle asettajana, lausujana jne. Monitoimisena miehenä Lattu hoiti teatterin kirjastoa ja hänelle uskottiin jäsenyys Kansallisteatterin

jatk. siv. 13.

Tuomas Karhu 80-vuotias

Valok. P. Vuoljärvi.

Juhana Karhun perheeseen Vuoleen vehmaassa Koivukylässä syntyi 15. 8. 1894 Tuomas-poikanen. Nyt 80-vuotiaana Tuomas Karhu sanoo: Hyvähän miun on täällä Riihimäen kaupungin tuntumassa menneitä muistella.» Hän muistaa elämänsä tapahtumia 2-vuotiaasta alkaen. Veljessarjan neljä vanhempaa olivat jo niin aikuistuneet, että paimenen velvollisuudet laskettiin lähes vuosikymmeneksi Tuomaan harteille. Hyvin hän karjaansa kaitsi jo 5-vuotiaana. Koulun saanti Koivukylään viivästyi sikäli, että Tuomas Karhu ennätti rippikouluikänsä, kun koulu v. 1912 pääsi toimintaan. Rippikouluviikot olivat antoisaa aikaa Vuoleen kirkonkylässä rovasti V. Peroniuksen ja kirkkokoulunopettaja Viljam Kokan koettaessa parhaansa mukaan opettaa ja ymmärtää jokaista oppilastaan.

Totutellessaan talon töissä tarkempiin miesten askareihin maailmaa myllersi I maailmansota, jonka otteluihin keisari kutsui Tuomas Karhun v. 1915. Novgorodin tienoille »selo Medjvedj» koulutuskeskukseen komennettiin v. 1916. Siellä riitti harjoitusta puolisen vuotta, ennenkuin sota vaati rintamalle — taisteluun Suomen jääkäreitä vastaan Riigan tienoilla. Niistä vaivoista mies kuntoutui saatuaan kuukau-

den ajan hoitoa Riigan sairaalassa, mistä hän vapautui joulukuksi v. 1916. Vielä toipilasasteella ollen Tuomas Karhusta tuli sotapoliisi lähes kahden vuoden ajaksi Tverin kaupunkiin — siis Tverin karjalaisen alueelle, missä voi päästä keskusteluun omalla suomen kielellä ja saada ystäviä.

Vallankumouksen pyörteisiin Tuomas Karhu ei joutunut. Hänet kotiutettiin syksyllä v. 1918. Onni seurasi edelleen hänen askelissaan, kun hän opettaja, lukkariurkuri Viljam Kokan kanssa kesäk. 15 pnä 1919 saapui pakolaisena Suomeen.

Kirjasalo kutsui Tuomas Karhun PIR:n ensimmäisten miesten mukana. Saatu sotakokemus keisarin armeijassa oli miestä karaissut niin, että rohkeutta riitti lähteä komennukselle tiedustelutehtäviin Koivukylään asti. Hän muistelee kotiutuksessa lähteneensä Kirjasalosta alusvaatteisillaan.

Vuoksenlaakson teollisuuslaitokset tarjosivat työtä ja leipää Inkerin miehille. Tuomas Karhu oli kuin rakentajaksi syntynyt. Sen hän sai näyttää ollessaan kirvesmiehenä rakentamassa Pölläkkälän uutta sahalaitosta palaneen tilalle. Uusia työkohteita oli Antreassa, ja sieltä löytyi Tuomaalle elämänkumppaniksi Kristiina Ratilainen.

jatk. siv. 13.

Päätoimittaja Kirkkoherra Matti Vironmäki 60-vuotias

Lehtemme päätoimittaja, Agricolan seurakunnan kirkkoherra, rovasti Matti Vironmäki täytti 3. 7. 60 vuotta Helsingissä. Kirkkoherra Vironmäki on syntynyt Valkeasaarella ja käynyt koulunsa Viipurissa, jossa hänet vihittiin papiksi Viipurin tuomiokirkossa v. 1937. Hän on toiminut pappina Viipurissa ja Koivistolla sekä siirtoväen pappina Jyväskylässä. Sotien jälkeen hän oli kirkkoherrana Pohjanmaalla Merijärven seurakunnassa, josta v. 1954 muutti Helsinkiin. Nykyisessä virassaan Agricolan seurakunnan kirkkoherrana hän on ollut seurakunnan perustamisesta lähtien eli v. 1968 alusta.

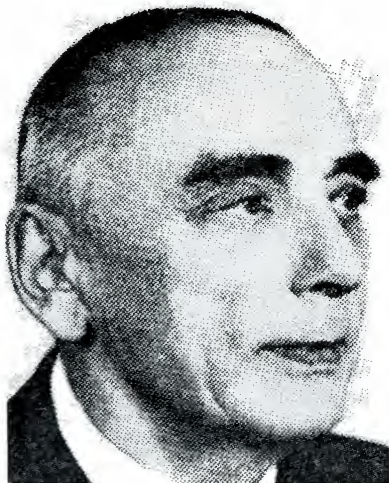
Kirkkoherra Vironmäki on toiminut inkerinsuomalaisten ja karjalaisten hyväksi monissa eri järjestöissä. Hän on ollut Inkeriläisten yhdistyksen puheenjohtaja vuodesta 1965 alkaen oltuaan yhdistyksen varapuheenjohtaja v. 1963—64; Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston varapuheenjohtaja hän on ollut vuodesta 1968. Inkeriläisten Viestin päätoimittajana Matti Vironmäki on ollut vuoden 1963 alusta lähtien. Hän on myös Karjalan Liiton hen-

gellisen jaoston jäsen ja varapuheenjohtaja.

Merkkipäivänään khra Vironmäki sai monilta tahoilta tunnustusta työstään. Karjalan Liiton puolesta pääjohtajat Erkki Tuuli ja Urho Kähönen onnittelivat merkkipäivän viettäjä kiittäen Karjalan heimon hengellisen työn saralla tehdystä työstä. Karjalan Sivistysseuran puolesta opettaja Boris Karppela kiitti yhteistyöstä ja toivotti menestystä. Inkeriläisten Sivistyssäätiön puolesta puhui pääjohtaja Erkki Tuuli jättäen muistoksi »Valamo»-kuvateoksen. Onnittelijoiden joukossa oli myös Helsingin inkeriläisten kuoro, joka esitti laulu-tervehdyksensä.

Mainittakoon myös, että kirkkoherra Vironmäki sai seurakuntalaisiltaan lahjaksi Agricolan kirkkoa esittävän kookkaan maalauksen, jonka on tehnyt viipurilainen taidemaalari Manu Aalto. Lahjaa luovuttaessaan kirkkoneuvoston ja eri piirien lähetystön puolesta puhui professori Erkki Kääriäinen. Viesti ja sen lukijat onnittelevat kiitollisina juhlien jälkeenkin ja toivottavat paljon virkeitä työn vuosia.

Hovioikeudenneuvos Robert Rainio 75-vuotias

75 vuotta täytti 3. 7. hovioikeudenneuvos Robert Rainio Turussa. Hän on syntynyt Siikaisissa siellä silloin kappalaisena toimineen Robertin ja tämän opettajavaimon Lydian poikana. Hänen ollessa 10-vuotias isä siirtyi Räisälään vastaaviin tehtäviin. Siellä sai Robertkin karjalaisuuden kipinän, joka jatkuvasti voimistui. Hän tuli ylioppilaaksi Viipurin Suomalaisesta yhteiskoulusta 1920, suoritti ylemmän oikeustutkinnon 1928, sai varatuomarin arvon 1931, tuli Viipurin Hovioikeuden palvelukseen 1932 ja toimi siellä eri tehtävissä vuodesta 1937 notaarina. Turun Hovioikeuden viskaaliksi hän tuli 1944 ja hovioikeudenneuvoksena hän toimi vuosina 1957—62. Lähes 20 palveluvuoden jälkeen hän siirtyi eläkkeelle.

Varsinaisen työnsä ohella Robert Rainio on antaumuksella toiminut mm. karjalaisten ja inkeriläisten hyväksi monella tavalla.

Hovioikeudenneuvos Rainio on toiminut myös kotiseutujulkaisu Räisäläisen päätoimittajana 1955—67 ja on harrastanut myös muuta kirjallista toimintaa. Hän on osallistunut mm. Räisälän pitäjähistorian kir-

joittamiseen, kirjoittanut Karjalaiseen elämänekerrastoon Matti Läheniemen osalta sekä eri karjalaisiin julkaisuihin — mm. Karjala-lehteen — lähinnä henkilö- ja kotiseutututkimuksen alaa käsitteleviä kirjoituksia. Prof. Viljo Nissilän kanssa hän on ollut nimien keruumatkoilla räisäläisten parissa ja siten on talletettu arvokasta nimestötietoutta tuleville polville. Eläkkeelle siirryttyään hän on jatkuvasti liikkunut hajallaan asuvien räisäläisten luona auttaen heitä neuvoillaan mm. ammattitaitoonsa liittyvissä asioissa ja on kansanomaisen olemuksensa ansiosta tullut suosituksi räisäläisten ja muiden karjalaisten sekä inkeriläisten keskuudessa. Räisälän kansanopiston vaiheita hän on seurannut suurella mielenkiinnolla ja on kuulunut sen johtokuntaan. Turun inkeriläisten toimintaa Robert Rainio on tukenut ainutlaatuisen sydämellisellä tavalla. Samoin hän on avustanut Inkeriläisten Viestiä utterasti monien vuosien ajan, Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston jäsenenä hän on ollut sen perustamisesta asti. Onnittelemme jälkikäteen karjalaista ystäväämme.

Pääjohtaja Erkki Tuuli

60-vuotias

Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallinto-neuvoston puheenjohtaja, Karjalan Liiton varapuheenjohtaja ja patentti- ja rekisterihallituksen pääjohtaja Erkki Tuuli täytti 25. 7. 60 vuotta.

Erkki Tuuli on syntynyt Johanneksen Uuraassa, mutta asui Koivistoilla koko lapsuutensa ja nuoruutensa aina talvisotaan saakka. Erkki Tuuli tuli ylioppilaaksi Viipurin Reaalikoulusta 1933 ja suoritti ylemmän oikeustutkinnon 1940 sekä sai varatuomarin arvon 1944.

Varsinainen virkaura alkoi hänen tultuaan kesällä 1940 määrätyksi toimistosihteeriksi sisäasiainministeriön siirtoväen huollon keskukseseen eli hoitamaan siirtoväen evakuoitujen omaisuuden korvauskysymyksiä.

Siirryttyään 1942 kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön palvelukseen hänet vuoden 1943 alusta lukien määrättiin sanottu ministeriön väestönsiirtoasian osaston yleisen toimiston päälliköksi, joka osasto sittemmin siirrettiin sisäasiainministeriön alaisuuteen. Sanottua tehtävää, johon kuului inkeriläisten siirto Leningradin alueelta Inkeristä Suomeen ja inkeriläisten sijoitta-

minen täällä, hän hoiti lokakuun alkuun 1944, jolloin alkoi inkeriläisten palauttaminen takaisin Neuvostoliittoon.

Siirryttyään uudelleen kululaitosministeriöön Erkki Tuuli palveli ministeriön työvoima- ja rakennusasiain osastolla osastosihteerinä ja esittelijänä, tuli nimitetyksi nuoremmaksi hallitussihteeriksi v:n 1945 lopulla sekä samalla rakennusasiain osaston toimistopäälliköksi v. 1946.

Kouvolan kauppalanjohtajaksi Erkki Tuuli valittiin v. 1949 alusta, jossa virassa, sen muututtua vuoden 1960 alussa kaupunginjohtajan viraksi, hän toimi huhtikuun loppuun 1963.

Kaupunginjohtajan tehtävät veivät Erkki Tuulen moniin oman paikkakunnan kunnallisiin luottamustoimiin sekä kaupunkinsa edustajana maakunnallisiin luottamustehtäviin.

Patentti- ja rekisterihallituksen pääjohtajaksi Erkki Tuuli nimitettiin 1. 4. 1963 lukien, jota tehtävää hän edelleen hoitaa.

Erkki Tuuli on ollut eduskunnan jäsenenä 1956—66 edustaen Kansallista Kokoomusta. Eduskunta-aikanaan hän toimi 1958—62
jatk. siv. 13

Väinö Pietari Kekki

Väinö Pietari sellaisena kuin monet hänet muistavat. Kuva on Ruotsin matkalta v. 1966.

kuoli pitkän ja vaikean sairauden muramana 29. 5. 1974. Hän oli syntynyt 14. 9. 1907 Inkerissä Kupanitsan seurakunnassa. Päättettyään koulunkäyntinsä Viipurin Reaalikoulussa hän valmistui merkonomiksi Viipurin kauppaopistosta v. 1930 toimien sen jälkeen kauppaedustajana talvisotaan asti. Vuonna 1940 hän perusti vaimonsa kanssa monimyymläliikkeen Parolaan siirtäen sen Porvooseen v. 1954. Vuodesta 1962 lähtien Väinö Kekki toimi Väinö Pietari Oy:n toimitusjohtajana sekä Kauppaviestilehden ilmoituspäällikkönä kuolemaansa asti.

Laajan kaupan ja talouselämän tuntemuksensa johdosta toimitusjohtaja Kekki valittiin vuosien mittaan hoitamaan useita taloudellisia ja järjestöllisiä luottamustoimia. Hän toimi mm. Valtakunnan Kauppiasliiton puheenjohtajana ja työvaliokunnan jäsenenä sekä Vähittäiskaupan Keskusliiton varapuheenjohtajana, johtokunnan ja työvaliokunnan jäsenenä. Hän on lisäksi

kuulunut mm. Hattulan kunnanvaltuustoon ja moniin lautakuntiin, Hämeenlinnan Kauppakamarin, Kanta-Hämeen Aluejärjestön, Etelä-Hämeen Kansallisliiton johtokuntiin sekä toiminut Hattulan Yksityisyrittäjien ja Hattulan Kansallisseuran puheenjohtajana, joista seuroista viimeksimainitun kunniajäseneksi hänet kutsuttiin. Porvoossa hän kuului mm. kirkkovaltuustoon ja oli Porvoon Lions Klubin perustajajäsen. Helsingissä hän oli mm. kaupunginvaltuuston jäsen.

Kuten kaikki lehtemme lukijat tietävät, Väinö Pietari Kekin sydäntä lähellä oli Inkeriläisten Sivistyssäätiö, joka oli perustettu hänen aloitteestaan vuonna 1965 ja jonka hallituksen puheenjohtajana hän toimi kuluvan vuoden alkupuolelle asti. Hän kuului myös Inkeriläisten yhdistyksen johtokuntaan sen perustamisesta asti toimien sen ensimmäisenä sihteerinä sekä myöhemmin varapuheenjohtajana vuodesta 1966 alkaen.

Hän oli Kansallisen Eläkeläisliiton perus-

Väinö Pietari Kekki siunattiin viimeiseen lepoon 11.6.1974 Helsingissä Krematorian kappelissa. Siunauksen toimitti kirkkoherra Matti Vironmäki. Inkeriläisten sivistyssäätiön seppeleen laskivat Matti Vironmäki, Leo Yllö, Jussi Vesa ja Hannu Vironmäki.

tajajäsen ja sen ensimmäinen puheenjohtaja vuoteen 1974 asti, jolloin hänet kutsuttiin liiton kunniapuheenjohtajaksi.

Nuoruusvuosinaan toimitusjohtaja Kekki oli innokas aktiivivoimistelija ja voimisteluhajaaja osallistuen v:sta 1925 aina talvimestaruuskilpailuihin Perkjärven Alun joukkueessa. Vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön hän osallistui aina SK-järjestön lakkauttamiseen asti. Hän oli mukana sekä talvi- että jatkosodissa.

Talouselämän tietoaan toimitusjohtaja Kekki laajensi lukuisilla opintomatkoillaan, jotka suuntautuivat eri Euroopan maihin sekä USA:aan. Tunnustuksena ansiokkaasta toiminnastaan kaupan sekä eri järjestöjen hyväksi hänelle myönnettiin Keskuskauppa-

kamarin, Valtakunnan Kauppiasliiton, Myyntimiesten Keskusjärjestön, Inkeriläisten Sivistyssäätiön sekä Kansallisen Kokoomuksen kultaiset ansiomerkit sekä Yrittäjien Liiton ansiomerkki.

Väinö Pietari Kekin toiminta inkeriläisten järjestöissä inkeriläisten hyväksi on ollut ainutlaatuisen sytyttävä ja syvälle käypä. Kun Inkerikoti avataan, tullaan toteamaan, että ilman Väinö Pietari Kekkiä Inkerikoti tuskin olisi olemassa. Hänen aherruksensa ja intonsa oli herpaantumaton ja hänen esimerkinsä ja kannustuksensa avulla inkeriläisten yhteistyö Sivistyssäätiön ja yhdistyksen piirissä on ollut vireätä. Samoin hän antoi merkittävän panoksen Inkeriläisten Viestin tukemiseen sekä toimitustyöhön.

RUOTSIN PUOLELTA

Kesäjuhlat Eskilstunassa

RUOTSIN INKERILÄISTEN KESÄN KOHOKOHTA

Unohtumattomaksi kokemukseksi kaikille osanottajille muodostui 27. inkeriläisten kesäjuhlan vietto Eskilstunassa juhannuksena 1974. Osanottajamäärä oli lähes ennätysmäinen, sekä Suomesta että Ruotsista oli tultu sekä runsaslukuisesti että juhlamiehellä, Eskilstunan Inkeri-kerho sai kaikilta vierailta yksimieliset kiitokset erinomaisesta järjestelystä ja kaiken lisäksi suosi juhlaa suurenmoinen sää.

Avajaiset olivat juhannusaattona juhla-paikalla, joksi oli valittu Folkets hus, jossa myös saatiin kuulla sekä vieraiden, paikkakuntien sekä kutsuttujen ruotsalaisten edustajien tervehdykset. Nuoriso jäi tanssimaan varmaan yhtä myöhään kuin vanhemmat tarinoimaan. Toinen juhlapäivä eli juhannuspäivä aloitettiin juhllallisella jumalanpalveluksella Klosterin kirkossa klo 8, ja harvoin on Klosterin kirkko ollut niin täynnä suomalaisia! Päivä jatkui Tunavallenilla urheilujuhlanä, jonka aloitti kolme kansallislaulua, Inkerin, Suomen ja Ruotsin. Illalla taas oltiin kansallisjuhlassa, joka oli ilo silmälle jo kansallispukujen kauneuden myötä. Mutta ennenkaikkea kansalaisillassa oli hauskaa.

Kolmas ja viimeinen juhlapäivä, toinen p. Kolminaisuuden päivän jälkeinen sunnuntai näki jälleen suuren seurakunnan Klosterin kirkossa juhllallisessa korkeamnessa klo 8.

Juhlivia inkeriläisiä kansallispuvuissa.

Yksin ehtoollisenjaon »pöytiä» oli yli kymmenen. Tämän juhlanan jumalanpalveluksen jälkeen välittömästi pidettiin päättäjäisjuhla, jonka keskeinen sävy oli kiitollisuus. Ja kiitokset kohdistuivat jälleen erityisesti Eskilstunan Inkerin kerhoon, joka oli — täytynee sanoa — ne kyllä ansainnutkin. Ja kun eroajaiskahvin keskellä yhdyttiin laulamaan »Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane...», mahtoiko monikaan silmä olla kuivana. Juhlissa todettiin myös ajatus, joka sopii kuin juhlan lopputulokseksi: inkeriläisten rivit harvenevat, mutta Inkeri ei kuole.

Juhlavieraita, keskellä kapteeni Uno Hammarström.

Eskilstunan juhlilla, vasemmalta Susanna Kössi, Maria Järvinen, Liisa Moilanen, Eva Supponen, Anni Kuortti.

Valok. Sanni Kössi.

Turun kesäjuhlien selostus siirtyy
lehtemme syyskuun numeroon.
Pyydämme lähettämään toimi-
tukselle valokuvia juhlilta.

Anna-Maria Malkin muistolle

Anna-Maria Malkki os. Korpelainen, oli syntynyt 24. 3. 1908 Inkerissä ja kuoli 18. 6. 1974 Ruotsissa Mölndalin keskussairaalassa, oltuaan siellä yhteen menoon yksitoista kuukautta.

Anna-Marille oli evankeliumin asia rakas, Boråsissa asuessaan hän osallistui aktiivisesti seurakunnan, mutta erikoisesti Boråsin evankeliumiyhdistyksen toimintaan.

Hän eli omakohtaisessa uskossa Vapahtajaan nauttien syntien anteeksiantamuksen suomaa rauhaa omassatunnossaan, joka meille on ansaittu Kristuksen lunastustyössä ja lahjoitettu Pyhässä Kasteessa. Tämän armon ihanaan omistukseen hän oli päässyt jo nuorena lapsuuskodissaan. Hänen isänsä Mikko Korpelainen oli Inkerissä tunnettu evankeliumin julistaja. Hän oli Evankeliumiyhdistyksen saarnaaja ja myöhemmin »Inkerin kirkon vaikeina vuosina» myös seurakunnan hoitaja.

»Myrskyt maailman Kerran unhoitan Jeesustani katsellessa, Helmiporttien maahan riemujen mulle myöskin auetessa. kaikui Anna-Marian muistotilaisuudessa.

Se joka vähänkin tuns i Anna-Marian elämänvaiheita, tietää ettei hänenkään elämästään puuttunut myrskyjä. Niitä taivaallinen Isämme rakkaudessaan katsoi tarvitsevana Anna-Mariaakin kasvattaessaan. Kurin ja armon kautta kuljetettiin häntäkin täällä korpietiellä. Ja kuinkas muuten olisi voinut ollakaan, sillä »Ketä Herra rakastaa, sitä hän myös kurittaa.»

Mutta Anna-Mari ei valitellut vaikeimmissakaan tilanteissa, hän kärsi vaieten, koska hän tiesi, että vitse joka lyö on rakastavan Isän hellässä kädessä. Ja sama hellä käsi parantaa jälleen lyömänsä haavat. Hänen puolisonsakin kertoi: »Ei Anna-Maria koskaan riidellyt vastaan, sellaisessa tilanteessa hän vain poistui toiseen huoneeseen ja siellä kyynel silmin hyräili Siionin Kanteleen lauluja».

Nyt ne kyyneleet ovat kuivuneet, nyt »myrskyt maailman» hänen kohdallaan ovat jääneet jo unholaan. Hän on käynyt sisälle helmiporteista ja kaikki mainen, synnit ja

kaikki ajan vaivat ovat jääneet portin tälle puolen. »Siell' kaunis kannel soi, He veisaa virttä uutta.»

AT

KUOLLEITA

Rakas sisaremmme

Helena Hutteri o.s. Klemettilä

Syntynyt 18. 3. 1895 Järvisaaren Ihalais-ten kylässä Kuoli 16. 5. 1974 Hausjärven Kunnallissairaalassa. Ruumiinsiunauksen suorittivat Hausjärven siunauskappelissa kaksi nuorta pappia seurakunnan pastori Heinonen ja vainajan sisaren pojan poika pastori Markku Pyysiäinen. Muistotilaisuun pidettiin hautaustoimiston huoneis-
tossa.

Helena Hutteri siirtyi Suomeen 1943 ja työskenteli eläkkeelle lähtönsä saakka Ypäjällä. Eläkevuotensa hän vietti Hausjärven Oitissa sisartensa Eeva Klemettilän ja Liisa Kotsalaisen yhteisessä perheessä.

Suuret kiitokset

kaikille, jotka monin eri tavoin muistivat minua merkkipäivänäni
3. 7. 1974.

Matti Vironmäki

hallintoneuvostossa. Näyttelijäin eläkelaitoksen puheenjohtajan nuijaa hän heilutti tarmokkaissa käsissään vuosikausia.

Iisakki Lattu syventyi tiedemiehen tarkkuudella näytelmätaiteeseen ei vain täällä kotimaassaan vaan vieläpä ulkomaillakin, johon hän kahdestikin suuntasi tutkimusmatkansa.

Venäjänkielentaitoisena Lattu joko yksin tai yhdessä joidenkin näyttelijätoveriensa kera käänsi suomenkielelle useita näytelmiä, joista huomattavimpia oli A. N. Ostrovskyn *Ukkosilma*, siinä kuvataan »vanhoja ja nuoria», perimmäisen vanhan ja uudemman katsantotavan taistelua Venäjän keskiluokassa — tapahtuen tämä jo niin aikaisin kuin joskus 1890-luvun alkuvuosina!

Iisakki Lattu avioitui 1890 Josefina Pitkäsen kanssa siunautuen heille avioliitosta kaksi tytärtä. Iisakki Lattu työntäyteinen elämä päättyi Helsingissä 7/5 1932.

Vuoksen laivojen telakoilla Tuomas Karhu sai laivanrakentajakoulutusta. Perheen turvaksi valmistui omakotitalo Värtsilään 2 ha tonttimaalle. Siellä perhe kasvoi ja riitti työtä vuoteen 1951, jolloin Karhun perhe muutti Helsinkiin. Kolme laivaa sanoo Tuomas Karhu laskeneensa vesille Katajanokalla. Vielä ennätti Karhu palvelella varastonhoitajana ja tuotteiden jakelijana suurten teollisuusliikkeiden palveluksessa Helsingissä.

Juhlapäiväkuvassa Tuomas Karhu on nykyisen vaimonsa kanssa Riihimäellä heidän viihtyisässä kodissaan.

Monena mies on matkallaan — Luojan käsi turvanaan. — Parhaat onnitteluni.

Pekka Vuoljärvi

laki- ja talousvaliokunnan puheenjohtajana ja 1962—66 perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana. Kaksi viimeistä vuotta hän toimi myös kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtajana.

Valtakunnallisista luottamustoimista Erkki Tuulen osalta mainittakoon mm. Suomen Kaupunkiliiton hallituksen jäsenyys 1950—63, Kunnallisen Eläkelaitoksen hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1964, Kunnallisen Sopimusvaltuuskunnan jäsenyys vuodesta 1971, Sairaallaliiton jäsenyys vuodesta 1964, Aluesairaallaliiton puheenjohtajana vuodesta 1959 ja Yleisradion hallintoneuvoston jäsenyys 1961—66.

Läheistä Erkki Tuulelle on ollut työ karjalaisuuden rintamalla. Hän on kuulunut karjalaisseuroihin niillä paikkakunnilla, joissa on asunut. Vaativimman päivätyön karjalaisrintamalla Erkki Tuuli on suorittanut toimimalla Karjalan Liiton varapuheenjohtajana vuodesta 1963 lukien kuuluen liiton hallitukseen ja työvaliokuntaan, jotka tehtävät ovat puolestaan tuoneet jäsenyyden Karjalaisten Heimotalo Oy:n hallitukseen ja moniin talon rakentamisessa tarvittaviin työryhmiin ja toimikuntiin. Erkki Tuuli on usein käytetty puhuja karjalaisissa juhlatilaisuuksissa.

Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston puheenjohtajana Erkki Tuuli on toiminut säätiön perustamisesta, vuodesta 1965 lähtien. Hän on merkittävällä tavalla edistänyt sivistyssäätiön toimintaa.

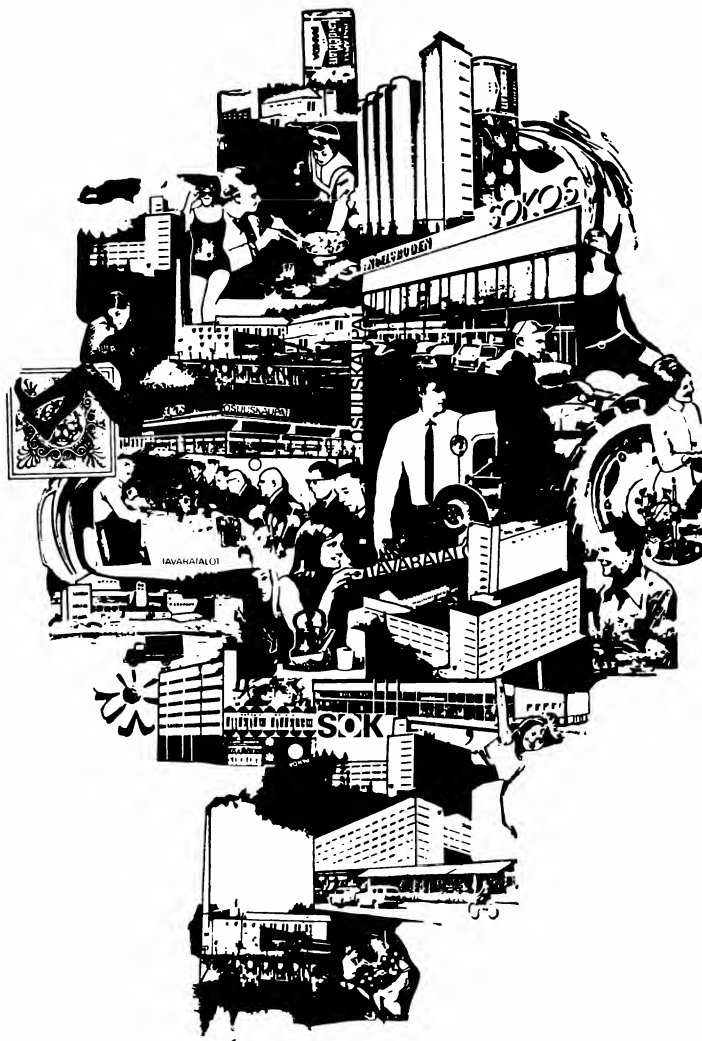
Inkeriläisten Viesti liittyy jälkikäteen onnittelijoiden joukkoon.

Lämmin kiitoksemme Teille kaikille,
Jotka kunnioittitte

VÄINÖ PIETARI KEKIN

muistoa, olitte tukena hänen pitkällisen sairautensa aikana ja otitte osaa syvään suruumme.

Omaiset

SOK kehittyvä 70-vuotias

1904-1974

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 22. 9., 27. 10 ja 24. 11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Ensimmäinen kuukausitilaisuus on syys-

kuussa 22 pvä klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

30-vuotismuistojuhla Boråsiin

31. 8. - 1. 9.

Kenties vielä muistanemme, että kuluvan vuoden viimeisinä kuukausina tulee kulu-neeksi tasan 30-vuotta niistä unettomista öistä ja rauhattomista pitkistä päivistä, kun ensimmäiset inkerin-suomalaiset moninaisten, vaiherikkaiden seikkailujen jälkeen alkoivat hakeutua, saapua Ruotsin tarjoamiin turvallisiin ja rauhallisiin oloihin.

Menneiden elämämme muistojen, Ruotsissa elettyjen vuosikymmenien muistoksi ja kiitokseksi järjestää Boråsin Inkeri Kerho maahantulomme 30-VUOTISMUISTOJUHLAN vaihtelevalla, monipuolisella ohjelmalla seuraavissa tilaisuuksissa:

Lauantaina 31. 8. klo 15.00 juhlan alkajaisseurat

Lauantaina 31. 8. klo 17.00 kahvitarjoilua

Lauantaina 31. 8. klo 18.00 kansallisilta

Sunnuntaina 1. 9. klo 13.30 juhla jumalanpalvelus ja H.P.E.

Sunnuntaina 1. 9. klo 15.00 juhla seurat

Puhujiksi juhlaamme ovat lupaputuneet saapua uskolliset neljännesvuosisadan aikaiset ystävämme: Rovasti Yrjö Knuutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växjösta, rouva Nanna Sevelius Tukholmasta ja pastori Gunnar Larsson ja Vilho Kurujoki Boråsista. — Juhlien paikkana tulee olemaan Gustav Adolfin seurakuntakoti ja kirkko.

Juhlien järjestymisestä huolehtivat aina ja kaikkialla toivovat, että heidän järjestämiinsä juhliin saapuisi runsaasti juhla-

saa, niin mekin järjestäessämme tätä muistojemme juhlaa, uskallamme toivoa, että inkeriläiset ja heidän ystävänsä läheltä ja kauempaakin saapuisivat tällöin Boråsiin, heimojuhlaan.

Suomessa asuvat ystävämme! Jos joillakin teistä vielä sattuisi olemaan jäljellä kesälomapäiviä tai muutenkin vapaata aikaa, niin käväiskäähän Boråsin syyskesän juhlassa. Sillä mielellämme toivoisimme näkevämme teitäkin silloin seurassamme.

Niitä arvoisia vieraitamme, jotka mahdollisesti tulevat tarvitsemaan yömajoitusta pyydämme hyvissä ajoin kääntymään Juho Korpelaisen puoleen osoitteella: Blomstergången 12. 502 49 Borås tai puhelimitse 033/15 53 22.

Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään luterilaisina, vapaakirkollisina tai kerholaisina kuin inkeriläisinä, saman heimon jäseninä, joita yhdistää toisiinsa veriside, yhdessä koetut ja eletyt sodan kirot, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut pitkät tiet ja näännyttävät polut.

Kun meille hajanaisuudessa, eri paikkakunnilla asuville, häviävän heimomme jäsenille, tarjoutuu mahdollisuus ja — vieläpä hyvän autokelin aikana — tavata toisiamme ja ystäviämme parin päivän aikana yhteisten muistojen parissa, niin käyttäkäämme tilaisuutta hyväksemme.

Tervetuloa Boråsiin!

Boråsin Inkeri Kerho

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, vaiitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
julkaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin iippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä

sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1974 olisi syytä tilata. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki

osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTA-
KAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAikka

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKŞUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOON: Kyykkäjoukkueet Turun kesäjuhilla.

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKI- HENKILÖITÄ

III

BETTY BLONDINE PERONIUS

Tällä kertaa hieman poikkeamme aikaisemmista esityksistämme: Nyt esittelemämme henkilö, kuten nimestäkin käy ilmi, on syntyperältään, vaikkakin Inkerin suomalaisia, niin kuitenkin säätyläiskodin kasvatteja sekä julkisuuteen esille työntyvän nais-sukupuolen oiva edustaja.

Betty Blondine Peronius oli syntynyt Lempaalan pitäjässä Pohjois-Inkerissä papin tyttärenä 7. 12. 1857. Hänen isänsä Fredrik Efraim Peronius, joka oli Karjalan kannaksella sijainneen Kaukolan kappalaisen poika ja käynyt aikoinaan Käkisalmen piirikoulussa 1818—23, siirtyi papiksi valmistuttuaan Inkerin puolelle rajaa ja täällä, Lempaalassa, myös Betty-tyttönen sisarusineen näkivät ensimmäisen päivänvalonsa.

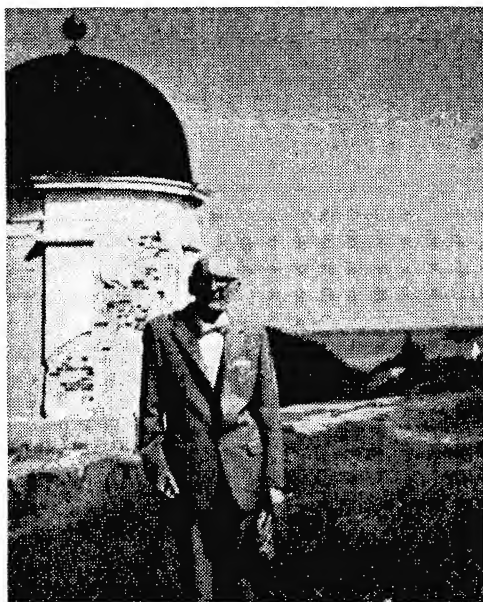
Pappilan lapset, lähinnä viisi tytärtä ja Betty heidän mukanaan, lähetettiin peruskoulutustaan saamaan Pietarissa silloin toimineeseen Petri-Schuleen, jossa taitavuudestaan tunnetut opettajavoimat johtivat nuorten kasvatusta ja opetusta. Suomen- ja ruotsinkielen taito Lempaalan pappilan lapsilla oli jo kotoa käsin, saksan, ranskan ja venäjän kielen taidon he saivat koulussa ja — Nevskin proskreptilla, englantiahan ei siihen aikaan vielä tarvittukaan.

Kun Helsingin—Pietarin rautatie oli parahiksi valmistunut, niin oli luonnostaan selvä asia, että Betty matkusti Helsinkiin ja — koulualalle kun kerran aikoi — aloitti jatko-opintonsa Helsingin Yliopistossa suorittaen korkeimmat arvosanat (laudatur) saksassa ja venäjässä saman tien vielä auskultoiden Suomalaisessa normaalilyseossa. Käkisalmen Yhteiskouluun oli noihin aikoihin vaikea saada päteviä opettajavoimia ja kun Betty Peronius sinne lähetti hakupaperinsa, niin oli hänellä suhteellisen lähellä kotiseutuaan tie auki, tapahtuen tämä 1893. Samalla Betty nimitettiin myös koulun johtajattareksi.

Johtajatar Peroniuksen elämäntyö Käkisalmen Yhteiskoulussa kesti kaikkiaan 34 vuotta eli pitempään kuin kenenkään muun päätoimisista opettajavoimista. Kiitollisuudella tullaan Käkisalmissa ja sen ympäristössä muistelevaan johtajatar Peroniuksen uhrautuvaa työtä.

Johtajatar Peronius kuoli evakkomatalla Valkeakoskella 1. 11. 1939, mutta haudattiin Käkisalmeen sisarustensa viereen.

Antti Rautasen muistoksi

HKL:n eläkkeellä ollut linja-autonkuljettaja Antti Rautanen siunattiin haudanlepoon 24.8.1974 Malmin läntisessä kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnä ollessa.

Antti Rautanen oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä 20.12.1896. Jo nuoruusvuosinaan hän joutui ensimmäisen maailmansodan taisteluihin Saksan rintamalla. Lyhyen toipumiskauden jälkeen hän pakolaisena osallistui IVJ:n toimintaan Kaprion — Yhinmäen ja Kirjasalon tienoilla 1919—1920. Lisäksi hän sai rauhanturvaajan tehtäviä Suomen kaakkoisrajalla v. 1921.

Vuolejärven pakolaisuuteen joutunutta väestöä kertyi työpaikoille Imatran tienoille huomattava määrä 1920-luvulla. Keskeisiin vaikuttajahenkilöihin siellä — Vuoleen väen keskuudessa kuului Antti Rautanen. Ensimmäisten joukossa hän hakeutui Suomen kansalaiseksi ja hankki ammattipätevyyttä, mm. suorittaen autonkuljettajan kelpoisuustutkinnot. Siten varmentaen työnsaantimahdollisuuksiaan hän muutti Helsinkiin.

Päästyään HKL:n linja-autonkuljettajaksi hän velvollisuudentuntoisena ja huolellisena

työntekijänä pysyi tässä toimeksaan eläkkeelle siirtymiseensä asti. Pitkäaikaisesta uskollisesta palveluksestaan Antti Rautanen sai tunnustusta työnantajansa taholta.

Toiminnan varhaisimmista vuosista alkaen Antti Rautanen oli Helsingin Inkerikerhon sekä sen opintokerhon ja laulukouluun jäsen kuulumalla 1930-luvulla useita vuosia kerhon johtokuntaan. Tällöin hän valittuna edustajana otti osaa Inkerin suomalaisten edustajakokouksiin. Edelleen hän oli jatkuvasti mukana Inkeriläisten Yhdistyksen toiminnassa.

Antti Rautasen ystäväpiiri oli laaja Suomessa, — ja kirjeenvaihtona sekä vierailuina se ulottui ulkomaillekin. Vuoleen tienoon ystäväpiirilleen hän järjesti kokoon-tumistilaisuuksia vieraanvaraisessa kodissaan Kaivopuiston kainalossa.

Loppuun asti säilynyt vireä elämänsyke Antti Rautasen askelissa oli tulos hänen jokapäiväisistä kuntokävelykierroksistaan Helsingin Kaivopuiston maisemissa, missä kuvamme esittää hänet v. 1973 syys-pirteänä.

Pekka Vuoljärvi

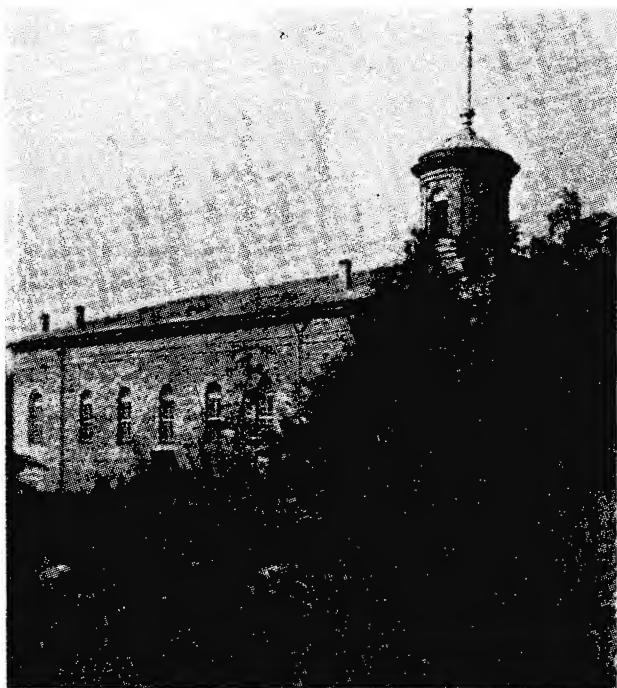
Iisakka-settään elämäntarina

Se käi sellail, jot kerran yhteen syksyyn siin oktjaprikuukauvves vuon 1906 mein perreest ei olt kettää koton siel Kuoritsas. Myö kaik kolt lasta olimmo Suomes, ko myö näets käimmö kouluu siel Viipurin linnas, ja äitjkii olj sillo siel. Isä olj ja poikees mis liekkii matkoil. Talo olj tyhillä, iltayö olj pimmijä ja mua olj märkä, ko koko päivän sato tihhuuttelj ja vast iltasil herkiisj satamast. Koiijin eitse kulkj levjä muantie Hatsinast Narvaa. Silmä selitti täs pimmijäs tien reunan just par-raiks jot kulkija ei tallant kanavaa. Samal-lail himersiit kulkijan silmää kvlliin, koti-loin ja puihen huamut, nii jot kulkija ei piäst öksymää, a osasj lipata mihin pitj. Mie täs uuhoon niin äijä kulkijast sitävalt, ko siel oljkii tietä myöte tulos yks mies pitkän matkan takant Pankkovan seura-kunnast tänne Kuoritsan kirkol. Hiä olj Iisakka-setä, miun issäin nuoremp veikko, likj kaksikymment vuotta miun isäjäin nuoremp. Hiä ei lähtent opintiel ninku miun issäin läksj, vaik piätä ois olt hänelkii. Nyt hiä kyntelj kotjpeeltoloi ja hoisj miun ämmäin kotjtii parves häntä vanhemman Anttu-settään kans, mikä olj linnanpoikii eikä sen takkee perint mittää kasvatos-koistaa. Tiä perimisasja käi sit vuosiin pärast ämmäin kuoleman jälest sellail, jot miun issäin anto talon ja muan eistäin Iisakal ja sano vua, jot ei hiä itse niil mit-tää tie, ko toittaa piähääse ja paljo parem-mast perreese muteskii.

A ko Iisakka-setäkää ei oikee viihtynt muatöis, vua tahto piässä..., ah nii, eihä miun pie näis asjoist teil mittää luatii, ko se veis makkuu pois siint, mitä mie nyt tahon luatii. Täs soppii sannoo aivostaa, jot sit aikannaa, ko Iisakka-setä läksj pois sielt Suurest Pornitsast muil markkinoil, ni issäin kenkkäis sen talon ja muan sil kasvatosveikollee Antul, sil linnanpojal. Kuin hiä nyt sellail käikää, ni Anttukii

aikannaa hylkäis sen koiijin ja muan ja läksj Hatsinan linnaa elämää. Miun enol-lain ja tätillään olj siel kaks kertane kotj, oikijastaa koltkii kaks kertasta kottii samas katunumeras Bolshoi Prospekt kuuskym-mentviis, kaks kottii kattuu vastaa ja kol-mais oikee pitkä kartanon peräl, mihin mänj levjä hiekkatie, molommil puolillaa lehtjpuita ja sorjii kukkaistutoksii. Ennoin ets itsellee tvorniekkaa. Sillo Anttu sano, jot kyl hiä tulloo heil tvorniekaks. Hiä olj sillo jo naisiiskii, a lapsii hänel ei konsaa tultkaa, vaik hiä lopen kovast lapsii su-vaits. Hänel olj lempijä luonto ja sellane suora, prosto, lapselline nauru, mikä sor-jast hörisj ja rullais kulkus. Hiä ei isästää eikä äitistää tietänt mittää.

Iisakka-setä käi meil usjast talvaikoin ja elj meil sillo monta päivää ja vällii monta viikkookii, ko koton Pornitsas ei olt mittää tähellissii töitä. Meil lapsiil olj lustii sillo, ko Iisakka-setä olj meil. Hiä olj niitä kaik-kiin hyvempii ihmisiä, luatj hiljasel pehmo-sel iänel, hänel olj lämpöne hymmyily ja hiä olj oikee sellane puhasmuotone nähähkii. Hiä kuvais lopen hyväst, ja tätä hänen hutoshniekkakyykjää myö koko pere ihas-telimmo. Ko hiä vua sai peperin eteheese ja krantassin näppilöihee, ni jo alko tulla ihmeellissii kuvvii sil paperil: puita ja met-sää, taloloi, mis oljliit sanaveskatkii ikkunois ja katon piäl trupa, mikä tuprutti sakjaa savvu taivaal, sit kaikellaisii elokkaita ja ihmisiä, ukkoloi ja akkoi, miehii ja naiseläjii vuattees tahi ilman vuatetta, sit sorjii lapsii pienj paitatilkku piäl tahikka paljain ja kaikkee muuta. Ko hiä kuvasj mehevil krantassin viivoil ihmisen muovon paperil, sujutti sen iärjviivan piäst ja niävöst kau-lan ja hartijan kautta selkää myöte ympyr-läisee kinttuu ja siint allaa kantapiähä ja varpaihi, ni hosj kutsu mikä kuvviin tuntija tahojaa katsomaa, ni hänel lokahtaa suukii selällee ja hiä huuvahtaa siul, jot: »Kuka

Skuoritsan kirkko. Valok. Teppo Samooja.

tiän potran kuvan on teht, vieleks hiä ellää? Hiä on suur muastarj!» Ko tiä Iisakka-setä kuvais hevosen lipokka lehmän lipokka sijan lipo karhun, ni ne oljliit ihan ko elävät. Se hevone juoksj lopen forssust, se lehmä söi nurmee ja huito hännällä karpäsii ja puarmoi poikke, se sika katso korvat lotkollaa, jot mitä hänest luajetaa ja se karhu örisj kita ammollaa nii, jot ihan hirvitti jot hiä tulloo pellii. Ne hänen tiukkavat lapseese oljliit sellasii suursilmäsii muhnuksii ja heil olj takapuolen viiva niin pehmoosest kuartuva. Ja hänen jänikseese juoksiit tahi seisoi kahel jalal lopen sorjast.

A jäniksist luatii ni miul juohtuu mielee, jot kuin kerran puuttu käymää, ko olj kevättälven hankijaine ja Iisakka-setä olj tuasj meil. Miun Juhana-veikkoin, mikä olj kahta vuotta yheksää kuuta vanhemp, tahto nepremenno pyytää elävän jäniksen kii. Sitävärt hiä jätti yhteen iltaan heinä-sarraajan portin ruavollee ja mänj sit uomusil varrain, varrain katsomaa jot kuin käi, niin jot mualima olj viel sinisen hämäärän syles ja aurinko vast haikotteljiis yöleppoosen jälkee mis lie ettäisen meren ja

korkijan vuoren takan ja tuumail noussa paistaa rekottammaa. A mitä työ uattletto? No, antaha olla. Se miun toimelline vanhemp veikkoin mänj sarraajaa päin hiljaa, niin hiljaa ko osasj, jottei jänis, jos siel sellane olj, kuult kovettunneen lumen pinnan hilinää ja rasahtelluu. Hiä tallasj ellisii suappaanjälkii. No ko hiä sit tulj sarraajan portil ja kurkistj sen ruavost sisäpuol, ni siel oljkii jänis. Se ko pölästy ja läppois hätteissää pinkomaa ympär sarraajaa ja etsimää reikää, mist pelastaissa ulos. Miun veikollein tulj hyvä mielj — tiähä olj ninku elävää kuaskuu. A ko se jänis sit näkj, jot asseetoin poikaha se siin seiso, ni hiä alko juossa kovvaa kyyti Juhanaa päin vilistääksee siint portin ruavost ulos. A yhtä kettelä ko jänis olj miun veikkoinkii — se jänis ei tuntent häntä. Hiä vettiis äkistj poikke portin ruavost ja tärähytti portin kii — siin on siul, pitkäkorva, ristjturpa!

Sit Juhana juoksj palavissaa kotjtii, ajo Iisakan yllää ja sano, jot: »Pua nyt vällee vuateet päilleis ja tule sarraajaa, siel on

jatk. sivulla 13

INKERILÄISTEN KESÄJUHLA

Turussa 6-7.7.1974

URHEILUKILPAILUJEN TULOKSET:

Yleinen 100 m, miehet: 1) Arto Laiho 12,1, 2) Viktor Tilkku 13,2, 3) Vilho Mustonen 14,0, 4) Igor Finberg 14,1, 5) Aarne Kopponen 14,6, 6) Leevi Lampinen 14,7.

Yleinen 60 m, naiset: 1) Tiina Nuija 9,3, 2) Inkeri Rantala 9,6, 3) Maria Tilkku 10,2.

Tyttöjen 60 m, alle 10 v.: 1) Marja Mustonen 10,7, 2) Anna Korkka 11,0.

Tyttöjen 60 m, alle 8 v.: 1) Kirsti Korkka 11,4, 2) Inkeri Mustonen 12,6.

Tyttöjen 60 m, alle 6 v.: 1) Eila Korkka 13,6, 2) Päivi Jämsä 19,2, 3) Minna Dravanti 19,2.

Poikien 60 m, alle 12 v.: 1) Ari Kopponen 9,6, 2) Tapio Laiho 9,6.

Poikien 60 m, alle 10 v.: 1) Petri Kopponen 10,1, 2) Richard Lundqvist 11,1, 3) Thomas Lundqvist 11,3, 4) Rami Savolainen 11,5.

Poikien 60 m, alle 6 v.: 1) Martti Mustonen 14,7, 2) Matti Nuija 16,6.

Yleinen 800 m, miehet: 1) Arto Laiho 2.42,1, 2) Igor Finberg 2.45,6.

3-ottelu, miehet: 1) Viktor Tilkku 91,85 pist., 2) Aarne Kopponen 77,27, 3) Leevi Lampinen 71,75, 4) Jussi Ihokas 67,49.

Johtokuntien välinen 4 x 100 m viesti:

1. Helsingin joukkue 63,1 (Hannu Vironmäki, Anne Tuohimäki, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

2. Turun joukkue 63,8 (Ilo Siippalainen, Paavo Kopponen, Paavo Pesonen, Vilho Mustonen).

Köydenveto:

1. Turun joukkue (Jouko Tienaho, Keijo

Opettaja
Fredrik Vesterinen

75 vuotta

31. 10. 74 täyttää Porvoossa 75 vuotta opettaja Fredrik Vesterinen. Hän on syntyisin kelttolainen ja valmistui opettajaksi Kolpanan seminaarin viimeiseltä kurssilta, täydensi sittemmin Suomeen siirryttyään kansakoulunopettajan tutkintoaan Raahessa, opiskeli aikoinaan taidetta Pariisissa, toimi ennen sotia opettajana Sallassa ja sen jälkeen Porvoon Tolkkisissa eläkkeelle siirtymiseensä asti. Opettaja Vesterisen harrastuksiin kuuluu sukututkimus, mutta erityisesti hän on Tolkkisissa tullut tunnetuksi mehiläistenhoitoharrastuksestaan. Lehdessämme on toisaalla Aapo Ihon tervehdys merkkipäivän viettäjälle. Yhdymme onnitteluihin.

Korkka, Paavo Adel, Ilo Siippalainen, Toivo Laitinen).

2. Helsingin joukkue (Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen, Toivo Halonen, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

KYYKKÄ:

NAISET:

1. Turun Inkeriläiset
Kiertopalkinnon lahjoittanut Kelloseppä S. Vaala.

MIEHET:

1. Helsingin Inkeriläiset 6 pistettä, 2. Turun Inkeriläiset 4, 3. Karjalan sivistysseura 2, 4. Turun Uusi Karjalaseura 2.
Kiertopalkinnon lahjoittanut Kestopuku Oy.

Juhlaottelu:

Karjalaiset — Inkeriläiset päättyi Inkeriläisten voittoon. V. Kekan lahjoittaman kiertopalkinnon voittivat tällä kertaa Inkeriläiset.

KOTOISIA KUVIA

OPETTAJA FREDRIK VESTERISEN
MERKKIPÄIVÄNÄ

Otteita kirjeestä

Terve, Veli ja kiitos viimeisestä kirje-vuorostasi! Kuulesta nyt: huomasin tässä joittenkin juhلامainintojen ohella, että meillä kahdella olisi syytä ja aihetta »ko-koontua» juhlimaan »Suureltiel» muuttomme 80-vuotisuutta! Sillä mehän kahdestaan olemme enää jäljellä siitä perheyhteisöstä, joka silloin suurperheisiksi katsottujen veljesten erotessa ja toisen heistä uskaltaessa lähteä »vanhasta kylästä» (Hietämäen Noiselasta) kokonaisen virstan matkan päähän Ropsuntien varteen »susien syötäviksi ja rosvojen ryöstettäväiksi», kuten meitä peloteltiin.

Jos muistat, siihen kujan portin ulkopuolelle oli veitsellä vuoltuna vuosiluku 1894. Ja minun muistikuvini on iskostunut muuttopäivä. Se oli mikkelinpäivä.

Tietystikään en muista tästä muuttomatkasta kuin oman vähäisen osuuteni. Olinhan vasta 2 v. 8 kk. ja 29 pv. ikäinen. (Sinä, veliseni olit jo yhdeksännellä kaiken-
tikin). Juostenhan silloin piti liikkua, moneen paikkaan ehtiä ja aina varpaat verissä »Eivät korjaa niitä kivvii ja kantoloi pois!» kuului jokapäiväinen valitukseni

Muistan istuneeni siinä muuttokuorman päällä ja pelänneeni sen merssin kaatumista, johon oli sijoitettu astioita ja niistä ylimmäisenä oli sokeriastia, jota »saahhar-nitsaksi» mainittiin. Se oli kyllä jo ennestään särkynyt, koska lasisen jalan korvikkeena oli puujalka, nykyisittäin siis proteesi — Tie oli, kuten asiaan kuului syys-sateitten aikaan hyvin likainen ja kuoppainen, rattaat kallistelivat yhtämittaa puolelta toiselle ja siinäkin Hansiin peltotiellä, puhumattakaan metsätiestä, jolle kohta käännettiin. Siellä kun puitten juuret yltivät poikki tien ja niiden välisiin kuoppiin osuessaan rattaat oikein jysähtelivät Sää oli sateisen harmaa, sellaista tihkua sieltä vain valui alas, mikä muutti maailman ikävän näköiseksi

Perille päästiin kuitenkin kaikella kunnialla ja siitä pitäin asuttiin omassa kodissa kaukana kylästä. En muista vähäisiäkään tapahtumia, jotka liittyisivät naapuritaloon, johon asukkaat muuttivat Alakylästä vain pari viikkoa myöhemmin kuin me. Naapurin talo sijaitsi tien toisella puolella meiltä n. 200 m päässä. Vasta myöhemmin selvisi minulle yhteisen kaivomme käyttöehto: Kaivo sijaitsi naapurin tontilla. Meidän piti huolehtia sen »puitteista» — vastaavanlaisesta hirsisalvoksesta siis. Siihen kuului taitekatto ja puinen nostokoukku myöskin, jolla sai ämpärin nostetuksi syvemmältäkin. Olihan se siltä syvä.

Se Krasnojoeselon-Ropsun välinen sepe-
lillä päällystetty valtatie lienee ollut kaikkien mieleinen puheenaihe, koska muistan, kuinka minua huoletti tien kohtalo, kun kerrottiin keisarin kuolleen. / Tosin meillä puhuttiin vain kuninkaasta. Siis kuningas oli kuollut. / Ja minä aprikoin, että kuka nyt huolehtii tien kunnostamisesta?

Eihän se hyväpäiseksi mainitun Sepän rakennuttama koti ollut väljyydellä pilattu. Tuvaksi sanottu väliseinätön asumus tarjosi kuitenkin viihtyisän suojan työteliäälle perheelle. Sepän maanomistus supistui yhteen revisään, n. 4,5 ha. Senpä tähden hän alunalkain maatöiden lomassa alkoi työkennellä pajassa suorittaen ajokaluston sekä peltokaluston remonttitoita jatkuvasti.

Tuvan irtaimistoon kuului emännän hallitseman kaluston lisäksi kotitekoinen pöytä ja n. 2 m pituinen rahi elikkä »jakku». Tienpuoleista päätyseinää koristi peili, johon liittyi sen kahden puolen riippuva, päistänsä pitsitetty pyyheliina. Ovesta oikealle sijaitsi seinään kiinnitetty astiahyllykkö ja vasenta sivua hallitsi leivinuuni, jonka selällä pari poikaa sai vallan mainion leposijan. Niin ja kotitekoinen kätkyt — jatkuvasti »kansoitettu» löytyi tietyltä paikalta, sekä vokka

Uunin kylkeen oli sovitettu makuupai-
kaksi »lesantka», jonka päässä sijaitsi
»patskaappi», talon kirjaston tyyssija. Tuon
mainion kaapin alle oli sovitettu ovi, jonka
kautta pääsi lesantkan alle muodostuneeseen
komeroon, kaiken rojun säilytyspaik-
kaan.

Kaiketi muistat myöskin loantalana, uunin
aluskomeron, jonka suulla oli säleikköovi.
Ja mitäpä loantalassa säilytettiin? Jaa-ah:
oli toki talossa pari-kolme kanaa sekä
raikasääninen kukko! Pahinten pak-
kasten ajaksi tämä tipukarja talutettiin sin-
ne loantalaan ja oli somaa esim. uunin-
selällä nukkujan herätä aamuvarhaisella
kukon herätyskieuntaan!

Muistanet vielä paikan siinä uunin edus-
talla samavaran vieressä, jossa me kukin
vuorollamme aamuisin seisoiimme kiltisti
kädet ristissä ja luimme ne tutut aamu-
rukoukset Emon sanelun mukaisesti, kun-
nes olimme ne oppineet ulkoa. Isämeidän,
oli niistä tärkein ja muutamia muita kuten
»Vaik teäl kurja keärsin kovvaa» ja
vielä pari muuta. En malta olla kertomatta
tässä, että kun tarkastaja Antti Hämäläisen
kanssa muistelimme näitä kultaisia aamu-
hetkiä, kertoi hän mummonsä liittäneen
erään tällaisen aamurukouksen jatkoksi:
»Tapa Turkki ja Tattar!»

Mutta katsellaampas vielä sitä patskaapin
sisältöä, siellä kun talletettiin talon hen-
kisiä aarteita. Tärkein oli tietysti järeä-
pränttinen isokokoinen Raamattu. Jokaisen
rippikoulunkäyneen nimikkovirsikirja löy-
tyi siellä. — / Ilolla totean saaneeni perin-
nökseni vanhimman sisaremmen virsikirjan,
jossa on hänen omakätinen nimikirjoitus-
sensa. Hänen oma muuttomatkansaahan
päätyi Eestin laivarantaan silloin, kun te
muut pääsitte pois sodan jaloista Suomeen./
— Isokokoinen Postilla, ylen tärkeä Unikir-
ja sekä Genoveeva Ja siellähän säily-
tettiin myöskin jokaviikkoisia lainakirjoja
sitten myöhemmin, kun tuli niiden aika.

Siihen »lesantkaan» liittyi eräs mieluinen
musikaalinen muistikuvani. Siellä Alangon
laidoilla, Kuttusin-Kaukaasin maastossa
eleli sokea Tikka-vanhus, jonka tapana ja
luultavasti sosiaalisena oikeutena oli kiertää
sellaisella »verotusmatkalla» seurakunnan
alueella kahdesti vuodessa. Keväisin hän
mielellään otti vastaan kananmunia ja syk-

sysiin rahaa. Hyppysissään hän tun-
nisti kaikkien rahakolikoiden arvon. Sete-
lisaaliiseenhan hän ei liene koskaan pääs-
syt. No, kerran hän sitten yöpyi meillä.
Makuupaikaksensa hän sai sen turvallisen
»lesantkan» ja ennen nukahtamistaan Tik-
kaukko istui siinä tilallansa polvet vedet-
tynä pitkän paidan suojassa koukkuun ja
veisaili virsikirjan virsiä. Hänellä oli miel-
lyttävän kaunis, vahva ääni ja tarkka kor-
va, niin että hänen veisuutansa kaikki län-
näolijat kuuntelivat hartaasti. Minä ihmet-
telin hänen muistiansa, sillä sokeanahan ei
hän pitkiin aikoihin ollut tietystikään pys-
tynyt kirjaan turvautumaan. En tiedä, oli-
siko hän ollut sokea syntymästänsä saakka.

Aamulla hänet sitten oli saatettava seu-
raavaan taloon ja muistan, kuinka erään
kerran oli tämä saattotehtävä annettu mi-
nun suoritettavakseni. Heti ennen liik-
keelle lähtöä hän neuvoi, miten saattajan
oli häntä varotettava ojista sekä muista
epätasaisuuksista tiellä. Kätensä Tikka-
ukko asetti olalleni noin, kevyehkösti ja
seurasi sitten kävelyäni uskollisesti. Mi-
tään vahinkoa ei matkalla tapahtunut.

Paljonkin saattaisin kertoa niistä alku-
vuosista uusilla otsinoilla, sillä melkeinpä
päivä päivältä elämä vilkastui ja perhekin
kasvoi todelliseksi suurperheeksi .. Erääs-
sä vaiheessa Sepän pöytää piiritti 16 hen-
keä. Mutta en ollut enää näkemässä ja
kokemassa tämän työteliään huonekunnan
aikaansaannosten hävittämistä ja tuhoa-
mista.

Taloa asumaan jäänyt vanhin veli kar-
koitettiin Stalinin valtakaudella ensin per-
heineen ensin Hiipinään ja sieltä — ennen
talvisotaa — heidät epäluotettavina siir-
rettiin Siperiaan, jossa edelleen sulau-
tuvat siihen sikäläisyyteen. Veli itse sai
viimeisen leposijansa Hiipinässä paikkaan,
mikä oli merkitty numerolla 1916. Mutta
nämä raskaat muistot eivät ole vielä 80
vuoden takaisia.

Veljen vanhin poika, vainajana Siperiassa
hänkin jo, kävi kerran kotiseutua katso-
massa ja tapasi kotinsa paikalla enää sora-
läjän Niin, Veli, olemme näiden 80
vuoden aikana eläneet aikajakson, jonka
vertaista eivät aikaisemmat sukupolvet ole
kokeneet. — Kiitos seurastasi!

30-vuotisjuhla Boråsissa

Minua on pyydetty kirjoittamaan jotain inkeriläisten 30-vuotismuistojuhlasta Boråsissa 31.8.—1.9. Ei ole mikään helppo tehtävä yrittää koota vaikutelmiaan monipuolisesta ja antoisasta juhlasta jota voisi kuvata vain kahdella sanalla: siunattu juhla. Kuitenkin koetan jotain kertoa.

Ensin ulkonaisista puitteista. Saimme kokoontua Gustaf Adolfin seurakunnan suojiin. Boråsin Inkerin kerho oli nähnyt paljon vaivaa järjestäessään majoitukset, kahvitarjoilun y.m. Alkuseuroissa kerhon puheenjohtaja Jussi Jänis lausui meidät tervetulleiksi ja samaten Keskusliiton puolesta insinööri Saklanti. Puhujina muualta olivat rovasti Yrjö Kouutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växsjöstä ja allekirjoittanut Tukholmasta. Paikallisina puhujina osallistuivat pastorit Viljo Kurujoki ja Gunnar Larsson sekä kirkkoherra Egon Ahman, joka viimeksi mainittu oli mukana juhla jumalanpalveluksessa ehtoollista jakamassa. Siten koimme sisäisen yhteyden siihen seurakuntaan, jonka suojissa olimme koolla.

Minusta tuntuu, että Jumala muistutti meitä aivan erityisesti yhteyden ja rakkauden tärkeydestä. Puhujat tulivat eri tahoilta ja edustivat eri suuntia ja kokemuksia. Kuitenkin oli — hieman erilaisin korostuksin — sama pohjasävy kaikissa puheissa. Koimme todeksi kutsukirjeen sanat: »Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään lutherilaisina, vapaakirkkollisina tai

kerholaisina kuin saman heimon jäsenenä, inkeriläisinä, joita yhdistää toisiinsa yhdessä koetut ja eletyt sodan kiroit, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut maankiertäjän tiet ja näännyttävät polut.» »Saman heimon jäsenenä» — oli elävä todellisuus kansalaisillassa, missä runsaan ja arvokkaan ohjelman joukosta mainittakoon Kalevan kansan kerhon tervehdys puhein ja lauluin. Rovasti Yrjö Knuutilan juhlaesitelmä aiheesta »Miespolven tie» antoi näköaloja taaksepäin ja eteenpäin.

[Kuten jo mainitsin Jumala muistutti meitä yhteishengen ja yhteyden tärkeydestä. Emme saa jäädä tuijottamaan eroavaisuuksiin emmekä takertua ristiriitoihin. Meistä pitäisi tulla sillanrakentajia, jotka Franciskus Assialaisen kanssa rukouksellisesti »tee minusta rauhasi välikappale» sekä perhepiirissä että suuremmissa yhteyksissä. Sanat korpivaellus, tuska ja myrsky toistettiin — mutta myös sanat Jumalan johdatus Inkerin kansan historiassa ja Hänen uskollisuutensa läpi aikojen. Joku viittasi puheessaan siihen, että paljon kestänyt kansa on kärsimyksen ahjossa oppinut rakastamaan. Minusta tuntuu, että harvoin kokee niin sydämellistä ja lämmittävää henkeä kuin täällä. Uudet ja vanhat ystävät osoittivat välitöntä ystävällisyyttä joka lämmitti. Tällaista harvoin saa osakseen. Kiitos uskolliset ystävät että minäkin sain olla mukana.

Nanna Sevelius

ISK:n johtokunnan kokous

Inkerin Suomalaisten Keskusliiton johtokunta kokoontui 1 p syyskuuta Boråsin Inkerin kerhon mökillä.

Suoritettiin johtokunnan sisäinen työnjako. Puheenjohtajaksi on vuosikokouksessa valittu Alfred Saklantti. Uudelleen valittiin varapuheenjohtajaksi Aleksanteri Halttunen, sihteeriksi Armas Paakkonen, information hoitajaksi Henrik Toikka ja rahastonhoitajaksi Nikolai Rokka.

Todettiin, että juhlatilaisuuksista ja muista erilaisista tapahtumista eri paikkakunnilla saisi olla enemmän selostuksia omassa lehdessämme, Inkeriläisten Viestissä.

Haaparanan muistolaatan kunnostamisesta huolehtii A. Saklantti. Örebron muistokiven ympäristön kunnostamisesta huolehtivat A. Björn ja A. Halttunen.

Esikiltunassa vietetty kesäjuhla todettiin erittäin hyvin onnistuneeksi.

A. Halttunen selosti vaikutelmia Suomen inkeriläisten kesäjuhlasta Turussa. Juhla oli hyvin valmistettu ja ohjelma korkeatasoista. Juhlassa julistettiin rovasti Matti Vironmäki uudeksi Heimopäälliköksi. ISK:n johtokunta yhtyy yksimielisesti tähän julistukseen.

Örebrossa pidetään Pyhänmiesten päivänä tavanmukainen vainajien muistojuhla.

Talvijuhla pidetään Jönköpingissä.

Ensi vuoden kesäjuhlan valmistelut ovat jo alulla Mölndalissa.

Muistoesineiden, valokuvien ym. keräyksestä keskusteltiin.

Armas Paakkonen ottaa vastaan ainehistoa, josta erillinen kirjoitus tässä lehdessä.

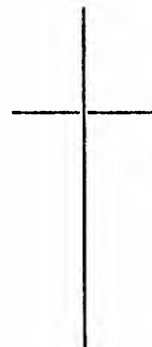
Keskusteltiin mahdollisuuksista järjestää ensi kesänä toimihenkilöille leirikurssi.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että Keskusliittoa voidaan tukea olemalla sen jäseniä. Toimintaryhmän eli jäsenjärjestön voi muodostaa vähintään 5 henkilöä. Jäsenmaksu on kolme kr vuodessa. Jäsenmaksuja sekä lahjoituksia voidaan lähettää rahastonhoitajalle postisiirtotilin välityksellä, osoite: c/o Nikolai Rokka, TJÄDERV. 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

H. T.

Rakkaamme

Juho
Läärä

* 22. 1. 1892

† 25. 6. 1974

Kaipauksella:

Puoliso

Velivainajain perheet

On turvaisaa kun aukee Taivaskodin
majat ja portit pysyväisen kaupungin.
Kuin unta vain on ahdistuksen ajat
ja kuivunut on viimekyynelkin.

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAN URHEILUKILPAILUN TULOKSET ESKILSTUNASSA 1974

Yl. 100 m 1) K. Elvi 12,7, 2) V. Tilkku 13,1, 3) R. Gyrling 13,2, 4) P. Tiittonen 13,5.

Yl. 400 m 1) R. Gyrling 1.08.9, 2) K. Elvi 1.10,5, 3) J. Ikonen 1.17,2.

Yl. 1500 m 1) M. Kemppe 4.28,3, 2) T. Tiittonen 4.49, 3) J. Ikonen 5.22.

Ikämiesten 100 m 1) V. Tilkku 13,0, 2) A. Paakkonen 13,3, 3) E. Kuortti 15,0, 4) A. Elvi 15,2, 5) J. Ikonen 16,1, 6) P. Miina 16,5.

Naisten 100 m 1) R. Uusikartano 16,8, 2) G. Gyrling 17,5, 3) Raija Uusikartano 17,6, 4) L. Tiittanen 18,5, 5) K. Mankersson 20,1, 6) L. Munder 22,8, 7) A. Penttilä 27,4, 8) J. Toivokainen.

Tytöt alle 13 v. 1) L. Paakkonen 9,7, 2) J. Toivokainen 10,2.

Tytöt alle 10 v. 1) M. R. Uusikartano 9,5, 2) C. Hynninen 11,0, 3) L. Tiittonen 11,2, 4) M. Paakkonen 14,2, 5) E. Aitman 14,3.

Tytöt alle 10 v. 1) M. Uusikartano 13,1, 2) E. Aitman 14,0, 3) T. Uusikartano 15,8.

Pojat alle 13 v. 1) R. Hynninen 9,3, 2) H. Paakkonen 9,6, 3) A. Paakkonen 12,3.

Pojat alle 10 v. 1) R. Uusikartano 10,1, 2) K. Paakkonen 10,6, 3) R. Paakkonen 11,1, 4) L. Tiittonen 11,3.

Pojat alle 7 v. 1) M. Toivokainen, 2) R. Uusikartano, 3) T. Gyrling, 4) J. Jankeri, 5) R. Gyrling, 6) M. Kemppe.

Keskusliiton ja juhlatuimikunnan välisen viestin voitti juhlatuimikunta ajalla 56,9, toisena keskusliitto aika 57,2. Tämä oli hyvin jännittävä ottelu.

Perunaviesti: 1) Paakkoset, 2) Eskilstunan naiset, 3) Västeråsin naiset, 4) Helsingin joukkue, 5) Paakkosen juniorit, 6) Torshel-
lan naiset.

ESKILSTUNAN KESÄJUHLAN TULOT JA MENOT: 1974

Tulot:	Pääsylip. kansallisilt. ja tans. til.	3750,00 kr.
	Urheilukentältä	1070,20
	Kolehti	1436,00
	Voileivät ja juomat	570,00
	Juhlamerkkien myynti	286,00
	Sekalaisia tuloja	434,10
	Summa kr.	7546,30
Menot:	Ohjelmansuorit. ja kutsuvieraat	3405,00 kr.
	Folkets husin vuokra	400,00
	Kahvitarj. ja voileivät, virvoikejuomat	1199,95
	Urheilukilp. palk. ja juhla-merk. painat.	613,75
	Sekalaisia menoja	470,05
	Summa kr.	6088,75
	Jäännös 7546,30	
	— 6088,75	
	1457,55 kr., josta keskusliitolle 20 % = 291,51 kr.	

Eskilstunan I.S.K:lle 1166,04 kr.
Eskilstunan kunnan apurah. 1500,00
Kirkkoneuvoston apurah. 1000,00

Kerholle Summa kr. 3666,04
yhteensä

15/10 -74
Juhlatuimikunnan puolesta
Juho Kemppe

jänis!» Nyt nähtii, jot se muites verkalline ja huaveelline Iisakka-setä olj, veiteräkkii ko tarvittii. Hiä putkahtj yllää, viskais pöksyt, silentkat ja pinsakat piällee i terj suappaat jalkohee. Ja sit jahtmiehet läksiit sarraajaa. Sotajuonj olj sellane, jot sarraajan portti jätetää vähän ruavollee, Iisakka käyvyvyy kykkimää sen ruavon vierel sinne sisäpuol ja Juhana alkaa ravata jäniksen kannoil ajjaaksee häntä rakkoo päin ja siin suoraa Iisakan syllee. Tälläil se sit justii käiki. Jänis tiitää arvais, jot kuin hänen juoksuuse olj sovittu ja juoks just sellail. Ei kerint pujahtaa ristjturpa nytkaa siint ruavost, ko Iisakan kämmenet koppasiit hänen kii. Iisakka nousj pistyy ja puristj rimpulleevaa vemmelsiärtä vahvast ryntäitää vast molemmil käsil ja sit lähettii riemu-suatos kottii. Jäniksen vattjieraks annettii talon yläkerta, mikä olj kylmillää. Siel hänel olj tilla ko kentraalil. Sinne hänel vietii heinii, just niitä, mitä hiä käi syömäs sarraajas, ja maitoo ja pulkkaa ja tattarputroo ja sokurii, mitä hyvää vua puuttu olemaa. A Iisakka ko laskj jäniksen välille sinne yläkerran sillal ja sit sattu vilkasemmaa pinsäkkaasen etumusta, ni mitä hiä näkj! Hiä äkkäis, jot pinsakan rinnas siin vasemmal puol ei ennää oltkaa sitä pientä ulkokormanoo! Jänishä se, eto elävä, repj ja jauho sen ulkosivun terävil hampaillaa kokonnaa olemattomaks, ko häntä kannettii sarraajast kotjtii. Se olj pljennuu otetun metsänpojan kosto ihmisel. Harmitteljha se Iisakka-setä sitä vahinkoijjaa, a naurokii sit sitä ninku myö kaik toisetkii nauroimme. »Ommellaa siihen uus kormano», sano Juhana.

Ko myö käimmö sitä jänistä siel yltuvaks katsomas ja akkiloimas, ni myö tempasimmo uksen ain vällee kii, ko se valkoturkkine metsänpoika tunkiisj julkijast koht uksen rakkoo päin, ko se vua avahuisj. Sitä hiä vua kavattikkii. Toista päivää se pljennikka siel kerkiisj viettää, ko käi sellai, jot hiä sai toukatuks uksen aukj, ko mourjtiitty takajaloil, minkä koiratkii tekkööt, ja tönäis etukapälil usta. Sit hiä loikkais yläporstuvan läpj, lennätti sen kepjän uksen selällee ja tömistj silmitöintä kyytii rappusiä allaa. Se olj niin kovvaa töminää, jot se kuulu läpj koko talon. Se oljkii suur ja väkövä jänis, mil olj kesytöin sisu.

Alaporstuvan raskas uks olj aukj, ja sellail se vemmelsiärj kiisj ko kartanol ja sit valkosiin peltoloin ylj metsän turvallissee helmaa. No, mikäs siin. Hyväst vua ja tervöisii kotiheis! A jos tahot pulkkaa, putroo, sokurii ja maitoo, ni tule toisenkii kerran!

Ain sillo, ko Iisakka-setä olj meil monta viikkoo talvel, ni joka suntak hiä siin illansuus, hämärän tulles pistj paljton piällee, tulj miun issäin ettee ja sano: »Veikko, annaha rahhaa, mie mänen harjtshoonaa.» Hiä sano tiän luonnollissee, syvämellisee tapahee, ja vanhemp veikko, miun issäin, kaivo ain kukkaroose kon manost, avais sen, otti sielt hopjasen polttinan ja viel kaks riunaa piäl, panj hopjat Iisakan kopraa ja sano yhtä luonnollisest ja syvämellisest: »Otaha niä täst ja pie lystii.» Ja sit nuoremp veikko läksj ilosel mielel lippaamaa kolmen virstan piähä Vanhan Kuoritsan kylän harjtshoonaa, mitä pitj yks vellane, miult unehtu jo hänen nimmeesekkii kaks-toist vuotta takaperi. Sinne harjtshoonaa kokohuis suntakiltoin miehii monest kyläst juomaa tshaijjuu sitniekan, sokurjrinkeljöin, suuhharjloin ja puatakan kans, nii, ja ottiit hyö ko tahtoit, mantsikkavarenjaakii sen tshaijjuse sekkaa, niin, ja oljha siel vuaprikan olttakii, sitä piivaa, mikä tekj kepjän olon, hosj käy laulamaa. Siel sai Iisakka paljo ystävii, ja siel hiä sai kuulla monellaisii juttuloi ja uutisii kaikist kylist ja niihen elämäst ja koko valtakunnankii asjoist ja Juappanin ja Vennäin sovast, mis vellasel käi lopen ilkijäst, ko hänen kentraalise ja atmiruaaliise eivät kelvanneet mihinkää, hukkasiit vua kaik tykit ja laivat ja paljo miehii ja tuljliit häpjät kottii, kutka tuljliit. Siel harjtshoonas olj oikee louhkii luatijoi, milt eivät jutut loppuneet konsaa. Siel sai illan kulluis nauraakii usjast nii, jot vesj tulj silmi. Siel tekkiit monellaist ilkaakii. Myöhää iltasil Iisakka sit tulj kottii oikee tytyväisel ja vesseläl mielel ja käi kaikkes rauhas makkaamaa. Hiä tuns sisässää, jot olj täs elämas sitkii paljo hyvääkii, vaik siin olj omat murreesekkii. Kelpajaa tiäl sitkii ellää. Hiä olj sellane vähän yksinäine luonne, a olj kuitenkin sisässää kiintynt ihmisi, ninku täskii nähtii.

Jatkuu seur. numerossa

**Kuppi Kulta Katriinaa
keskenkaiken tekee hyvää.**

TUTKITTU TUOTE
SOK
TESTAD PRODUKT

**SOK-laaturuokavälik
tutkittuja, maistuvia, takuutuoreita**

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 27.10 ja 24.11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Tilaisuudet alkavat klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet pidetään Kalevan kirkon huoneessa 9.10.11., 8.12.

Vuosikokous on 12.1.75. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14. Tervetuloa.

MUISTOTILAISUUS

Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä pyhäinpäivänä 2.11.74 klo 11. Tämän jälkeen kokoonnumme vielä yhteiseen tilaisuuteen Karjalaisten talolle Itäpellontie 2, jossa ohjelmaa ja kahvitarjoilua.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

Tiistaisin klo 17.30 Agricolan kirkon seurakuntasalissa. Lisäjäseniä toivotaan tähän Helsingin paikallisosaston laulukuoroon.

Karjalatalon vihkiäiset

Helsingin Käpylään suunniteltu Karjalatalo on valmis. Vihkiäispäivä on **sunnuntai 17.11.74.**

Klo 9 alkaa Karjalatalossa ortodoksinen jumalanpalvelus. **Klo 11 on luterilainen jumalanpalvelus**, jossa saarnaa hiippakunnan piispa Aimo Nikolainen ja liturgeina toimii neljä karjalaista pappia: rovastit Toivo Rapeli, PaaVo Kiuru, Jorma Helasvuo ja Matti Vironmäki.

Klo 12—14 on virallisten tervehdysten vastaanotto, klo 14 vihkiäisjuhla kutsuvieraille ja

klo 19 tuliaisjuhla yleisölle

Karjalataloon tulevan INKERIKODIN vihkiäiset ovat myöhemmin, vuoden vaihteen tienoilla. Tilaisuudesta ilmoitetaan lehdessämme viimeistään joulukuussa.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
julkaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin lippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

.....
KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.
.....

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS: Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI: Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT: Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT: Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA: mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT: 1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA: Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES
SUOMESSA: Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTO: Kyykkäjoukkueet Turun kesäjuhilla.

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKI- HENKILÖITÄ

III

BETTY BLONDINE PERONIUS

Tällä kertaa hieman poikkeamme aikaisemmista esityksistämme: Nyt esittelemämme henkilö, kuten nimestäkin käy ilmi, on syntyperältään, vaikkakin Inkerin suomalaisia, niin kuitenkin säätyläiskodin kasvatteja sekä julkisuuteen esille työntyvän nais-sukupuolen oiva edustaja.

Betty Blondine Peronius oli syntynyt Lempaalan pitäjässä Pohjois-Inkerissä papin tyttärenä 7. 12. 1857. Hänen isänsä Fredrik Efraim Peronius, joka oli Karjalan kannaksella sijainneen Kaukolan kappalaisen poika ja käynyt aikoinaan Käkisalmen piirikoulussa 1818—23, siirtyi papiksi valmistuttuaan Inkerin puolelle rajaa ja täällä, Lempaalassa, myös Betty-tyttönen sisarusineen näkivät ensimmäisen päivänvalonsa.

Pappilan lapset, lähinnä viisi tytärtä ja Betty heidän mukanaan, lähetettiin peruskoulutustaan saamaan Pietarissa silloin toimineeseen Petri-Schuleen, jossa taitavuudestaan tunnetut opettajavoimat johtivat nuorten kasvatusta ja opetusta. Suomen- ja ruotsinkielen taito Lempaalan pappilan lapsilla oli jo kotoa käsin, saksan, ranskan ja venäjän kielen taidon he saivat koulussa ja — Nevskin proskreptilla, englantiahan ei siihen aikaan vielä tarvittukaan.

Kun Helsingin—Pietarin rautatie oli parahiksi valmistunut, niin oli luonnostaan selvä asia, että Betty matkusti Helsinkiin ja — koulualalle kun kerran aikoi — aloitti jatko-opintonsa Helsingin Yliopistossa suorittaen korkeimmat arvosanat (laudatur) saksassa ja venäjässä saman tien vielä auskultoiden Suomalaisessa normaalilyseossa. Käkisalmen Yhteiskouluun oli noihin aikoihin vaikea saada päteviä opettajavoimia ja kun Betty Peronius sinne lähetti hakupaperinsa, niin oli hänellä suhteellisen lähellä kotiseutuaan tie auki, tapahtuen tämä 1893. Samalla Betty nimitettiin myös koulun johtajattareksi.

Johtajatar Peroniuksen elämäntyö Käkisalmen Yhteiskoulussa kesti kaikkiaan 34 vuotta eli pitempään kuin kenenkään muun päätoimisista opettajavoimista. Kiitollisuudella tullaan Käkisalmissa ja sen ympäristössä muistelemaan johtajatar Peroniuksen uhrautuvaa työtä.

Johtajatar Peronius kuoli evakkomatalla Valkeakoskella 1. 11. 1939, mutta haudattiin Käkisalmeen sisarustensa viereen.

Antti Rautasen muistoksi

HKL:n eläkkeellä ollut linja-autonkuljettaja Antti Rautanen siunattiin haudanlepoon 24. 8. 1974 Malmin läntisessä kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnä ollessa.

Antti Rautanen oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä 20. 12. 1896. Jo nuoruusvuosinaan hän joutui ensimmäisen maailmansodan taisteluihin Saksan rintamalla. Lyhyen toipumiskauden jälkeen hän pakolaisena osallistui IVJ:n toimintaan Kaprion — Yhinmäen ja Kirjasalon tienoilla 1919—1920. Lisäksi hän sai rauhanturvaajan tehtäviä Suomen kaakkoisrajalla v. 1921.

Vuolejärven pakolaisuuteen joutunutta väestöä kertyi työpaikoille Imatran tienoille huomattava määrä 1920-luvulla. Keskeisiin vaikuttajahenkilöihin siellä — Vuoleen väen keskuudessa kuului Antti Rautanen. Ensimmäisten joukossa hän hakeutui Suomen kansalaiseksi ja hankki ammattipätevyyttä, mm. suorittaen autonkuljettajan kelpoisuustutkinnot. Siten varmentaan työnsaantimahdollisuuksiaan hän muutti Helsinkiin.

Päästyään HKL:n linja-autonkuljettajaksi hän velvollisuudentuntoisena ja huolellisena

työntekijänä pysyi tässä toimeksaan eläkkeelle siirtymiseensä asti. Pitkääaikaisesta uskollisesta palveluksestaan Antti Rautanen sai tunnustusta työnantajansa taholta.

Toiminnan varhaisimmista vuosista alkaen Antti Rautanen oli Helsingin Inkerikerhon sekä sen opintokerhon ja laulukouoron jäsen kuulumalla 1930-luvulla useita vuosia kerhon johtokuntaan. Tällöin hän valittuna edustajana otti osaa Inkerin suomalaisten edustajakokouksiin. Edelleen hän oli jatkuvasti mukana Inkeriläisten Yhdistyksen toiminnassa.

Antti Rautasen ystäväpiiri oli laaja Suomessa, — ja kirjeenvaihtona sekä vierailuina se ulottui ulkomaillekin. Vuoleen tienoon ystäväpiirilleen hän järjesti kokoon-tumistilaisuuksia vieraanvaraisessa kodissaan Kaivopuiston kainalossa.

Loppuun asti säilynyt vireä elämänsyke Antti Rautasen askelissa oli tulos hänen jokapäiväisistä kuntokävelykierroksistaan Helsingin Kaivopuiston maisemissa, missä kuvamme esittää hänet v. 1973 syys-
pirteänä.

Pekka Vuoljärvi

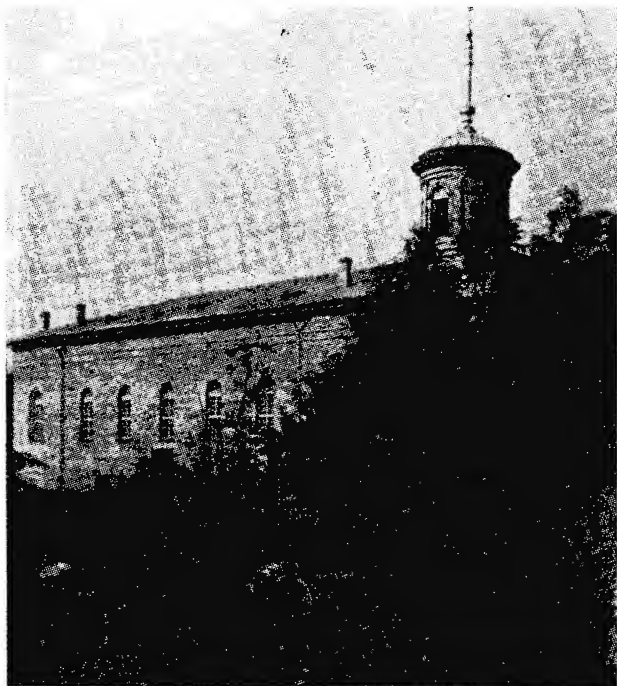
Iisakka-settään elämäntarina

Se käi sellail, jot kerran yhteen syksyyn siin oktjaprikuukauvves vuon 1906 mein perreest ei olt kettää koton siel Kuoritsas. Myö kaik kolt lasta olimmo Suomes, ko myö näets käimmö kouluu siel Viipurin linnas, ja äitjkii olj sillo siel. Isä olj ja poikees mis liekkii matkoil. Talo olj tyhillä, iltayö olj pimmijä ja mua olj märkä, ko koko päivän sato tihhuuttelj ja vast iltasil herkiisj satamast. Koiijin eitse kulkj levjä muantie Hatsinast Narvaa. Silmä selitti täs pimmijäs tien reunan just par-raiks jot kulkija ei tallant kanavaa. Samal-lail himersiit kulkijan silmää kvlliin, koti-loin ja puihen huamut, nii jot kulkija ei piäst öksymää, a osasj lipata mihin pitj. Mie täs uuhoon niin äijä kulkijast sitävalt, ko siel oljkii tietä myöte tulos yks mies pitkän matkan takant Pankkovan seura-kunnast tänne Kuoritsan kirkol. Hiä olj Iisakka-setä, miun issäin nuoremp veikko, likj kaksikymment vuotta miun isäjäin nuoremp. Hiä ei lähtent opintiel ninku miun issäin läksj, vaik piätä ois olt hänelkii. Nyt hiä kyntelj kotjpettoloj ja hoisj miun ämmäin kotjtii parves häntä vanhemman Anttu-settään kans, mikä olj linnanpoikii eikä sen takkee perint mittää kasvatos-koistaa. Tiä perimisasja käi sit vuosiin peräst ämmäin kuoleman jälest sellail, jot miun issäin anto talon ja muan eistäin Iisakal ja sano vua, jot ei hiä itse niil mit-tää tie, ko toittaa piähääse ja paljo parem-mast perreese muteskii.

A ko Iisakka-setäkää ei oikee viihtynt muatöis, vua tahto piässä..., ah nii, eihä miun pie näis asjoist teil mittää luatii, ko se veis makkuu pois siint, mitä mie nyt tahon luatii. Täs soppii sannoo aivostaa, jot sit aikannaa, ko Iisakka-setä läksj pois sielt Suurest Pornitsast muil markkinoil, ni issäin kenkkäis sen talon ja muan sil kasvatosveikollee Antul, sil linnanpojal. Kuin hiä nyt sellail käikää, ni Anttukii

aikannaa hylkäis sen koiijin ja muan ja läksj Hatsinan linnaa elämää. Miun enol-lain ja tätillään olj siel kaksikertane kotj, oikijastaa koltkii kaksikertasta kottii samas katunumeras Bolshoi Prospekt kuuskym-mentviis, kaks kottii kattuu vastaa ja kol-mais oikee pitkä kartanon peräl, mihin mänj levjä hiekkatie, molommil puolillaa lehtjpuita ja sorjii kukkaistutoksii. Ennoin ets itsellee tvorniekkaa. Sillo Anttu sano, jot kyl hiä tulloo heil tvorniekaks. Hiä olj sillo jo naisiiskii, a lapsii hänel ei konsaa tultkaa, vaik hiä lopen kovast lapsii su-vaits. Hänel olj lempijä luonto ja sellane suora, prosto, lapselline nauru, mikä sor-jast hörisj ja rullais kulkus. Hiä ei isästää eikä äitistää tietänt mittää.

Iisakka-setä käi meil usjast talvaikoin ja elj meil sillo monta päivää ja vällii monta viikkookii, ko koton Pornitsas ei olt mittää tähellissii töitä. Meil lapsiil olj lustii sillo, ko Iisakka-setä olj meil. Hiä olj niitä kaikiin hyvempii ihmisi, luatj hiljasel pehmo-sel iänel, hänel olj lämpöne hymmyily ja hiä olj oikee sellane puhasmuotone nähähkii. Hiä kuvais lopen hyväst, ja tätä hänen hutoshniekkakyykiää myö koko pere ihas-telimmo. Ko hiä vua sai peperin eteheese ja krantassin näppilöihee, ni jo alko tulla ihmeellissii kuvvii sil paperil: puita ja met-sää, taloloi, mis oljliit sanaveskatkii ikkunois ja katon piäl trupa, mikä tuprutti sakjaa savvu taivaal, sit kaikkelaissii elokkaita ja ihmisi, ukkoloi ja akkoi, miehii ja naiseläjii vuattees tahi ilman vuatetta, sit sorjii lapsii pienj paitatilkku piäl tahikka paljain ja kaikkee muuta. Ko hiä kuvasj mehevil krantassin viivoil ihmisen muovon paperil, sujutti sen iärjviivan piäst ja niävöst kau-lan ja hartijan kautta selkää myöte ympyr-läisee kinttuu ja siint allaa kantapiähä ja varpaihi, ni hosj kutsu mikä kuvviin tuntija tahojaa katsomaa, ni hänel lokahtaa suukii selällee ja hiä huuvvahtaa siul, jot: »Kuka

Skuoritsan kirkko. Valok. Teppo Samooja.

tiän potran kuvan on teht, vieleks hiä ellää? Hiä on suur muastarj!» Ko tiä Iisakka-setä kuvais hevosen lipokka lehmän lipokka sijan lipo karhun, ni ne oljliit ihan ko elävät. Se hevone juoksj lopen forssust, se lehmä söi nurmee ja huito hännällä karpäsi ja puarmoi poikkee, se sika katso korvat lotkollaa, jot mitä hänest luajetaa ja se karhu örisj kita ammollaa nii, jot ihan hirvitti jot hiä tulloo pellii. Ne hänen tiukkavat lapseese oljliit sellasii suursilmäsi muhnuksii ja heil olj takapuolen viiva niin pehmohest kuartuva. Ja hänen jänikseese juoksiit tahi seisoi kahel jalal lopen sorjast.

A jäniksist luatii ni miul juohtuu mielee, jot kuin kerran puuttu käymää, ko olj kevättälven hankijaine ja Iisakka-setä olj tuasj meil. Miun Juhana-veikkoin, mikä olj kahta vuotta yheksää kuuta vanhemp, tahto nepremenno pyytää elävän jäniksen kii. Sitävärt hiä jätti yhteen iltaan heinä-sarraajan portin ruavollee ja mänj sit uomusil varrain, varrain katsomaa jot kuin käi, niin jot mualima olj viel sinisen hämäärän syles ja aurinko vast haikotteljiis yöleppoosen jälkee mis lie ettäisen meren ja

korkijan vuoren takan ja tuumail noussa paistaa rekottammaa. A mitä työ uattletto? No, antaha olla. Se miun toimelline vanhemp veikkoin mänj sarraajaa päin hiljaa, niin hiljaa ko osasj, jottei jänis, jos siel sellane olj, kuult kovettunneen lumen pinnan hilinää ja rasahtelluu. Hiä tallasj eillisii suappaanjälkii. No ko hiä sit tulj sarraajan portil ja kurkistj sen ruavost sisäpuol, ni siel oljkii jänis. Se ko pölästy ja läppois hättäissää pinkomaa ympär sarraajaa ja etsimää reikää, mist pelastaissa ulos. Miun veikollein tulj hyvä mielj — tiähä olj ninku elävää kuaskuu. A ko se jänis sit näkj, jot asseetoin poikaha se siin seiso, ni hiä alko juossa kovvaa kyyti Juhanaa päin vilistääksee siint portin ruavost ulos. A yhtä kettelä ko jänis olj miun veikkoinkii — se jänis ei tuntent häntä. Hiä vettiis äkistj poikkee portin ruavost ja tärähytti portin kii — siin on siul, pitkäkorva, ristjturpa!

Sit Juhana juoksj palavissaa kotjtii, ajo Iisakan yllää ja sano, jot: »Pua nyt vällee vuatteet päälleis ja tule sarraajaa, siel on

jatk. sivulla 13

INKERILÄISTEN KESÄJUHLA

Turussa 6-7.7.1974

URHEILUKILPAILUJEN TULOKSET:

Yleinen 100 m, miehet: 1) Arto Laiho 12,1, 2) Viktor Tilkku 13,2, 3) Vilho Mustonen 14,0, 4) Igor Finberg 14,1, 5) Aarne Kopponen 14,6, 6) Leevi Lampinen 14,7.

Yleinen 60 m, naiset: 1) Tiina Nuija 9,3, 2) Inkeri Rantala 9,6, 3) Maria Tilkku 10,2.

Tyttöjen 60 m, alle 10 v.: 1) Marja Mustonen 10,7, 2) Anna Korkka 11,0.

Tyttöjen 60 m, alle 8 v.: 1) Kirsti Korkka 11,4, 2) Inkeri Mustonen 12,6.

Tyttöjen 60 m, alle 6 v.: 1) Eila Korkka 13,6, 2) Päivi Jämsä 19,2, 3) Minna Dravanti 19,2.

Poikien 60 m, alle 12 v.: 1) Ari Kopponen 9,6, 2) Tapio Laiho 9,6.

Poikien 60 m, alle 10 v.: 1) Petri Kopponen 10,1, 2) Richard Lundqvist 11,1, 3) Thomas Lundqvist 11,3, 4) Rami Savolainen 11,5.

Poikien 60 m, alle 6 v.: 1) Martti Mustonen 14,7, 2) Matti Nuija 16,6.

Yleinen 800 m, miehet: 1) Arto Laiho 2.42,1, 2) Igor Finberg 2.45,6.

3-ottelu, miehet: 1) Viktor Tilkku 91,85 pist., 2) Aarne Kopponen 77,27, 3) Leevi Lampinen 71,75, 4) Jussi Ihokas 67,49.

Johtokuntien välinen 4 x 100 m viesti:

1. Helsingin joukkue 63,1 (Hannu Vironmäki, Anne Tuohimäki, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

2. Turun joukkue 63,8 (Ilo Siippalainen, Paavo Kopponen, Paavo Pesonen, Vilho Mustonen).

Köyden veto:

1. Turun joukkue (Jouko Tienaho, Keijo

Opettaja
Fredrik Vesterinen

75 vuotta

31. 10. 74 täyttää Porvoossa 75 vuotta opettaja Fredrik Vesterinen. Hän on syntyisin kelttolainen ja valmistui opettajaksi Kolpanan seminaarin viimeiseltä kurssilta, täydensi sittemmin Suomeen siirryttyään kansakoulunopettajan tutkintoaan Raahessa, opiskeli aikoinaan taidetta Pariisissa, toimi ennen sotia opettajana Sallassa ja sen jälkeen Porvoon Tolkkisissa eläkkeelle siirtymiseensä asti. Opettaja Vesterisen harrastuksiin kuuluu sukututkimus, mutta erityisesti hän on Tolkkisissa tullut tunnetuksi mehiläistenhoitoharrastuksestaan. Lehdessämme on toisaalla Aapo Ihon tervehdys merkkipäivän viettäjälle. Yhdymme onnitteluihin.

Korkka, Paavo Adel, Ilo Siippalainen, Toivo Laitinen).

2. Helsingin joukkue (Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen, Toivo Halonen, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

KYYKKÄ:

NAISET:

1. Turun Inkeriläiset
Kiertopalkinnon lahjoittanut Kelloseppä S. Vaala.

MIEHET:

1. Helsingin Inkeriläiset 6 pistettä, 2. Turun Inkeriläiset 4, 3. Karjalan sivistysseätiö 2, 4. Turun Uusi Karjalaseura 2.
Kiertopalkinnon lahjoittanut Kestopuku Oy.

Juhlaottelu:

Karjalaiset — Inkeriläiset päättyi Inkeriläisten voittoon. V. Kekin lahjoittaman kiertopalkinnon voittivat tällä kertaa Inkeriläiset.

KOTOISIA KUVIA

OPETTAJA FREDRIK VESTERISEN
MERKKIPÄIVÄNÄ

Otteita kirjeestä

Terve, Veli ja kiitos viimeisestä kirje-vuorostasi! Kuulesta nyt: huomasin tässä joittenkin juhlamainintojen ohella, että meillä kahdella olisi syytä ja aihetta »ko-koontua» juhlimaan »Suureltiel» muuttomme 80-vuotisuutta! Sillä meidän kahdestaan olemme enää jäljellä siitä perheyhteisöstä, joka silloin suurperheisiksi katsottujen veljesten erotessa ja toisen heistä uskaltaessa lähteä »vanhasta kylästä» (Hietamäen Noiselasta) kokonaisen virstan matkan päähän Ropsuntien varteen »susien syötäväiksi ja rosvojen ryöstettäväiksi», kuten meitä peloteltiin.

Jos muistat, siihen kujan portin ulkopuolelle oli veitsellä vuoltuna vuosiluku 1894. Ja minun muistikuvini on iskostunut muuttopäivä. Se oli mikkelpäivä.

Tietystikään en muista tästä muuttomatkasta kuin oman vähäisen osuuteni. Olinhan vasta 2 v. 8 kk. ja 29 pv. ikäinen. (Sinä, veliseni olit jo yhdeksännellä kaiketikin). Juostenhan silloin piti liikkua, moneen paikkaan ehtiä ja aina varpaat verissä »Eivät korjaa niitä kivvii ja kantoloi pois!» kuului jokapäiväinen valitukseni

Muistan istuneeni siinä muuttokuorman päällä ja pelänneeni sen merssin kaatumista, johon oli sijoitettu astioita ja niistä ylimmäisenä oli sokeriastia, jota »saahhar-nitsaksi» mainittiin. Se oli kyllä jo ennestään särkynyt, koska lasisen jalan korvikkeena oli puujalka, nykyisittäin siis proteesi — Tie oli, kuten asiaan kuului syysateitten alkaen hyvin likainen ja kuoppainen, rattaat kallistelivat yhtämittaa puolelta toiselle ja siinäkin Hansiin peltotiellä, puhumattakaan metsätiestä, jolle kohta käännettiin. Siellä kun puitten juuret yltivät poikki tien ja niiden välisiin kuoppiin osuessaan rattaat oikein jysähtelivät Sää oli sateisen harmaa, sellaista tihkua sieltä vain valui alas, mikä muutti maailman ikävän näköiseksi

Perille päästiin kuitenkin kaikella kunnialla ja siitä pitäin asuttiin omassa kodissa kaukana kylästä. En muista vähäisiäkään tapahtumia, jotka liittyisivät naapuritaloon, johon asukkaat muuttivat Alakylästä vain pari viikkoa myöhemmin kuin me. Naapurin talo sijaitsi tien toisella puolella meiltä n. 200 m päässä. Vasta myöhemmin selvisi minulle yhteisen kaivomme käyttöehto: Kaivo sijaitsi naapurin tontilla. Meidän piti huolehtia sen »puitteista» — vastaavanlaisesta hirsisalvoksesta siis. Siihen kuului taitekatto ja puinen nostokoukku myöskin, jolla sai ämpärin nostetuksi syvemmältäkin. Olihan se siltä syvä.

Se Krasnojoeselon-Ropsun välinen sepe-
lillä päällystetty valtatie lienee ollut kaikkien mieleinen puheenaihe, koska muistan, kuinka minua huoletti tien kohtalo, kun kerrottiin keisarin kuolleen. / Tosin meillä puhuttiin vain kuninkaasta. Siis kuningas oli kuollut. / Ja minä aprikoin, että kuka nyt huolehtii tien kunnostamisesta?

Eihän se hyväpäiseksi mainitun Sepän rakennuttama koti ollut väljyydellä pilattu. Tuvaksi sanottu väliseinätön asumus tarjosi kuitenkin viihtyisän suojan työteliäälle perheelle. Sepän maanomistus supistui yhteen revisään, n. 4,5 ha. Senpä tähden hän alunalkain maatöiden lomassa alkoi työkennellä pajassa suorittaen ajokaluston sekä peltokaluston remonttitoita jatkuvasti.

Tuvan irtaimistoon kuului emännän hallitseman kaluston lisäksi kotitekoinen pöytä ja n. 2 m pituinen rahi elikkä »jakku». Tienpuoleista päätyseinää koristi peili, johon liittyi sen kahden puolen riippuva, päistänsä pitsitetty pyyheliina. Ovesta oikealle sijaitsi seinään kiinnitetty astiahyllykkö ja vasenta sivua hallitsi leivinuuni, jonka selällä pari poikaa sai vallan mainion leposijan. Niin ja kotitekoinen kätkyt — jatkuvasti »kansoitettu» löytyi tietyltä paikalta, sekä vokka

Uunin kylkeen oli sovitettu makuupai-
kaksi »lesantka», jonka päässä sijaitsi
»patskaappi», talon kirjaston tyyssija. Tuon
mainion kaapin alle oli sovitettu ovi, jonka
kautta pääsi lesantkan alle muodostuneeseen
komeroon, kaiken rojun säilytyspaik-
kaan.

Kaiketi muistat myöskin loantalán, uunin
aluskomeron, jonka suulla oli säleikköovi.
Ja mitäpä loantalassa säilytettiin? Jaa-ah:
oli toki talossa pari-kolme kanaa sekä
raikasääninen kukko! Pahinten pak-
kasten ajaksi tämä tipukarja talutettiin sin-
ne loantalaan ja oli somaa esim. uunin-
selällä nukkujan herätä aamuvarhaisella
kukon herätyskieuntaan!

Muistanet vielä paikan siinä uunin edus-
talla samavaran vieressä, jossa me kukin
vuorollamme aamuisin seisoiimme kiltisti
kädet ristissä ja luimme ne tutut aamu-
rukoukset Emon sanelun mukaisesti, kun-
nes olimme ne oppineet ulkoa. Isämeidän,
oli niistä tärkein ja muutamia muita kuten
»Vaik teäl kurja keärsin kovvaa ...» ja
vielä pari muuta. En malta olla kertomatta
tässä, että kun tarkastaja Antti Hämäläisen
kanssa muistelimme näitä kultaisia aamu-
hetkiä, kertoi hän mummonsa liittäneen
erään tällaisen aamurukouksen jatkoksi:
»Tapa Turkki ja Tattar!»

Mutta katsellaampas vielä sitä patskaapin
sisältöä, siellä kun talletettiin talon hen-
kisiä aarteita. Tärkein oli tietysti järeä-
pränttinen isokokoinen Raamattu. Jokaisen
rippikoulunkäyneen nimikkovirikirja löy-
tyi siellä. — / Ilolla totean saaneeni perin-
nökseni vanhimman sisaremmen virikirjan,
jossa on hänen omakätinen nimikirjoitus-
sensa. Hänen oma muuttomatkinsahan
päätyi Eestin laivarantaan silloin, kun te
muut pääsitte pois sodan jaloista Suomeen./
— Isokokoinen Postilla, ylen tärkeä Unikir-
ja sekä Genoveeva Ja siellähän säily-
tettiin myöskin jokaviikkoisia lainakirjoja
sitten myöhemmin, kun tuli niiden aika.

Siihen »lesantkaan» liittyi eräs mieluinen
musikaalinen muistikuvani. Siellä Alangon
laidoilla, Kuttusin-Kaukaasin maastossa
eleli sokea Tikka-vanhus, jonka tapana ja
luultavasti sosiaalisena oikeutena oli kiertää
sellaisella »verotusmatkalla» seurakunnan
alueella kahdesti vuodessa. Keväisin hän
mielellään otti vastaan kananmunia ja syk-

sysiin rahaa. Hyppysissään hän tun-
nisti kaikkien rahakolikoiden arvon. Sete-
lisaaliiseenhan hän ei liene koskaan pääs-
syt. No, kerran hän sitten yöpyi meillä.
Makuupaikaksensa hän sai sen turvallisen
»lesantkan» ja ennen nukahtamistaan Tik-
kaukko istui siinä tilallansa polvet vedet-
tynä pitkän paidan suojassa koukkuun ja
veisaili virsikirjan virsiä. Hänellä oli miel-
lyttävän kaunis, vahva ääni ja tarkka kor-
va, niin että hänen veisuutansa kaikki läs-
näolijat kuuntelivat hartaasti. Minä ihmet-
telin hänen muistiansa, sillä sokeanahan ei
hän pitkiin aikoihin ollut tietystikään pys-
tynyt kirjaan turvautumaan. En tiedä, oli-
siko hän ollut sokea syntymästänsä saakka.

Aamulla hänet sitten oli saatettava seu-
raavaan taloon ja muistan, kuinka erään
kerran oli tämä saattotehtävä annettu mi-
nun suoritettavakseni. Heti ennen liik-
keelle lähtöä hän neuvoi, miten saattajan
oli häntä varotettava ojista sekä muista
epätasaisuuksista tiellä. Kätensä Tikka-
ukko asetti olalleni noin, kevyehkösti ja
seurasi sitten kävelyäni uskollisesti. Mi-
tään vahinkoa ei matkalla tapahtunut.

Paljonkin saattaisin kertoa niistä alku-
vuosista uusilla otsinoilla, sillä melkeinpä
päivä päivältä elämä vilkastui ja perhekin
kasvoi todelliseksi suurperheeksi .. Erääs-
sä vaiheessa Sepän pöytää piiritti 16 hen-
keä. Mutta en ollut enää näkemässä ja
kokemassa tämän työteliään huonekunnan
aikaansaannosten hävittämistä ja tuhoa-
mista.

Taloa asumaan jäänyt vanhin veli kar-
koitettiin Stalinin valtakaudella ensin per-
heineen ensin Hiipinään ja sieltä — ennen
talvisotaa — heidät epäluotettavina siir-
rettiin Siperiaan, jossa edelleen sulau-
tuvat siihen sikäläisyyteen. Veli itse sai
viimeisen leposijansa Hiipinässä paikkaan,
mikä oli merkitty numerolla 1916. Mutta
nämä raskaat muistot eivät ole vielä 80
vuoden takaisia.

Veljen vanhin poika, vainajana Siperiassa
häinkin jo, kävi kerran kotiseutua katso-
massa ja tapasi kotinsa paikalla enää sora-
läjän Niin, Veli, olemme näiden 80
vuoden aikana eläneet aikajakson, jonka
vertaista eivät aikaisemmat sukupolvet ole
kokeneet. — Kiitos seurastasi!

30-vuotisjuhla Boråsissa

Minua on pyydetty kirjoittamaan jotain inkeriläisten 30-vuotismuistojuhlusta Boråsissa 31.8.—1.9. Ei ole mikään helppo tehtävä yrittää koota vaikutelmiaan monipuolisesta ja antoisasta juhlasta jota voisi kuvata vain kahdella sanalla: siunattu juhla. Kuitenkin koetan jotain kertoa.

Ensin ulkonaisista puitteista. Saimme kokoontua Gustaf Adolfin seurakunnan suojiin. Boråsin Inkerin kerho oli nähnyt paljon vaivaa järjestäessään majoitukset, kahvitarjoilun y.m. Alkuseuroissa kerhon puheenjohtaja Jussi Jänis lausui meidät tervetulleiksi ja samaten Keskusliiton puolesta insinööri Saklanti. Puhujina muualta olivat rovasti Yrjö Kouutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växsjöstä ja allekirjoittanut Tukholmasta. Paikallisina puhujina osallistuivat pastorit Viljo Kurujoki ja Gunnar Larsson sekä kirkkoherra Egon Ahman, joka viimeksi mainittu oli mukana juhla jumalanpalveluksessa ehtoollista jakamassa. Siten koimme sisäisen yhteyden siihen seurakuntaan, jonka suojissa olimme koolla.

Minusta tuntuu, että Jumala muistutti meitä aivan erityisesti yhteyden ja rakkauden tärkeydestä. Puhujat tulivat eri tahoilta ja edustivat eri suuntia ja kokemuksia. Kuitenkin oli — hieman erilaisin korostuksin — sama pohjasävy kaikissa puheissa. Koimme todeksi kutsukirjeen sanat: »Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään lutherilaisina, vapaakirkollisina tai

kerholaisina kuin saman heimon jäseninä, inkeriläisinä, joita yhdistää toisiinsa yhdessä koetut ja eletyt sodan kirot, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut maankiertäjän tiet ja näännyttävät polut.» »Saman heimon jäseninä» — oli elävä todellisuus kansalaisillassa, missä runsaan ja arvokkaan ohjelman joukosta mainittakoon Kalevan kansan kerhon tervehdys puhein ja lauluin. Rovasti Yrjö Knuutilan juhlaesitelmä aiheesta »Miespolven tie» antoi näköaloja taaksepäin ja eteenpäin.

Kuten jo mainitsin Jumala muistutti meitä yhteishengen ja yhteyden tärkeydestä. Emme saa jäädä tuijottamaan eroavaisuuksiin emmekä takertua ristiriitoihin. Meistä pitäisi tulla sillanrakentajia, jotka Franciskus Assialaisen kanssa rukoilisimme »tee minusta rauhasi välikappale» sekä perhepiirissä että suuremmissa yhteyksissä. Sanat korpivaellus, tuska ja myrsky toistettiin — mutta myös sanat Jumalan johdatus Inkerin kansan historiassa ja Hänen uskollisuutensa läpi aikojen. Joku viittasi puheensa siihen, että paljon kestänyt kansa on kärsimyksen ajossa oppinut rakastamaan. Minusta tuntuu, että harvoin kokee niin sydämellistä ja lämmittävää henkeä kuin täällä. Uudet ja vanhat ystävät osoittivat välitöntä ystävällisyyttä joka lämmitti. Tällaista harvoin saa osakseen. Kiitos uskolliset ystävät että minäkin sain olla mukana.

Nanna Sevelius

ISK:n johtokunnan kokous

Inkerin Suomalaisten Keskusliiton johtokunta kokoontui 1 p syyskuuta Boråsin Inkerin kerhon mökillä.

Suoritettiin johtokunnan sisäinen työnjako. Puheenjohtajaksi on vuosikokouksessa valittu Alfred Saklantti. Uudelleen valittiin varapuheenjohtajaksi Aleksanteri Halttunen, sihteeriksi Armas Paakkonen, information hoitajaksi Henrik Toikka ja rahastonhoitajaksi Nikolai Rokka.

Todettiin, että juhlatilaisuuksista ja muista erilaisista tapahtumista eri paikkakunnilla saisi olla enemmän selvityksiä omassa lehdessämme, Inkeriläisten Viestissä.

Haaparanan muistolaatan kunnostamisesta huolehtii A. Saklantti. Örebron muistokiven ympäristön kunnostamisesta huolehtivat A. Björn ja A. Halttunen.

Eskilstunassa vietetty kesäjuhla todettiin erittäin hyvin onnistuneeksi.

A. Halttunen selosti vaikutelmia Suomen inkeriläisten kesäjuhlasta Turussa. Juhla oli hyvin valmistettu ja ohjelma korkeatasoista. Juhlassa julistettiin rovasti Matti Vironmäki uudeksi Heimopäälliköksi. ISK:n johtokunta yhtyy yksimielisesti tähän julistukseen.

Örebrossa pidetään Pyhänmiesten päivänä tavanmukainen vainajien muist juhla.

Talvijuha pidetään Jönköpingissä.

Ensi vuoden kesäjuhlan valmistelut ovat jo alulla Mölndalissa.

Muistoesineiden, valokuvien ym. keräyksestä keskusteltiin.

Armas Paakkonen ottaa vastaan aineistoa, josta erillinen kirjoitus tässä lehdessä.

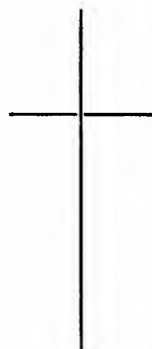
Keskusteltiin mahdollisuuksista järjestää ensi kesänä toimihenkilöille leirikurssi.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että Keskusliittoa voidaan tukea olemalla sen jäseniä. Toimintaryhmän eli jäsenjärjestön voi muodostaa vähintään 5 henkilöä. Jäsenmaksu on kolme kr vuodessa. Jäsenmaksuja sekä lahjoituksia voidaan lähettää rahastonhoitajalle postisiirtotilin välityksellä, osoite: c/o Nikolai Rokka, TJÄDERV. 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

H. T.

Rakkaamme

Juho
Läärä

* 22. 1. 1892

† 25. 6. 1974

Kaipauksella:

Puoliso

Velivainajain perheet

On turvaisaa kun aukee Taivaskodin
majat ja portit pysyväisen kaupungin.
Kuin unta vain on ahdistuksen ajat
ja kuivunut on viimekyynelkin.

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAN URHEILUKILPAILUN TULOKSET ESKILSTUNASSA 1974

Yl. 100 m 1) K. Elvi 12,7, 2) V. Tilkku 13,1, 3) R. Gyrling 13,2, 4) P. Tiittonen 13,5.

Yl. 400 m 1) R. Gyrling 1.08.9, 2) K. Elvi 1.10,5, 3) J. Ikonen 1.17,2.

Yl. 1500 m 1) M. Kemppi 4.28,3, 2) T. Tiittonen 4.49, 3) J. Ikonen 5.22.

Ikämiesten 100 m 1) V. Tilkku 13,0, 2) A. Paakkonen 13,3, 3) E. Kuortti 15,0, 4) A. Elvi 15,2, 5) J. Ikonen 16,1, 6) P. Miina 16,5.

Naisten 100 m 1) R. Uusikartano 16,8, 2) G. Gyrling 17,5, 3) Raija Uusikartano 17,6, 4) L. Tiittanen 18,5, 5) K. Mankersson 20,1, 6) L. Munder 22,8, 7) A. Penttilä 27,4, 8) J. Toivokainen.

Tytöt alle 13 v. 1) L. Paakkonen 9,7, 2) J. Toivokainen 10,2.

Tytöt alle 10 v. 1) M. R. Uusikartano 9,5, 2) C. Hynninen 11,0, 3) L. Tiittonen 11,2, 4) M. Paakkonen 14,2, 5) E. Aitman 14,3.

Tytöt alle 10 v. 1) M. Uusikartano 13,1, 2) E. Aitman 14,0, 3) T. Uusikartano 15,8.

Pojat alle 13 v. 1) R. Hynninen 9,3, 2) H. Paakkonen 9,6, 3) A. Paakkonen 12,3.

Pojat alle 10 v. 1) R. Uusikartano 10,1, 2) K. Paakkonen 10,6, 3) R. Paakkonen 11,1, 4) L. Tiittonen 11,3.

Pojat alle 7 v. 1) M. Toivokainen, 2) R. Uusikartano, 3) T. Gyrling, 4) J. Jankeri, 5) R. Gyrling, 6) M. Kemppi.

Keskusliiton ja juhlatoimikunnan välisen viestin voitti juhlatoimikunta ajalla 56,9, toisena keskusliitto aika 57,2. Tämä oli hyvin jännittävä ottelu.

Perunaviesti: 1) Paakkoset, 2) Eskilstunan naiset, 3) Västeråsin naiset, 4) Helsingin joukkue, 5) Paakkosen juniorit, 6) Torshellan naiset.

ESKILSTUNAN KESÄJUHLAN TULOT JA MENOT: 1974

Tulot:	Pääsylip. kansallisilt. ja tans. til.	3750,00 kr.
	Urheilukentältä	1070,20
	Kolehti	1436,00
	Voileivät ja juomat	570,00
	Juhlamerkkien myynti	286,00
	Sekalaisia tuloja	434,10
	Summa kr.	7546,30
Menot:	Ohjelmansuorit. ja kutsuvieraat	3405,00 kr.
	Folkets husin vuokra	400,00
	Kahvitarj. ja voileivät, virvoikejuomat	1199,95
	Urheilukilp. palk. ja juhlamerk. painat.	613,75
	Sekalaisia menoja	470,05
	Summa kr.	6088,75
	Jäännös 7546,30	
	— 6088,75	
	1457,55 kr., josta keskusliitolle 20 % = 291,51 kr.	

Eskilstunan I.S.K:lle 1166,04 kr.
Eskilstunan kunnan apurah. 1500,00
Kirkkoneuvoston apurah. 1000,00

Kerholle Summa kr. 3666,04
yhteensä

15/10 -74
Juhlatoimikunnan puolesta
Juho Kemppi

jänis!» Nyt nähtii, jot se muites verkalline ja huaveelline Iisakka-setä olj. veiteräkkii ko tarvittii. Hiä putkahtj yllää, viskais pökyt, silentkat ja pinsakat piällee i terj suappaat jalkohee. Ja sit jahtmiehet läksiit sarraajaa. Sotajuonj olj sellane, jot sarraajan portti jäteää vähän ruavollee, Iisakka käyvy kykkimää sen ruavon vierel sinne sisäpuol ja Juhana alkaa ravata jäniksen kannoil ajjaaksee häntä rakkoo päin ja siin suoraa Iisakan syllee. Tällail se sit justii käiki. Jänis tiitää arvais, jot kuin hänen juoksuuse olj sovittu ja juoks just sellail. Ei kerint pujahtaa ristjturpa nytkaa siint ruavost, ko Iisakan kämmenet koppasiit hänen kii. Iisakka nousj pistyy ja puristj rimpulleevaa vemmelsiärtä vahvast ryntäitää vast molemmil käsil ja sit lähettii riemu suatos kottii. Jäniksen vattjieraks annettii talon yläkerta, mikä olj kylmillää. Siel hänel olj tilla ko kontraalil. Sinne hänel vietii heinii, just niitä, mitä hiä käi syömäs sarraajas, ja maitoo ja pulkkaa ja tattarputroo ja sokurii, mitä hyvää vua puuttu olemaa. A Iisakka ko laskj jäniksen välille sinne yläkerran sillal ja sit sattu vilkasemmaa pinsäkkaasen etumusta, ni mitä hiä näkj! Hiä äkkäis, jot pinsakan rinnas siin vasemmal puol ei ennää oltkaa sitä pientä ulkokormanoo! Jänishä se, eto elävä, repj ja jauho sen ulkosivun terävil hampaillaa kokonnaa olemattomaks, ko häntä kannettii sarraajast kotjtii. Se olj pljennuu otetun metsänpojan kosto ihmisel. Harmitteljha se Iisakka-setä sitä vahinkoijjaa, a naurokii sit sitä ninku myö kaik toisetkii nauroimme. »Ommellaa siihen uus kormano», sano Juhana.

Ko myö käimmö sitä jänistä siel yltuvats katsomas ja akkiloimas, ni myö tempasimmo uksen ain vällee kii, ko se valkoturkkine metsänpoika tunkiisj julkijast koht uksen rakkoo päin, ko se vua avahuisj. Sitä hiä vua kavattikkii. Toista päivää se pljennikka siel kerkiisj viettää, ko käi sellai, jot hiä sai toukatuks uksen aukj, ko mourjtiitty takajaloil, minkä koiratkii tekkööt, ja tönäis etukapälil usta. Sit hiä loikkais yläporstuvan läpj, lennätti sen kepjän uksen selällee ja tömistj silmitöintä kyytii rappusii allaa. Se olj niin kovvaa töminää, jot se kuulu läpj koko talon. Se oljkii suur ja väkövä jänis, mil olj kesytöin sisu.

Alaporstuvan raskas uks olj aukj, ja sellail se vemmelsiärj kiisj ko kartanol ja sit valkosiin peltoloin ylj metsän turvallissee helmaa. No, mikäs siin. Hyväst vua ja tervöisii kotiheis! A jos tahot pulkkaa, putroo, sokurii ja maitoo, ni tule toisenkii kerran!

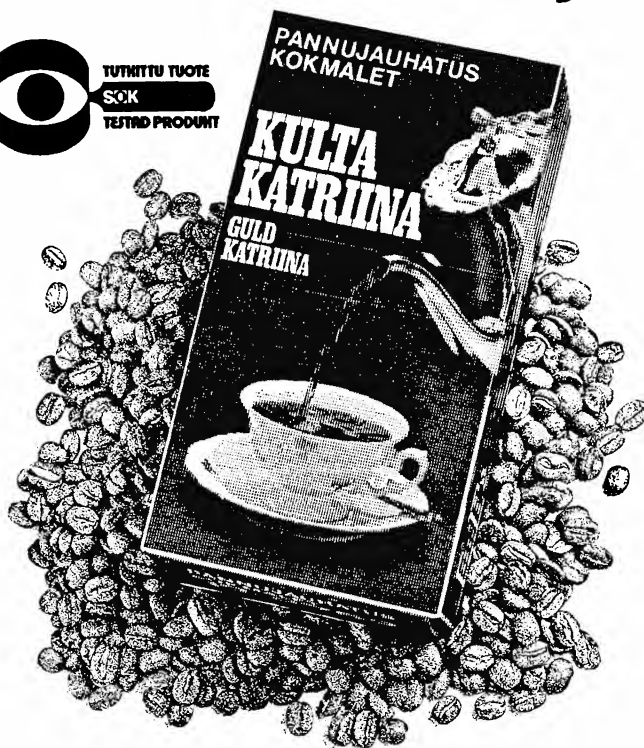
Ain sillo, ko Iisakka-setä olj meil monta viikkoo talvel, ni joka suntak hiä siin illansuus, hämärän tulles pistj paljton piällee, tulj miun issäin ettee ja sano: »Veikko, annaha rahhaa, mie mänen harjtshoonaa.» Hiä sano tiän luonnollissee, syvämellisee tapahee, ja vanhemp veikko, miun issäin, kaivo ain kukkaroose kon manost, avais sen, otti sielt hopjasen polttinan ja viel kaks riunaa piäl, panj hopjat Iisakan kopraa ja sano yhtä luonnollisest ja syvämellisest: »Otaha niä täst ja pie lystii.» Ja sit nuoremp veikko läksj ilosel mielel lippaamaa kolmen virstan piähä Vanhan Kuoritsan kylän harjtshoonaa, mitä pitj yks vellane, miult unehtu jo hänen nimmeesekkii kaks-toist vuotta takaperi. Sinne harjtshoonaa kokohuis suntakiltoin miehii monest kyläst juomaa tshaijjuu sitniekan, sokurjrinkeljöin, suuhharjloin ja puatakan kans, nii, ja ottiit hyö ko tahtoit, mantsikkavarenjaakii sen tshaijjuse sekkaa, niin, ja oljha siel vuaprikan olttakii, sitä piivaa, mikä tekj kepjän olon, hosj käy laulamaa. Siel sai Iisakka paljo ystävii, ja siel hiä sai kuulla monellaisii juttuloi ja uutisii kaikist kylist ja niihen elämäst ja koko valtakunnankii asjoist ja Juappanin ja Vennäin sovast, mis vellasel käi lopen ilkljäst, ko hänen kentraalise ja atmiruaaliise eivät kelvanneet mihinkää, hukkasiit vua kaik tykit ja laivat ja paljo miehii ja tuljliit häpjät kottii, kutka tuljliit. Siel harjtshoonas olj oikee louhkii luatijoi, milt eivät jutut loppuneet konsaa. Siel sai illan kulluis nauraakii usjast nii, jot vesj tulj silmii. Siel tekkiit monellaist ilkaakii. Myöhää iltasil Iisakka sit tulj kottii oikee tytyväisel ja vesseläl mielel ja käi kaikes rauhas makkaamaa. Hiä tuns sisässää, jot olj täs elämas sitkii paljo hyvääkii, vaik siin olj omat murreesekkii. Kelpajaa tiäl sitkii ellää. Hiä olj sellane vähän yksinäine luonne, a olj kuitenkin sisässää kiintynt ihmisiin, ninku täskii nähtii.

Jatkuu seur. numerossa

**Kuppi Kulta Katriinaa
keskenkaiken tekee hyvää.**

TUTKITTU TUOTE
SOK
TESTED PRODUCT

**SOK-laatukahvit
tutkittuja, maistuvia, takuutuoreita**

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 27. 10 ja 24. 11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Tilaisuudet alkavat klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet pidetään Kalevan kirkon huoneessa 9 10. 11., 8. 12.

Vuosikokous on 12. 1. 75. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14. Tervetuloa.

MUISTOTILAISUUS

Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä pyhäinpäivänä 2. 11. 74 klo 11. Tämän jälkeen kokoonnumme vielä yhteiseen tilaisuuteen Karjalaisten talolle Itäpellontie 2, jossa ohjelmaa ja kahvitarjoilua.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

Tiistaisin klo 17.30 Agricolan kirkon seurakuntasalissa. Lisäjäseniä toivotaan tähän Helsingin paikallisosaston laulukuoroon.

Karjalatalon vihkiäiset

Helsingin Käpylään suunniteltu Karjalatalo on valmis. Vihkiäispäivä on **sunnuntai 17. 11. 74.**

Klo 9 alkaa Karjalatalossa ortodoksinen jumalanpalvelus. **Klo 11 on luterilainen jumalanpalvelus**, jossa saarnaa hiippakunnan piispa Aimo Nikolainen ja liturgeina toimii neljä karjalaista pappia: rovastit Toivo Rapeli, Paavo Kiuru, Jorma Helasvuo ja Matti Vironmäki.

Klo 12—14 on virallisten tervehdysten vastaanotto, klo 14 vihkiäisjuhla kutsuvieraille ja

klo 19 tuliaisjuhla yleisölle

Karjalataloon tulevan INKERIKODIN vihkiäiset ovat myöhemmin, vuoden vaihteen tienoilla. Tilaisuudesta ilmoitetaan lehdessämme viimeistään joulukuussa.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
julkaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunolta 6,—

Inkerin lippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa valitt-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619

inkeriläisten viesti

numero 12

joulukuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkalsija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSI: Riitta-Kaarina Tikkamäki, JOULURUUSUT.

Joulu ja koti

Usein kuulee sanottavan, että joulu on kodin juhla. Näin todella onkin. Jouluna jokaisen mieli tekee oman perheen keskelle. Kauas kodeistaan olosuhteiden pakosta joutuneet nuoret opiskelijat ynnä muut, mikäli suinkin mahdollista, hakeutuvat jouluksi kotiin. Kulkuvälineet ovat joulun edellä tungokseen asti täynnä myöskin vanhempia ihmisiä, joilla useimmilla lieene mielessä ajatus päästä jouluksi ainakin niille maisemille, joissa ehkä jo hajonnut lapsuuden koti on sijainnut.

Kotiin pääseminen jouluksi ei ole, kuten tiedämme, kaikille mahdollista. Paljon on näet yksinäisiä ja kodittomia, joilla ei ole enää varsinaista kotia. On valtava määrä ihmisiä, jotka ovat kokeneet eri syistä kotinsa hajoamisen, jopa tuhoutumisen. Heitä tulisi meidän, joilla on vielä koti, muistaa ja auttaa. Mitä voisimme tehdä, sitä sopii kysellä nytkin, kun valmistelemme kotiamme juhla-asuun.

Usein sanotaan, että rakkaus on kekseliäs. Tämä on totta. Jos meillä on

rakkautta yksinäisiä ja kodittomia kohtaan, niin varmaan löytyy paljon erilaisia keinoja heidän muistamiseen. Esim. omalta kohdaltani en milloinkaan unohda jouluja, joista on jo yli viisi vuosikymmentä, ja jotka sain yhdessä vanhempieni ja veljeni kanssa viettää naapuritalon ystävällisten ihmisten jouluasuun koristetuissa tuvisissa. Ne olivat meille kotimme ja koti-seutumme menettäneille todella unohdettomia hetkiä. Toivottavasti osaan jollakin tavalla ottaa oppia lapsena saadusta kokemuksesta avatakseni kotini ovet jollekin, jonka muuten pitäisi olla yksinään jossakin, mikä ei hänestä tunnu kodilta.

Joulua viettäessämme kotiväen parissa, jossa saamme olla vapaasti oma itsemme ja tunnemme iloa, tahtonemme muistaa, mikä tekee joulusta todellisen ilon juhlan. Se ei ole ensisijassa ulkonaista, vaan lyhyesti sanottuna tämä ikivanha iloinen uutinen: »Teille on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra» (Luuk. 2: 11).

INKERINSUOMALAISIA MERKKIHENKILÖITÄ III

Betty Blondine Peronius

Tämän otsikon alla esittelimme lehden lukijakunnalle lyhykäisesti Lempaalan papilassa 7. 12. 1857 syntyneen, Karjalan Kankaksella Käkisalmen Yhteiskoulun johtajattarena pitkän ja ansiokkaan päivätyön suorittaneen inkerinsuomalaisen elämänvai-

perinteiden jatkajaksi tuli Turun Normaallilyseo. Tällöin johtajatar Peroniuksen vanhat oppilaat, heidän joukossaan myös joukko Pohjois-Inkerin eri seurakunnista olleita Käkisalmessa aikoinaan opiskelleita henkilöitä päätti maalauttaa pidetyn opetta-

heet. Valitettavasti emme silloin eli tämän vuoden numerossa 10 sivulla 3 ollut tilaisuudessa julkaisemaan lukijan nähtäväksi hänen hienostuneita piirteitään.

Senkertaisen puutteen pyydämme nyt tässä korjata:

Käkisalmen Yhteiskoulun alkuperäinen esikoulu oli perustettu jo 1745 ja lakkautettiin viime sotien jälkeen eli 1944, jolloin sen

jansa muotokuvan kankaalle ja lahjoittaa sen tuon vanhan Karjalaisen koulun uudelle perinnekoululle Auran rannalle.

Turun Normaallilyseolla järjestetyssä juhlatilaisuudessa noin kaksi vuosikymmentä sitten Betty Blondine Peroniuksen muotokuva paljastettiin seuran opettaja- ja oppilasjoukon läsnäollessa. Paljastus- ja luovutuspuheen tilaisuudessa piti johtajatar Peroniuksen entinen oppilas Robert Rainio.

Nelivuotias pikkumies Matti Nuija soitti haitaria viime vuonna turkulaisten joulujuhlassa.

Joulu 1974

*Niin monet kiireet keskittyy
taas jouluaattohon,
ja monet toiveet, unelmat
sen sisältönä on.*

*Vain lasten, lasten lähintä
se sentään olla saa:
he puhtaimman ja kauneimman
kun joulun omistaa.*

*Ei kuulu heille vaikerrus
ja hätä kaukainen:
Mikä on omaa, kotoista,—
he tajuaa vain sen.*

*Sävelet joululaulujen
siis riemuin raikukoot
ja joulun suurta sanomaa
ne kaikki kaikukoot!*

A. I.

Karjalatalo vihittiin karjalaisten toimintakeskukseksi

Sunnuntaina 17.11. vietettiin Helsingin Käpylässä vasta valmistuneen Karjalatalon vihkiäisjuhlaa, josta muodostui mieltälämmittävä tilaisuus kaikille karjalaisille, jotka ovat kauan odottaneet karjalaisen perinteen ja kulttuurin viljelyä edistävää, kokoavaa toiminta- ja kulttuurikeskusta.

Vihkiäispäivän ohjelma sunnuntaina alkoi lipunnostolla sekä luterilaisella ja ortodoksisella jumalanpalveluksella. Saarnasaaan Helsingin hiippakunnan piispa Aimo T. Nikolainen totesi, että karjalaisilta suomalaisessa yhteiskunnassa on kautta aikojen kysytty enemmän kuin toisten asuma- ja kielialueiden asukkailta tahtoa pitää silmät auki, valvoa ja palvella myös muita. Hän totesi palvelualltiuden olevan karjalainen erityispiirre nykyisissä oloissa.

Iltapäivällä pidetyssä vihkiäisjuhlassa oli uusi heimotalo ääriään myöten täynnä eri puolilta maata saapuneita karjalaisia. Arvovaltaisessa kutsuvierasjuhlassa nähtiin mm. valtiovarainministeri Johannes Virolainen ja opetusministeri Marjatta Väänänen.

Juhla käynnistyi alkusoitolla ja lippujen sisääntuloilla. Lauttasaaren orkesteria ja Viipurin lauluveikkoja johti Seppo Laamanen. Karjalan Liiton puheenjohtajan Urho Kähösen pitämän vihkiäispuheen, josta lähemmin toisaalla, jälkeen laulettiin Karjalaisten laulu. Ohjelmassa seurasi sitten karjalaisten soittajien kanteleyhtyeen ja Teuvo Kuparisen esittämänä melodraama »Meidän tiemme», joka koostui sikermästä Ilmari Piniän runoja. Esityksen ohjasi Tyyne Niikko ja musiikin siihen oli sovittanut Simo Härkönen.

Valtiovoallan tervehdystä esittäessään ministeri Virolainen mainitsi Karjalan ja karjalaisten luovutettava isänmaan vapauden lunnaiksi. Ilman tuota myötätuntoa ei

heimollemme olisi pystytty luomaan asumi-ser ja elämisen mahdollisuuksia sen uusilla asuinsijoilla. Siihen koko kansan myötätuntoon meidän oli vedottava lähtiessämme rakentamaan tätä suurinta karjalaiskotia omaleimaisen karjalaisen kulttuurin tyysijaksi. Eikä vetoomuksemme jäänytkään vaille vastakaikua, se kantautui yli maamme rajojenkin, ja niin alkoi pienistä puroista paisua se taloudellisen tuen virta, josta ammennettiin rakentamiseen tarvittava alkupääoma.

Helsingin kaupungin tervehdyksen toi apulaiskaupunginjohtaja Pentti Pusa. Karjalaisen kenttäväen edustajana rouva Mirjam Uskalinmäki esitti lyhyen mutta sitä ytimekkäämmän tervehdyksen, joka päättyi juhlayleisön kolminkertaiseen Eläköön-huutoon Karjalatalolle, karjalaiselle kulttuurille ja Karjalan Liitolle. Viipurin lauluveikkojen ja kanteleyhtyeen esittettyä Martti Neuvosen johdolla Genetzin Karjalan, päättyi harrastunnelmainen vihkiäisjuhla yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Iltajuhlan ohjelma oli suunniteltu lähinnä musiikkivaltaiseksi. Alkusoiton esitti Pääkaupungin karjalaisten soittoakunta Raimo Voutilaisen johdolla. Lisäksi esiintyi illan mittaan Pääkaupungin karjalaisten sekaakuo-ro, Viipurin soitannoallinen kerho Auvo Nuotion johdolla sekä Viipurin lauluveikot ja kanteleyhtye. Liisa Voutilainen esitti yksinlaulua ja Maire Polkko runotervehdyksen Karjalatalolle. Lisäksi nähtiin Pääkaupungin karjalaisten nuorten kansantant-huja. Juhla päättyi Karjalaisten lauluun.

Vihkiäispäivän jälkeen Karjalatalon upo-uusissa suojissa jatkui juhlatiikon vieto, jolloin joka ilta viikon ajan järjestettiin erilaisia karjalaisperinteisiä tilaisuuksia sekä nuorelle että vanhemmalle väelle.

Inkeriläisiä tapaamassa Valkeasaarella

Rajajoen rautatiesillan alla kuohuu yhä pieni koski.

Oleskellessani jälleen viikon verran Terijoen Dyyneillä, suuntasin kulkuni toistamiseen Valkeasaaren aseman seuduille. Jo ennakkoon tiesin, etä Valkeasaarella asuu n. 200 suomea puhuvaa inkeriläistä perhettä. Siksi tarkoitukseni oli etsiä edes yksi näistä kahdestasadasta perhekunnasta. Yli-

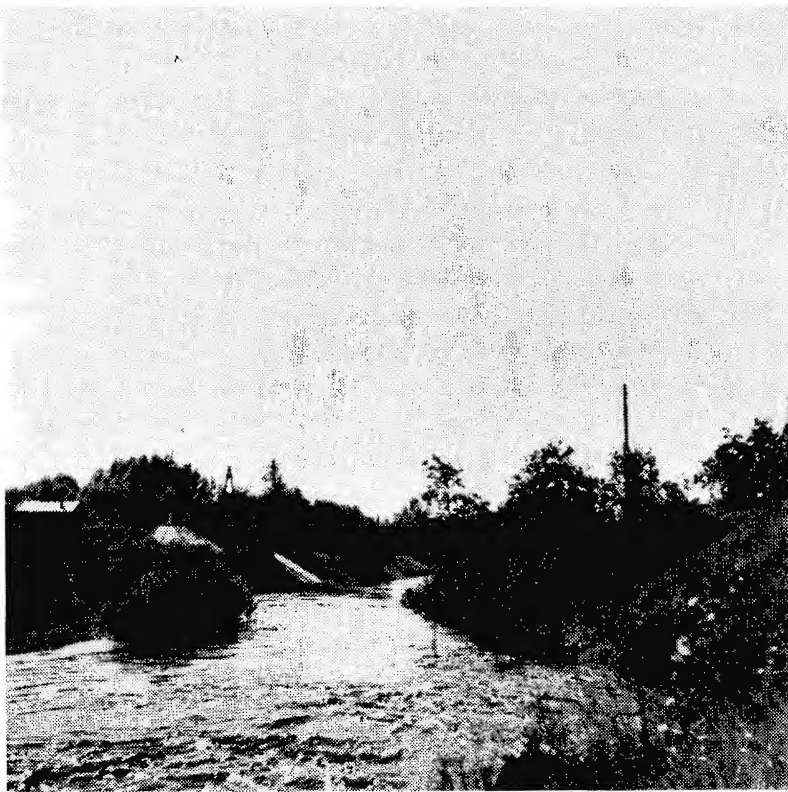
han Ropsun rippikouluikäisten poikien vä-
hän pelonsekaisesti keskenänsä aprikoineen:
»Käkze mui v Pappila poidjom, kôgda mui
Kátkizmus ne zhajem?» (Kuinka me rippi-
kouluun menemme, kun emme osaa Katkis-
musta?) (Tuo Pappila-sana tarkoitti rippi-
koulussakäyntiä sillä murrealueella.) Ne
katkismushuoletan heiltä kyllä hävisivät
niiden uusien »vapauksien» myllerryksissä.
Kuinka liene muiden huolien laita...

Mutta selvitetäänpä ne kaalinlehdet lop-
puun. — Seuraavana päivänä se lehtikuor-
ma purettiin ja lehdet lievästi suolaten sur-
vottiin suuriin tynnyreihin talvikäyttöä var-
ten. Kyllä ne talvella kelpasivat lypsikeille...

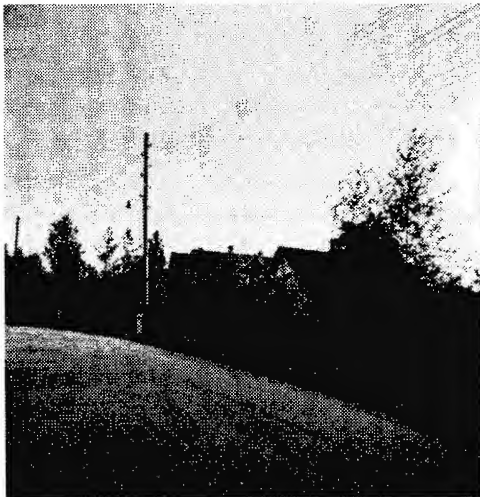
tin jälleen entisen Rajajoen, nykyisen Sies-
tarjoen, tullessani entiseltä Rajajoen ase-
malta. Valkeasaarelle tullessani huoma-
sin uuden maantiesillan olevan käytössä,
sillä liikenne Valkeasaaresta Siestarjoelle
kulkee pääasiassa entisen Rajajoen kautta.
Kääntyessäni Retukylään päin huomasin
tien molemmin puolin omakotiasutusta.
Eräiltä asukkailta sain tietää, että pienen
matkan jälkeen, tien oikealla puolella asuu
suomea puhuvia inkeriläisiä. Sinne menin-
kin oikopäätä, kunhan vielä sain henkilö-
kohtaisen opastuksen. Sitten seurasikin jän-
nittävä hetki, kun koputin erääseen oveen.
Kotvan kuluttua sain venäjän kielisen vas-
tauksen ja oven auettua kysyin auttavasti:
ymmärrättekö suomea. Edessäni seiso i elä-
kkeellä oleva hento nainen. Hän vastasi
hetimiten, että kyllä täällä puhutaan suo-
mea. Esitin asiani ja sain kutsun saapua
peremmälle ja istumaan. Huoneisto oli yh-
den huoneen ja keittiön kokoinen. Keittiö
oli pieni, mutta kodikas, niinkuin yhdistetty
makuu- ja olohuonekln. Sitä kutsuttiinkin
»neitsytkammioksi», eikä syyttä, sillä sisus-
tus oli selvästi naisellisen maun mukainen.
Huoneeseen mahtui vuodesohvan lisäksi ti-
lava kaappi ja kukkateline. Televisio kuu-
lui tietysti radion kanssa huoneen teknilli-
seen sisustukseen. Itse talo oli punaiseksi
maalattu ja ikkunanpuitteet olivat tietysti
valkoiset. Talossa asui useampia perhekun-
tia, mutta yksinasujalle tästä yksióstá löy-
tyi kylliksi tilaa. Ikkunasta näkyi hyvin
hoidettu puutarha, jonka antimia kauniina
elokuun päivänä nautimme yllin kyllin.

Siinä istuessani alkoi »juttu luistaa», alku
selvitysten jälkeen. Tämä viehättävä nai-
nen, jonka vieraaksi olin tuppautunut oli
Liisa Saksa. Hän oli kotoisin Toksovan alu-
eelta. Tosin kotikylää ei enää ollut, mutta
läheisen Laatokan rannalla sijaitsee kalas-
tuskombinaatti. Valkeasaarelle hän on
muuttanut vasta 1950-luvun alkupuolella,
jolloin veri veti takaisin kotiseudulle, Inke-
riin.

Jatkuu seur. siv.

Uusi maantiesilta on valmistunut ja liikenne Valkeasaaren ja Siestarjoen välillä kulkee vanhan Rajajoen kautta.

Tie Valkeasaaren asemalta Retukylään.
Liisa Saksa asuu toisessa talossa.

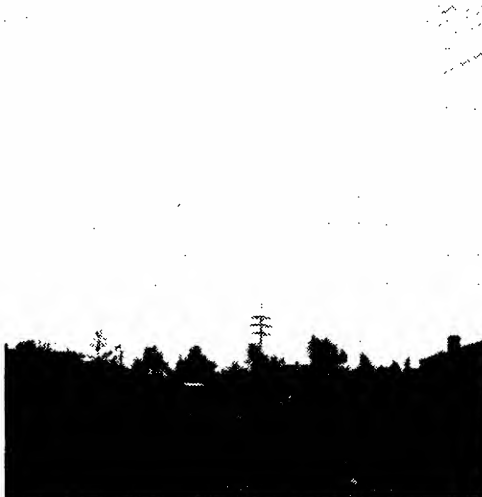
Siinä juttellessamme astui ovesta sisään, juuri puoli vuotta Ruotsissa sukulaisissa ollut, Liisa Saksan nuorempi sisar Sofia Pyykkö. Hän oli aluksi luullut, että sisar oli avannut radion ja kuunteli suomalaista ohjelmaa. Rouva Pyykkö on välitön ja temperamentikas ihminen. Keskustelu hänen kanssaan alkoi kuin itsestään. Siinä keskustelun lomassa juotiin makoisat kahvit ja tapasin myös nuoremman polven inkeriläisiä. Tosin suomen kieli ei enää ole käytössä nuorempien keskuudessa, sitäpaitsi suurin osa suomeapuhuvista asuu tätä nykyä Neuvosto-Karjalassa, josta on muodostunut suomenkielinen saareke.

Rouva Pyykkö on myös eläkkeellä ja asuu nykyään Leningradissa, mutta Valkeasaaresta on muodostunut hänellekin kesänviettopaikka. Täällä kaikki sisarusparven kolme sisarusta tapaavat. Minun piti istah-

Kerrostaloja Valkeasaaren aseman takana, entisen Rajajoen rannalta katsottuna.

taa vain hetkeksi, mutta huomaamatta ajan kulkua tämä vierailu venyi koko päivän pituiseksi. Niinpä keskusteluun ilmestyi Petroskoissa asuva Inga Sironina. Hänkin on eläkkeellä, mutta kesäisin hänet tapaa Inturistin oppaana niin Leningradissa kuin Karjalassakin. Hänen kanssaan meillä virisi mielenkiintoinen keskustelu maidemme historiasta. Niinpä istuimme muutaman tunnin auringon paisteisella pihamaalla ja selvensimme toisillemme käsityksiämme vanhoista ja nykyisistä asioista. Siinä sitä aika vierähtikin niin että minun tarkoitukseni oli lähteä takaisin Dyyneille, ruokailemaan. Olin nimittäin jättänyt jo yhden aterian väliä, ja tarkoitus oli syödä kunnolla edes yhden kerran päivässä. Kuitenkin ennen lähtöäni rouva Pyykkö tuli kertomaan minullekin, että Kari sinä tietysti syöt täällä. Mitäs minä muutakaan, kun kieltelyt kuuluivat kuuroille korville, ja niin sitä istuttiin nelistään pienen keittiön pöydän ääressä. Minulle ruokalaji oli aivan uusi, josta syystä hieman jännittyneenä ammensin maistiaispalat lautaselleni. Ruokalajeina oli paistettuja kurpitsanviipaleita ja tattikastiketta. Alkumaistelun jälkeen ruoka oli »viedä kielenkin mennessään», niin maukasta se oli. Sitä tuli huomaamatta syödyksi enemmänkin, kuin kaiken järjen mukaan olisi vatsaani pitänyt mahtua. Joka tapauksessa en olisi uskonut, että näistä aineksista voisi saada näin herkullisen ruokalajin.

Valkeasaaren aseman taustaa.

Rouvat Liisa Saksa, Inga Sironina ja Sofia Pyykkö rva Saksan puutarhassa.

Ruokailun jälkeen jatkettiin iltapäivää vielä keskustelulla ja television katselulla. Kello oli kuitenkin armoton, ja niin minun oli jätettävä nämä ystävälliset ihmiset, joiden aikaa olin tuhlannut vierailullani. Joka tapauksessa ystäväystyimme, ja kun seuraavalla kerralla matkani suuntautuu Leningradin seutuville, niin Valkeasaari ei kuulu ohitettaviin paikkoihin, vaan siellä tulee pysähtyä.

Seimellä

*Jo seimes ääreen, Herra,
mä kurja polvistun.
Vain sydän särjettynä
voin löytää rauhas sun.*

*En voine lahjaks tuoda
mä kultaa, mirhaakaan.
Tuon vainen murhemieleni
pahnoille Messiaan.*

*En toivo mitään muuta
kuin seimen valoa.
Muut hukkuu ajan virtaan,
ei armos katoa.*

*Oi kiitos seimen lapsi
Sun syntymästäsi,
kun vuoteet palatsien
halveksuit tähteni.*

*Halvimman jaloimmaksi
kruunasit paikaksi,
niin ettei kukaan meistä
alemma kulkisi.*

Aarne Lipiäinen.

Pyhäinpäivä

*Taaskin me vietimme vainaitten päivää,
jotka pois on otettu meiltä
sinne ikikirkkauteen, jossa ei heillä
enää murheen häivää.*

*Sinne tähyillen siltaa me rakennamme
ja kaipailemme heitä.
Kun vuoromme joutuu, niin armostasi
viet yhtehen, Herra, meitä.*

*On lohdullista kun rakkaallemme
voi kummulle kukkia viedä.
Vaan paljon on kumpuja rakkaitemme,
joiden leposijaa ei kukaan tiedä.*

*He seisovat edessä Herran istuimen
ja veisaavat virttä uutta.
Karitsan verellä valkaistut vaatteet
hohtavat valkoisuutta.*

** * **

*Heidän muistonsa elää,
näin laulumme helää:
»Siellä kaikki yhteen tullaan,
ei koskaan erota.»*

*Sen riemun rikkautta
ja taivaan ihanuutta
meille jokaiselle, Herra,
jo täällä opeta!*

Liisa Makara

RUOTSIN PUOLELTA

Iisakki Juakkola In memoriam

Muistan sinut Juakkola, niiltä ajoilta jolloin asuin naapurissasi. Sinä perkasit peltojasi, elätit perhettäsi pienviljelijänä. Elossa olevia lapsia sinulla oli 7, toinen toistaan pulskeampia!

Sen aikainen luonnon laki sääti niin, että heikommät lapset saivatkin kuolla jo pieninä, joista ei sen tarkempaa lukua pidetty. Sinun erikoisena tunnuksenasi oli sitkeä sisu, eli karakteri, kotipuolen murretta muuntaen. Sinä tulit tunnetuksi monissa tiukoissa tilanteissa, sanottiin missä Juakkola päästi ärräpää liikkeelle, siellä maa savusi. Muuten olit luotettava mies ja aina valmis auttamaan pulaan joutuneita naapureitasi. Missä miestä tarvittiin siellä sinut huudettiin niinkuin etuvartioksi, kylän ja kunnan luottamustehtäviin. Jo ensimmäisessä maailman sodassa palvelit keisarillisessa henkivartiokaardissa aliupseerina.

Sitten koittivat kovät ajat, pienviljelijätkin joutuivat koetukseen. Valtio halusi helpottaa pienviljelijää, kollektivisoimalla pienet maatilkut suuriksi valtion tiloiksi. Sinut huudettiin ensimmäiseksi kotikolhoosin puheenjohtajaksi. Nyt tarvittiin karahteeria ja saada kollektivisoitu maatala tuottamaan entistä leveämpi leipä sen asukkaille. Jo ensimmäisenä keväänä tarkastellessasi valtion viljelyssuunnitelmaa, päästit ärräpää liikkeelle. Ei ollut ruista mukana suunnitelmassa. Terveen talonpoikaisjärjen perusteella sanoit: vihannesrehuilla raskaan työn tekijä ei kauan elä, kun joku rutto iskee ja taudit tappaa meistä loput. Tästä yhteishyvää tarkoittavasta neuvostasi jouduit ojennus leirille, ts. 3 vuodeksi tyrmättiin sinut tyrmään.

Toisen maailman sodan syttyessä, tulit kotiin, luurankona. Lakaistiin viimeiset ruukiin jyvät aitanpurnuista, syötettiin ja saatiin mies jälleen jaloilleen. Nyt oli vanhempien poikiesi vuoro lähteä tappelutantereille. Sissiluonteisissa taisteluissa, Matti

ja Jussi poikasi kaatui, Paavo poikasi siirtyi Suomalaisten puolelle. Hän selvisi ehjin nahoin sodasta, mutta ei rauhasta. Näet ainoa eloon jäänyt poikasi ns. vanhuuden turvasi kyörästiin Siperin parannusleirille, Suomesta. Tämä tapahtuma oli sinulle raskas isku. Sinunkin oli pakko siirtyä Ruotsiin. Et tullut tänne kultaa vuolemaan, sen tiesit, koska lähentelit 70 vuotta. Yksinäinen. Jouduit metsätöihin, Pohjois-Vermelandiin. Löysit itsellesi ikäisesi työkaverin, hankin vainaa, Kalervo Kurkialan Kalle yleni samaan pitäjään kirkon papiksi. Eikä kestänyt kauan kuin K. Kurkiala tuli auttamaan ja hommasi sinut metsätöistä vanhojen kotiin, korkean ikäsi perusteella. Tämä työkaverisi jalo laupeuden teko oli vähällä muodostua sinulle kohtalokkaaksi, kielitaitamuutesi takia. Sitäpaitsi et ollut tottunut noin hempeään ja hyvään huoltoon. Eikä se ollut helppoa käden käänteessä tottua talon tapoihin, joissa vaadittiin prikkulleen noudattamaan, niin aamuherätystä kuin illalla maatapanoa, ruoka-ajat, y.m.

Vihdoin sekaantui talon huusmuori sinua kasvattamaan asukkaittensa tapoihin. Tuota topakkaa talon mammaa, sinä erehdyit sanomaan tammaksi. Suhteellisen pieniä talossa tapahtuneita harmiasi läksit tuuletelemaan kesäisille metsä kankaille, missä pihka tuoksui ja lintu lauloi.

Niinhän tekevät lukemattomat aikamme ihmiset, jotka hakeutuvat kesäisin kotikojuvujensa juurille ja järvien rannoille, hengittämään itseensä kesää, vähäksi aikaa vapauteen, talvisista umpioistaan, sementtilokeroista joita sanotaan moderniasunnoiksi. Pari ystävällistä velikultaa istuskeli koivun juurella. Huomatessaan yksinäisen vanhuksen taapertelevan metsäsillä poluilla, kutsuivat vieraanvaraiseen seuraansa. Puheesta ei tullut mitään. Finne kuin Finne! Kaadettiin termosmukillinen pöytä-

viinaa Juakkolalle ystävyys merkiksi. Kulautit sen alas, huuhdellaksesi muut myrkkyannokset, joita nimitetään lääkkeiksi. Ystävyys syntyi. Vierähti maatapanon aikakin yli. Laulaen rallatellen kävelit vanhain kotiin, jossa piti olla jo ajat sitten hiljaisuus. Pyysit saada laulaa kerran kesän kunniaksi ja heristelit mammat ja tammats pois huoneestasi. Tämä tapahtuma oli jo liikaa huusmuorille..

Tuo oitis kutsui ambulanssin ja lähetti sinut sairaalaan, jossa jouduit raivohullujen huoneeseen. Mitä kaikkea sinulle siellä tapahtui, et halunnut kertoa, sanoit vain: — »Varokaa sinne joutumasta, siellä tehdään viisaastakin hullu!»

Sodat tyrmät vainot läpi käyneenä, siirtolaisuudesta et sanoisi mitään pahaa, ellet olisi joutunut vanhuuden päivilläsi, noin hulluun paikkaan, josta selvisit pois Jumalan ihmeen kautta. Kun kaikki inhimilliset voimat ja keinot käytit loppuun mikään ei auttanut. Kuitenkin sydän ja järki oli vielä paikallaan. Sitten täytyi nöyryä ja langeta polvilleen kuin pieni lapsi, ja aloit rukoilla keskellä raivohullujen huonetta. Tapahtui ihme, Juakkolan rukoillessa, — raivohullut rauhoittui — Kun tämän ihmeen totesivat hoitajat he siirsivät sinut lievempään osastoon. Satuina menemään tähän parannuslaitokseen auttamaan ikäistäni kaveria, joka joutui tappelusta sinne. Suureksi ihmeekseni kohtasin Juakkolan vainaan istuskelemassa eräällä osastolla.

Tervehtiessäni häntä, hän syvästi liikkui. Sitten pyyhkäsi silmistään kyynleet ja kehoitti minua menemään heti ylilääkärin puheille, tolkuttamaan tohtorille, ettei hän ole hullu, vaan väärinkäsityksistä joutunut tänne. Kun arvelin turhaksi ylilääkärin tapaamismahdollisuudet pyhäisin, niin kirjoitettiin paperilappuseen virheellisellä Ruotsin kielellä: Till över läkare: Jag är en bonde från Ingermanland. Har varit med i kriget, i fängelset. Nu i landsflykt har hamnat hit av misförstånd. Jag vill tillbaka till ålderdomshem Nordmark.

Ylilääkäri luki virheellisen Juakkolan paperilappusen: antoi määräyksen hoitajille, viedä hänet takaisin, sinne mistä hän joutui tänne. Siellä vietit vanhuuden päiväsi. Löysit lähiseudulta suomalaisen sotaveteraanin, joka asuskeli perheineen metsätörmällä. Pestasit itsesi saunan lämmittäjäksi ja polttotoukkojen pilkkokajaksi. Hyvitykseksi työstäsi sait kylpeä ja saunoa niin usein kuin halusit. Siirryit ajastamme yli rajan noin 15 vuotta sitten. Ei ollut tomusi maanpanijaisissa paljon väkeä: Tyttäreni perheineen. Entisistä naapureistasi yksi, uusista naapureista toinen. Ruotsin maalainen pastori, sinun kunniaksesi oli oppinut suomalaisen raamatun lauseen: Hän siunasi ruumiisi sanoen: »Jumala on Rakkaus».

Kirj. Jussi Vainonen

6.3.74 Garphyttan

Pyhäinmiestenpäivänä Örebrossa

On tullut kauniiksi tavaksi kokoontua Örebrossa pyhäinmiestenpäivänä. Tälläkin kertaa, 2 p marraskuuta, täytti juhkakansa Sankti Mikaelin kirkon. Siellä saarnasi oma nuori pastorimme Aatami Varkki ja liturgina toimi uskollinen ystävämmä, pastori Kuno Åberg. Kuoro Gävlestä lauloi. Ehtoollispöytä täyttyi kolme kertaa.

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin muistokivelle, jossa laskettiin seppeleet Inkerin Suomalaisten Keskusliitolta ja Boråsin Suomenkieliseltä Seurakuntaryhmältä,

lisäksi kukkia Gävlen Inkerinsuomalaisten Kerholta. Muistokivi on muodostunut todella symboliseksi pois menneiden omaistemme hautakummuksi. Muistokiven luona seistessä ja veisatessa käymme ajatuksiemme siivillä omaistemme hautakummuilla, missä ne sitten lieneekin.

Siirryttiin Olaus Petrin seurakuntatalolle, jossa emännillä kiehui kahvit ja oli valmiina runsaasti voileipiä. Nepä maistuivat ja lämmittivät. Samalla tarjoutui tilaisuus

Maria Soitun muistoksi

Äkillisen sairauden murtamana kuoli 24. 10. 74 Turun keskussairaalassa Maria Soitun os. Kopponen. Hänet siunattiin haudanlepoon Turun Kärämäen kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnäollessa.

Maria Soittu on syntynyt 28. 11. 1900 Inkerissä Järvisaaren seurakunnassa. Elämänsä raskaimpien vaiheiden jälkeen siir-

tyi hän Suomeen v. 1943. Asuttuaan vähän aikaa Porissa, muutti hän Turkuun, jossa vietti sitten elämänsä ehtoopuolen.

Aktiivisen ja auttavaisen mielenlaadun omaavana keräsi hän itselleen laajan ystäväpiirin läheltä ja kaukaa. Hartaana uskovaishenkinä hän oli alati valmis auttamaan ja tukemaan lähimmäisiään. Auliisti hän osallistui seurakuntansa ompeluseura- ja vanhustenkerhotoimintaan sekä tarjosi tarvittaessa kotinsa Turun inkeriläisten ompeluseuran käyttöön. Hengellinen musiikki oli myös lähellä hänen sydäntään. Miltei joka päivä kaikui laulu ja soitto hänen kodissaan. Vaiherikkaan elämänsä aikana hän ehti osallistumaan useaan laulukuoroon sekä Inkerissä että Suomessa.

Maria Soittua jäivät kaipaamaan sisaret ja veli sekä muut sukulaiset ja ystävät Suomessa ja ulkomailla.

»Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla.

Kun tuuli käy hänen yllitsensä, ei häntä enää ole, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.

Mutta Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen».

ystävien tapaamiselle, jolloin on aina paljon aihetta keskusteluun.

Juhla jatkui sitten viereisessä huoneessa, jossa Inkerin Suomalaisen Keskusliiton varapuheenjohtaja Aleksanteri Halttunen toivotti kutsuvieraat ja juhla-kansan tervetulleeksi, jonka jälkeen puhui Anna Parkkinen. Kuoro lauloi kaksi laulua. Helmi Lehtonen, Gävlestä, lausui kaksi runoa. Seurakunnansihteeri Katrina Eerola yllätti juhla-kansan esittämällä tervehdyksessään inkerin kansan vaiheiden tuntemusta. Pastori Aattami Varkki puhui. Laulettiin virsi 456 virsikirjasta, jonka jälkeen puhui Nanna Sevelius. Laulukuoro, Kerttu Johnssonin johdolla, lauloi vielä kaksi laulua. Puhuivat

Aino Arpela ja Juho Jänis. Puheet olivat lyhyitä, mutta jokainen puhuja johti ajatuksiamme juhlan tarkoitusta vastaavalla tavalla. Laulukuoro antoi juhlalle värikkyyttä ja sointua. Tilaisuus lopetettiin laulamalla kiitosvirsi Herraa hyvää kiittäkää.

On aihetta sanoa suuret kiitokset juhlan järjestäjille, ja erikoisesti ahkerille emännille. Oli ilahduttavaa nähdä emäntiä auttamassa nuoret Mirjami Rokka ja Irja Randelfelt.

Kirkossa kannettiin kolehti kr 342:20 ja kahvitarjoilusta kr 372:00. Tulot juhla-menojen peittämiseksi ja ylijäämä on luvattu luovuttaa ISK:n kassaan.

H. T.

Syystoiminta aloitettiin Turussa

Perinteelliseksi käynyttä Mikkelisunnuntaita juhlittiin Turussa inkeriläisten syystoiminnan alkajaistilaisuudessa Karjalaisten talolla arvoikkaalla hengellisellä ohjelmalla. Yleisöä oli vähänlaisesti, luultavasti syynä oli Inkeriläisten Viestin ja kokousilmoituksen myöhästyminen.

Yleisön toivotti tervetulleeksi pastori Mustonen, joka teki myös selkoa tämän toimintavuoden suunnitelmasta ja totesi Turussa vietettyjen kesäjuhlien onnistumisen sekä kiitti kaikkia, jotka tavalla tai toisella antoivat panoksensa kesäjuhla järjestelyihin.

Erityisen kiitoksen hän osoitti juhlan pääpuhujalle uskonnonopettaja Antti Tuomelle Raisiosta sekä hovioikeudenneuvos Robert Rainiolle tämän pitkäaikaisesta — jo kuusikymmentä vuotta kestäneestä — työstä inkeriläisten parissa.

Uuden Karjala-seuran edustaja Alina Vaittinen esitti tilaisuudessa lausuntaa sekä terhakka pikkumies Matti Nuija laulua. Tilaisuus päättyi pastori Mustosen loppuroukukseen.

J. K.

Lahjoituksia Säätiölle

Inkeriläisten Sivistyssäätiön edesmenneen hallituksen puheenjohtajan Väinö Pietari Kekin muistoa ovat kunnioittaneet lahjoituksellaan seuraavat henkilöt ja järjestöt:

Leo Yllö, Olga Olkinuora, Aino Torvinen, Ida Tapanainen, Boris ja Maila Karppela, Karl Fazer Ab, Lia ja Vilho Aalto, Raision Tehtaat, Hki, Maria Torikka, Hertta ja Sulo Allanmaa, Elsa Luukkonen, K. Pamilo, Sanni Vilkki, R. Haltsonen, Inge ja Rainer von Essen, Anna Herve, H:gin Inkeriläiset Nuoret, Jussi Vesa, Saima Iivanainen, Esko T. Ikonen, Kerttu ja Pirkko Huurto, Katri Kotsalainen, Aino Vehniäinen, Viljo Mansikka, Linnea ja Juhani Jääskeläinen, Pekka Kiijärvi, Lauri Santtu, Toivo Marttinen,

Inkeri-Kuoro, Hki, Erkki Tuuli, Valtakunnan Kauppiaaliiton henkilökunta, Alve ja Vieno Saastamoinen, Sotainvalidien Hattulan alaostaston Naisjaosto, Turun inkeriläisten paikallisosasto, Turun inkeriläisten ompeluseura, Hanna Merikallio, L. Iivainen, Inkerin Suomalaisten Keskusliitto, Ruotsi, Armas Paakkonen, Eskilstunan inkerinsuomalaisten kerho, Ruotsi, Oskari Himiläinen, Hilma Friis, Örebron Inkeri kerho, Ruotsi, Boråsin Inkeri kerho, Ruotsi, Gävlen Inkeri kerho, Ruotsi.

Lahjoitusten yhteissumma mk 2284,46 on liitetty Säätiön varoihin Väinö Pietari Kekin nimikkorahastoon.

Hallitus

TALVIJUHLA JÖNKÖPINGISSÄ 4—5. 1. 1975

4. 1. 75 klo 15.00 **avajaistilaisuus** Kristinan seurakuntatalolla, Östra Storgatan 43 klo 18.00 yhteinen musiikki-ilta ruotsalaisen seurakunnan kanssa Kristinan kirkossa.

5. 1. 75 klo 10.00 **aamuseurat** Kristinan seurakuntatalolla klo 13.30 **jumalanpalvelus** Kristinan kirkossa.

Juhlapuhujiksi ovat lupautuneet rovasti Reino Ylönen Suomesta ja pastori Oskar Björklund Ruotsista.

Majoitus yksityiskodeissa sitä haluaville. Ruokailu on lähellä juhlapaikkaa Domuksen tavaratalossa.

Kaikki ovat tervetulleita juhlimaan!

Juhlatoimikunta

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun tilaisuuden asemesta vietetään Inkerikodin vihkiäisiä 26.1. klo 14. **Helmikuun** tilaisuus on paikallisosaston **vuosikokous**, joka pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa 23.2. klo 14. Tervetuloa.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous on 12.1.75 klo 14. Tervetuloa.

TURUN PAIKALLISOSASTON JOULUJUHLA

Karjalaisten talolla Itäpellontie 2 Tapaninpäivänä 26.12. klo 14.

Kahvitarjoilu ja jouluohjelmaa koko perheelle! Tervetuloa!

INKERIKODIN VIHKIÄISET

SUNNUNTAINA 26.1.1974 KLO 14 KARJALATALOSSA HELSINGISSÄ
KÄPYLÄNKUJA 1

TERVETULOA

TERVETULOA

Karjalataloon pääsee parhaiten raitiovaunulla n:o 1 tai busseilla 62, 64, 65 rautatieasemalta ja bussilla 69 linja-autoasemalta.

ARVOISAT TILAAJAMME SUOMESSA SEKÄ RUOTSISSA

Tammikuun viestin mukana saatte postisiirtokortin, jolla voitte uudistaa tilauksenne vuodeksi 1975.

Huom. Tilaushinnat ovat entiset.

TOIVOTAMME KAIKILLE
HYVÄÄ JOULUA

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.

Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala

Rovasti S. J. Laurikkaian eiämäkerta 14,—

Aapo Iho

Hietajyvä, vaiitut runot 10,—

Helli Suominen

Mooses Putron eiämäkerta 3,50

A. Metiäinen

**Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-
juikaisu** 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym. 7,50

Lauri Santtu

Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin iippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—

Adresseja 7,—

Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1974 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallit-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen

Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO

c/o A. TUOHIMÄKI

SALLATUNTURINTIE 2 C 26

00970 HELSINKI 97

puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTA-KAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAikka

Väinö Pietari Oy

Munkkiniemen puistotie 2 A 10

Helsinki 33.

Puh. 487 619